

Miljøgodkendelse af Kvægbruget Fogderupvej 6, 6372 Bylderup-Bov

§ 11

Lov nr. 1572 af 20.
december 2006 om
miljøgodkendelse mv.
af husdyrbrug med
senere ændringer

Godkendelsesdato:
15. december 2009

**Aabenraa Kommune
Teknik & Miljø
Miljø & Natur
Plantagevej 4, Bov
6330 Padborg
Tlf. 73 76 76 76**

Indholdsfortegnelse

Datablad	3
1 Resumé og samlet vurdering	4
1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse	4
1.2 Ikke teknisk resumé	4
1.3 Offentlighed	7
2 Generelle forhold	8
2.1 Beskrivelse af husdyrbruget	8
2.2 Meddelelsespligt	8
2.3 Gyldighed	9
2.4 Retsbeskyttelse	9
2.5 Revurdering af miljøgodkendelsen	9
2.6 Meddelelse af miljøgodkendelse	10
3 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	12
3.1 Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv.	12
3.2 Placering i landskabet	15
4 Husdyrhold, staldanlæg og drift	19
4.1 Husdyrhold og staldindretning	19
4.2 Ventilation	21
4.3 Fodringsteknik	21
4.4 Opbevaring af ensilage	23
4.5 Rengøring af stalde	24
4.6 Energi- og vandforbrug	24
4.7 Spildevand, samt tag- og overfladevand	26
4.8 Sprøjtemidler, kemikalier og medicin	28
4.9 Affald	28
4.10 Olietanke	30
4.11 Driftsforstyrrelser og uheld	31
5 Gødningsproduktion og -håndtering	33
5.1 Gødningstyper og mængder	33
5.2 Flydende husdyrgødning	33
5.3 Teknikker til gødningshåndtering	35
5.4 Fast husdyrgødning og dybstrøelse/kompost	37
5.5 Anden organisk gødning	38
6 Forurening og gener fra husdyrbruget	39
6.1 Generel ammoniakreduktion	39
6.2 Individuel ammoniakreduktion og natur	39
6.3 Lugt	50
6.4 Fluer og skadedyr	52
6.5 Transport	53
6.6 Støj	55
6.7 Støv	58
6.8 Lys	58
7 Påvirkninger fra arealerne	59
7.1 Udbringningsarealerne	59
7.2 Beskyttet natur	60
7.3 Nitrat til overfladevand – vandløb, søer og kystvande	61
7.4 Nitrat til grundvand	63
7.5 Fosfor til vandløb, søer og kystvande	64
7.6 Natura 2000	65
7.7 Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (bilag IV)	69
8 Bedste tilgængelige teknik (BAT)	72
9 0-alternativet og andre alternativer	76
10 Husdyrbrugets ophør	77
11 Egenkontrol og dokumentation	78
12 Klagevejledning	80
13 Bilag	81

Datablad

Titel:	Miljøgodkendelse af kvægbruget "Terp I/S" på Fogderupvej 6, 6372 Bylderup-Bov. Miljøgodkendelse meddelelser i medfør af § 11 i lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug med senere ændringer.
Godkendelsesdato:	15. december 2009
Ansøger:	Terp I/S, Fogderupvej 6, 6372 Bylderup-Bov
Telefonnr.:	74647190
E-mail:	terp-andersen@mail.tele.dk
Ejer af ejendommen:	Martin Terp Andersen og Jørgen Terp Andersen, Fogderupvej 6, 6372 Bylderup-Bov, tlf.nr.: 74 64 71 90
Kontaktperson:	Martin Terp Andersen, Fogderupvej 6, 6372 Bylderup-Bov, tlf.nr.: 74 64 71 90
Husdyrbrugets navn:	Terp I/S
Ejendomsnr.:	5800014045
Matr.nr. og ejerlav:	Matr. nr. 26, 290, 497, og 572 Ravsted Ejerlav, Ravsted og matr. nr. 2 og 202 Korup ejerlav, Ravsted.
CVR/p nr.:	30772377 / 1013606672
CHRnr.:	50619
Biaktiviteter:	Ingen
Andre ejendomme:	Ingen
Miljørådgiver:	Julie Skriver Nielsen, LandboSyd, Peberlyk 2, 6200 Aabenraa, tlf. nr.: 74 36 51 08, e-mail: JUM@LandboSyd.dk. Har udarbejdet forslag til miljøgodkendelse.
Tilsynsmyndighed:	Aabenraa Kommune
Sagsbehandler, miljø: Kvalitetssikring, miljø:	Ekstern konsulent Gitte Moestrup, OSC-Miljø Susanne Niman Jensen, Aabenraa Kommune
Sagsbehandler, natur: Kvalitetssikring, natur:	Marie-Luise Meyhoff, Aabenraa Kommune Torben Hansen, Aabenraa Kommune
Sagsnr:	08/20489
Øvrige afgørelser:	Aabenraa Kommune har den 11. november 2009 meddelt tilladelse til etablering af to overkørsler i henhold til vejlovens § 70 stk. 1 og 3. Aabenraa Kommune vil snarest meddele arealgodkendelse jf. § 16 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug af arealer på Knivsigvej 2, 6372 Bylderup-Bov, der indgår som udbringningsarealer.
Skabelonversion:	3

1 Resumé og samlet vurdering

1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse

Terp I/S har ansøgt om miljøgodkendelse til udvidelse af kvægproduktionen på ejendommen beliggende Fogderupvej 6, 6372 Bylderup-Bov. Ansøgningen er indsendt til kommunen gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningsystem. I ansøgningssystemet er der beregninger af bl.a. lugtgener, overholdelse af afstand og ammoniakbelastning, som hverken landmanden eller kommunen kan ændre.

Ansøgning er oprindeligt indsendt den 25. april 2008, seneste revision af ansøgning er med skema nr. 6040, version 6 indsendt til Aabenraa Kommune den 12. november 2009 og udskrevet fra www.husdyrgodkendelse.dk. Ansøgningen fremgår af bilag 1.

Ansøgningen vedrører udvidelse af produktionen i køer, kvier, småkalve og tyrekalve fra 162,35 DE til 249,73 DE. Husdyrbruget har ikke tidligere været miljøgodkendt, men der foreligger en VVM-screening fra 2006. Udvidelsen ønskes foretaget i to etaper.

Ansøger planlægger i forbindelse med etape 1 at opføre:

- en gyllebeholder på 5000 m³
- et plansiloanlæg på 2600 m² (40 m x 65 m)
- en tilbygning på ca. 1300 m² på eksisterende halmlade, hvor hele bygningen på ca. 2000 m² fremadrettet anvendes som ungdyrstald
- Renovering af eksisterende kostalds østlige del (ca. 650 m²)

Ansøger planlægger i forbindelse med etape 2 at opføre:

- en malkestald på ca. 864 m² (18 m x 48 m)

For gyllebeholderen er der søgt dispensation fra afstandskravet på 30 meter til naboskel jf. § 8 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

For markvandingsboring er der søgt dispensation fra afstandskravet på 25 meter til ikke almene vandforsyningsanlæg jf. § 8 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Bygge- og anlægsarbejdet til etape 1 forventes at starte i februar 2010 og afsluttes i februar 2011. Bygge- og anlægsarbejdet til etape 2 forventes at starte i begyndelsen af 2013 og forventes afsluttet i 3. kvartal 2013. Umiddelbart efter byggeriet af ungdyrstalden afsluttes, indsættes der ungdyr samt goldkøer i stalden.

Der vil løbende ske en opformering af dyreholdet, men da der ønskes at anvende ejet avl til opformeringen vil der gå 4-5 år førend dyreholdet er oppe på det ansøgte.

1.2 Ikke teknisk resumé

Produktion og arealer

Kvægbruget på Fogderupvej 6, 6372 Bylderup-Bov udvider fra de 114 køer, 63 kvier (6 – 28 mdr.), 17 småkalve (0 – 6 mdr.) og 57 tyrekalve (40 – 55 kg) svarende til 162,35 DE til 168 køer, 120 kvier (6 – 25 mdr.), 38 småkalve (0 – 6 mdr.) og 80 tyrekalve (40 – 55 kg) svarende til 249,73 DE.

Selvom byggeriet sker etapevis, vil dyreholdet løbende blive udvidet.

Der afgives 64 DE kvæggylle til en anden bedrift. Der hører i alt 136,66 ha udbringningsarealer til produktionen, heraf 81,01 ha ejet og forpagtet areal og 55,65 ha af udbringningsarealer i form af gylleaftaler (produktionsmæssig samdrift).

Der vil udover denne miljøgodkendelse blive udarbejdet en § 16 godkendelse til gylleaftalearealerne. Størstedelen af udbringningsarealerne ligger indenfor 3 km af Korup, men der er ca. 16 ha forpagtet areal ca. 6 km nordøst for Korup. Udbringningsarealerne fremgår af kortbilag 1.8.

Beliggenhed og planmæssige forhold

Der bliver etableret en malkestald på ca. 864 m², som placeres syd for eksisterende halmlade. Halmladen på 648 m² bliver udvidet med ca. 4 m i bredden i sydlig retning og ca. 42 m i længden i østlig retning. Fremadrettet vil halmladen på ca. 2000 m² fungere som ungdyrstald. Byggestilen og byggemateriale bliver den samme stil som eksisterende staldanlæg.

Hele produktionsanlægget kommer til at ligge samlet. Dog vil ejendommens hidtidige bebyggelsesareal blive mere spredt end det er nu. Det nye plansiloanlæg og gyllebeholder bliver placeret langs Fogderupvej syd for eksisterende bebyggelsesareal. Baggrunden for at det nye del af anlægget ikke kan samles mere, er at ansøger ønsker at bevare muligheden for at placere en stald parallelt med den kommende ungdyrstald ved evt. kommende udvidelser. Udvidelsesmulighederne mod nord og øst for det eksisterende anlæg er endvidere meget begrænsede, grundet dårlige geologiske forhold.

Plansiloerne kommer til at ligge parallelt med vejen, og begrundelsen herfor er dels den interne logistik på ejendommen, men også muligheden for at udvide med flere siloer, hvis der bliver opført en stald parallelt med ungdyrstalden.

Der gives dispensation efter § 9, stk. 3 i husdyrgodkendelsesloven til at placere den nye gyllebeholder på 5000 m³ indenfor 30 meter til naboskel syd. Der er endvidere meddelt dispensation efter § 9, stk. 3 i husdyrgodkendelsesloven for afstandskravet til markvandsboring fra den nye ungdyrstald.

Eksisterende beplantning ved produktionsanlægget mindsker det samlede anlægs visuelle indflydelse på det omkringliggende landskab, hvorfor der ikke stilles yderligere krav om beplantning.

Landskabelige værdier

De eksisterende bygninger og det planlagte byggeri ligger udenfor bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv. Anlægget er placeret i et "uforstyrret område", men uden for "værdifulde landskaber" og "værdifulde kystlandskaber".

Lugt, støv og støj

Produktionen vil fortsætte i de eksisterende stalde, og der etableres en ungdyrstald og malkestald, hvis placering i forhold til naboerne, ifølge beregningerne overholder krav til genekriteriet. Nærmeste nabo (uden landbrugspligt) ligger ca. 575 meter vest fra centrum af staldanlægget og den beregnede geneafstand for lugt er 75,33 meter. Der ligger ingen byzone, sommerhusområde eller lokalplans udpegede boligområder inden for 1000 m fra produktionen.

Ved levering af foder og indkøring af halm kan der forekommer støv, men det vurderes, at det ikke giver gener udenfor husdyrbruget.

Der kan forekomme støj i forbindelse med blanding af foder og ved levering af foder, samt ved transporter til og fra ejendommen. Desuden kommer der støj fra malke- og køleanlægget.

Transport til og fra ejendommen

Udvidelsen af husdyrbruget vil bl.a. medføre, at antallet af transporter øges fra ca. 626 til 857 årligt.

Idet transporterne ikke kommer til at gå gennem et tættere bebygget område vurderes, at ændringen i antallet af transporter ikke vil give anledning til væsentlige gener.

Ammoniakbelastning og særlig værdifuld natur

Der findes ingen arealer med særlig værdifuld natur, som er beskyttet efter § 7 i lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug mv. indenfor en afstand af 1000 m fra anlægget. Der er dog en sø med hængesæk ca. 592 m sydvest for anlægget, som er så næringsfattigt, at

det kan sidestilles med Husdyrlovens § 7. Der er hhv. ca. 7 og 13 km fra anlægget til de to nærmeste Natura 2000-områder, Tinglev Sø og Mose samt Bolderslev Skov.

Næringsstoffer til vandmiljøet og grundvandet

Hvad angår fosfor viser beregningerne i ansøgningssystemet, at kravene til maksimalt fosforoverskud er overholdt. Hvilket ligeledes gør sig gældende for kravene til nitratudvaskning til overfladevand og grundvand.

Udbringningsarealerne er placeret uden for områder, der er sårbare for nitratudvaskning. Efter udvidelsen er udvaskningen til overfladevand beregnet til 66,7 kg N/ha. En del af udbringningsarealerne er beliggende i nitratfølsomt indvindingsområde. Her viser beregningerne, at etablering af 11 % efterafgrøder udover Plantedirektoratets krav bevirker, at udvaskningen af nitrat fra rodzonen er 50 mg nitrat pr. liter.

Der sker ikke nogen væsentlig påvirkning på naturarealer i Aabenraa Kommune beskyttet efter § 3 i Naturbeskyttelsesloven, der kan retfærdiggøre krav eller vilkår, der går ud over det generelle beskyttelsesniveau. Der findes derimod flere naturarealer og et vandløb i Tønder Kommune, der skal beskyttes med udyrkede bræmmer.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og udbringning af husdyrgødning, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser mv. Det betyder, at udvidelsens virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som tilfredsstillende.

Bedste tilgængelige teknologi (BAT)

Det vurderes at ansøger anvender BAT indenfor:

- Vand og energi, da der bl.a. genindvindes varme fra nedkøling af mælk, anvendes drikkekar til køerne og anvendes lyssensorer samt naturlig ventilation.
- Foder, da der bl.a. tages analyser af grovfoderet og udarbejdes foderplaner på baggrund af analyserne, og endvidere opbevares kraftfoder og grovfoder uden risiko for miljøet
- Management, da der bl.a. laves mark- og gødningsplaner, beredskabsplaner mm.
- Staldindretning, da der etableres fast gulv med 2 % hældning og dræn i midten i både kostald og ungdyrstald
- Opbevaring af husdyrgødning, da der bl.a. anvendes gyllebeholdere, som kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger, beholderne tømmes hvert år og inspiceres visuelt og er overdækket med flydelag, dybstrøelse kan opbevares på møddingsplads og markstakke overdækkes.
- Udbringning af husdyrgødning, da der bl.a. nedfældes gylle, ikke køres på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal og at mængder af husdyrgødning tilpasses afgrødernes behov via mark- og gødningsplaner.

Alternative løsninger

Der har været overvejet andre alternativer, hvad angår placering af det nye byggeri, men efter en grundig gennemgang af mulighederne for en udvidelse, er det vurderet at en udvidelse syd for det eksisterende anlæg er den mest hensigtsmæssige løsning. Det nye plansiloanlæg og gyllebeholder bliver placeret langs Fogderupvej syd for eksisterende bebyggelsesareal. Hele produktionsanlægget kommer til at ligge samlet, men ejendommens bebyggelsesareal vil blive mere spredt end det eksisterende anlæg. Baggrunden for at den nye del af anlægget ikke kan samles mere, er at ansøger ønsker at bevare muligheden for at placere en stald parallelt med den kommende ungdyrstald ved evt. kommende udvidelser.

De nye anlæg vil ikke være synlige for de omkringboende, da der langs Fogderupvej er et eksisterende læhegn.

Vurdering

Kommunen vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik. Endvidere vurderer kommunen, at husdyrbruget efter ud-

videlsen kan drives på stedet uden væsentlige indvirkninger på miljøet, såfremt vilkårene i denne miljøgodkendelse overholdes.

Aabenraa Kommune har meddelt miljøgodkendelse af den ansøgte ændring og udvidelse af husdyrbruget Fogderupvej 6, 6372 Bylderup-Bov.

1.3 Offentlighed

Ansøgningsmaterialet og udkastet til miljøgodkendelse blev den 13. november 2009 sendt i høring hos ansøger, naboer og ejere af forpagtede arealer og aftale arealer. Der var en frist på 3 uger til afgivelse af bemærkninger.

Der er ikke kommet bemærkninger i høringsperioden.

Endvidere er Haderslev Museum orienteret om projektet. Museum Sønderjylland - Arkæologi Haderslev har den 30. november 2009 sendt en udtalelse vedrørende udvidelsen, se nærmere herom i afsnit 3.1. Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv. Udtalelsen har ikke medført ændringer i godkendelsen.

Den meddelte miljøgodkendelse bliver offentlig annonceret i Aabenraa Ugeavis lørdag den 19. december 2009, og afgørelsen bliver fremsendt til klageberettigede personer, organisationer og myndigheder, samt de myndigheder der har været inddraget i sagens behandling. Disse er listet i afsnit 12 Klagevejledning.

2 Generelle forhold

Husdyrbruget er mindre end 250 dyreenheder (DE) og er derfor omfattet af § 11 i lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug med senere ændringer. Hele virksomheden er godkendelsespligtig, og Aabenraa Kommune er godkendelses- og tilsynsmyndighed for husdyrbruget.

Kommunen skal i forbindelse med udarbejdelse af en miljøgodkendelse vurdere om ændringen af dyreholdet kan give gener for naboer (lugt, støj, støv osv.), men også om ændringen giver en belastning på miljøet og naturen. Naturvurderingen omfatter ændringens påvirkninger af beskyttet natur i henhold til både husdyrbrugloven og naturbeskyttelsesloven, samt EU-habitat- og fuglebeskyttelsesområder. Desuden skal kommunen vurdere om diverse afstandskrav overholdes, at de landskabelige værdier ikke tilsidesættes og kravet om BAT er opfyldt, samt sikre at uheld forebygges.

Bekendtgørelsen om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug stiller krav om reduktion af ammoniakemissionen. Kravet afhænger af tidspunktet for indsendelse af ansøgning. Ansøgninger indsendt første gang i 2007 skal reducere ammoniakemissionen med 15 % i forhold til normtallet for bedste staldsystem i 2005/2006. For ansøgninger indsendt første gang i 2008 skal ammoniakemissionen reduceres med 20 %, og i 2009 skal ammoniakemissionen reduceres med 25 %.

Denne miljøgodkendelse fastlægger de vilkår, der skal gælde for en udvidelse/ændring af det eksisterende husdyrbrug.

2.1 Beskrivelse af husdyrbruget

Redegørelse

Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på husdyrbruget Fogderupvej 6, 6372 Bylderup-Bov med ejendoms nr. 5800014045. Ansøger driver/ejer kun Fogderupvej 6, 6372 Bylderup-Bov og har ikke andre ejendomme.

Til husdyrbruget er tilknyttet husdyrproduktionen vedrørende CHR nr. 50619, og virksomhedens CVR nr. er 30772377.

Godkendelsen er baseret på de oplysninger, som fremgår af ansøgningskema nummer 6640, version 6, genereret den 12. november 2009 og udskrevet fra www.husdyrgodkendelse.dk. Ansøgningen med tilhørende bilag, er vedlagt som bilag 1.

Vilkår

1. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af det vedlagte ansøgningsmateriale, skema nr. 6640, version 6, genereret den 12. november 2009 og udskrevet fra www.husdyrgodkendelse.dk og med de vilkår, der fremgår af miljøgodkendelsen.
2. Ændringer i ejerforhold eller hvem der er ansvarlig for driften af husdyrbruget skal meddeles skriftligt til Aabenraa Kommune.
3. Vilkår der vedrører driften skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften. Hvis der ansættes udenlandsk arbejdskraft, skal vilkårene oversættes til et sprog, som de forstår.
4. En kopi af denne miljøgodkendelse skal til enhver tid være tilgængelig for driftspersonalet.

2.2 Meddelelsespligt

Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelser eller ændringer i dyreholdet, herunder staldanlæggene, gødningsopbevaringsanlæggene, harmoniarealerne og lignende, før ændringerne er godkendt af Aabenraa Kommune.

De anmeldte ændringer vurderes herefter af kommunen. Udskiftning af arealer inden for samme kategori (ejede/forpagtede og tredjemands arealer) kan udskiftes uden en ny miljøgodkendelse, såfremt kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare end de godkendte arealer.

2.3 Gyldighed

Der gives 5 år til at udnytte godkendelsens 2 etaper, efter den er meddelt. Vilkårene i denne miljøgodkendelse skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra det tidspunkt, hvor godkendelsen udnyttes.

Herefter gælder det, at hvis den meddelte miljøgodkendelse, ikke har været udnyttet helt eller delvist i tre på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste tre år.

Afvigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, brand, sygdom i besætningen mv., betragtes ikke som kontinuitetsbrud.

Vilkår

5. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra denne afgørelses meddelelse. Med "udnyttet" menes, at det ansøgte byggeri er taget i brug, og der er indsat et dyrehold svarende til opstart af den ansøgte produktion. Den fulde årsproduktion behøver således ikke være udnyttet 5 år efter meddelelse af godkendelse.

2.4 Retsbeskyttelse

Med denne miljøgodkendelse følger der 8 års retsbeskyttelse på de vilkår, der er nævnt i godkendelsen indtil 15. december 2017.

Aabenraa Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering inden for de 8 år og om nødvendigt meddele påbud eller forbud, hvis:

- der fremkommer nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller
- forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved miljøgodkendelsens meddelelse.

Det samme er tilfældet, hvis:

- der sker væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik, således at der skabes mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger, eller
- det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

2.5 Revurdering af miljøgodkendelsen

Miljøgodkendelsen skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første regelmæssige revurdering skal foretages, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2017.

2.6 Meddelelse af miljøgodkendelse

Aabenraa Kommunes afdeling for Miljø & Natur meddeler miljøgodkendelse i henhold til § 11 i lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug med senere ændringer til udvidelse af husdyrbruget på Fogderupvej 6, 6372 Bylderup-Bov.

Samtidig meddeles dispensation i henhold til § 9, stk. 3 i husdyrgodkendelsesloven til etablering af gyllebeholder indenfor 30 meter fra naboskel og til etablering af markboring indenfor 25 meter fra ny ungdyrstald.

Ejendommen meddeles miljøgodkendelse til en årlig produktion på:

- 168 køer (stor race)
- 120 kvier (6-25 mdr.)
- 38 småkalve (0-6 mdr.)
- 80 tyrekalve (40-55 kg)

Svarende til 249,73 DE.

Miljøgodkendelsen meddeles også til etape 1:

- en gyllebeholder på 5000 m³
- et plansiloanlæg på 2600 m² (40 m x 65 m)
- en tilbygning på ca. 1300 m² på eksisterende halmlade, hvor hele bygningen på ca. 2000 m² fremadrettet anvendes som ungdyrstald
- Renovering af eksisterende kostalds østlige del (ca. 650 m²)

Miljøgodkendelsen meddeles også til etape 2:

- en malkestald på ca. 864 m² (18 m x 48 m)

Byggeriet foregår i to etaper, mens dyreholdet løbende opformerer.

Det skal oplyses, at denne miljøgodkendelse ikke omfatter accept af anmeldt byggeri eller andre tilladelser/afgørelser efter anden lovgivning end efter husdyrbrugloven.

Godkendelsen gælder samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på husdyrbruget Fogderupvej 6, 6372 Bylderup-Bov.

Miljøgodkendelsen meddeles:

- på grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger,
- efter § 11 i lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug med senere ændringer og
- i henhold til de fastsatte vilkår.

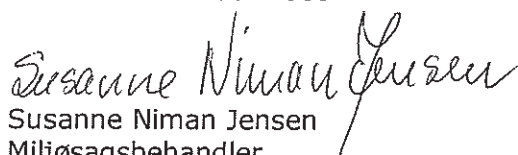
Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring af husdyrbruget, før ændringen er anmeldt og godkendt af Aabenraa Kommune.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selv om disse regler eventuelt bliver skærpede i forhold til denne godkendelse.

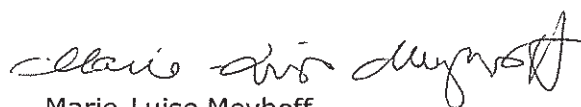
Det er Aabenraa Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt:

- overholder bekendtgørelsens fire beskyttelsesniveauer for ammoniak, lugt, fosfor og nitrat
- lever op til kravene om anvendelse af bedste tilgængelige teknik
- ikke vil påvirke Natura 2000 områder væsentligt, og
- heller ikke vil have en negativ indflydelse på planter eller dyr omfattet af bilag IV, artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor på eller umiddelbart op til husdyrbrugets arealer.
- ikke vil have væsentlig virkning på de landskabelige værdier

Den 15. december 2009

Susanne Niman Jensen
Miljøsagsbehandler
Teknik & Miljø
Miljø & Natur

Aabenraa Kommune
Plantagevej 4, 6330 Padborg
www.aabenraa.dk
Direkte 73 76 74 80
landbrug@aabenraa.dk

Marie-Luise Meyhoff
Naturesagsbehandler
Teknik & Miljø
Miljø & Natur

Aabenraa Kommune
Plantagevej 4, 6330 Padborg
www.aabenraa.dk
Direkte 73 76 74 46
landbrug@aabenraa.dk

3 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

3.1 Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv.

Redegørelse

Husdyrbruget er beliggende i landzone ca. 1 km nordøst for Ravsted, som er nærmeste samlet bebyggelse. Nærmeste byzone er i Bedsted, som er beliggende ca. 4,5 km syd for anlægget og nærmest nabobeboelse (Fogderupvej 4) er beliggende ca. 170 m syd for den nye del af anlægget.

Anlægget er placeret på matrikel 26 og 290 Ravsted ejerlav, Ravsted. Der gives dispensation for afstanden til naboskel, da den nye gyllebeholder placeres 10 m fra naboskel samt dispensation for afstandskrav til markvandsboring, da den nye ungdyrstald placeres ca. 6 m fra boringen.

Afstandene er enten målt fra nærmeste stald/gyllebeholder eller fra det samlede staldanlæg som beregnet i www.husdyrgodkendelse.dk.

Tabel 1 Afstande til kommuneplaner/lokalplaner

Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstands-krav
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens fremtidige byzone	Ca. 4.500 m	Til nærmeste eksisterende byzone i Bedsted.	50 m
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens fremtidige sommerhusområde	Ca. 23 km	Til sommerhusområde ved Skarrev ved Aabenraa fjord.	50 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål	Ca. 1.010 m	Til "område udlagt til boligformål" Ø for Ravsted.	50 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.	Ca. 6.550 m	Til "planlagt område til offentlige formål" (udd. Inst. - v/skole) i Østerhøjst.	50 m
Nabobeboelse	Ca. 170 m	Fra ny gyllebeholder til nabohus syd for bedriften - Fogderupvej 4. Denne nabo har landbrugspligt.	50 m
	Ca. 575 m	Til nabobeboelse uden landbrugspligt - Lille knivsigvej 6, vest for anlægget	

Tabel 2 Afstandskrav

Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Beboelse på samme ejendom	6 m	Målt fra stuehus til løsdriftsstald syd for huset. Da der er tale om eksisterende stald er kravet stadig overholdt. Alt nybyggeri overholder endvidere afstandskravet.	15 m
Levnedsmiddelvirksomhed	1100 m	Slagter i Ravsted	25 m
Fælles vandindvindingsanlæg	1360 m	Målt fra ny gyllebeholder til alment vandværk i Ravsted.	50 m
Enkelt vandindvindingsanlæg	5 m	Målt fra ny ungdyrstald til markvandingsboring, DGU 159.600, som er placeret N for stalden. Afstanden er mindre end 25 m, og der er givet dispensation for afstandskravet.	25 m
Vandløb	245 m	Målt fra løsdriftsstald til beskyttet vandløb mod Ø.	15 m
Dræn		Der er ikke kendskab til dræn på de arealer, hvor der skal laves nyetableringer. Såfremt dræn findes skal de afblændes 15 m fra nyetableringen eller ligges i faste rør.	15 m
Sø	255 m	Målt fra løsdriftsstald til beskyttet sø mod NØ	15 m
Privat fælles vej/ offentlig vej	15 m	Målt fra ny gyllebeholder og nyt plansiloanlæg ud til Fogderupvej.	15 m
Naboskel	10 m	Målt fra ny gyllebeholder til naboskel mod S, Fogderupvej 4 - matrikel nr. 315, Ravsted Ejerlav, Ravsted. Der er givet dispensation for afstandskravet.	30 m

Afstandskrav til nybyggeri fremgår af bilag 1.2

Kirkebeskyttelseslinie og kirkeomgivelser

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for "Kirkebyggelinien" eller udpegningen "Kirkelandskaber.

Kystnærhedszonen

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg indenfor udpegningen "Kystnærhedszonen".

Lavbundsarealer inkl. evt. okkerklassificering

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen "Lavbund og okker". Løsdriftstalden grænser mod Ø op til et klasse "IV område – Ingen risiko for okkerudledning".

Skovrejsningsområder

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen.

Strandbeskyttelseslinie

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen.

Klitfredningslinie

Der er hverken bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen.

Skovbyggelinie

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen.

Sø- og åbeskyttelseslinie

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningerne "Sø- og åbeskyttelseslinier".

Fredede områder, fortidsminder og fortidsmindebeskyttelseslinier

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningerne "Fredede områder forslag", "Fredede områder", "Fredede fortidsminder" eller 100 meter beskyttelseslinien for fortidsminder.

Der er ingen arealer inden for udpegningerne "Fredede områder forslag", "Fredede områder", "Fredede fortidsminder" eller 100 meter beskyttelseslinien for fortidsminder.

I museumsloven nr. 1505 af 14. december 2006 er i § 29f fastsat regler om, at der på fortidsminder og inden for en afstand af 2 meter fra dem ikke må foretages jordbehandling, gødes eller plantes.

I henhold til naturbeskyttelsesloven, LBK nr. 1042 af 20/10/2008, må der ikke inden for 100 meter fra fortidsminder, der er beskyttet efter bestemmelserne i museumsloven foretages ændringer i tilstanden af arealet, herunder etableres hegn, placeres campingvogne og lignende. Forbuddet gælder ikke for sædvanlig hegning på jordbrugsejendomme og landbrugsmæssig drift bortset fra tilplantning. Forbuddet gælder endvidere ikke for fortidsminder, der ikke er synlige i terrænet, samt fortidsminder, der er nævnt i bilag 1 til loven.

Beskyttede sten- og jorddiger

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg der grænser op til "Beskyttede sten- og jorddiger".

Der er ingen arealer der grænser op til "Beskyttede sten- og jorddiger".

I museumsloven nr. 1505 af 14. december 2006 er i § 29a fastsat regler om, at der ikke må foretages ændring i tilstanden af sten- og jorddiger og lignende. For sten- og jorddiger og lignende, der er beskyttet som fortidsminder, gælder alene reglerne om fortidsminder.

Vurdering

De nye anlæg overholder gældende afstandskrav, bortset fra gyllebeholder til naboskel samt ungdyrstald til markvandsboring, hvor der er søgt dispensation i henhold til § 9, stk. 3 i husdyrgodkendelsesloven fra afstandskravene i § 8.

Aabenraa Kommune vurderer, at der kan meddeles dispensation for afstandskravet fra den nye gyllebeholder på 5000 m³ til naboskel. Den nye gyllebeholder, plansiloanlæg og malkestald placeres i tilknytning til det eksisterende anlæg. Aabenraa Kommune vurderer, at den ansøgte placering af gyllebeholderen er acceptabel af hensyn til fremtidig udvidelsesmulighed. Det er vurderet, at placeringen af gyllebeholderen ikke er til gene for nabo, dels på grund af afskærmede beplantning, og dels ud fra det forhold, at der er tale om naboskel til ejendom med husdyrproduktion og ikke i umiddelbar nærhed af beboelse, men i nærhed af naboens eksisterende gyllebeholder. Der er ca. 170 m fra gyllebeholderen til nabobeboelse på Fogderupvej 4. Nabo er desuden er indforstået med denne

placering. Aabenraa Kommune har derfor givet dispensation for afstandskrav til nabo-skel.

Aabenraa Kommune vurderer, at der kan meddeles dispensation for afstandskravet fra den nye ungdyrstald til markvandsboring DGU 159.600. Dette begrundes i at det er den nuværende halmlade, som ønskes forlænget og omdannet til ungdyrstald. Stalden etableres med fast gulv, og markvandsboringen er forbedret med fast bund i boringen samt en betonring rundt om boringen.

Museum Sønderjylland - Arkæologi Haderslev har den 30. november 2009 sendt en udtalelse vedrørende udvidelsen. Det fremgår heraf at der ikke er registreret jordfaste fortidsminder på området, men at der er mulighed for, at der findes hidtil ukendte – fordi overpløjede – gravhøje på området. Selvom de er overpløjede og ikke synlige i terræn i dag kan de nedgravede grave være velbevarede. Ligeledes er det muligt at støde på bo-pladsspor med tilknytning til disse under anlægsarbejdet. Derfor vurderer Museum Sønderjylland – Arkæologi Haderslev, at der ved byggearbejde er risiko for at støde på fortidsminder.

I henhold til museumsloven skal man i så fald straks indstille arbejdet i det omfang det berører fortidsmindet og tilkalde Museum Sønderjylland – Arkæologi Haderslev.

Vilkår

6. Ungdyrstalden skal opføres mindst 5 m fra markvandsboring.
7. Den nye gyllebeholder skal opføres mindst 15 m fra skel mod vejen og 10 meter fra skel mod syd.
8. For at sikre at der ikke sker forurening af grundvand i forbindelse med dispensation for afstandskrav til markvandsboring DGU 159.600, skal der etableres en ring af beton rundt om boringen. Og boringen skal have en støbt bund og være forsynet med et tæt låg.
9. Der skal etableres et cirkulært fredningsbælte med en radius på 5 meter omkring alle vandboringer. Inden for fredningsbæltet må der ikke gødes, bruges eller opblandes bekæmpelsesmidler, gifte eller andre stoffer, der kan forurene grundvandet, ligesom opbevaring af gødning, bekæmpelsesmidler m.v., herunder tom emballage, ikke er tilladt.
10. Markvandsboringen DGU 159.600 skal flyttes, så alle afstandskrav hertil overholdes efter gældende regler efter dens tilladelse er udløbet den 31. december 2013. Alternativt skal boringen sløjfes herefter efter gældende regler.

3.2 Placering i landskabet

Redegørelse

Bedriften er placeret på Fogderupvej 6, 6372 Bylderup-Bov og er endvidere beliggende i landzonen i Aabenraa Kommune.

Bygningsmæssigt er der tale om et byggeri af en ny malkestald på ca. 864 m² der har en højde på 8,8 m, 4 plansiloer med for- og bagplads på i alt 2.600 m², renovering af eksisterende kostalds østlige halvdel på 650 m² fra dybstrøelse til fast gulv med dræn, ny tilbygning/udvidelse på ca. 1.300 m² af halmlade, som omdannes til ungdyrstald med dybstrøelse og fast gulv med dræn samt en ny gyllebeholder på 5.000 m³.

Placeringen er blandt andet bestemt af produktionen på ejendommen, under hensyntagen til de logistiske og geologiske forhold, og hvor en forlængelse af eksisterende halmlade er mest hensigtsmæssig. Derudover er muligheden for en fremtidig udvidelsesmulighed, herunder en stald, som skal placeres parallelt med den kommende ungdyrstald taget med i overvejelserne.

Byggeriet vil blive opført i samme materialer som det eksisterende byggeri, dvs. søstenselementer og røde stålplader samt grå eternit på tag.

Der er tale om et åbent landskab præget af landbrugsejendomme samt landsbyer, herunder Ravsted og Fogderup. En del markskel er markeret med levende hegn, og vejen syd for anlægget er ligeledes beplantet med læhegn.

Landskabet omkring ejendommen er relativt fladt og et typisk intensivt landbrugslandskab med ret få naturelementer. De ønskede nye bygninger etableres alle i forbindelse med de eksisterende.

Bedriftens harmoniarealer ligger inden for en afstand af ca. 10 km mod nord og ca. 1 km mod øst og vest for ejendommen. Harmoniarealerne mod nord er beliggende i Tønder kommune.

Af nedenstående tabel kan ses en oversigt over ejendommens bygninger, herunder udformning og materialer.

Tabel 3 Materialevalg

Bygning		Grundplan ca.	Bygningshøjde ca.	Taghældning	Bygningsmaterialer/farver	Anvendelse
1	Stuehus	130 m ²	9 m	25°	Røde mursten og røde teglsten	Privat beboelse
2	Mellembygning	30 m ²	5,5 m	25°	Røde mursten og røde teglsten	Bad og kontor
3	Maskinhus og værksted	429 m ²	7,5 m	20°	Søstenselementer, røde stålplader og gråt eternittag	Maskiner og værksted
4	Kostald	1.295 m ²	6,5 m	20°	Søstenselementer, røde stålplader, grå gardiner og gråt eternittag	Malkekøer
5	Ungdyrstald	2.000 m ²	8,8 m	20°	Søstenselementer, røde stålplader, grå gardiner og gråt eternittag	Ungdyr Goldkøer
6	Møddingsplads / kalvehytter	150 m ²	0,6 m	-	Grå beton	Opbevaring af dybstrøelse og kalvehytter
7	Plansiloanlæg	2.600 m ²	2,5 m	-	Grå beton	Opbevaring af ensilage
8	Gyllebeholder	1.450 m ³	3 m	-	Søstenselementer	Opbevaring af flyende husdyrgødning
9	Gyllebeholder	5.000 m ³	4 m	-	Søstenselementer	Opbevaring af flyende husdyrgødning
10	Malkestald	864 m ²	8,8 m	20°	Søstenselementer, røde stålplader og gråt eternittag	Malkeanlæg og opsamlingsplads
11	Silotank	20 m ³	6	-	Stål	Opbevaring af mælk
12	Vaskeplads	130 m ²	-	-	Grå beton	Vask af maskiner mm.

Landskabelige værdier

Områder med landskabelig værdi

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen "Værdifulde kystlandskaber".

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen "Værdifulde landskaber".

Uforstyrrede landskaber

Alle bygninger og opbevaringsanlæg ligger inden for udpegningen "Uforstyrrede landskaber".

Kulturhistoriske værdier og bevaringsværdige landsbyer

Der er ingen bygninger, opbevaringsanlæg eller arealer inden for udpegningen "Værdifulde kulturmiljøer".

Naturmæssige værdier

Naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser

Der er ingen bygninger eller arealer inden for udpegningerne "Særlig næringsfattige naturarealer".

Der er ingen bygninger eller arealer inden for udpegningerne "Naturområder".

Der er ingen bygninger eller arealer inden for udpegningerne "Områder med naturinteresser".

Arealer udpeget jf. § 7 i lov om godkendelse af husdyrbrug

Der er ca. 8,250 km til det nærmeste udpegede § 7 areal. Det er et mose/hedeområde SØ for anlægget ved Terkelsbøl (Udpeget af Aabenraa kommune).

Natura 2000

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde i Tønder Kommune ligger ca. 9,3 km vest for ejendommen. Området er et EF Habitat område nr. 88 – Kongens mose og Draved skov herunder fuglebeskyttelsesområde nr. 61, navn Kongens mose og Draved skov (Tønder Kommune).

I Aabenraa Kommune er der hhv. ca. 7 og 13 km fra anlægget til de to nærmeste Natura 2000-områder, Tinglev Sø og Mose samt Bolderslev Skov.

Det nærmeste marine internationale naturbeskyttelsesområde ligger ca. 31 km sydøst for ejendommen. Området er Natura 2000 område nr. 64, Flensborg Fjord og Nybøl Nor.

Beskyttede naturarealer (§ 3)

Der er ingen bygninger inden for udpegningen. Det nærmeste beskyttede vandløb ligger 245 m fra løsdriftstalden, den nærmeste beskyttede sø ligger 255 m fra løsdriftstalden og den nærmeste "Beskyttede eng" ligger 520 m fra den nye gyllebeholder.

Følgende arealer grænser op til udpegningen "Beskyttede Vandløb": Mark 7, 8, 9 og 10. Mark 18 grænser op til udpegningen: "Beskyttet Fredskov". I mark 11 ligger der en "Beskyttet sø" og marken grænser op til yderligere 2 "Beskyttede søer". Mark 11 grænser også op til "Beskyttet mose" og "Beskyttet eng".

Geologiske værdier

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen "Skovrejsning uønsket pga. geologiske forhold".

Rekreative værdier

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningerne "Fritidsområder", "Eksisterende sommerhusområder", "Nye sommerhusområder", "Arealudlæg til ferie-fritidsformål", "Planlagte arealer til ferie-fritidsformål" eller "Planlagte arealer til byformål".

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at der i projektet er redegjort for inddragelse af eksisterende bygninger og for behovet for det ansøgte anlæg. Ejendommen fremtræder som en samlet enhed i landskabet, idet bygningerne er opført i tilknytning til hinanden. Således udgør ejendommens bebyggelses- og færdselsareal en hensigtsmæssig enhed.

Det vurderedes tillige, at de nye driftsbygninger, herunder malkestalden, plansiloanlægget og gyllebeholderen samt udbygningen af halmladen (kommende ungdyrstald), ikke ændrer væsentligt på oplevelsen af landskabet. Det vurderes endvidere, at beliggenheden og udformningen af det ansøgte ikke visuelt vil ændre væsentligt på området, da de nye bygninger vil blive som de eksisterende.

Alle bygninger ligger inden for udpegningen "Uforstyrrede landskaber". Uforstyrrede landskaber er områder, der er upåvirkede af større tekniske anlæg. Det gælder både i relation til støj, visuel påvirkning og den fysiske barriere i landskabet, som større tekniske anlæg kan være.

Formålet med udpegningen af "uforstyrrede landskaber" er at vise de sammenhængende og upåvirkede landskaber, hvor det er vigtigt at undgå nye forstyrrende anlæg. Den almindelige landbrugsdrift kan som hovedregel fortsættes, og der kan således stadig opføres erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri.

Det vurderes samlet, at udvidelsen og de deraf følgende ændringer i området ikke vil være i strid med hensynet til landskabelige interesser.

Vilkår

11. Udvidelsen af halmladen (kommende ungdyrstald) og nybyggeri af malkestald, plansiloanlæg og gyllebeholder skal opføres i materialer, dimensioner og farvevalg som beskrevet i tabel 3.
12. Læhegnet vest for den nye gyllebeholder og langs Fogderupvej skal have en vedligeholdt beplantning, der giver en vedvarende og effektiv afskærmning. Læhegnet må ikke fjernes.

4 Husdyrhold, staldanlæg og drift

4.1 Husdyrhold og staldindretning

Redegørelse

I forbindelse med ændringen og udvidelsen vil der ske bygningsmæssige ændringer i anlægget. Den eksisterende stald anvendes fremadrettet kun til malkekøer (Bygning 4). De nuværende dybstrøelsesbokse, som i dag anvendes til ungdyr fjernes og i stedet bliver der etableret senge med fast gulv med dræn, 2 % hældning og skrabning hver anden time.

Der ønskes at etablere en ny stald, som har plads til alle ungdyr samt goldkøer. Ungdyrene fra 0-6 mdr. går i dybstrøelse, og ungdyrene fra 6 mdr. og indtil kælvning går i sengestald med fast gulv med dræn 2 % hældning og skrabning hver anden time (Bygning 5).

BAT staldindretning

BAT indenfor kvægbrug er ikke nærmere defineret, da der ikke er noget, der tilsvarende referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF). Der er dog et enkelt BAT-byggeblad for præfabrikerede drænedede gulve, samt et BAT-blad for svovlsyrebehandling af kvæggylle. BAT-byggebladet for præfabrikerede drænedede gulve er historisk og ikke ajourført med hensyn til driftsøkonomi og miljøøkonomi. Desuden er der www.husdyrgodkendelse.dk's beregninger.

Stald 1.1.1: Staldindretningen i den del af den eksisterende løsdriftsstald (Kostald, Bygning 4), som skal ombygges bliver fast gulv med 2 % hældning og skrabning hver anden time. Det vurderes dermed at leve op til BAT for kvæg. Den eksisterende del af kostalden (stald 1.1.1) med senge med fast gulv og skrabere vil kunne forsætte uændret i ca. 20 år, inden der er behov for større renoveringer. Inventaret er senest blevet renoveret i 1997. Det vurderes, at fast gulv med skrabere i den eksisterende stald er BAT til den skal renoveres. Det vil så blive vurderet til den tid, hvilke tiltag der skal til, for at leve op til BAT.

Stald 1.1.2: Staldindretningen i størstedelen af den nye ungdyrstald bliver fast gulv med 2 % hældning og skrabning hver anden time. I den nye ungdyrstald (Bygning 5) vil en andel af stalden blive indrettet med dybstrøelse. Dybstrøelsesstalde til kalve er i overensstemmelse med god landmandspraksis og kravene til dyrevelfærd.

Stald 1.1.3: I staldafsnittet med kalvehytter går tyrekalvene på dybstrøelse (Bygning 6). Dybstrøelsesstalde til tyrekalve er i overensstemmelse med god landmandspraksis og kravene til dyrevelfærd.

Fravalg af BAT inden for staldteknologi:

Der etableres ikke et anlæg til svovlsyrebehandling af gyllen, hverken i de eksisterende eller i de nye stalde. Svovlsyrebehandling af kvæggylle for malkekøer er beskrevet i BAT-bladet (MST), 2. udgave, oprette 15.03.2004, revideret 17.03.2009. Det fremgår af BAT-bladet, at den sure gylle kan have negative konsekvenser ved nogle typer af beton på grund af sulfatreaktionen. Desuden giver svovlsyrebehandlingen problemer med at opretholde et naturligt flydelag.

Svovlsyrebehandlingen er fravalgt, da der er tale om staldsystemer med fast gulv og dybstrøelse i eksisterende og i nye stalde og staldafsnit. Forsuring af gyllen vil derfor kun kunne opnå en reduktion af ammoniakemissionen fra lagertankene på ca. 1 %. Derudover er der valgt at etablere gulve med tilsvarende ammoniakreduktion, som ved præfabrikerede drænedede gulve.

Det er endnu ikke afgjort hvilket gulvfabrikat, der ønskes, eller om det bliver en lokal entreprenør, der skal støbe gulvet. Der er på BAT-byggeblad 107.04-51 kun medtaget gulve fra Perstrup Beton Industri A/S og Thisted-Fjerritslev Cementvarefabrik A/S. Det

forventes at fx gulve fra Borg Beton og Cowshopping samt gulve støbt på stedet lever op til en 4 % ammoniakemission.

I svinestalde er det muligt at opnå en reducerende effekt på ammoniakemissionen ved gyllekøling i kanalbunden. Der findes der på nuværende tidspunkt ikke forsøg, der viser at gyllekøling har en effekt i kvægstalde. Da staldsystemerne består af faste gulve og dybstrøelse, er der kun meget begrænset areal med gyllekanaler. Gyllekøling er derfor fravalgt.

Der etableres ikke luftrensning eller luftvasker, da der er tale om stalde med naturlig ventilation.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer ud fra en proportionalitetsbetragtning, at det eksisterende staldsystem kan fortsætte indtil det skal renoveres, og at nybyggeri er i overensstemmelse med BAT.

Det vurderes endvidere, at den beskrevne indretning og drift er i overensstemmelse med gældende regler og ikke vil medføre gener for miljøet.

Aabenraa Kommune vurderer, at det ansøgte dyrehold kan etableres og drives som ønsket med følgende vilkår

Vilkår

13. Dyreholdets omfang og sammensætning samt fordeling i de enkelte staldafsnit må ikke overstige/ændres i forhold til nedenstående tabel dog med mulighed for fleksibilitet som angivet i vilkår 16 og 17. Dyreenhedsomregningsfaktoren fremgår af bilag 1 til bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v.

Stald nr.	Dyrehold	Staldsystem (gulvsystem og udmugnings-system)	Vægt/alder	Stipladser (antal individer)	DE
1.1.1, bygning 4	Køer, kostald	Sengestald med fast gulv, skrabning hver anden time	-	98	115,29
1.1.1, bygning 4	Køer, kostald	Sengestald med fast gulv, 2 % hældning, skrabning hver anden time	-	51	60,00
1.1.2, bygning 5	Kalve, kalvestald	Dybstrøelse	0 – 6 mdr.	38	7,76
1.1.2, bygning 5	Kvier, Ungdyrstald	Sengestald med fast gulv, 2 % hældning, skrabning hver anden time	6 – 25 mdr.	120	43,59
1.1.2, bygning 5	Køer, ungdyrstald	Sengestald med fast gulv, 2 % hældning, skrabning hver anden time		19	22,35
1.1.3, bygning 6	Tyrekalve	Dybstrøelse	40 – 55 kg	80	0,74

14. Bedriften skal underrette Aabenraa Kommune:
 - om besætningens størrelse 2 år efter miljøgodkendelsen er meddelt og
 - når besætningen er nået op på 249,73 DE.
15. Den samlede årlige produktion må ikke overstige 249,73 DE.
16. Fordelingen mellem antal malkekøer, opdræt og kalve kan variere med maksimalt 10 % i DE inden for hver gruppe (malkekøer, opdræt og tyrekalve), dog således at det maksimale dyrehold beregnet over planperioden (1. august til 31. juli) ikke må overstige det godkendte antal på 249,73 DE.
17. Der tillades afvigelser i slagtekalvenes afgangsvægt, dog med en maksimal afgangsvægt på 60 kg, dog må dyreholdet ikke overstige det godkendte antal på 249,73 DE.
18. Årsproduktionen skal kunne dokumenteres efter anmodning fra Aabenraa Kommune.
19. Ombygningen af den ene halvdel af eksisterende kostald og den nye ungdyrstald skal have fast gulv med 2 % hældning og skræbes mindst hver anden time. Anvisningerne i byggeblad nr. 107.04-22 omkring pladstøbte gulve skal følges.

4.2 Ventilation

Redegørelse

Der er ingen mekanisk ventilation på ejendommen. Der anvendes kun naturlig ventilation, og ventilationen sker gennem åbning i siden samt i kip.

Med naturlig ventilation er der sikret et stort luftskifte, hvilket medfører, at staldgulvene er forholdsvis tørre, hvilket betyder en lavere koncentration af ammoniak og lugt.

Vurdering

For intensiv fjerkræ- og svineproduktion over en vis størrelse er i EU-regi i 2003 udarbejdet en BREF - note, som anfører, hvad der betragtes som BAT (Best Available Technique) i forbindelse med en række produktionsforhold, herunder driftsstyring, staldindretning, vand- og energiforbrug mv. Skov og Naturstyrelsen anfører i husdyrvejledningen, at der også for produktion af andre husdyrtyper (herunder kvæg) skal ske tilsvarende inddragelse af BREF'ens BAT - aspekter i det omfang, det er relevant.

Det fremgår af BREF - noten, at det bl.a. er BAT at reducere energiforbruget ved at anvende naturlig ventilation, hvor dette er muligt.

Aabenraa Kommune vurderer således, at husdyrbruget anvender BAT ved naturlig ventilation, og at det ikke er relevant at stille yderligere vilkår til dette.

4.3 Fodringsteknik

Redegørelse

Foder til kvæg består af ca. 60 % hjemmeavlet grovfoder, hovedsageligt majs og græs, samt indkøbt tilskudsfoder i form af færdigblandinger alene eller i kombination med forskellige råvarer som f.eks. sojaskrå, rapsprodukter, korn, roepiller m.m. Foderplanen afstemmes jævnlige med en mineralblanding for at tilgodese kreaturerne behov for næringsstoffer.

Fodersammensætningen afstemmes i forhold til dyrenes biologiske behov (kalv, kvie, malkende ko, goldko, slagteko og evt. slagtekalv). For at opnå så præcis en næringsstofsammensætning som muligt, udtages der analyser af grovfoderet fra samtlige ensilagestakke til brug vedr. foderplan. Analyserne ligger til grund for sammensætningen af det indkøbte foder. Optimeringen af foderplanen sker bl.a. på protein, så overforsyning såvel

som underforsyning undgås. Overforsyning med protein medfører en belastning på miljøet, men det overbelastet også koen.

På mineralsiden kan der ud fra bedriftens aktuelle grovfoderanalyser af mineralstofproducenten udarbejdes specielt sammensatte mineralblandinger, der opfylder normerne til dyrenes behov for alle mikro- og makromineraler, heriblandt fosfor, samt vitaminer. Ansøger er interesseret i at ovenstående er i orden, da ubalance i foderets sammensætning betyder forringelse af foderudnyttelsen og dermed forringelse af det økonomiske udbytte.

Bedriftens forbrug af foderstoffer til køer og opdræt er ca. 300 tons kraftfoder pr. år. Efter udvidelsen vil der anvendes ca. 450 ton kraftfoder pr. år, således at foderforbruget stiger, med ca. 50 %. Andelen af grovfoder stiger tilsvarende med ca. 50 %, mens forbruget af halm forventes at falde, da antallet af dyr på dybstrøelse falder. Hovedsageligt produceres al grovfoder på ejet og forpagtet jord samt på arealerne, hvor der er indgået aftale om produktionsmæssig samdrift, mens halm primært indkøbes.

Grovfoderet består af græs- og majsensilage, som i nudrift opbevares i 14 markstakke. I ansøgt drift vil dette opbevares i det nye plansiloanlæg, hvor der er plads til 5000 m³. Halm opbevares dels i halmlade/ ugdystald og i markstakke.

Derudover indkøbes der kraft- og proteinfoder. Indkøbt kraftfoder opbevares i løs vægt og der leveres 15 tons ad gangen. Det opbevares inden i maskinhuset. Korn opbevares i halmladen/ugdystalden og leveres i 840 kg container, som kan byttes.

De øvrige fodermidler, kridt og mineraler osv. leveres i sække på paller og opbevares i nudriften i halmladen (ugdystalden) eller i maskinhuset, og det vil det også fremadrettet.

BAT foder

Der anvendes BAT inden for foder, da at indkøbte fodermidler og ensilage opbevares og håndteres miljømæssigt forsvarligt uden væsentlig risiko for miljøet. I BREF er der vejledende niveauer for råprotein i BAT-foder, men der er ingen vejledende niveauer for råprotein for kvæg. Der foretages analyser af grovfoderet, som ligger til grund for sammensætningen af det indkøbte foder, samt at der udarbejdes jævnligt foderplaner, hvilket må anses for BAT indenfor foder.

Vurdering

Det er forureningsforebyggende (BAT) at gennemføre effektiv fodring til reduktion af udskillelsen af kvælstof og fosfor, ved at sikre, at foderets indhold af næringsstoffer modsvare dyrenes behov, og at næringsstofferne er letoptagelige.

Grundlaget for reduktion i næringsstofforurening er i lovgivningen baseret på, at der kan anvendes differentierede virkemidler, hvoraf fodring er ét. Da der herudover ikke er fastlagt BAT – krav for fodring af kvæg, betragter kommunen normtallene, som anvendes på ejendommen, for at være BAT, indtil evt. konsistente BAT – niveauer bliver udmeldt fra retningsgivende referencer, jf. det nedsatte teknologiudvalg.

Foderets indhold af råprotein og fosfor har betydning for koncentrationen af næringsstoffer i gødningen og påvirker herved ansøgningsskemaets beregninger af emissioner fra stalde og lager, samt gødningsbelastningen på udbringningsarealerne. Der stilles ikke vilkår til fodring, idet ansøger har angivet 0 i de felter, der specificerer fodringen i ansøgningsskemaet.

Aabenraa Kommune vurderer, at der med de nuværende og planlagte tiltag til opbevaring og håndtering af foder ikke sker en væsentlig øget påvirkning af omgivelserne.

Vilkår

20. Der skal udarbejdes foderplan til de forskellige dyregrupper.

21. Der skal mindst udtages en foderprøve om året fra hvert af de mest anvendte ensilagefodermidler. Foderprøverne skal analyseres for foderværdi af et analysefirma, der er autoriseret og akkrediteret til at udføre grovfoderanalyser.

4.4 Opbevaring af ensilage

Redegørelse

I nudriften er der ca. 14 markstakke med ensilage, men i forbindelse med udvidelsen vil der blive bygget et plansiloanlæg med 4 plansiloer sydvest for halmladen / ungdyrstalden. Siloerne er hver især 10 m brede og 50 m lange og med en sidehøjde på 2,5 m. Der vil blive etableret en randzone på 5 m bagved og 10 m foran.

Efter udvidelsen vil der blive opbevaret ca. 5.000 m³ ensilage pr år. Ensilagen opbevares hovedsagligt i plansiloerne efter udvidelsen, men i markstak i nudriften.

Håndtering af ensilage vil ske således, at eventuelle lugt- og fluegener for nabobeboelser minimeres. Endvidere vil håndteringen sikre, at risiko for tab af næringsstoffer til omgivelserne minimeres.

Såfremt der er ensilagestakke, der ikke placeres på fast bund med afløb til opsamlingsbeholder, vil de højst være placeret på samme sted i 12 måneder. Der vil derefter gå minimum 5 år, før ensilagen igen placeres på samme sted.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at der med de ansøgte tiltag vedrørende opbevaring og håndtering af foder ikke sker en væsentlig øget påvirkning af omgivelserne.

Vilkår

22. Ved etablering af ensilagestakke skal tidspunkt og placering noteres på kortbilag i driftsjournalen, der skal opbevares i mindst 5 år.
23. Ensilagestakke, der ikke placeres på fast bund med afløb til opsamlingsbeholder, må højst være placeret på samme sted i 12 måneder. Der skal derefter gå mindst 5 år, før markstakke igen må placeres på samme sted.
24. Kasseret ensilage fra ensilagepladser / -siloer eller markstakke skal fjernes løbende og opbevares overdækket med plast eller lignende for at forhindre lugtgener og forurening af omgivelserne.
25. Ensilage i markstak skal overholde følgende afstandskrav:

Kategori	Afstandskrav, meter
Enkelt vandindvindingsanlæg	25 m
Fælles vandindvindingsanlæg	50 m
Vandløb (herunder dræn) og søer	15 m
Offentlig vej og privat fællesvej	15 m
Levnedsmiddelvirksomhed	25 m
Nabobeboelse	50 m
Til naboskel	30 m

26. Ensilage i markstakke må ikke placeres på arealer som skrånere mod vandløb og søer, og de skal placeres så de ligger mest muligt i læ.
27. Ensilage skal overdækkes straks efter etablering af markstak.
28. Ensilagen skal overdækkes med lufttæt materiale straks efter ilægning i siloen.

4.5 Rengøring af stalde

Redegørelse

Malkestalden vaskes efter hver endt malkning, svarende til to gange dagligt. Malkeanlæggets rør vaskes ligeledes efter hver endt malkning. Spildevandet ledes til gyllekanal.

Løsdriftsstalden er etableret med fast gulv og dybstrøelsesbokse, og i forbindelse med udvidelse sker der en ombygning af dybstrøelsesområdet i løsdriftsstalden og det nye område til malkekøer indrettes med fast gulv, 2 % hældning og skrabning hver anden time. Det eksisterende faste gulv i løsdriftsstalden skrubes også hver anden time. Den nye ungdyrstald etableres med dybstrøelsesbokse og med fast gulv, 2 % hældning og skrabning hver anden time.

I afdelingen med dybstrøelse i den nye ungdyrstald og i kalvehytterne rengøres ved udmugning. I ungdyrstalden udmuges 1 gang månedligt, og hver 14. dag i kalvehytterne. Så hyppig udmugning medfører, at der dagligt tilføres dybstrøelse til møddingspladsen. Hvis der bliver vasket i staldene, sker dette med højtryksrensere og vand. Spildevandet ledes til gyllekanal og gyllebeholder.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at rengøring af stalde håndteres miljømæssigt forsvarligt uden væsentlig risiko for miljøet og med overholdelse af gældende krav og retningslinjer mht. rengøring.

Vilkår

Afsnittet har ikke givet Aabenraa Kommune anledning til at stille særlige vilkår ud over den generelle lovgivning.

4.6 Energi- og vandforbrug

Redegørelse

Elektricitet anvendes primært til malkning, nedkøling af mælk, gyllepumpning, markvanding samt belysning.

Der er naturlig ventilation i staldene, hvilket medfører, at der ikke bruges energi til ventilation. Med naturlig ventilation er der sikret et stort luftskifte, hvilket medfører, at staldgulvene er forholdsvis tørre, hvilket betyder en lavere koncentration af ammoniak og lugt.

Der sker ingen opvarmning af driftsbygninger med dyrehold, hvorfor der ikke bruges energi på opvarmning. Der vil genvindes varme fra mælkekøling, når den nye malkestald bliver etableret – varmen vil benyttes til at opvarme vand, som anvendes til rengøring af malkerum mv. Vand, som anvendes til nedkøling af mælken, genbruges som drikkevand.

Endvidere bruges solen som lyskilde i videst muligt omfang. Dette sker ved at have størst muligt lysindfald gennem åbne sider og lysplader i taget samt lyse farver i stalden.

Der er vågelys i staldene om natten og i den nye ungdyrstald vil der være automatiseret tænd og sluk af natlyset i stalden. Der er tale om et skumringsrelæ, der tænder og slukker afhængigt af de naturlige lysforhold.

Logistikken i forbindelse med fodring er indrettet, så afstanden giver færrest muligt driftstimer i forbindelse med fodring, hvilket minimerer energiforbruget. Der forventes at være et mindre dieselforbrug ved foderhåndtering efter udvidelsen, når alt grovfoderet kan opbevares på fast bund og mere samlet i de nye køresiloer. Dieselforbruget registreres årligt.

Tabel 4 Energiforbrug

Type	Forbrug før	Forbrug Efter
Elforbrug	72.000 kWh	120.000 kWh
Fyringsolie stuehus	1.800 l	1.800 l
Dieselolie til markbruget	10.000 l	10.000 l

Vandforsyningen til husdyrproduktionen og privat forbrug stammer fra et privat alment vandforsyningsanlæg, Ravsted Vandværk. Der anvendes primært vand til drikkevand og vask af malkeanlæg. Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses dagligt med henblik på at undgå spild. Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt. Der anvendes drikkekar til kørerne.

Vaskevandet fra rengøring af mælketank og malkeanlæg genanvendes til vask af malkestalden både i nudrift og i ansøgt drift. Vandforbruget registreres årligt.

Tabel 5 Vandforbrug

Type	Forbrug før	Forbrug efter
Drikkevand inkl. vandspild	5.155 m ³	7.989 m ³
Vask af stald m.v.	467 m ³	703 m ³
Rengøring af markredskaber	50 m ³	50 m ³
I alt vandforbrug	5.672 m ³	8.742 m ³

Der anvendes ikke vand til sprøjtning på ejendommen, da sprøjtning varetages af maskinstation.

Der foreligger tilladelse til 2 markboringer på ejendommen. Den ene er meddelt den 2. april 1997 til 4.300 m³ vand om året. Tilladelsen udløber den 31. december 2011. Boringen er placeret i mark 13, hvor der pumpes vand op med en traktordreven pumpe. Den anden tilladelse er meddelt den 20. oktober 1998 til 41.000 m³ vand om året. Tilladelsen udløber den 31. december 2013. Boringen er placeret mellem kostalden og ungdyrstalden, og der pumpes med en elpumpe. Forbruget varierer, men er maksimalt på det tilladte antal m³. Ansøger benytter kun markvanding i tørre perioder og anvender Planteinfo.dk til at vurdere behovet.

Vandindvindingsanlæg fremgår af bilag 1.1 og 1.8.

BAT vand- og energiforbrug

Der er ikke udarbejdet BAT for forbruget af energi og vand for kvægbrug, men i henhold til BREF for intensiv fjerkræ- og svineproduktion kan BAT være en reduktion af vandforbruget, hvis der sker registrering af vandforbruget ved måling detektering og reparationer af lækage. BAT for energiforbruget kan være en reduktion af energi. Desuden er naturlig ventilation BAT for svinestalde, hvilket burde kunne overføres til kvægstald.

Aabenraa Kommune vurderer, at husdyrbruget anvender BAT inden for energi- og vandforbrug, idet husdyrbruget registrerer vand- og energi forbruget årligt, samt har løbende opsyn med anlægget, og dagligt gennemfører en inspektionsrunde.

Det vurderes, at malkeanlæg er den enkeltpost i det totale energiforbrug, der vægter mest. Løbende kontrol og vedligeholdelse af dette er således særligt relevant.

Der installeres lyssensorer til regulering af lys i ungdyrstalden. Der genvindes varme fra mælkekøling, når den nye malkestald bliver etableret – varmen benyttes til at opvarme vand i vandbeholder, som anvendes til rengøring af malkerum mv. Vandet som anvendes til nedkøling genbruges endvidere til drikkevand. Der er naturlig ventilation i staldene og endvidere udnyttes det naturlige lysindfald i bygningerne gennem lysplader i taget.

Der er drikkekar til køerne. Vandet skiftes ca. 1-2 gange om ugen efter behov. Maskiner vaskes med højtryksrensere.

Der er 2 markvandingsboringer. Forbruget varierer, men er maksimalt på det tilladte antal m³. Ansøger benytter Planteinfo.dk, således der kun vandes, når der er behov for det.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at ansøger har forholdt sig til mulighederne for at reducere energi- og vandforbruget og anvender BAT indenfor energi- og vandforbrug.

Vilkår

29. Vand- og energiforbruget skal mindst registreres hver 12. måned. Dato for aflæsning og målerstand samt forbrug skal noteres i driftjournalen, der skal opbevares i mindst 5 år.
30. Hvis elforbruget på årsplan stiger med mere end 10 % ud over det oplyste, skal der inden 3 måneder fra den seneste aflæsningsdato udarbejdes en handleplan, så elforbruget igen kan reduceres til det oplyste, hvis ikke merforbruget ud fra en konkret vurdering kan accepteres. Planen skal forevises ved tilsyn.
31. Anlæg og installationer, der er særligt energiforbrugende, f. eks. malkeanlæg og mælkekøleanlæg, skal minimum kontrolleres én gang om året og vedligeholdes således, at det altid fungerer optimalt. Dato for kontrol skal noteres i driftsjournalen.
32. Hvis vandforbruget på årsplan stiger med mere end 10 % ud over det oplyste, skal der inden 3 måneder fra den seneste aflæsningsdato udarbejdes en handleplan, så vandforbruget igen kan reduceres til det oplyste, hvis ikke merforbruget ud fra en konkret vurdering kan accepteres. Planen skal forevises ved tilsyn.
33. Drikkevandssystemet skal minimum kontrolleres én gang om året og vedligeholdes således, at det altid fungerer optimalt.
34. Vask af stald skal foregå med højtryksrensere.

4.7 Spildevand, samt tag- og overfladevand

Redegørelse

Spildevand fra produktionen i driftsbygningerne består af drikkevandsspild (210 m³) og rengøringsvand fra malkeanlæg (703 m³). Spildevandet ledes via gyllekanal til gyllebeholder.

Der er ikke sanitært spildevand fra driftsbygningerne. Fra stuehuset og mellembygningen er det vurderet, at der ledes ca. 170 m³ til septiktank og videre til nedsivningsanlæg.

Tagvand fra eksisterende driftsbygninger og stuehus ledes til ud på jorden og til grøft. Tagvand fra nybyggeri ledes via lukkede rør til samlebrønd og via dræn til grøft og videre til Hvirlå.

Overfladevand fra vaskeplads/møddingsplads/plads med kalvehytter samt fra plansiloanlægget ledes til gyllebeholder. Der er tale om ca. 2.041 m³ vand på årsbasis og er fordelt på vaskevand fra vaskeplads (25 m³) samt overfladevand fra vaskeplads (91 m³), møddingsplads/kalvehytter (105 m³) og plansiloanlæg (1.820m³).

Rengøring af marksprøjte foregår ikke på ejendommen, da det er maskinstation der varetager sprøjtingen.

Fra befæstede arealer, som anvendes som køreveje ledes overfladevand til terræn.

Tabel 6 Spildevand

Spildevandstyper	m ³ /år før udvidelse	m ³ /år efter udvidelse	Afledes til	Renseforanstaltning
Rengøringsvand, drikkevandsspild mv.	594 m ³	913 m ³	Gyllebeholder	Ingen
Vaskeplads, vaskevand	0 m ³	25 m ³	Gyllebeholder	Ingen
Vaskeplads, regnvand	0 m ³	91 m ³	Gyllebeholder	Ingen
Møddingsplads og areal med kalvehytter, regnvand	105 m ³	105 m ³	Gyllebeholder	Ingen
Plansiloanlæg, regnvand	0 m ³	1820 m ³	Gyllebeholder	Ingen
Sanitært spildevand fra stuehus og mellembygning	170 m ³	170 m ³	Nedsivningsanlæg	Septiktank

Afløbsforholdene og spildevandsanlæggene fremgår af bilag 1.4.

Vurdering

I spildevandsbekendtgørelsen defineres spildevand som alt vand, der afledes fra beboelse, virksomheder, øvrig bebyggelse samt befæstede arealer. Tag- og overfladevand defineres som regnvand fra tagarealer og andre helt eller delvist befæstede arealer. Tag- og overfladevandet må ikke indeholde andre stoffer, end hvad der sædvanligt tilføres regnvand i forbindelse med afstrømning fra sådanne arealer, eller have en væsentlig anden sammensætning.

Udledning direkte til vandløb eller nedsivning af tag- og overfladevand kræver tilladelse efter bekendtgørelsens kapitel 11 eller 12.

Aabenraa Kommune forventer, at afledning af tagvand via dræn til grøft fra den nye malkestald og ungdyrstald er en tilfredsstillende løsning, dog kan der blive behov for etablering af forsinkelsesbassin eller lignende. Der skal ansøges om særskilt tilladelse til udledning af tagvand.

Ydermere vurderer kommunen, at kapaciteten i gyllebeholderne er tilstrækkelig til at rumme de givne mængder spildevand i ansøgt drift.

Aabenraa Kommune vurderer, at spildevandshåndtering ikke vil medføre gener for miljøet.

Vilkår

35. Vaskevand fra vask af staldene skal opsamles i beholder og må herefter anvendes i overensstemmelse med bestemmelserne for spildevand i husdyrgødningsbekendtgørelsen.
36. Vask af maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme gødnings- og sprøjterester, skal foregå på støbt plads med tæt bund og med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholder eller gyllebeholder.

37. Overfladevand og ensilagesaft fra ensilageanlægget skal ledes til gyllebeholderne.
38. På befæstede arealer må der ikke ske oplag af gødningsstoffer, bekæmpelsesmidler, foderstoffer m.v., der med evt. regnvand kan tilføres rørledninger/dræn med udløb i grøfter og vandløb.

4.8 Sprøjtemidler, kemikalier og medicin

Redegørelse

Der opbevares ingen bekæmpelsesmidler eller kunstgødning på ejendommen, da det er maskinstation, der varetager marksprøjtningen og udkørsel af kunstgødning. Ansøgere er endvidere ikke tilknyttet sundhedsrådgivning, og må derfor ikke selv give dyrene medicin. Der opbevares derfor kun i særtilfælde medicin på ejendommen. Ansøger påtænker dog at tilmelde sig denne ordning.

Smøreolie opbevares i tromler på fast gulv i maskinhuset. Kemikalier til brug ved vask af malkeanlægget opbevares på fast gulv i lukkede plasticdunke.

Tabel 7 Sprøjtemidler, kemikalier og medicin

Type	Opbevaringssted	Mængder pr. år	Oplagret mængde
Smøreolie	Maskinhus	100 l	100 l
Medicin	Kontor i mellembygning	Meget begrænset	Meget begrænset
Kemikalier til vask	Teknikrum	250 l	40 l

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at smøreolie og kemikalier håndteres miljømæssigt forsvarligt uden væsentlig risiko for miljøet.

Vilkår

39. Olie- og fedtprodukter skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening.
40. Påfyldning af vand i forbindelse med brug af sprøjtemidler må ikke ske ved direkte opsugning fra søer, vandløb eller brønde/boringer. Der må ikke være risiko for afløb til dræn eller vandløb.

4.9 Affald

Redegørelse

Affald skal opbevares og bortskaffes efter Aabenraa Kommunes regulativer.

Der skal i henhold til gældende regler ske registrering af affald på stamkort. Reglerne findes i Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 619 af 27. juni 2000 om affald. Stamkortet er det format som affaldsproducenten skal kunne videregive sine oplysninger om egen affaldsproduktion på. Registreringen skal indeholde oplysninger om fraktion, art, mængde og sammensætning af det producerede affald, herunder muligheder for yderligere sortering, samt indhold af visse miljøbelastende stoffer.

Ansøgere har en industricontainer på 600 l til alt brændbart affald, hvis placering kan ses i bilag 1.1. Containeren afhentes af Henning Sejer, Fogderupvej 21, Bylderup-Bov. Derudover forefindes 2 stk. 240 l containere til alm. husholdningsaffald herunder brændbart og genbrug. Derudover forsøges affald afhændet til genbrug hos genbrugspladsen Kopro, Slogsåvej 20 i Bylderup-Bov.

Der er udarbejdet en oversigt over affaldshåndteringen, både almindeligt affald og farligt affald. Oversigten ses nedenstående.

Tabel 8 Affald

Affaldstype	Opbevarings-sted	Transportør	Modtageanlæg	Mængder pr. år	EAK-kode	ISAG-kode
Olje- og kemikalieaffald:						
Spildolie	Maskinhus	Ansøger	Syd og Sønderjysk Affaldshåndtering, Malmøvej 3, Røde kro.	100 l	13.02.08	06.01
Olietromle	Maskinhus	Ansøger	Syd og Sønderjysk Affaldshåndtering, Malmøvej 3, Røde kro.	1 stk.	15.01.04	56.20
Blyakkumulatorer	Maskinhus	Ansøger	Genbrugspladsen Kobro	1-2 stk.	16.06.01	05.99
Spraydåser	Maskinhus	Ansøger	Genbrugspladsen Kobro	1-2 stk.	16.05.04	23.00
Tørbatterier – NiCd	Maskinhus	Ansøger	Genbrugspladsen Kobro	5-10 stk.	20.01.33	77.00
Tørbatterier – Kviksølv	Maskinhus	Ansøger	Genbrugspladsen Kobro	1-2 stk.	20.01.33	77.00
Fast affald:						
Tom emballage (papir/pap)	Affaldscontainer, genbrug	Aabenraa Kommune	Ukendt	Containere på 240 l tømmes ca. hver måned	15.01.01	50.00
Tom emballage (plast)	Industricontainer	Henning Sejer	Ukendt	Containere på 600 l tømmes ca. hver uge	15.01.02	52.00
Europaller og én-gangspaller af træ	Foderlade eller maskinhus	Ansøger	Genbrugspladsen Kobro	Ca. 10 stk.	15.01.03	
Lysstofrør og elsparepærer	Maskinhus	Ansøger	Genbrugspladsen Kobro	5-10 stk.	20.01.21	79.00
Overdækningsplast	Særskilt container	Henning Sejer	Ukendt	30-60 kbm	02.01.04	52.00
Jern og metal	Maskinhus	Ansøger	Syd og Sønderjysk Affaldshåndtering, Malmøvej 3, Røde kro.	Ca. 100 kg	02.01.10	56.20
Diverse brændbart inkl. tomme medicinglas	Industricontainer	Henning Sejer	Ukendt	Containere på 600 l tømmes ca. hver uge	Afhængig af indhold / 15.01.07	19.00
Pap	Affaldscontainer, genbrug	Aabenraa Kommune	Ukendt	Containere på 240 l tømmes ca. hver måned	20.01.01	50.00
Papir	Affaldscontainer, genbrug	Aabenraa Kommune	Ukendt	Containere på 240 l tømmes ca. hver måned	20.01.01	50.00
Glas	Affaldscontainer, genbrug	Aabenraa Kommune	Ukendt	Containere på 240 l tømmes ca. hver måned	20.01.02	51.00

Der fortages service på traktorer hos maskinforhandler, hvorfor der normalt ikke forefindes olie- og brændstoffiltre på ejendommen. Dette medfører endvidere, at oplaget af olie og spildolie er begrænset.

Opbevaring af døde dyr sker på jorden og dyrene er ikke hævet over jorden. Afhentningspladsen er placeret tæt på offentlig vej, men de døde dyr kan ikke ses fra vejen. Se placering på bilag 1.1. Afhentning sker efter behov og med dags varsel. Døde dyr afhentes af Daka. Afhentning sker ca. 24 gange årligt i nudriften og forventes at stige til 48 gange årligt.

Der foretages ikke afbrænding af affald på husdyrbruget (på nær have- og skovaffald).

Vurdering

Affald skal i henhold til lovgivningen opbevares, håndteres og bortskaffes efter Aabenraa Kommunes til enhver tid gældende regulativer og forskrifter.

Opbevaring af døde dyr skal ske efter forskrifterne i "Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr", heraf fremgår, at dyrene skal hæves over jorden, så der kan ske luftcirkulation under dem. Der stilles vilkår om opbevaring af døde dyr. Kommunen vurderer herudover, at kommunens regulativer fastsætter tilstrækkelige krav til opbevaring, håndtering og bortskaffelse af erhvervsaffald og farligt affald.

Vilkår

41. Spildolie skal opbevares i overjordiske beholdere på fast bund uden afløb.
42. Der må ikke opbevares olie- og brændstoffiltre og bekæmpelsesmidler, samt rester af bekæmpelsesmidler på husdyrbruget.
43. Opbevaringsplads til døde dyr skal placeres, som vist på bilag 1.1.

4.10 Olietanke

Redegørelse

Der er to olietanke på ejendommen til hhv. opbevaring af fyringsolie og diesellole. Spildolie opbevares i en olietønde på 200 l. Der opbevares kun et mindre oplag af spildolie på ejendommen, da der fortages olieskift på traktorer mm. ved serviceeftersyn hos smed og maskinforhandler.

Påfyldning af diesellole sker på fast bund i maskinhuset.

Ved afmelding af gamle olietanke og anmeldelse af ny(e) olietank(e), samt hvis der er spørgsmål om de specielle krav til plasttanke og olietanke på husdyrbruget, så kontaktes kommunens ansvarlige for olietanke på miljoe@aabenraa.dk.

Ændring i ejendommens tankforhold skal anmeldes til kommunen. Skemaet til dette findes på kommunens hjemmeside under borger/natur og miljø/miljø/olietanke.

Tabel 9 Olietanke

Olietanke	Aktiv/ afblændede	Placering	Volumen	Årgang	Tanknr.	G.nr.
Olietank til fyringsolie	Aktiv	Ved mellembygning, udendørs	1200 l	2000	103112	SB600/81
Olietank til diesellole	Aktiv	Maskinhus, indendørs	1800 l	1997	75277 01	SB600/81

Placeringen af bedriftens olietanke fremgår af bilag 1.1

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at opbevaringen af dieselolie er i orden, og at der ikke er risiko for forurening af jord, kloak, overfladevand og grundvand med følgende vilkår

Vilkår

44. Opbevaring af diesel/fyringsolie i overjordiske tanke skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder, som står på fast og tæt bund, så spild kan opsamles, og så der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
45. Såfremt tanken er placeret i umiddelbar nærhed af regnvandsafløb, vandløb mm. Skal tanken stilles i en spildbakke med opkant, der kan rumme tankens indhold. For at undgå ophobning af regnvand, skal tanken enten placeres under tag eller indendørs.
46. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
47. Olie og andre fedtprodukter skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening.
48. Der skal på ejendommen altid forefindes egnet materiale til opsamling af evt. spild.
49. Tankpistol må ikke kunne fastlåses under påfyldning.

4.11 Driftsforstyrrelser og uheld

Redegørelse

Generelt er anlægget og arbejdsgangene tilrettelagt med henblik på at minimere risiko for uheld og udslip af gylle og kemikalier. Gylle tilkobles den nye gyllebeholder med nye rør, og etablering foretages af autoriseret montør.

Byggeriet tilstræbes at give så få gener som muligt for den daglige drift og færdsel.

Den nye ensilageplads vil minimere risici for at køre fast eller vælte med traktor i marken, når der skal hentes foder fra markstakke. Dette kan især være problematisk i regnfulde år.

Gylle

Der er altid en lille risiko for gylleudslip i forbindelse med udkørsel eller pumpning fra stald til beholder.

Gyllebeholderne er omfattet af tiårsbeholderkontrolordningen og eventuelle fejl og mangler udbedres løbende. Det tjekkes løbende, om der er plads i gyllebeholderne, før der overpumpes.

Det er maskinstation, der står for udkørslen af gyllen.

Pumpning af gylle fra gyllebeholderne til gyllevogn sker med et selvlæsende tårn på gyllevognen. Der er en tilbageløbsfunktion på vognen, der sikrer, at gyllevognen ikke kan overfyldes. Desuden styres pumpen fra førerhuset i traktoren, hvilket bevirker, at der altid vil være en person tilstede, som holder øje med pumpningen. Der er ingen pumper eller faste overpumpningsrør på gyllebeholderne til påfyldning af gyllevogn og der er heller ingen spjæld på nogen af beholderne.

Der er risiko for at beholderen skades ved gylleudbringning, men da det er maskinstation, der varetager gylleudbringning, vil der altid være personer tilstede med udstyr, der kan suge spildt gylle op og tilkalde forstærkning. Det vurderes dog, at der endvidere er en lille risiko for påkørsel af den gamle beholder ved den daglige drift, da den står i nærheden af driftsbygningerne. Den nye og den gamle gyllebeholder er dog placeret langt fra vandløb, hvorved risiko for udslip til vandmiljøet er minimal.

Der er ikke terrænhældning direkte til vandløb eller sø fra gyllebeholderne, og afstanden til nærmeste vandløb og sø er over 250 m fra gyllebeholderne.

Det kan ikke udelukkes, at der kan ske uheld, så en gyllevogn vælter eller der kommer skybrud efter gylleudbringningen. Generelt køres der hensigtsmæssigt, og vejret vurderes før udbringning, så sandsynligheden for disse uheld er meget små. Hvis en gyllevogn vælter, eller en gyllebeholder sprænger, eller der sker overfyldning af beholder trods faste procedurer om tjek af kapacitet før overpumpning, vil opsamling af gylle øjeblikkeligt blive iværksat og beredskabet tilkaldt.

Strømsvigt

Der kan ske strømforstyrrelser/-svigt. Derved opstår der ikke risiko for at gulvet ikke kan skrubes, og at gyllekanalerne ikke kan tømmes, og samme situation gør sig gældende ved, at kørerne ikke kan malkes. Til at afværge dette, kan der blive anskaffet et nødstrømsanlæg. Det er ligeledes muligt at tilkalde maskinstation for tømning af kanaler.

Vand

I den daglige drift kan der være risiko for at vandrør sprænger. Ved sådanne uheld afbrydes vandforsyningen på hovedhanen. For at undgå frostsprængning af vandrør er der etableret cirkulation på vandrørene i staldene.

Olie

Dieselolietanken er opstillet i maskinhus og fyringsolietanken udenfor mellembygningen. Dieselolietanken har påfyldningsalarm og automatisk påfyldningsstop ved fuld brændstoff-tank.

Olie, olie- og brændstoffiltre på maskiner skiftes på værksted.

Beredskabsplanen for husdyrbruget fremgår af bilag 1.5

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at beredskabsplanen er i overensstemmelse med gældende retningslinjer for at begrænse skader som følge af uheld og udslip. I henhold til BREF er det BAT at have en nødfremgangsmåde til håndtering af ikke planlagte emissioner og hændelser. Aabenraa Kommune vurderer, at beredskabsplanen beskriver fremgangsmåden for uheld og derfor er BAT.

Vilkår

50. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til straks at anmelde dette til alarmcentralen, tlf.nr. 112 og efterfølgende straks at underrette tilsynsmyndigheden, Aabenraa Kommune på tlf.nr. 73 76 76 76.
51. Beredskabsplanen skal opbevares på et kendt og tilgængeligt sted for alle medarbejdere.
52. Medarbejderne skal være informeret om og have udleveret en kopi af beredskabsplanen. Hvis der ansættes udenlandsk arbejdskraft, skal planen oversættes til et sprog, de forstår.
53. Beredskabsplanen skal ajourføres løbende og minimum 1 gang årligt. Datoen for ajourføringen skal fremgå af planen.

5 Gødningsproduktion og -håndtering

5.1 Gødningstyper og mængder

Redegørelse

Der er både flydende og fast husdyrgødning i anlægget i både det eksisterende og nye produktionsanlæg.

Tabel 10 Husdyrgødning

Stald nr.	Staldtype (gulvtype)	Mængde Før		Mængde Efter	
		Flydende	Fast	Flydende	Fast
1.1.1 Kostald, bygning 4	Sengestald med fast gulv, skrabning hver 2. time, og med fast gulv med 2 % hældning, skrabning hver 2. time	2430 m ³		3177 m ³	
	Dybstrøelse (hele arealet)		399 t		
1.1.2 Ny ungdyr- stald, byg- ning 5	Sengestald med fast gulv, 2 % hældning, skrabning hver 2. time			1183 m ³	
	Dybstrøelse (hele arealet)				72 t
1.1.3. Kalvehyt- ter, byg- ning 6	Dybstrøelse (hele arealet)		2 t		2 t
Sum		2430 m ³	401 t	4360 m ³	74 t

Mængder og typer af husdyrgødning i ansøgt drift fremgår af opbevaringskapacitetsberegning i bilag 1.6.

Der afsættes gylle til gylleaftale, herunder 64 DE med 1125 kg N og 6668 kg P til gylleaftale i Aabenraa Kommune.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at mængden af den producerede husdyrgødning svarer til det ansøgte dyrehold. Kommunen vurderer endvidere at husdyrgødningen opbevares miljømæssigt forsvarligt i staldene uden risiko for miljøet.

Kommunen vurderer at der ikke er behov for at stille vilkår.

5.2 Flydende husdyrgødning

Redegørelse

Gyllebeholderen på 1.450 m³ (Agritank) er opført i 1989 i søstenselementer og har senest haft beholderkontrol i 2008. Den er 4 m dyb, ca. 2,5 m over terræn, dykket indløb, intet spjæld, ingen pumpe eller fast rør til overpumpning, overdækning i form af naturligt flydelag. Afskærmende beplantning i form af 4-rækket læhegn ved Fogderupvej.

Den nye beholder på 5000 m³ (Evt. Agritank) vil også blive opført i søstenselementer og tilmeldes 10 årsbeholderkontrol. Den vil blive 5 m dyb, ca. 3,5 m over terræn, dykket

indløb, intet spjæld, ingen pumpe eller fast rør til overpumpning, overdækning i form af naturligt flydelag. Afskærmende beplantning i form af 4-rækket læhegn ved Fogderupvej og 1-rækket læhegn ved naboskel.

Pumpning af gylle fra stald til gyllebeholder i nudrift sker med en elektrisk pumpe i fortanken ved kostaldens vestlige gavl. I ansøgt drift etableres yderlig to fortanke, hhv. ved malkestalden og mellem den nye ungdyrstald og kostalden. I ansøgt drift vil der muligvis anvendes traktordreven pumpe. Pumpning af gylle foregår under opsyn og der tjekkes løbende, om der er plads i beholderen.

Oppumpning af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn sker med sugekran på gyllevognen. Der er en tilbageløbsfunktion på vognen, der sikrer, at gyllevognen ikke kan overfyldes.

Tabel 11 Opbevaringskapacitet

Anlæg	Kapacitet i m ³	Pumpeanlæg	Fabrikat	Opført år	Overdækning	% før	% efter
Gyllebeholder (nr. 8)	1450	Ingen	Agritank	1989	Ingen	100	23
Gyllebeholder (nr. 9)	5000	Ingen	Agritank	2010	Ingen	0	77
I alt	6450					100	100

Kapacitetsberegninger fremgår af bilag 1.6.

Den eksisterende beholder på 1450 m³ er 4 m dyb og ca. 2,5 m over jordniveau. Den nye beholder på 5000 m³ er 5 m dyb og ca. 3,5 til 4 m over jordniveau. Begge beholdere på ejendommen ligger i forbindelse med de eksisterende bygninger og passer derfor ind i landskabet. Der er endvidere afskærmende beplantning.

Gyllebeholderne holdes overdækket med et flydelag, som gendannes naturligt kort tid efter tømning, idet der anvendes halm i staldene. Flydelaget reducerer fordampningen væsentligt og dermed lugtafgivelsen til et minimum. Der pumpes gylle fra staldene dagligt. Gyllen føres ned under flydelaget via et dykket indløb, hvorved flydelaget holdes intakt. Der bliver ikke etableret fast overdækning på gylletankene. Med kvæggylle er det almindeligvis ikke problematisk at etablere et godt flydelag, og der er derfor begrænset effekt ved etablering af fast overdækning. Der føres logbog over flydelaget på gyllen.

BAT gødningsopbevaring for flyende husdyrgødning

BAT med hensyn til gødningsopbevaring er jf. referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF).

For begge gyllebeholder er der tale om:

- en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- lageret tømmes hvert år og inspiceres visuelt (tømmes helt 1 gang om året)
- beholderens bund og vægge er tætte
- der ingen spjæld er, men alt overpumpes via neddykket rør
- gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning
- beholderen er overdækket med naturligt flydelag (sikres ved at tilsætte halm efter hver tømning).

Gyllebeholderne kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen. Det vurderes derfor, at der er BAT med hensyn til gødningsopbevaring jf. referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF).

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at gyllebeholderne sikrer en god og sikker opbevaring af den flydende husdyrgødning og at der med veletablerede flydelag sikres en god næringsstofudnyttelse og tilstrækkelig begrænsning af lugtgener.

Da gyllevognen fyldes med sugekran, vurderer kommunen at risikoen for spild ved pumpning fra beholder til gyllevogn er minimal, hvorfor der på denne baggrund ikke stilles vilkår om etablering af en påfyldningsplads ved den ny gyllebeholder.

Det vurderes, at en opbevaringskapacitet på 12 måneder sikrer, at der er en god bufferkapacitet på ejendommen udover husdyrgødningsbekendtgørelsens minimumskrav.

Aabenraa Kommune vurderer, at der med overholdelse af de stillede vilkår sker en opbevaring, håndtering og udbringning af den flydende husdyrgødning der er miljømæssig forsvarlig og ikke vil medføre væsentlige gener for omgivelserne.

I henhold til BREF vedrørende intensiv fjerkræ- og svineproduktion er der BAT, hvis opbevaringskapaciteten for gødning er tilstrækkelig indtil yderligere behandling eller tilførsel på marken kan udføres. For boreale områder er kapaciteten 9-12 måneder i henhold til BREF. Som det fremgår af opbevaringskapacitetsberegningerne har husdyrbruget tilstrækkelige opbevaringskapacitet.

Vilkår

54. Der må ikke etableres fast pumpeudstyr på gyllebeholderne.
55. Der må ikke monteres fjernbetjent pumpeudstyr.
56. Oppumpning af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn skal udføres med sugekran på gyllevognen.
57. Gyllen i gyllebeholderne må kun omrøres umiddelbart før udbringning af gyllen.
58. Beholderne skal tømmes én gang om året, hvor de skal gennemgå et visuelt eftersyn og vedligeholdes efter behov.
59. Håndtering af gyllen skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
60. Traktordrevne pumper skal, når de ikke anvendes, og ikke er under opsyn, fx ved arbejdsdagens ophør, afbrydes ved kraftoverførselsakslen. Traktoren skal aflåses eller helt frakobles pumpeudstyret.

5.3 Teknikker til gødningshåndtering

Redegørelse

Gyllen udbringes med 25 tons slangeudlægger og 25 tons nedfælder, mens dybstrøelsen udspreddes med en 20 tons vogn. Det er maskinstationen der står for udbringning af både gylle og dybstrøelsen.

Gyllen udbringes i planternes vækstsæson, som strækker sig fra midt i februar måned til og med september måned. Udbringningen forventes at tage 8-10 dage fordelt over året og foregår primært i dagtimerne. Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør). Da gyllen nedfældes på sort jord og på græsmarker, reduceres ammoniakfordampningen og lugtgener pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne.

Udbringning af husdyrgødningen afpasses afgrødernes behov samt eventuel tilførsel af handelsgødning. Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan hvorved det sikres, at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding og planternes udbytte.

Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstoffer.

Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandsskab, hvilket vil sige at der tages hensyn til naboer, byområder osv.

Når der udbringes husdyrgødning og suppleres op til Plantedirektoratets norm med handelsgødning, er der forbrugt 15-20 % mindre kvælstof end økonomisk optimal mængde. Dette medfører et kraftigt incitament til optimal håndtering af husdyrgødningen. Ansøger vil derfor søge den mest optimale form for udbringningsteknik og placering i sædskiftet, således fordampningen af ammoniak reduceres mest mulig og udnyttelsen af næringsstoffer er størst mulig. Ligeledes vil stigende afgrødepriser flytte afgrødernes økonomisk optimale kvælstofniveau højere op, og dermed kræve bedre udnyttelse af husdyrgødning på bedriftens arealer.

Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal. Der er ingen stærkt hældende arealer, og der holdes som minimum 2 m bræmmer til vandløb, hvor det er påkrævet.

BAT gødningshåndtering

Med hensyn til BAT og udbringningsteknik så må BAT indenfor kvægbrug kunne sammenlignes med BAT indenfor intensiv fjerkræ- og svineproduktion. BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltage er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem. F. eks:

- udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage,
- udbringningsmetoder (f. eks. ikke tilladt at bruge bredspredere til gylle),
- nedfældning på visse arealer tæt på sårbar natur,
- udbringningstidspunkter, der sikrer optimal optagelse i planter,
- nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer inden for 6 timer samt
- maksimale mængder husdyrgødning pr. ha og
- krav til efterafgrøder.

Det er BAT, i henhold til BREF, at minimere emissionerne fra gødning til jord og grundvandet ved at afbalancere mængden af gødning med afgrødens krav, samt tage hensyn til de pågældende markers karakteristika.

BAT indenfor kvægbrug er ikke nærmere defineret, da der ikke er noget, der tilsvarende BREF. BAT for udbringning af husdyrgødning i henhold til BREF er:

- ikke at tilføre gødning til stejlt hældende marker
- ikke at tilføre gødning på arealer, der støder op til vandløb
- at sprede gødningen så tæt som muligt før den maksimale afgrødevækst og optagelse af næringsstoffer finder sted
- ikke at tilføre gødning til jorden, når marken
 - vandmættet
 - oversvømmet
 - frossen
 - snedækket

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at denne håndtering af husdyrgødning er BAT, idet der udarbejdes en mark- og gødningsplan, sådan at mængden af husdyrgødning tilpasses planternes forventet behov, samt tager hensyn til markernes karakteristika. Tidspunkterne for udbringning af husdyrgødning sker med hensyntagende til byområder. Desuden vurderer Aabenraa Kommune, at udbringningen og håndteringen af husdyrgødning er i overensstemmelse med gældende lovgivning og retningslinjer, og at der arbejdes med at undgå uheld, udslip og påvirkning af miljøet.

Vilkår

61. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således spild undgås, og der tages størst mulig hensyn til omgivelserne.
62. Husdyrgødning må ikke køres ud på arealer, der er vandmættet, oversvømmet, frosset eller snedækket.

5.4 Fast husdyrgødning og dybstrøelse/kompost

Redegørelse

Dybstrøelse opbevares på en møddingsplads med fast bund, opkant og afløb til forbeholder. Når dybstrøelsen har ligget i 3-4 måneder og er kompostlignende (med et tørstofindhold på minimum 30 %) i ethvert delparti, bliver den kørt i markstak, som overdækkes med plast eller lignende.

Halm og fast gødning fra småkalve (0-6 mdr.) opbevares på møddingplads. Der strøs rigeligt med halm, så tørstofprocenten er på mindst 30 %. Fast gødning oplagres på fast plads med afløb til gyllebeholder. Møddingspladsen tømmes 1-4 gange om året, dels for udbringning dels for oplagring i markstak. Gødning fra de helt små kalve tilføres dagligt til møddingplads sammen med foderrester.

Der er en møddingsplads på 70 m² med vægge bestående af blokke på 60 cm og der er en kapacitet på ca. 70 m³. Der ligger maksimalt 25 tons på møddingspladsen ad gangen, svarende til 42 m³, når der køres i markstak hver 3.-4. måned. Der produceres ca. 126 m³ dybstrøelse årligt.

Andelen af dybstrøelse, der køres direkte ud, er sat til 65 % svarende til normen for kvæg.

Tabel 12 Opbevaringskapacitet

Anlæg	Kapacitet i m ³	Afløb til	Opførelsesår	Overdækning	% før	% efter
Møddingsplads	70 m ³	Fortank	1997	Nej	5	10
Markstak	113 m ³	-	-	Ja	95	90
I alt	183 m ³				100	100

BAT gødningsopbevaring for fast husdyrgødning

BAT for opbevaring af fast husdyrgødning er i BREF beskrevet for gødningsstakke, der altid er placeret på samme sted, enten i anlægget eller på marken. Følgende er beskrevet, som værende BAT:

- anvende et betongulv med et opsamlingsystem og en beholder til afstrømningsvæske og,
- placeres enhver nyopførelse af gødningslagerarealer hvor der er mindst chance for, at de kan forårsage gener over for receptor, der er følsomme over for lugt, idet der tages hensyn til afstanden til receptorerne og den fremherskende vindretning.

For oplag i midlertidige stakke af gødning på marken er det BAT i henhold til BREF at anbringe gødningsstakke væk fra følsomme recipienter, såsom naboer og vandløb (inklusive markdræn), som afstrømningsvæsken kan løbe ned i.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at opbevaringen af fast husdyrgødning på møddingsplads og i markstak anses som BAT.

Aabenraa Kommune vurderer, at der med overholdelse af de stillede vilkår sker en miljømæssig forsvarlig opbevaring og håndtering af dybstrøelsen, og at det vil medføre mindst mulige gener for omgivelserne.

Vilkår

63. I staldafsnit med dybstrøelse skal der strøs med halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer, at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen.
64. Kompost med et tørstofindhold på mindst 30 pct. i ethvert delparti, der ikke placeres på fast bund med afløb til opsamlingsbeholder, må højst være placeret på samme sted i 12 måneder. Der skal derefter gå 5 år, før kompost igen må placeres på det samme sted.
65. Ved etablering af markstak af kompost med et tørstofindhold på mindst 30 pct. skal tidspunkt og placering noteres på et kortbilag i driftsjournalen.
66. Kompost med et tørstofindhold på mindst 30 pct. i markstakke må ikke placeres på arealer som skråner mere end 6 grader mod vandløb, søer eller fjorde og de skal placeres så de ligger mest muligt i læ.

5.5 Anden organisk gødning

Redegørelse

Der kan fyldes op med husdyrgødning fra andre husdyrbrug med maksimalt samme indhold af N og P som eget produceret gylle, dvs. maks. 104,19 kg N og 17,58 kg P pr. DE i perioden ind til godkendelsen udnyttes helt, eller hvis der i perioder er mindre produktion end ansøgt (fx pga. sanering, sygdom eller andet) eller hvis godkendelsen aldrig udnyttes helt.

Derudover anvendes der ikke anden organisk gødning f.eks. spildevandsslam på ejendommen.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at tilførsel af husdyrgødning fra andre bedrifter kan accepteres indenfor godkendelsens rammer.

Vilkår

67. Bedriftens arealer må ikke tilføres anden organisk gødning.

6 Forurening og gener fra husdyrbruget

6.1 Generel ammoniakreduktion

Redegørelse

Det generelle krav om reduktion af ammoniak for husdyrbrug omfattet af husdyrbrugslovens §11 er fastlagt i husdyrbrugsbekendtgørelsens bilag 3. For ansøgninger fremsendt i 2008 gælder det, at det generelle krav om reduktion af ammoniakemissionen fra stald og lager i forhold til bedste staldsystem med normtal 2005/2006 er 20 %.

Af ansøgningen, der er vedlagt som bilag 1, fremgår det, at der etableres sengestald med fast gulv, 2% hældning, skrabning hver anden time i den største del af den nye ungdyrstald og i den andel af den eksisterende kostald, der renoveres. Den del af den eksisterende stald, der ikke renoveres, har fast gulv, som ligeledes skrubes hver anden time.

Resultaterne af beregningerne af den generelle ammoniakreduktion ses i nedenstående tabel fra ansøgningssystemets afsnit 3.1. Ammoniak.

Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt?	Ja
Eventuel yderligere nødvendig reduktion for at opfylde kravet	-35,00 KgN
Emission fra stalde, der ikke er omfattet af det generelle krav	0,00 KgN
Emission fra stalde omfattet af kravet, men ingen ændring	1320,45 KgN
Emission fra stalde omfattet af kravet og med ændring	617,84 KgN
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning	512,92 KgN
Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning	52,31 KgN

Det fremgår af tabellen blandt andet, at det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager er opfyldt.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at etablering af fast gulv med 2 % hældning og skrabning hver anden time giver tilstrækkelig effekt til at sikre 20 % ammoniakreduktion, og at udvidelsen for så vidt angår ammoniak ikke vil medføre væsentlige virkninger på miljøet.

Der henvises yderligere til vilkår nr. 19 (fast gulv med 2 % hældning og skrabning hver anden time).

Vilkår

68. Det skal sikres, at drænfunktion i det faste gulv samt skaberne altid er funktionsdygtige, således at gødning og urin hurtigt fjernes fra gulvet og ledes til gødningskanalerne. Kontrol skal ske minimum 1 gang i døgnet.

6.2 Individuel ammoniakreduktion og natur

Produktionen på Fogderupvej 6 medfører dannelse af husdyrgødning (gylle, fast gødning), som indeholder store mængder af næringsstoffer (kvælstof, fosfor m. fl.), der ved uhensigtsmæssig behandling vil kunne tilføres naturområder og vandmiljøet. Kvælstof (ammoniak) kan også dampe fra stalde og lagre og med vind og nedbør blive ført til naturområder.

Når næringsstofferne føres til naturområder og vandmiljøet, kan de bevirke en uønsket næringsberigelse (eutrofiering), som medfører, at visse arter af planter og dyr, som lever bedst under næringsfattige forhold, forsvinder, mens andre arter vinder frem. Derved forringes de biologiske værdier.

Eutrofiering af naturligt næringsfattige arealer såsom visse overdrev, heder og moser bevirker således, at plantevæksten ændrer sig og bliver kraftig og tæt. Derved forsvinder et stort antal lave og lyskrævende plantearter, og temperaturen ved jordoverfladen falder ("mikroklimaet" ændrer sig). Det medfører, at arter, som kræver et varmt mikroklima (dagsommerfugle, mange biller og andre insekter), forsvinder.

Kvælstof (ammoniak) fra stalde, husdyrgødningslagre og udbringningsarealer kan derfor forringe de biologiske forhold i visse næringsfattige naturtyper.

For at beskytte biologisk værdifulde og kvælstoffølsomme naturarealer mod eutrofiering med ammoniak må den luftbårne ammoniakdeposition (nedfald) fra husdyrbrug til naturarealer omfattet af § 7 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. (lov nr. 1572 af 20.12.2006) ikke øges, hvis afstanden er mindre end 300 meter (bufferzone I). Er afstanden mellem 300 m og 1000 m må merbelastningen af ammoniak i naturområdet ikke overskride 0,3-0,7 kg N/ha/år (afhængig af antallet af andre husdyrbrug med mere end 75 DE der ligger nærmere bruget og § 7 naturområdet end 1000 meter) (bufferzone II).

De naturområder, der er omfattet af § 7 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v., er:

- 1) Højmose
- 2) Lobeliesø
- 3) Hede større end 10 ha, som er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder
- 4) Overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder
- 5) Hede, som er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder
- 6) Overdrev, som er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder
- 7) Ammoniakfølsomme søer, herunder kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger og brunvandede søer og vandhuller, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder.

Kommunen er forpligtet til at foretage en konkret vurdering af, om beskyttelsesniveauet er tilstrækkeligt til at sikre naturområderne den fornødne beskyttelse. Vurderes det ikke at være tilfældet (kun i særlige tilfælde), kan kommunen stille forureningsbegrænsende vilkår, som rækker ud over ovennævnte fastsatte beskyttelsesniveauer.

Kommunen skal tillige vurdere, om produktionen vil være i overensstemmelse med EU's habitatdirektiv-forpligtelser. Bl.a. må produktionen ikke medføre negative påvirkninger af de arter og naturtyper, som udgør udpegningsgrundlaget i internationale naturbeskyttelsesområder, og arter omfattet af direktivets bilag IV må ikke få forringede forhold. Jf. Husdyrlovgivningen er ovenfor nævnte beskyttelsesniveau som udgangspunkt tilstrækkeligt til at sikre habitatdirektiv forpligtelserne. Kommunen kan dog i særlige tilfælde stille skærpede vilkår, hvis dette skønnes nødvendigt.

Redegørelse

Aabenraa kommune har besigtiget og vurderet følgende naturarealer:

- Heder, moser og overdrev indenfor en radius af 1 km fra anlægget (Fogderupvej 6)

De besigtigede naturarealer omfatter 1 eng, 1 mose og 4 vandhuller. Arealerne er beskrevet under hhv. afsnittet "§ 7 natur" og "§ 3 natur" nedenfor.

Der findes ingen arealer beskyttede efter Naturbeskyttelseslovens § 3 indenfor/på de ejede/forpagtede udbringningsarealer, men der findes 1 mose og 2 vandhuller i direkte

tilknytning til dyrkningsfladen på aftalearealer tilhørende Peter Toft Clausen (Knivsigvej 2, Bylderup-bov). Disse arealer bliver godkendt særskilt efter § 16 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. (lov nr. 1572 af 20.12.2006) og behandles derfor ikke yderligere i denne godkendelse.

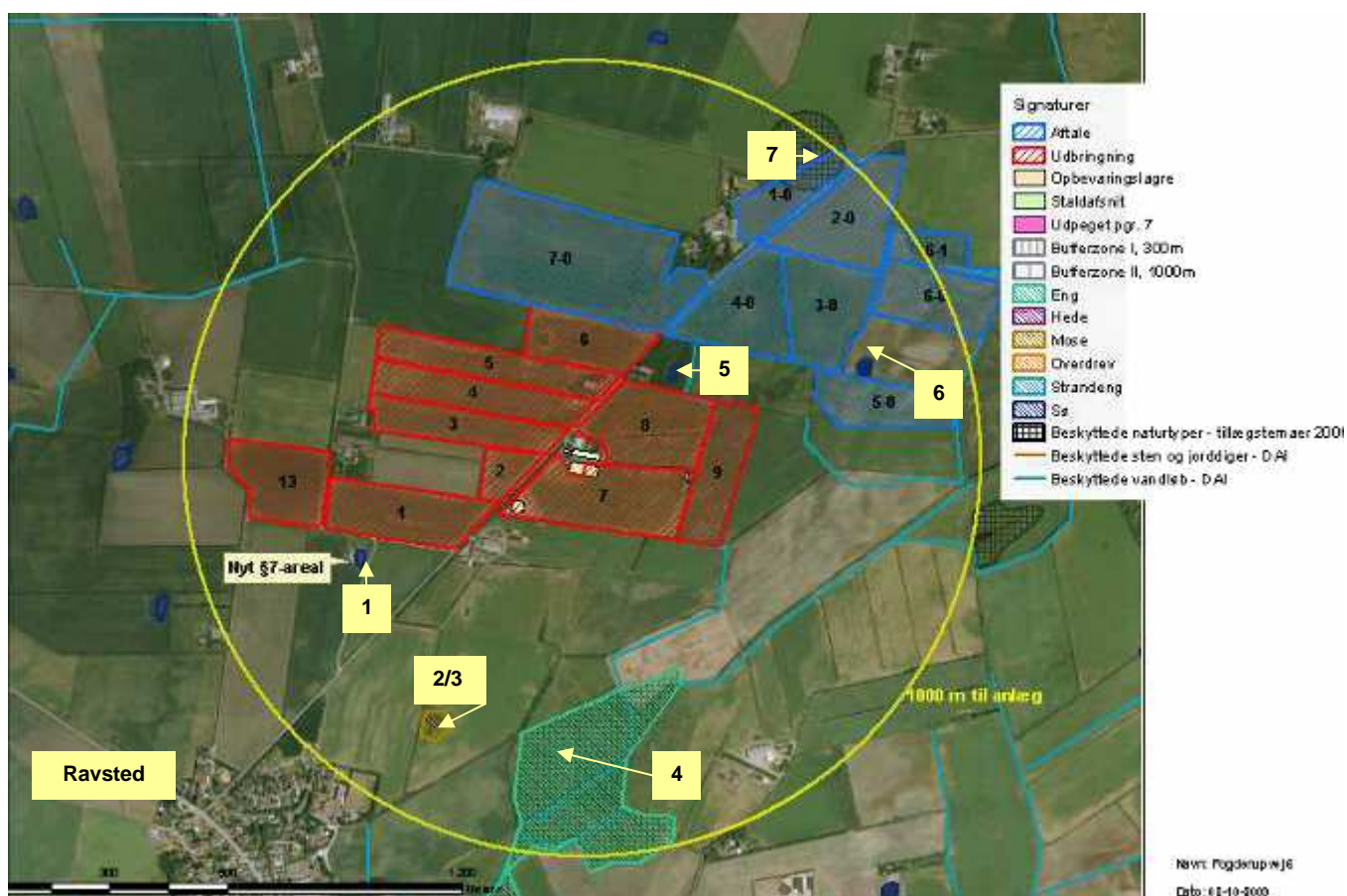
Naturarealerne er beskyttede i henhold til § 3 i Naturbeskyttelsesloven.

Udvidelsen medfører en beregnet meremission af ammoniak fra anlægget på 476,38 kg N/år. Den samlede emission fra anlægget efter udvidelsen er beregnet til 2620,28 kg N/år.

Der er lavet beregninger på merdepositionen af ammoniak fra anlægget til naturområder, der betragtes som værende næringsstoffølsomme, i dette tilfælde en sø med hængesæk og en mose, der begge ligger inden for 1000 m af anlægget.

Baggrundsbelastningen i området er på ca. 18 kgN/ha pr. år (*Atmosfærisk deposition 2007. NOVANA, Faglig rapport nr. 708, 2009 og <http://www.dmu.dk/Luft/Luftforurenings-modeller/Deposition/>*)

Tålegrænsen, dvs. hvad hængesækken hhv. mosen tåler for at kunne bevares/genskabes som upåvirket biotop eller højmose, ligger på 10-15 kg N/ha årligt (*Ammoniakmanualen - Harmoniserede tålegrænser. Opdatering af 15. december 2005 og <http://www.skovognatur.dk/Udgivelser/Tidligere/2003/ammoniakmanualen.htm>*).

Billede 6.1. Naturområder inden for 1000 m af anlægget.

§ 7 natur

For at beskytte udvalgte naturområder mod næringsberigelse med ammoniak fra husdyrbrug, er der i Husdyrlovens § 7 fastsat regler om beskyttelseszoner (bufferzoner) omkring en række kvælstoffølsomme naturtyper.

Redegørelse

Der findes ingen naturområder med denne beskyttelse på eller i nærheden af bedriftens arealer, men indenfor 1000 m fra anlægget ligger der 1 naturområde, som er så næringsfattigt og af så sjælden forekomst, at det sidestilles med Husdyrlovens § 7, jf. billede 1.

Lokalitet 1: Sø med hængesæk

Naturarealet er et vandhul omfattet af Naturbeskyttelseslovens §3. Vandhullet ligger ca. 592 meter sydvest for anlægget i det flade hedeslettelandskab, der præger hele området. Der er tale om typisk landbrugslandskab med relativt åbne vidder og spredte læhegn. Vandhullet grænser mod syd og vest direkte op til intensivt drevne landbrugsarealer, mens der på de to andre sider er hhv. et mindre, udyrket areal og en vej, inden der igen kommer dyrket mark. Vandhullets randvegetation er overvejende præget af mere næringskrævende arter som stor nælde og kruset skræppe. Selve vandhullet har en veludviklet hængesæk af bl.a. sphagnum sp. og Liden siv. På luftfotos over vandhullet kan det konstateres, at hængesækken er blevet etableret inden 1995, se nedenfor.

År 2002

År 2008

Billede 6.2: Hængesækken (lokalitet 1, jf. billede 1)

Sø/vandhuller med hængesæk er sjældne og værdifulde biotoper, og den pågældende hængesæk er af høj kvalitet på trods af den lave alder.

Depositionsberegningen viser, at anlægget bidrager med en merdeposition på 0,09 kg N/ha pr. år til hængesækken.

Betydningen af denne deposition i forhold til bidraget fra den omkringliggende dyrkningsflade (markbidraget) og den generelle baggrundsbelastning er forsvindende lille, selvom biotopen er næringsfølsom, og baggrundsbelastningen på ca. 18 kg N/ha overskrider hængesækkes tålegrænse på 10-15 kg N/ha.

Når biotopen på trods af baggrundsbelastning og markbidrag er i en gunstig tilstand og udvikling, vurderer Aabenraa Kommune, at der ikke er risiko for, at projektet på Fogderupvej vil få negativ betydning for biotopen.

Det fremgår endvidere af Husdyrlovens regelsæt, at som udgangspunkt er beskyttelsesniveauet, der er fastlagt i lovgivningen, tilstrækkeligt til at sikre natur og miljø og skabe overensstemmelse med habitatdirektivforpligtigelserne.

Husdyrlovens beskyttelsesniveau er overholdt, idet mer-depositionen af ammoniak ikke overstiger 0,3 Kg N/ha.

Det vurderes derfor, at den beregnede mer-deposition på 0,09 kg N/ha/år ikke væsentligt vil forringe forholdene for hængesækken. Der stilles ikke yderligere vilkår i forhold til anlægget og dets ammoniakemission til hængesækken.

§ 3 natur

Jf. Husdyrlovens § 23 skal kommunen foretage en konkret vurdering af, om der forekommer andre naturarealer end ovennævnte under "§ 7 arealer", som kan blive påvirket af ammoniakemissionen fra produktionen på Fogderupvej 6. Vurderes det at være tilfældet (kun i særlige tilfælde), kan kommunen stille forureningsbegrænsende vilkår, som rækker ud over Husdyrlovens fastsatte beskyttelsesniveauer.

Jf. Naturbeskyttelseslovens § 3 må tilstanden af visse naturarealer ikke ændres, når de har et vist areal, naturindhold m. m.

Redegørelse

Aabenraa Kommune har foretaget besigtigelser og tilstandsvurderinger af alle §3-beskyttede naturområder inden for en radius af 1000 m fra anlægget, idet der er en påviselig ammoniakpåvirkning inden for denne afstand. Der er kun foretaget kvælstofdepositionsberegninger for naturområder, der er kvælstoffølsomme (moser, heder, overdrev og visse typer af søer).

Lokalitet 2/3

Som nævnt ovenfor findes der en mose ca. 745 m sydsydvest for anlægget. Depositionsberegningen viser, at anlægget bidrager med en merdeposition på 0,03kg N/ha pr. år til mosen. Dette bidrag er væsentligt mindre end bidraget fra de omkringliggende marker og forsvindende lille i forhold til baggrundsbelastningen på ca. 18 kg N/ha/år.

Aabenraa Kommune vurderer derfor, at der ikke vil ske en forringelse af mosen som følge af udvidelsen af husdyrbruget på Fogderupvej 6.

Det er ved besigtigelse i september 2009 konstateret, at mosens naturværdi er ringe og meget næringspåvirket. Der er for eksempel ingen indikatorarter eller noget fugtigbunds-samfund, og store dele af arealet er overgroet med næringsstofselskende arter såsom Stor nælde og Høj sødgræs. Aabenraa Kommune vurderer derfor, at den meget beskedne merdeposition ikke vil udløse en tilstandsændring.

Billede 6.3: Mosen med kig til vandhul (lokalitet 2 hv. 3, jf. billede 1)

En del af mosen udgøres af en sø, der er gravet ud af mosen, formodentlig i løbet af 1980'erne for at afvande området. Søen er relativt upåvirket af den omkringliggende dyrkningsflade, idet mosen reducerer tilledningen af næringsstoffer væsentligt. Naturværdien vurderes til at være moderat, idet der stadig ikke findes indikatorarter men et noget mere naturligt plantesamfund og en højere artsdiversitet med f.eks. Dunhammer, Skeblad-vejbred og Svømmende vandaks, Høj sødgræs og Lyse-siv.

Billede 6.4: Vandhullet (lokalitet 3) omkranset af Grå-pil og derefter mosen.

Såvel mose som vandhul er i risiko for at gro til med bl.a. Gråpil, som det fremgår af ovenstående foto.

Kvælstofdepositionen og dermed påvirkningen af lokaliteten forventes at være mindre end af mosen, dels grundet mosens skærmende virkning, dels grundet den større afstand til anlægget.

Lokalitet 4

Engen ligger ca. 600 m syd for anlægget. Engens naturværdi er ved besigtigelse vurderet til at være moderat. Engen har en del områder med høj fugtighed og karakteristisk tuet struktur, og der er fundet flere fugtigbundsarter. Hele engen afgræsses, hvilket bidrager til at fremme kvaliteten. Engen er dog præget af eutrofiering og delvis udtørring. Blandt de fundne plantearter kan nævnes Hunde-hvene, Lyse-siv, Tusindfryd og Glat vejbred men også Stor nælde og Almindelig kvik.

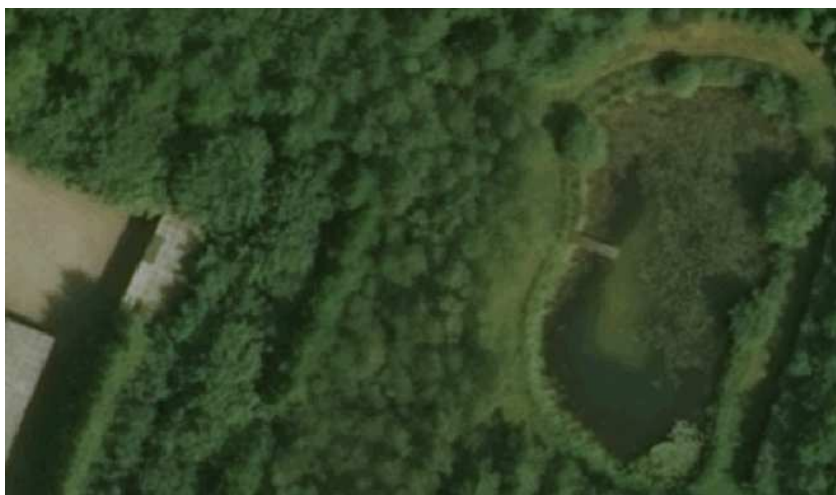

Billede 6.5 (lokalitet 4): Eng med græssende kvæg.

Kvælstofdepositionen fra Fogderupvej 6 til engen vil blive på ca. 0,03 kg N/ha, og tålegrænsen er 15-25 kg N/ha. Depositionen fra anlægget er forsvindende lille i forhold til baggrundsbelastningen og markbidraget. Da tålegrænsen ydermere er ret høj for ferske enge, vurderer Aabenraa Kommune, at udvidelsen af husdyrbruget på Fogderupvej 6 ikke vil få betydning for områdets naturtilstand.

Lokalitet 5:

Lokaliteten ligger ca. 300 m nordøst for anlægget og udgøres af en sø, som er en del af et haveanlæg. Søen ligger inden i en skovagtig beplantning, er omkranset af Iris, bredderne er tæt slået, og der er observeret flere guldfisk i søen. Desuden findes en bådebro og en lille jolle. Søen har ikke noget naturpræg og ingen værdi som naturområde.

Billede 6.6 (lokalitet 5): Sø som del af et haveanlæg.

depositionsregning, foretages ikke
depositionsregninger eller yderligere vurderinger.

Lokalitet 6

Vandhullet ligger ca. 700 m øst-sydøst for anlægget. Vandhullet er kunstigt etableret omkring årtusindeskiftet og har bl.a. to små øer i midten samt et flydende andehus og en fodertønde. Der blev ved besigtigelse konstateret en del ænder i vandhullet. En del af vandhullet støder direkte op til intensivt dyrket mark, mens resten støder op til græsarealer.

Vandhullets tilstand vurderes at være moderat, og biotopen repræsenterer ikke nogen stor naturværdi.

Billede 6.7 (lokalitet 6): Kunstigt vandhul med andefodring. Andehuset fremgår af luftfotoet.

Kvælstofdepositionen fra Fogderupvej 6 til vandhullet er beregnet til at være ca. 0,06 kg N/ha/år. Vandhullet er generelt temmelig kvælstoftolerant, og den beregnede deposition er meget begrænset i forhold til den mængde kvælstof, der kommer fra det tilstødende dyrkningsareal og fra den generelle baggrundsbelastning.

Aabenraa Kommune vurderer derfor, at der ikke vil ske nogen påvirkning på biotopen i forhold til udvidelsen af produktionen på Fogderupvej 6.

Lokalitet 7

Lokaliteten udgøres af et lille vandhul, formodentlig en gammel mergelgrav, ca. 900 m nordøst for anlægget. Vandhullet ligger omkranset af intensivt drevne marker på alle sider og er tæt omkranset og delvist overskygget af Grå-pil på syd- og østsiden. Brinkerne er temmelig stejle og ikke egnede til padde.

Lokalitetens naturkvalitet blev ved besigtigelse vurderet til at være moderat gående mod ringe grundet kombinationen af den forholdsvis gode vandkvalitet og forekomsten af flydebladsvegetation (Vandaks og Andemad sp.) samt en vis risiko for tilgroning med Grå-pil og Smalbladet og Bredbladet dunhammer. Randzonen er desuden stærkt påvirket af eutrofiering og domineret af bl.a. Stor nælde, Kruset tidsel, Dueurt sp. og Almindelig kvik. Herudover fandtes bl.a. Hvid okseøje, Grå-bynke, Lyse-siv og Liden Siv.

Billede 6.8 (lokalitet 7): Gammel mergelgrav delvist tilgroet med bl.a. Grå-pil og dunhammer.

Kvælstofdepositionen fra Fogderupvej 6 til vandhullet er beregnet til at være ca. 0,03 kg N/ha/år, hvilket er minimalt i forhold til markbidrag og generel baggrundsbelastning og dermed vurderes ikke at få betydning for biotopens naturtilstand.

Samlet vurdering af omtalte "§3-arealer"

De besigtigede naturarealer, der ligger inden for en radius af 1000 m til anlægget, er generelt meget næringsstofpåvirkede og har, med undtagelse af lokalitet 1, en begrænset naturværdi (moderat til ringe). Ifølge kvælstofdepositionsregningerne er depositions til de særligt næringsfølsomme lokaliteter (lokalitet 1 og 2, sø med hængesæk og mose) så lille, at det ikke får betydning for lokaliteternes naturkvalitet. Det vurderes dog, at der generelt ikke bør ske en forøgelse af kvælstofdepositionen, hvis naturindholdet og naturtilstanden skal bevares, idet baggrundsbelastningen i området overskrider tålegrensen.

Anlæggets påvirkning af søen med hængesæk (lokalitet 1) samt mose omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 (lokalitet 2), viser via beregning i ansøgningssystemet en merdeposition i intervallet 0,03-0,09 kg N/ha pr. år.

Husdyrlovens beskyttelsesniveau er overholdt, idet merdepositionen af ammoniak ikke overstiger 0,3 Kg N/ha. Det fremgår af Husdyrlovens regelsæt, at som udgangspunkt er beskyttelsesniveauet, der er fastlagt i lovgivningen, tilstrækkeligt til at sikre natur og miljø og skabe overensstemmelse med habitatdirektivforpligtigelserne.

Lokaliteterne er generelt næringspåvirkede i deres nuværende tilstand, men Aabenraa Kommune vurderer, at den forøgede kvælstofdeposition fra anlægget ikke væsentligt forringer naturtilstanden yderligere i de pågældende naturområder, fordi en forøgelse af depositionen på hhv. ca. 0,5% og 0,17% af baggrundsbelastningen ikke er en væsentlig påvirkning.

De øvrige lokaliteter er ikke særlig næringsstoffølsomme, og deres tålegrænser ligger på minimum 15 kg N/ha. Vandhullerne/søerne (lokalitet 3 og særligt 6 og 7) er tydeligt næringsberigede, men det vurderes, at den luftbårne ammoniakdeposition fra anlægget på Fogderupvej 6 har en meget begrænset effekt. Hovedkilden til næringsberigelse af vandhullerne vurderes at være overfladevand fra dyrkede arealer, dels som vand, der løber på jordoverfladen til vandhullerne, samt næringsberiget overfladevand der løber til vandhullet via rodzonen på dyrkede arealer.

Ammoniak fra anlægget vurderes ikke at forringe naturtilstanden i vandhullerne.

Der findes ikke nogen arealer, der ifølge regionplanen er udpeget som særligt næringsfattige naturarealer eller har tilsvarende udpegninger.

Vandløbene i området vurderes ikke at blive påvirket af luftbåren ammoniak fra anlægget, idet den tilførte mængde fra luften vurderes som meget begrænset i forhold til den mængde næringsstof, der udledes fra dyrkede arealer, jf. afsnit 7.2 og 7.3.

Vilkår

Med baggrund i de foretagne besigtigelser og ovenstående vurdering finder Aabenraa Kommune ikke anledning til at stille vilkår til anlægget i denne sammenhæng.

Natura 2000

Redegørelse

De nærmeste Natura 2000-områder i forhold til anlægget er hhv. Tinglev Sø og Mose, Ulvemose og Terkelsbøl Mose (INO nr. 098) ca. 7 km nordøst for anlægget og Bolderslev Skov og Uge Skov (INO nr. 096) ca. 13 km øst-sydøst for anlægget.

Tinglev Sø og Mose, Ulvemose og Terkelsbøl Mose

Området består af to delområder, som ligger med ca. 3 kilometers afstand. Terkelsbøl Mose og Ulvemose ligger nordvest for Tinglev by, mens Tinglev Mose ligger sydøst for byen.

De centrale mosearealer er nedbrudt højmose med spredte tørvegrave, brunvandede søer og store andele af skovbevokset tørvemose. Randarealerne er lavtliggende marginaljord, som drives ekstensivt. Begge områder er afvandet gennem systemer af grøfter. Afvandingen er blevet dårligere de seneste årtier, da arealerne i og omkring moserne har sat sig, som følge af koldforbrænding af tørv. Terkelsbøl Mose, Ulvemosen og den vestlige del af Tinglev Mose er stærkt tilgroet af birk, pil og græsser som følge af afvandingen. Den sidste store afvanding af Tinglev Mose fandt sted i perioden 1966 - 67.

Området er udpeget for at beskytte Hedehøg og Rørhøg. Den nordøstlige del af Tinglev Mose er levested for rørdrum, rørhøg og plettet rørvagtel, samt potentielt levested for trane og for odder (i tilknytning til kanalerne). Hedehøg søger føde indenfor områderne og kan måske yngle på randarealerne. Engsnarre er blevet registreret syngende.

Bunden i mosen udgøres af op til 1½ m søkalk, som er blevet udnyttet i mosens sydlige del. Her findes åbne arealer med eng-rørhvene- og tagrørs-bevoksning eller hængesæk samt tørvegrave med bl.a. krebseklo. Rørsumpene er levested for rørdrum og plettet rørvagtel. Hedehøg og rørhøg indgår i områdets udpegningsgrundlag.

Baggrundsbelastningen overskrider tålegrænserne for mose-naturtyperne betydeligt. Det medfører, at relativt tør mosebund vil gro til hurtigere end normalt, hvorved levesteder for fuglearter, der kræver åbne naturtyper, forsvinder.

Tilgroning med vedplanter - især pil og birk - medfører at dele af området ikke længere er egnet som levested for fuglearterne på udpegningsgrundlaget. I Terkelsbøl Mose og Ulvemosen udgør tilgroning en stor trussel. I Tinglev Mose er tilgroningen dog næsten standset som følge af vandstandshævning.

Bolderslev Skov og Uge Skov

Skovene har været drevet meget ekstensivt, hvorfor en del af arealerne indeholder værdifulde gamle eller udgåede træer og urørte urskovsagtige partier. Der er gennemført en fredning af området med det formål at bevare skoven som urørt skov, hvor et naturligt dyre- og planteliv kan udvikle sig på naturens præmisser. Dette medfører blandt andet, at de landbrugsarealer der findes i skoven overlades til naturlig tilgroning og at arealerne omkring skovene afgræsses ekstensivt. Med udgangspunkt i en fredningskendelse fra 1999, er grøfter fyldt op, rørlagte vandløb er frilagt og indplantet nåletræ fjernet. Tilgroingsarealerne i områdets sydøstlige del er potentielt levested for Hasselmus. Skov- og Naturstyrelsen har udlagt hele Bolderslev Skov og Uge Skov som ekstensivt drevet naturskov.

Områdets størrelse og de urskovsagtige partier gør Bolderslev og Uge Skov meget værdifulde. Der er i alt registreret mere end 300 arter, hvoraf flere er sjældne i Danmark. Det gælder arter som sort pil og engblomme. Der findes fire arter af orkidéer i skoven: Skovhullæbe, ægbladet fliglæbe, skov-gøgelilje og tyndakset gøgeurt.

Skovnaturtyperne i området er bøgeskove på muldbund, ege- og blandskove samt de 2 prioriterede våde skovnaturtyper: elle-/askeskov og skovbevoksede tørvemoser.

Området er udpeget for kalkrige og næringsrige søer og stor Vandsalamander, samt bjergsalamander. Hasselmus er eftersøgt i området, men ikke registreret. Det forventes, at området kan blive ynglested for rød glente og muligvis sort stork, som er meget følsomme for forstyrrelser.

Ifølge basisanalysen (kan findes på Vandognatur.dk) er området følsomt over for luftbåren ammoniak.

Billede 6.9: placering af Natura 2000-områderne i forhold til anlægget.

Vurdering

Der er hhv. ca. 7 og 13 km fra anlægget til de to nærmeste Natura 2000-områder. Ifølge depositionsregninger vil den maksimale deposition i det nærmeste Natura 2000-område være 0,001 g, men metoden gælder kun indtil fire km fra kilden. Dette taget i betragtning vurderer Aabenraa Kommune, at anlæggets bidrag af næringsstoffer til Natura 2000-områderne vil forsvinde i den generelle baggrundsbelastning.

Vilkår

Af ovennævnte grund stiller Aabenraa Kommune ikke nogen vilkår til anlægget i denne forbindelse.

Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (bilag IV)

På Habitatdirektivets Bilag IV er opført en række arter, som skal ydes streng beskyttelse overalt i deres naturlige udbredelsesområde, også uden for de udpegede habitatområder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende blandt andet, at yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges, og for planternes vedkommende blandt andet, at arterne ikke må indsamles, plukkes eller ødelægges.

Redegørelser for forekomsten og påvirkningen på arterne er beskrevet i afsnit 7.7.

Vurdering

Aabenraa kommune har ikke observeret eller registreret planter og dyr omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor på eller umiddelbart op til husdyrbrugets anlæg og udspretningsarealer, men vurderer, at nogle arter med meget stor sandsynlighed forekommer i området.

Kommunen vurderer, at udvidelsen af anlægget ikke vil have negativ indflydelse på ovennævnte arter, da der ikke ændres på vandhuller, fortidsminder, sten- og jorddiger eller andre potentielle levesteder for padder eller krybdyr. Der fjernes ikke gamle bygninger og fældes ikke store træer, der kunne være levested for flagermus. Der sker med andre ord ikke fysiske ændringer i forbindelse med projektet, der kan være til skade for bilag IV-arter.

Kommunen vurderer også, at den øgede ammoniakemission fra anlægget ikke vil medføre beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- og rasteområder for bilag IV-arterne, da vandhullerne på arealerne er forholdsvis små og derfor kun modtager en meget begrænset mængde kvælstof via deposition. Det vurderes, at tilførsel af næringsstoffer fra dyrkede arealer nær vandhullerne vil have langt større indflydelse på tilstanden i vandhullet end næringsberigelse via luftbåren ammoniak.

Det vurderes ovenfor (afsnittet om § 7 natur), at en merdeposition på 0,029-0,093 kg N/ha pr. år til hængesækken hhv. mosen ikke vil ændre tilstanden væsentligt, derfor vil levebetingelserne for bilag IV-arter, herunder flere paddearter, ikke forringes væsentligt.

Vilkår

Der stilles ikke vilkår til anlægget på Fogderupvej 6 til beskyttelse af bilag IV-arter, artsfredede arter eller rødlistearter.

6.3 Lugt

Redegørelse

Den største kilde til lugtforurening er selve dyreholdet. Derudover kan der forekomme lugtgener i forbindelse med håndtering af husdyrgødning og ensilage.

Beskyttelsesniveauet for lugt fra husdyrbrug omfattet af husdyrbrugslovens § 11 er fastlagt i husdyrbrugsbekendtgørelsens bilag 3. I bilaget er genekriterierne til enkeltbeboelse, samlet bebyggelse og til eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde angivet. Såfremt den beregnede geneafstand er større end den faktiske afstand, skal der gives afslag.

I www.husdyrgodkendelse.dk er alle stalde indtegnet og 1) den nærmeste enkeltbeboelse uden landbrugspligt og som ikke ejes af driftherren, 2) den nærmeste samlede bebyggelse og 3) det nærmeste eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremti-

dig byzone- eller sommerhusområde markeret. IT-ansøgningssystemet beregner geneafstandene og de vægtede gennemsnitsafstande.

Resultaterne af lugtgeneberegningen ses i nedenstående tabel fra ansøgningssystemets afsnit 3.2 Lugtgeneberegning.

Resultaterne af lugtberegningen ses i nedenstående tabel.

Områdetype	Beregningsmodel	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Geneafstand, nudrift	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt?
Byzone	Ny	238,22 m				Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Samlet bebyggelse	Ny	154,41 m				Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Enkelt bolig	Ny	75,33 m				Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.

Ejendommen Fogderupvej 6, 6200 Aabenraa er beliggende i landzone. Nærmeste nabo-beboelse uden landbrugspligt og som ikke ejes af ansøger, Lille knivsigvej 6, ligger ca. 575 m fra staldanlægget. Alle geneafstande overholdes.

Som det fremgår af tabellen herefter er alle afstandskrav til enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone overholdt.

Tabel 13 Lugtgeneafstande og konsekvensområde

Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav*
Enkeltbeboelse uden landbrugspligt, som ikke ejes af ansøger	575 m	Til beboelse på Lille Knivsigvej 6, vest for staldanlægget.	75,33 m (ukorrigeret geneafstand)
Samlet bebyggelse i landzone	1.005 m	Beboelse på Ravsted skolegade 71 i Ravsted, sydvest for centrum af staldanlægget.	154,41 m (ukorrigeret geneafstand)
Byzone	4.500 m	Til eksisterende byzone ved Bedsted, nord nordvest for centrum af staldanlægget.	238,22 m (ukorrigeret geneafstand)
Sommerhusområde	Ca. 23 km	Til skarrev ved Aabenraa fjord, øst for staldanlægget.	238,22 m (ukorrigeret geneafstand)

* Afstandskravet er opgivet som de beregnede geneafstande. Der skal gøres opmærksom på, at afstanden måles fra et beregnet midtpunkt til beboelsesbygningen ved enkelt beboelse og samlet bebyggelse og til zonegrænse ved sommerhus- og byzoneområde.

Ensilagen kan i forbindelse med håndtering give anledning til lugt. Ensilagestakkene holdes tildækket med plastik. Der vil være mindre lugtgener i forbindelse med fodring. Pga. afstanden til naboer skønnes det, at der ingen problemer er med lugt fra ensilagen.

I gyllebeholderne skal der altid være et intakt flydelag, der effektivt begrænser lugtavgivelsen, bortset fra i forbindelse med omrøring og tømning. Flydelaget skal inspiceres minimum 1 gang om måneden, dog flere gange ugentligt i forbindelse med omrøring og tømning og i forbindelse med reetablering af flydelag indtil flydelaget atter er intakt. Når gyllen omrøres og udbringes vil der altid være lugtgener. Markstakke med dybstrøelse holdes endvidere overdækket med plastic, hvorved lugtgener mindskes. Marskstakke placeres endvidere ikke i nærheden af beboelser.

Der vil kunne forekomme lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt husdyrgødning. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør).

Det er maskinstation der står for udbringning af husdyrgødning. Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt husdyrgødning. Da langt størstedelen af gyllen nedfældes reduceres ammoniakfordampningen og lugtgener pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne. Dybstrøelse nedpløjes endvidere kort tid efter udkørsel, hvorved lugtgener mindskes.

Kumulation

Anlægget er beliggende længere væk end 300 m til samlet bebyggelse og byzone, samt længere væk end 100 m til den nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt og som ikke ejes af ansøger. Der er således ingen kumulation med andre ejendomme med et husdyrhold større end 75 dyreenheder.

Såfremt der efter Aabenraa Kommunes vurdering opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være større, end det kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan Aabenraa Kommune meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhandlende foranstaltninger. Evt. udgifter hertil afholdes af husdyrbruget.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at lugt fra staldene samt lugt fra håndtering af husdyrgødning og ensilage ikke vil være til væsentlig gene for naboerne.

Aabenraa Kommune vurderer samlet, at projektet tager tilstrækkeligt hensyn til de naboer, der kunne blive mest generet af lugt.

Vilkår

69. Såfremt der efter Aabenraa Kommunes vurdering opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentligt større, end det kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan Aabenraa Kommune meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger. Eventuelle udgifter hertil afholdes af bedriften.

6.4 Fluer og skadedyr

Redegørelse

Ejendommens skadedyrsbekæmpelse sker i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrslaboratorium.

Der holdes rent og ryddeligt omkring anlæggene. Foder og gødningsrester fjernes og lægges på møddingsplads. Gulve og gangarealer holdes rengjorte. Tom emballage og andet affald bortskaffes jævnlige, og døde dyr afhentes hurtigst muligt. Ejendommen er tilmeldt kommunal rottebekæmpelse.

I varme perioder vil fluer kunne forekomme. Klækning af fluelarver er temperaturafhængig og sker især i gødningsmåten hos småkalve samt i efterladte foderrester. Bekæmpelse af fluer sker ved hyppig udmugning hos småkalve i sommerperioden og ved god renholdelse omkring foderbord og foderlager. Derudover udvandes der gift i dybstrølesesboksene efter behov.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at det ved effektiv renholdelse af foderbord og foderopbevaring samt hyppig udmugning ved kalvene, vil være muligt at begrænse risikoen for væsentlige fluegener og tilhold af skadedyr.

Aabenraa Kommune vurderer derfor, at bekæmpelsen af fluer og andre skadedyr som udgangspunkt må anses for at være tilstrækkelig til ikke at skabe væsentlige gener for de omkringboende. Det skal bemærkes, at retningslinierne fra Statens Skadedyrslaboratorium opdateres jævnlige.

Vilkår

70. Der skal på husdyrbruget foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinier fra Statens Skadedyrlaboratorium.
71. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).

6.5 Transport

Redegørelse

Der er på nuværende tidspunkt to ind- og udkørselsveje til ejendommen, hhv. vest og nord for maskinhuset. Heraf anvendes ind- og udkørslen nord om maskinhuset primært til privat brug samt transport til maskinhuset, herunder dieselolie og olie mm. Al anden transport til og fra ejendommen foregår af ind- og udkørselsvejen vest for maskinhuset. I forbindelse med udvidelse vil der blive etableret en ind- og udkørsel til ensilagesiloerne, som vil have sammenhæng med ind- og udkørselsvejen vest for maskinhuset. Via disse to ind- og udkørselsveje vil al transport med grovfoder, mælk og dyr foregå samt gyllekørsel fra den eksisterende beholder. Derudover vil der i forbindelse med udvidelsen blive etableret en ind- og udkørselsvej ved den nye gyllebeholder. Denne ind- og udkørselsvej vil udelukkende blive anvendt ved gylleudkørsel.

Der er givet tilladelse efter vejloven til de to nye vejadgange.

Til- og frakørsel sker ad Fogderupvej enten via landsbyerne: Ravsted, Korup eller Fogderup. Transporterne sker typisk i kl. 8-16, men kan forekomme hele døgnet i den periode, hvor der køres gylle ud eller i høst, herunder ved snitning af græs og ensilage. Udkørsel af gylle forsøges gjort over så kort et tidsrum som muligt, dels af driftshensyn, men også for at minimere genereperioden så meget som muligt.

Gyllen udbringes i planternes vækstsæson, hovedsagligt i perioden fra 15. februar til og med september måned. Udbringningen forventes at tage en uges tid fordelt over året. Husdyrgødningen udbringes af maskinstation, der køre med en 25 tons gyllevogn og en 20 tons møgvogn. En del af gylletransporterne foregår ad interne markveje, især til arealerne beliggende tæt på anlægget. Ved kørsel på offentlig vej til de ejede arealer samt på foderaftalearealet passerer kun enkelte beboelser, men ingen byer.

Gylletransporter til de forpagtede arealer beliggende ved Bovvej 27, 6534 Agerskov foregår med lastbil, da afstanden er større end 10 km. Ved denne transport passerer Kassø og Hellevad, men der er ingen lugtgener forbundet med denne type transport.

Transporter med foder omfatter både korn, halm, kraftfoder og grovfoder. I den nuværende situation er der ingen ensilageplads på ejendommen, så ensilage opbevares i markstakke. Ved udvidelsen vil alt grovfoder blive lagt på ensilagepladsen ved slæt (græs) og majs-snitning. Der ensileres 3-5 gange årligt, afhængig af antal slætgræs der tages.

Tabel 14 Transporter

Transporter	Før udvidelse			Efter udvidelse		
	Antal/år	Kapacitet pr. transport	Transportmiddel	Antal/år	Kapacitet pr. transport	Transportmiddel
Kraftfoder	20	Ca. 15 tons	Lastvogn	30	Ca. 15 tons	Lastvogn
Halm	22	Ca. 6 tons	Traktor med vogn	10	Ca. 6 tons	Traktor med vogn
Valset korn	12	840 kg	Lastvogn	24	840 kg	Lastvogn
Majs og græs	130	Ca. 40 m ³	Traktor med vogn	200	Ca. 40 m ³	Traktor med vogn
Sækkevare, samt bigbags	4	-	Lastvogn	4	-	Lastvogn
Fyringsolie	2	1000-1200 l	Lastvogn	2	1000-1200 l	Lastvogn
Dieselolie	6	1500-1800 l	Lastvogn	6	1500-1800 l	Lastvogn
Afhentning af tyrekalve	26	Ca. 2 dyr	Lastvogn	26	Ca. 3 dyr	Lastvogn
Afhentning af dyr til slagting	24	1-5 dyr	Lastvogn	12	5-10 dyr	Lastvogn
Afhentning af mælk	183	32 ton (3 ton)	Lastvogn	183	32 ton (4,2 tons)	Lastvogn
Afhentning af døde dyr	24	Ca. 1 dyr	Lastvogn	48	Ca. 1 dyr	Lastvogn
Flyende husdyrgødning	101	25 tons	Gyllevogn	256	25 tons	Gyllevogn
Fast husdyrgødning	20	20 tons	Møgvogn	4	20 tons	Møgvogn
Affald	52	-	Lastvogn	52	-	Lastvogn
I alt	626			857		

Interne transportveje ses i bilag 1.7 og transportvej for gylletransporter i bilag 1.9.

Herudover forekommer transport med mindre biler og personbiler, herunder f.eks. dyrlæge, inseminør, ydelseskontrol mv.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at der ikke vil forekomme væsentlige støj-, støv- og lugtgener i forbindelse med transporter til og fra ejendommen.

For at mindske generne der evt. måtte være fra transport, henstilles der til, at transport primært skal foregå inden for normal arbejdstid. Sæsonbetonet arbejde kan dog forekomme uden for disse tidspunkter, men skal søges begrænset.

Vilkår

72. Transport af husdyrgødning fra ejendommen skal fortrinsvis foregå mandag til fredag i tidsrummet kl. 07.00-18.00 og lørdag i tidsrummet kl. 07.00-14.00, dog ikke helligedage.
73. Sker der spild af dybstrøelse/komposteret dybstrøelse/ensilage på offentlig vej, skal dette straks opsamles.
74. Transport af foder, halm, ensilage og øvrige hjælpemidler til og fra ejendommen skal fortrinsvis foregå mandag til fredag i tidsrummet kl. 07.00-18.00 og lørdag i tidsrummet kl. 07.00-14.00, dog ikke helligedage. Vilkåret gælder ikke for tilkørsel af foderafgrøder som eksempelvis majs og græs til siloanlæg eller faste oplagspladser.

75. Transport af dyr til og fra ejendommen skal fortrinsvist ske mandag til fredag i tidsrummet kl. 07.00-18.00 og lørdag i tidsrummet kl. 07.00-14.00, dog ikke helligdage. Dyr til slagtning kan dog efter hidtidig praksis afhentes mandag til fredag i tidsrummet kl. 04.00-7.00, dog ikke helligdage.

6.6 Støj

Redegørelse

De væsentlige støjkloder på bedriften er fra dyrene i forbindelse med fodring, malkeanlæg og kompressor samt maskinstøj ved foderblanding, gyllehåndtering, transporter, markvanding og markarbejde.

Der sker en væsentlig forbedring af støjgener i forbindelse med håndtering af ensilagen ved etablering af en ensilageplads.

Der sker endvidere en reduktion af de støjgener, der kan komme i forbindelse med malkning, da det nye malkecenter vil være mere lydisoleret og der generelt vil anvendes nyere støjsvage pumper mm.

Markvanding foregår med både elpumpe og traktordreven pumpe og der kan komme støj herfra. Det er dog primært den eldrevne pumpe der anvendes, som larmer betydeligt mindre en den traktor drevne pumpe.

Maskinstøj fra færdsel i forbindelse med den daglige produktionen vil hovedsageligt forekommer i dagtimerne.

Det forventes dog generelt at der vil forekomme meget få unødige støjgener i forbindelse med udvidelsen, og der forventes kun minimale støjgener udenfor ejendommen.

Tabel 15 Støjkloder

Støjkilde	Placering	Driftstid
Malkning	Ny malkestald	Kl. 5-9 og kl. 15-19
Malkekøling	Ny malkestald	Kl. 5.30-10 og kl. 15.30-20
Fodringstider	Ko- og ungdyrstald	Kl. 8-10
Foderblanding	Plansiloanlæg	Kl. 8-10
Afhentning af mælk	Silotank ved malkestald	Ca. 10 min, hver anden dag, døgnet rundt
Gyllepumpning	Fortanke	Ca. ½ time hver dag, i dagstimerne
Udkørsel af husdyrgødning	Gyllebeholdere, møddingsplads samt transportruterne. Se bilag 1.9.	Ca. 1 uge om året i vækstsæson, primært i dagstimerne
Markvanding	Mellem ko- og ungdyrstald (elpumpe), samt i mark 13 (traktordreven pumpe)	Vækstsæson, døgnet rundt
Ensilage i plansiloeer	Plansiloanlæg	Vækstsæson, primært i dagstimerne
Foderindblæsning	Fodersilo, maskinhus	Hver 14. dag á ca. ½ time i dagstimerne
Transporter m.v.		Primært i hverdage 8-16

Støjkilderne fremgår af bilag 1.3

Landbruget på Fogderupvej 6, 6372 Bylderup-Bov har driftsbygninger beliggende i Aabenraa Kommune i det åbne land i landzonen.

Driftsarealerne er beliggende i hhv. Aabenraa og Tønder Kommune. Arealerne er beliggende i det åbne land i landzonen.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at der sker en væsentlig forbedring af støjgener i forbindelse med håndtering af ensilagen ved etablering af en ensilageplads. Derudover vurderer kommunen, at der sker en reduktion af støjbelastningen fra malkning, da det nye malkecenter vil være mere lydisoleret og der generelt vil anvendes nyere støjsvage pumper mm.

Beliggenheden af landbruget Fogderupvej 6, 6372 Bylderup Bov

I Kommuneplan 2009 for Aabenraa Kommune (der p. t. foreligger i et forslag) er der i Hovedstrukturdelen anført følgende i afsnittet *7.1 Landbrug*:

7.1 Landbrug

Byrådets mål er (kun mål relevante for støj fra virksomheder er medtaget)

at landbrug drives på en sådan måde, at der tages størst mulig hensyn til naboer, natur, miljø, landskab og kulturhistoriske interesser

at landbrugets bygningsmasse placeres hensigtsmæssigt i forhold til naboer, natur, miljø, landskab og kulturhistorie.

I afsnittet *6.5 Forebyggelse af miljøkonflikter* er anført følgende:

6.5 Forebyggelse af miljøkonflikter

Byrådets mål er (kun mål relevante for støj fra virksomheder er medtaget)

at forebygge og begrænse forurening i form af støj, støv og lugt m.v. fra virksomheder og trafik.

Kommunen er i Kommuneplanen opdelt i 4 geografiske områder med udgangspunkt i bymønsteret.

De 4 områder benævnes Øst, Nord, Syd og Vest.

Landbruget Fogderupvej 6 er beliggende i Det åbne land, Vest og har arealer beliggende i det samme område samt i Tønder Kommune.

Kommuneplanen fastsætter for dette område ikke retningslinier for støjbelastning, der er til hindring for udvidelsesmulighederne for landbruget.

Denne miljøgodkendelse regulerer støjudsendelse fra ejede og forpagtede arealer i Aabenraa Kommune. Støjudsendelse fra arealer med gødningsudbringningsaftaler reguleres i forhold til ejeren af disse arealer.

Udsendelse af støj fra driftsbygningerne og området i umiddelbar nærhed af disse vil være uden betydning for de i kommuneplanen beskrevne planlagte områder, eksempelvis boligområder, erhvervsområder, sommerhusområder, lokalbyer, landsbyer, da afstanden til områderne er stor. Eksempelvis er afstanden til lokalbyen Ravsted (med de nærmeste kommuneplanområder 4.4.002.B og 4.4.004.D) større end ca. 850 meter.

Driftsarealer hørende til landbruget er ikke beliggende i nærheden af planlagte områder.

Vilkår

76. Bidraget fra landbruget med adressen Fogderupvej 6, 6372 Bylderup Bov bestemt som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) må i det åbne land ikke overskride følgende værdier:

	Mandag - fredag kl. 07.00 - 18.00 Lørdag kl. 07.00 - 14.00	Mandag - fredag kl. 18.00 - 22.00 Lørdag kl. 14.00 - 22.00 Søn og helligdag kl. 07.00 - 22.00	Alle dage kl. 22.00 - 07.00
Det åbne land	55	45	40

Notationer og principper, der anvendes ved beskrivelse og regulering af ekstern støj fra landbruget, er anført i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder.

Støjgrænserne må i det åbne land ikke overskrides ved udendørs opholdsarealer ved boliger.

For dagperioden kl. 07.00-18.00 skal grænseværdierne overholdes inden for det mest støjbelastede tidsrum på 8 timer.

For aftenperioden kl. 18.00 -22.00 skal grænseværdierne overholdes inden for den mest støjbelastede time.

For natperioden kl. 22.00 - 07.00 skal grænseværdierne overholdes inden for den mest støjbelastede halve time.

Støj fra intern transport på landbrugets område medregnes i landbrugets støjbidrag.

Dog medregnes kun støjbidrag fra transport ved driftsbygninger og i umiddelbar nærhed af disse samt ved gyllebeholdere.

Ved tilkørsel af foderafgrøder som eksempelvis græs og majs til siloanlæg eller til faste oplagspladser eller ved bortkørsel af gylle/fast gødning i forbindelse med udbringning til mark kan der ses bort fra støjbidraget fra disse aktiviteter.

Støj fra faststående anlæg placeret på arealer uden for driftsbygningernes område, eksempelvis fast opstillede motorer og vandpumper, skal medregnes i landbrugets støjbidrag.

Støj fra mobile anlæg opstillet ved driftsbygninger, eksempelvis fra blæsere på lastvogne med varer til landbruget, skal medregnes i landbrugets støjbidrag, uagtet at anlæggene måtte befinde sig på et køretøj, der ikke hører til landbruget.

Målinger/beregninger til kontrol af, at grænseværdierne er overholdt, skal udføres, når tilsynsmyndigheden finder det påkrævet.

Dog kan målinger/beregninger kræves højst en gang årligt.

Tilsynsmyndigheden kan kræve, at målinger/beregninger skal foretages af et akkrediteret firma eller laboratorium eller af en certificeret person omfattet af Miljøstyrelsens godkendelsesordning "Miljømåling - ekstern støj".

Udgifterne afholdes af landbruget.

77. Tønder Kommune kan, også inden der er forløbet 8 år efter meddelelsen af godkendelsen, meddele påbud i henhold til § 39 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug til landbruget Fogderupvej 6, 6372 Bylderup Bov.

Tønder Kommune kan stille krav om overholdelse af grænseværdier for støjklender, der befinder sig på landbrugets driftsarealer beliggende i Tønder Kommune. Tønder Kommune fastlægger de relevante grænseværdier.

6.7 Støv

Redegørelse

I forbindelse med transporter til og fra ejendommen samt ved levering og håndtering af råvarer og mineraler kan der opstå støvgener, hvilket dog oftest er af begrænset karakter. Antallet af transporter øges ikke proportionalt med besætningens størrelse, da der i mange tilfælde vil kunne medtages en større mængde pr. kørsel.

I maskinhuset opbevares kraftfoder i løs vægt. Der kan forekomme støv ved levering af fodermidler, der leveres i løs vægt.

Der kan forekomme støvgener ved indkøring af halm. Der ændres dog ikke på procedurerne i forbindelse med udvidelsen, men forbruget af halm forventes at falde.

Da den største andel af transporterne vil ske inden for normal arbejdstid forventes det ikke, at de ekstra transporter vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer at transport og håndtering af grovfoder og foderstoffer mv. ikke vil give støvgener for omkringboende. Dog henvises der til god landmandspraksis, at al transport til og fra ejendommen, for at begrænse støvgener, skal foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på ejendommen planlægges, herunder også levering, håndtering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Vilkår

78. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.

6.8 Lys

Redegørelse

I nudriften tændes der lys ved opstart af malkning ca. kl. 5.00, afhængig af årstid og lysforhold udenfor. Der er lys frem til kl. 8-9 om morgenen. Om aftenen er der lys i stalden indtil kl. 20, og det tændes desuden, når der er behov.

Der kan forekomme dage hvor der er behov for lys udover dette tidsrum, f.eks. ved akut behov for dyrlæge hjælp eller andre akutte situationer.

Facadelyset på kostalden ud mod Fogderupvejen er kun tændt i de perioder, hvor det er mørkt, når kalvene bliver fodret.

Der er vågelys i staldene om natten, og i den nye ungdyrstald vil der være automatiseret tænd og sluk af natlyset i stalden. Der er tale om et skumringsrelæ, der tænder og slukker afhængigt af de naturlige lysforhold.

Vurdering

Ejendommens stalde ligger forholdsvist afskærmede i forhold til de omkringboende. Med baggrund i staldenes placering og beplantningen vurderes det, at driften ikke vil give anledning til væsentlige lysgener for de omkringboende.

Vilkår

79. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener uden for ejendommens eget areal.

7 Påvirkninger fra arealerne

7.1 Udbringningsarealerne

Redegørelse

Til ejendommen på Fogderupvej hører ca. 64,70 ha ejet udbringningsareal samt et tilforpagtet areal på 16,31 ha hørende til Bovvej 27, Agerskov. Dette svarer til 81,01 ha ejet og forpagtet arealer, hvor der kan afsættes 186,3 DE husdyrgødning, når arealerne belægges med 2,3 DE/ha.

Derudover er der indgået en aftale med en nabo – Peter Toft Clausen, Knivsigvej 2, Bylderup-Bov om produktionsmæssig sammenhæng, hvor Terp I/S leverer 64 DE, svarende til 55,65 ha til Peter Toft Clausen, som til gengæld leverer grovfoder til Terp I/S. Se tabel 16.

Den produktionsmæssige sammenhæng medfører, at alle disse udbringningsarealer også må belægges med 2,3 DE/ ha.

Alt i alt er der et harmoniareal på 136,66 ha.

Til den ansøgte produktion på 249,73 DE er harmonikravet på 108,6 ha ved 2,3 DE/ha. Krav til harmoni er dermed overholdt.

Tabel 16 Modtager af kvæggylle.

Modtager af kvæggylle	Antal ha	Antal DE	Kg N	Kg P
Knivsigvej 2, 6372 Bylderup-Bov	55,65	64,0	6668,0	1125,0

De ejede og forpagtede arealer har alle sædskifte K12, der svar til referencesædskiftet for kvægbrug med jordtype JB1.

Oversigt over ejede/ forpagtede arealer findes i bilag 1, afsnit 4.1.3 og aftalearealerne er i afsnit 4.1.4.

Bilag 1.8 viser udbringningsarealernes placering. Alle udbringningsarealerne er beliggende i Aabenraa Kommune, på nær de forpagtede arealer hørende til Bovvej 27, Agerskov, som er beliggende i Tønder Kommune.

Vurdering

Aabenraa Kommune har vurderet, at de arealer, der indgår i den produktionsmæssige sammenhæng med Knivsigvej 2, 6372 Bylderup-Bov, kræver en særskilt § 16 arealgodkendelse, idet nogle af arealerne er beliggende i nitratfølsomme indvindingsområder. Arealgodkendelsen udarbejdes sideløbende med denne miljøgodkendelse og meddeles snarest.

Nærværende afgørelse er baseret på, at aftalearealerne kan aftage den i ansøgningen forudsatte gødningsmængde, hvorfor godkendelsen som udgangspunkt ikke bør meddeles, inden aftalearealerne er godkendt hertil.

Idet det er kommunens vurdering, at aftalearealerne sandsynligvis vil kunne opnå godkendelse til at aftage den nødvendige gødningsmængde, samt under hensyntagen til, at der generelt har været store forsinkelser i sagsbehandlingen af husdyrgodkendelsessager, finder kommunen det formålstjenligt i den konkrete sag, at meddele nærværende godkendelse, inden aftalearealerne er godkendt.

På den baggrund godkendes afsætning af gødning til aftalearealerne, idet der samtidig stilles vilkår om, at afsætningen ikke må opstartes, inden kommunen har meddelt accept heraf.

Vilkår

80. Der må kun udbringes husdyrgødning på de arealer, der fremgår af bilag 1.8.
81. Husdyrbruget kan afsætte en samlet mængde husdyrgødning svarende til 64 DE til tredjemands arealer tilhørende Knivsigvej 2, Bylderup-Bov, hvis arealerne er godkendt til at modtage gødningen efter husdyrgodkendelseslovens regler. Afsætning af gødning til arealerne må ikke påbegyndes, inden miljøtilsynsmyndigheden har meddelt accept heraf. Arealerne kan udskiftes efter gældende regler (aktuelt kap. 5 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen).

7.2 Beskyttet natur

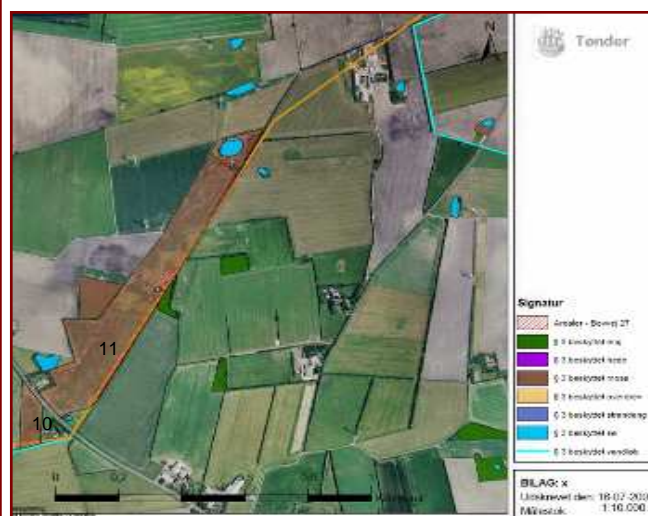
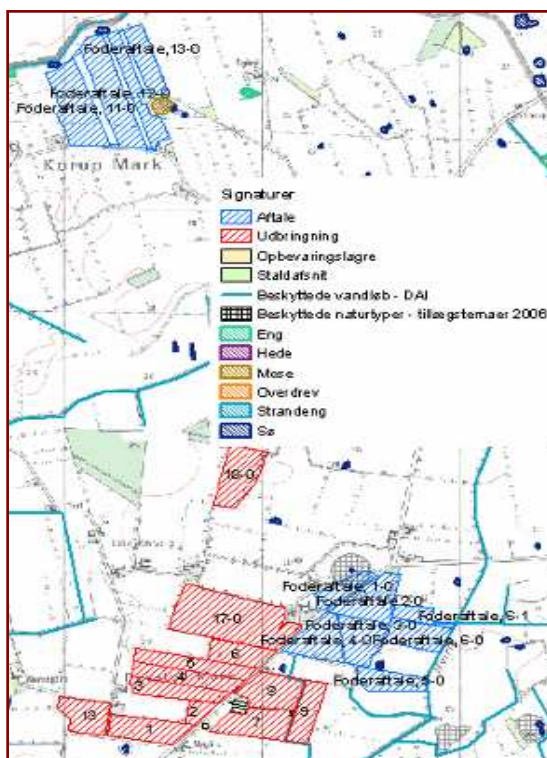
"§ 7" og "§3 natur"

Jf. Husdyrlovens § 23 skal kommunen foretage en konkret vurdering af, om der forekommer andre naturarealer end ovennævnte (afsnit 6.2) "§ 7 arealer", som kan blive påvirket af ammoniakemissionen fra Fogderupvej 6. Vurderes det at være tilfældet (kun i særlige tilfælde), kan kommunen stille forurenings begrænsende vilkår, som rækker ud over Husdyrlovens fastsatte beskyttelsesniveauer (§11, stk. 2 og 3 i Godkendelsesbekendtgørelsen).

Jf. Naturbeskyttelseslovens § 3 må tilstanden af visse naturarealer ikke ændres, når de har et vist areal, naturindhold m. m.

Beskrivelse

Som tidligere nævnt findes der ingen §7-områder, men der er registreret et §3-areal, der kræver en beskyttelse sidestillet med §7-arealer (lokalitet 1); et vandhul med hængesæk, der ligger ca. 50 m syd for mark 1.

Billede 7.1: kort over natur i tilknytning til arealerne. Luftfotoet til højre viser arealerne beliggende i Tønder Kommune (mark 10 og 11).

Der befinder sig ikke nogen naturelementer (§3) på eller i umiddelbar nærhed af bedriftens egne eller tilforpagtede arealer beliggende i Aabenraa Kommune. Bedriften har dog to marker (10 og 11), der er beliggende i Tønder Kommune, jf. nedenstående kortudsnit. Mark 10 støder op til et §3-beskyttet vandløb, mens der er fem vandhuller og en eng, der ligger på eller støder op til mark 11.

Der findes en mose og fire vandhuller, der er beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens §3, og som støder op til aftalearealerne tilhørende Knivsigvej 2. Disse naturarealer behandles i den ovennævnte, selvstændige §16-arealgodkendelse og omtales ikke yderligere her.

Vurdering

Kommunen vurderer, at der ikke sker nogen væsentlig påvirkning på naturarealer i Aabenraa Kommune beskyttet efter §3 i Naturbeskyttelsesloven, der kan retfærdiggøre krav eller vilkår, der går ud over det generelle beskyttelsesniveau. Der findes derimod flere naturarealer og et vandløb i Tønder Kommune, der skal beskyttes med udyrkede bræmmer.

Vilkår:

82. Der skal etableres 2 meter udyrkede bræmmer til/omkring § 3 beskyttede søer, enge og vandløb, der ligger på eller støder op til markerne 10 og 11. Det vil sige, at der ikke må jordbearbejdes, gødskes eller sprøjtes i en 2 m bred bræmme regnet fra naturtypens kronekant.

7.3 Nitrat til overfladevand – vandløb, søer og kystvande

Kvælstof, herunder nitrat, der føres til overfladevand, stammer hovedsageligt fra gødskningen på landbrugsarealer. En del af den tilførte kvælstof optages ikke af afgrøden på marken, men siver igennem rodzonen til det øvre grundvand eller løber via dræn og grøfter til vandløb, søer og i sidste ende til havet.

Undervejs omdannes en stor del af de nedsivende kvælstofforbindelser dog til luftformigt kvælstof via en proces kaldet kvælstofreduktion. Hvor stor kvælstofreduktionen er, afhænger af jordbundstypen, og hvor hurtigt nitraten føres til vandløb eller søer. På drænedede arealer føres nitrat væsentligt hurtigere til vandmiljøet end på udrænedede arealer, hvor det skal føres via grundvandet til vandmiljøet (*DMU faglig rapport nr. 616, 2007 - Kvælstofreduktionen fra rodzonen til kyst for Danmark - Fagligt grundlag for et nationalt kort*). Når kvælstoffet er nået ud i vandløbene er reduktionen meget lav, 2% ca., dvs. stort set al den kvælstof, der ender i vandløb, ender i havet (*DMU faglig rapport nr. 616, 2007 - Kvælstofreduktionen fra rodzonen til kyst for Danmark - Fagligt grundlag for et nationalt kort*).

Når nitrat kommer ud i vandmiljøet, påvirker det naturen ved, at det bruges af planterne som næringsstof og giver en større planteproduktion af sump- og undervandsplanter samt alger, der i høje koncentrationer giver uklart vand. Normalt anses kvælstof i vandløbene ikke for at have stor betydning for levevilkårene for planter, fisk og andet dyreliv. Her er det som regel andre faktorer, fx de fysiske forhold, der er mere afgørende for plante- og dyrelivet (*Næringsstoffer - arealanvendelse og naturgenopretning, Temarapport fra DMU 13/1997*). En reduktion i udvaskning af kvælstof (og andre næringsstoffer) vil dog utvivlsomt føre til en mindre grødevækst og en mindre produktion af organisk stof i vandløbet, hvilket vil forbedre miljøtilstanden og leveforholdene for dyrelivet samt give mindre tilførsel af organisk stof og næringsstoffer til søer og havet. Kraftig grødevækst kan reducere iltindholdet i vandløbet med deraf negativ virkning på dyrelivet til følge.

Husdyrloven stiller krav om begrænsning i tilførsel af kvælstof til overfladevand, hvis et husdyrbrug, der ønskes etableret, ændret eller udvidet, har udbringningsarealer, der afvander til særligt sårbare vandområder i Natura 2000 områder. For landbrug, der afvander til sådanne naturområder, stilles krav om et lavere husdyrtryk pr. hektar, end de generelle harmoniregler giver mulighed for.

Kravene stilles kun til arealer, der ligger indenfor områder, der ifølge Skov- og Naturstyrelsens kortværk er omfattet af nitratklasse 1, 2 eller 3. Nitratklasserne er baseret på overfladevandområdernes kvælstoffølsomhed samt størrelsen af reduktionspotentialiet (hvor meget nitrat der omsættes i jorden) (*DMU faglig rapport nr. 616, 2007 - Kvælstofreduktionen fra rodzonen til kyst for Danmark - Fagligt grundlag for et nationalt kort*).

Redegørelse

Ingen af udbringningsarealerne eller aftalearealerne ligger indenfor områder, der er udpeget som nitratklasse 1, 2 eller 3. Der er således i hht. lovgivningens beskyttelsesniveau for nitrat til overfladevand ingen krav om reduceret husdyrtryk på udbringningsarealerne.

Husdyrgødning fra produktionen udbringes på i alt 81,01 ha ejede eller forpagtede arealer og 55,65 ha aftale arealer. I alt 136,66 ha. Ifølge ansøgningen er ingen af de ejede arealer drænedede.

Beregning af udvaskning af kvælstof fra udbringningsarealerne til overfladevand viser, at der udvaskes 70,6 kg N/ha efter udvidelsen ved DE-max. Udbringningsarealerne ligger i et område, hvor kvælstofreduktionen ligger mellem 76 og 100%, dvs. der udvaskes maksimalt 16,9 kg N/ha eller 1372,63 kg N i alt til overfladevand fra produktionens udbringningsarealer.

De to udbringningsarealer, der befinder sig i Tønder Kommune, ligger i opland til den målsatte sø Løgumkloster Mølledam. Denne er B-målsat i regionplanen (Naturligt og alsidigt dyreliv), og målsætningen er opfyldt.

Forholdene omkring vandløb og målsatte søer er beskrevet ovenfor i afsnittet om "Vandløb og målsatte søer", under "7.2 Beskyttet natur".

Vurdering

Bedriftens udbringningsarealer ligger alle udenfor nitratklasserne 1 – 3 (reduktionsprocenten er 100 %). Beskyttelsesniveauerne for nitrat til overfladevand er overholdt.

Det fremgår af udvaskningsberegningerne i Husdyrgodkendelse.dk, at der udvaskes mindre kvælstof i eftersituationen i forhold til førsituationen (- 4 mg/l). Dette skyldes dels en stigning i mængden af efterafgrøder, dels at alle udbringningsarealerne er landbrugsarealer, der også tidligere har været intensivt dyrket.

Da der ikke sker forøget udvaskning af kvælstof fra udbringningsarealer i forhold til førsituationen og med henvisning til afsnittet om "Beskyttet natur" – "Vandløb og målsatte søer", vurderes det, at beskyttede vandløb og søer ikke vil ændre tilstand i negativ retning på baggrund af udvidelsen af produktionen på Fogderupvej 6.

Da målsætningen i Løgumkloster Mølledam er opfyldt og Løgumkloster Mølledam ikke vurderes at blive påvirket af næringsstoffer fra udbringningsarealer fra Fogderupvej 6, er der således ikke grundlag for at stille yderligere vilkår til begrænsning af kvælstofudvaskningen alene i forhold til opfyldelse af målsætningen for Løgumkloster Mølledam.

Desuden vurderes, at vilkårene i afsnittet om beskyttet natur (afsnit 7.2) er tilstrækkelige til at sikre øvrige vandhuller mod næringsstoffer fra overfladevand.

Aabenraa Kommune skal bemærke, at der jf. Miljømålsloven skal laves indsats- og handleplaner for overfladevand, grundvand og Natura 2000 områder. Ved gennemførelse af den nødvendige indsats skal det sikres, at der opstår god natur- og miljøtilstand. Kommunen afventer pt. statens indsatsplaner (som angiver hvilken indsats, der er nødvendig for at opnå god tilstand). Udkast til indsatsplaner forventes at blive udsendt i løbet af 2009, og indsatsplanerne vedtages endeligt snarest herefter. Kommunen skal lave handleplaner (som angiver, hvad der skal ske af naturgenopretning o. a.) i 2010. Når udkast til planer og endelige planer foreligger, skal kommunen inddrage disse i vurderinger af konsekvenser af produktionsudvidelser på husdyrbrug.

Aabenraa Kommune stiller på baggrund af ovenstående ingen yderligere vilkår i forhold til at beskytte vandløb, søer og havområder ud over det, der er nævnt i afsnit 7.2.

Vilkår

Ingen yderligere vilkår i forhold til nitrat til overfladevand.

7.4 Nitrat til grundvand

Redegørelse

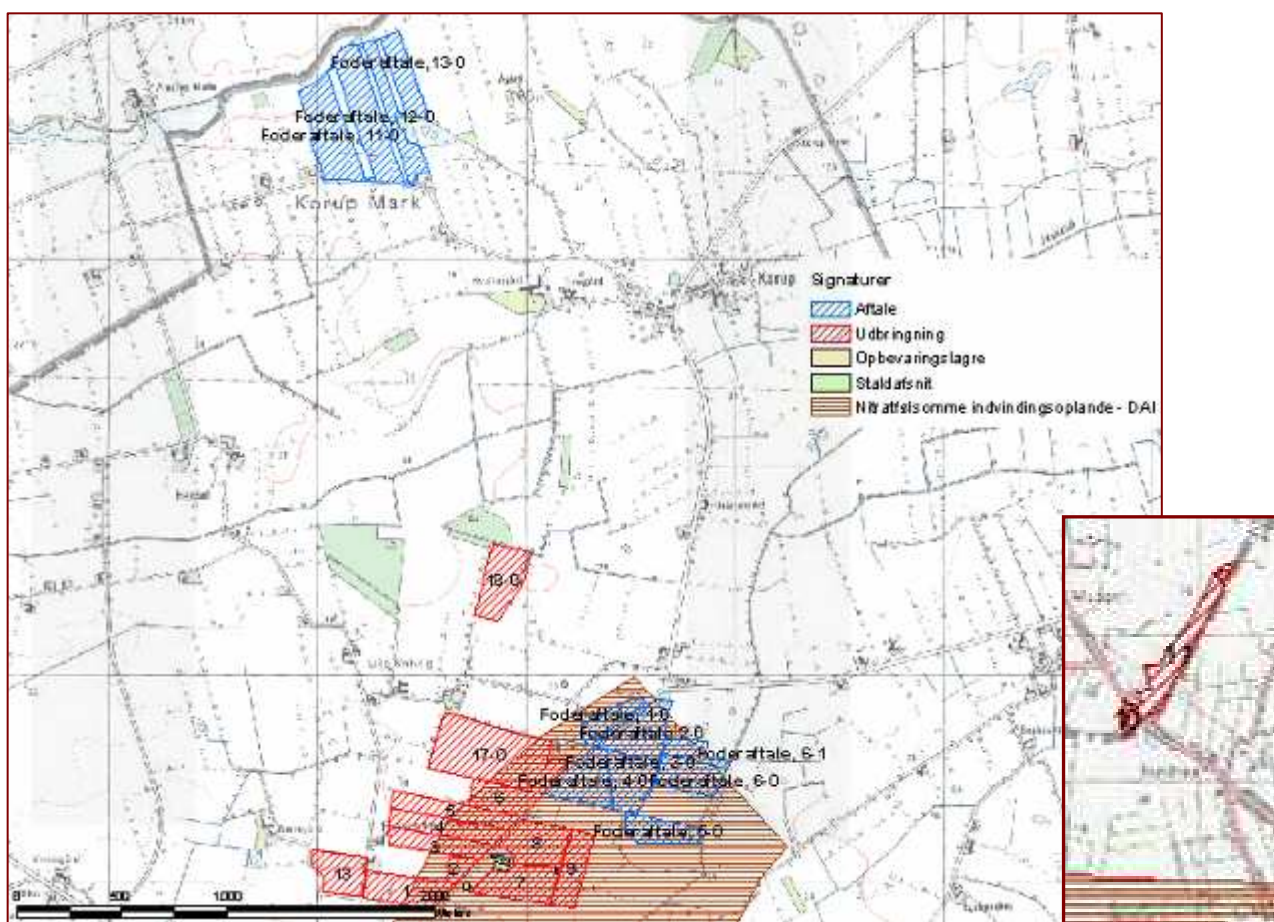
Bedriften har 33,87 ha udbringningsarealer beliggende inden for nitratfølsomme indvindingsområder (mark 1 til 9 og 17-0).

Der er i det pågældende område ikke udarbejdet en indsatsplan. Derfor kan der ifølge Husdyrloven ikke tillades nogen merbelastning med nitrat, såfremt udvaskningen fra rodzonen overstiger 50 mg nitrat pr. liter i efter-situationen.

Bedriften har tidligere af Sønderjyllands Amt fået pålagt ikke at overskride en udvaskning på 50 mg nitrat pr liter. Aabenraa Kommune fastholder dette krav.

For ikke at overskride en udvaskning på 50 mg nitrat pr. liter øges det samlede areal med efterafgrøder, udover plantedirektoratets krav, med 11%.

Beregningen i ansøgningssystemet viser, at nitratudvaskningen fra rodzonen, ved brug af 11% ekstra efterafgrøder, ligger på 50 mg nitrat per liter, hvilket svarer til en merbelastning på -4 mg i forhold til nudrift. Kravet om, at der ikke sker nogen merbelastning, er dermed overholdt.

Billede 7.2. Placering af udbringningsarealer i forhold til nitratfølsomt indvindingsopland.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer på baggrund af beregningen i ansøgningsystemet og de ekstra efterafgrøder, at kravet om ingen merbelastning af nitrat til grundvand i eftersituationen er overholdt.

Vilkår

83. På bedriften skal der hvert år være 11 % efterafgrøder, svarende til 8,9 ha – ud over de til en hver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder. Disse efterafgrøder skal følge de samme regler, som gælder for de lovpligtige efterafgrøder, hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødning. Hverken de ekstra efterafgrøder eller de lovpligtige efterafgrøder må erstattes af "grønne marker". De ekstra efterafgrøder skal placeres på de nitratfølsomme arealer (mark 1 til 9 og 17-0). Alternativt til efterafgrøderne må udvaskningen af nitrat ikke overskride 50 mg nitrat/l ved brug af andre virkemidler.

7.5 Fosfor til vandløb, søer og kystvande

Fosfor har stor betydning for søers biologiske kvalitet, idet det oftest er det begrænsende næringsstof og dermed er styrende for algevæksten. I fjordene er det i stigende omfang fosfor, der påvirker forekomsten af iltsvind.

Derimod har fosfor mindre betydning for vandløbs biologiske kvalitet. Alligevel er indholdet af fosfor i vandløb meget vigtigt, da fosfor transporteres via vandløb til søer og marine områder.

I modsætning til kvælstof, der generelt udvaskes til grundvand og overfladevand fra hele landbrugsfladen, er billedet af fosfor mere kompliceret med flere betydende transportveje, der fører det til vandløb, søer eller kystvande. Fosfortab fra landbrugsjorde forgår især i forbindelse med tre forhold:

- Vanderosion (ved overskudsnedbør) eller jordfygning, hvor fosfor tabes sammen med jordpartiklerne
- Udvasning via dræn og øvre grundvand af vandopløst fosfor. Især på lavbundsarealer
- Nedbrydning af brinkerne i vandløbene. Jo mere fosfor, der er bundet i jordpartiklerne, desto større fosfortab

Fosfor bindes hårdt i jorden, men jordens evne til at binde fosfor er ikke ubegrænset, derfor er det vigtigt for at undgå fremtidige miljømæssige problemer med fosfor at sikre en rimelig balance mellem tilført fosfor og den fosfor, der fjernes af afgrøderne. Hvor der tilføres mere fosfor, end planterne optager, er der tale om et fosforoverskud.

Hovedparten af fosfortabet sker fra kuperede marker i omdrift langs vandløb og fra dræned lavbundsarealer. Også hvor jordens p-tal (mængden af opløst fosfor i jordvandet) er højt, kan der være et stort fosfortab via sprækker til dræn eller grundvand. Humusjords evne til at binde fosfor er mindre end sandjords og især lerjords evne, mens drænet eller sprækket lerjord ligeledes resulterer i stort tab af fosfor. Derfor vil der være større risiko for fosfortab fra humus- og lerjord.

I Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og tilhørende Bekendtgørelse er der fastsat generelle beskyttelsesniveauer i forhold til fosforoverskud. Beskyttelsesniveauet gælder for husdyrbrugsprojekter med udbringningsarealer, der ligger indenfor områder, der afvander til Natura 2000 vandområder, som er overbelastet med fosfor.

Kortværket, der angiver disse Natura 2000 områder, omfatter ikke oplandene til de søtyper, som klassificeres som sårbare recipienter, men hvis beliggenhed ikke kendes endnu.

Kravet til fosforoverskuddet på udbringningsarealer, der ligger indenfor områder, som afvander til Natura 2000 vandområder overbelastet med fosfor, afhænger af jordtype, dræningsforhold og fosfortal. Der stilles krav til størrelsen af fosforoverskud på dræned

lerjorder og lavbundsarealer, herunder drænede og grøftede sandjorder. Der stilles ikke krav om størrelsen af fosforoverskuddet, hvis der i den ansøgte situation kan dokumenteres fosforbalance for husdyrbruget. Beregninger af fosforoverskud omfatter ikke tilført fosfor i handelsgødning.

Det fremgår af lovgivningen, at det fastsatte beskyttelsesniveau som udgangspunkt er tilstrækkeligt til at sikre overensstemmelse med habitatdirektivforpligtelserne. Kommunen kan dog i ganske særlige tilfælde skærpe kravene i forhold til lovgivningens generelle beskyttelsesniveau. Vadehavet er i henhold til lovgivningen udpeget som mindre sårbart overfor fosfor. Dog er oplandet til Vadehavet udpeget som opland til sårbart Natura 2000 område, om end det ikke er belagt med fosforklasse til trods for, at Vadehavet ifølge basisanalysen er overbelastet med fosfor.

Redegørelse

Der tilføres årligt 3226,27 kg fosfor i husdyrgødningen til markerne i ansøgt drift eller 39,8 kg P/ha/år. Arealerne får derved et fosfor overskud på 14,4 kg P/ha/år.

Resterende gødning afsættes til aftalearealer, der i alt modtager 1125 kg fosfor fra bedriften.

Som beskrevet i afsnittet "nitrat til overfladevand" afvander bedriftens arealer til den målsatte sø Løgumkloster Møllesø.

Søer er sårbare overfor tilførsel af fosfor, og oftest er søer, der er overbelastede med fosfor, præget af masseopblomstringer af alger og uklart vand til følge.

Husdyrbrugets udbringningsarealer afvander til Vidå systemet og Vadehavet via Arnå hhv. Hvirlå og Grønå. Se beskrivelsen af Vidåsystemet og Vadehavet i nedenstående afsnit 7.6. Ingen af husdyrbrugets udbringningsarealer er dermed beliggende i oplande til et Natura 2000, der, i henhold til Skov- og Naturstyrelsens kortværk, er overbelastet med fosfor. Derfor skal der ikke, i henhold til lovgivningen, stilles krav til fosforoverskuddet på bedriften.

Vurdering

Aabenraa kommune finder ikke, at der i den konkrete sag er særlige forhold, som kan begrunde en fravigelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til udvaskning af fosfor til vandmiljøet, idet bedriftens arealer ikke grænser op til vandløb, er drænede eller afvander til fosfor følsomme Natura 2000 områder i henhold til Skov- og Naturstyrelsens kortværk.

Vilkår

Ingen vilkår i forhold til fosfor.

7.6 Natura 2000

Redegørelse

Ingen af bedriftens ejede, forpagtede eller aftalearealer ligger i eller i nærheden af Natura 2000-områder. Der er ca. 6,4 km fra dyrkningsfladen til det nærmeste Natura 2000-område INO nr. 098: Tinglev Sø og Mose, Ulvemose og Terkelsbøl Mose (Fuglebeskyttelsesområde nr. F62) og ca. 12,6 km til INO nr. 096: Bolderslev Skov og Uge Skov (Habitatområde nr. H85). Beskrivelser af disse områder findes i kapitel 6.2, afsnit Natura 2000.

Bedriftens arealer ligger i opland til hhv. Arnå og Hvirlå/Grønå og afvander til Vidå systemet. I Vidåsystemet er Sønderådal udpeget som Natura 2000 område, der udgøres af habitatområde nr. H90 Vidå med tilløb, Rudbøl Sø og Magisterkogen og fuglebeskyttelsesområde F63 Sønderådal. Sønderå leder videre ud i Vidåen og fuglebeskyttelsesområde F60 Vidåen, Tøndermarsken og Saltvandssøen, samt Fuglebeskyttelsesområde F57 Vadehavet og Ramsarområde 27.

Udledningen af kvælstof m.m. fra husdyrbrugets udbringningsarealer skal i hht. Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (bek. nr. 408 af 1. maj 2007), vurderes i forhold til om det vil skade udpegningsgrundlaget for de ovenfor nævnte habitat og fuglebeskyttelsesområder.

Udpegningsgrundlaget for habitatområdet H90 Vidå med tilløb, Rudbøl Sø og Magisterkøgen, Fuglebeskyttelsesområderne F63 Sønderådal, F60 Vidå, Tøndermarsken og saltvandssøen, F57 Vadehavet og Ramsarområdet 27 indeholder følgende naturtyper og arter:

Naturtyper der indgår i udpegningsgrundlaget for H90:

- 3150 Næringsrige søer og vandhuller med flydebladsplanter eller vandaks
- 3260 Vandløb med vandplanter

Dyrearter der indgår i udpegningsgrundlaget for H90:

- Snæbel
- Flodlampret
- Bæklampret
- Dyndsmerling
- Odder

Fuglearter der indgår i udpegningsgrundlaget for F63:

- Mosehornugle
- Rørdrum
- Sortterne
- Rørhøg
- Hedehøg

Fuglearter der indgår i udpegningsgrundlaget for F60 og F57:

• Rørdrum	• Hvid stork	• Lysbuget knortegås
• Rørhøg	• Engsnarre	• Sandløber
• Hedehøg	• Pibesvane	• Sandterne
• Mosehornugle	• Sangsvane	• Strandskade
• Spidsand	• Lille kobbersneppe	• Dværgmåge
• Skeand	• Blåhals	• Sortand
• Pibeand	• Brushane	• Stor regnspove
• Grågåse	• Hjejle	• Edderfugl
• Kortnæbbet gåse	• Strandhjejle	• Dværgterne
• Bramgåse	• Plettet rørvagtel	• Havterne
• Almindelig ryle	• Klyde	• Splitterne
• Sortterne	• Fjordterne	• Hvidklire
• Islandsk ryle	• Gravand	• Rødben
• Hvidbrystet præstekrave	• Krikand	
	• Mørkbuget knortegås	

Flere af arterne er sårbare overfor næringsberigelse af deres levesteder. Fx er snæbel i Vidåsystemet følsomme overfor sandvandring og næringsberigelse af vandløbet, idet det kan medføre en skadelig effekt på deres gydepladser, hvis iltindholdet nedsættes og bunden belægges med et slam/sandlag.

Højt næringsindhold i åvandet, der føres til Rudbøl Sø kan medføre en hurtigere tilgroning af Magisterkøgen og Rudbøl Sø, sammenlignet med en ren naturtilstand i oplandet, hvilket giver dårligere leveforhold for bl.a. rørdrum (basisanalyse for H90).

Rudbøl sø er A₁ målsat, der er en målsætning med skærpede krav, som anvendes, hvis særlige naturværdier ønskes bevaret. Målsætningen er ikke opfyldt ifølge regionplan 2005-2016.

Basisanalysen for F63 Sønderådal siger at vandkvaliteten i Sønderåen gennem de seneste årtier er forbedret, og vandkvaliteten anses nu ikke længere at være begrænsende for fuglelivet.

Ifølge basisanalysen for F57 Vadehavet er den internationale målsætning om, at Vadehavet skal være et "ikke næringsbelastet område" ikke opfyldt pga. de høje kvælstofkoncentrationer. "Opfyldelsen af målsætningen vil som minimum kræve en reduktion af næringsbelastningen med 50% for kvælstof og 80% for fosfor i forhold til niveauet i begyndelsen af 1989-90, som oprindeligt fastlagt i vandmiljø-handlingsplanen. Dette mål er endnu ikke nået for den sønderjyske del af det danske vadehav. Det vil derfor være nødvendigt fortsat at reducere især det diffuse bidrag for at nå de internationale, nationale og regionale mål. Det er desuden vigtigt at reducere den atmosfæriske næringsbelastning gennem en indsats overfor kilderne hertil" (Basisanalyse for vanddistrikt 50, Del 2 (s 37 og 39)).

Ifølge hjemmesiden vandognatur.dk, under beskrivelsen af naturområdet N89 Vadehavet, beskrives de væsentligste trusler mod naturtyperne og arterne i området som værende bl.a. næringsstofbelastningen, intensiv landbrugsdrift, tilgroning og afvanding m.m.

Ifølge Habitatdirektivets artikel 6 og vejledningen til denne, skal Kommunen sikre, at planer og projekter hverken i sig selv, eller i forbindelse med andre planer, eller projekter i kumulation (dvs. i forhold til eksisterende belastninger og i forhold til belastninger fra allerede vedtagne planer, som ikke er realiserede) kan have en negativ påvirkning på de arter og naturtyper, som Natura 2000-områderne er udpeget for at bevare eller er til hindring for, at området kan opnå gunstig bevaringsstatus.

Ingen af udbringningsarealerne ligger indenfor de øvrige nævnte internationale naturområder, men ejendommen og udspretningsarealerne ligger som nævnt i oplandet til Vadehavet. Det er vurderet, at arealerne er beliggende i robuste områder der har en høj reduktionskapacitet (76-100 %) for kvælstof og udenfor fosforfølsomt natura 2000 opland. Der er en beskedent merbelastning af kvælstof til rodzonen ift. nudrift beregnet efter ansøgningssystemets beregningsmetoder, og det vurderes, at der vil ske en yderligere omsætning af kvælstof og binding af fosfor i vandområder nedstrøms arealerne.

Ud fra beregningerne i FARM-N går N-udvaskningen på bedriftsniveau fra en maksimal udledning til vandmiljøet på 1386 kg N i nudrift til 1373 kg N i ansøgt drift dvs. en belastningsreduktion på minimum 13 kg N fra de 81 ha tilhørende Fogderupvej 6 til vandløbene med udløb til Vadehavet. Dette er beregnet som udvaskning fra rodzonen på udbringningsarealet reduceret ift. arealernes minimale reduktionspotentiale (76 %) uden yderligere omsætning i vandmiljøet. Der findes på nuværende tidspunkt ikke alment tilgængelige beregningsmodeller, der kan beregne den resulterende udledning til Vadehavet.

Oplandet til Vadehavet (Listerdyb) udgør totalt set ca. 144.950 ha, mens landbruget udgør ca. 85.268 ha (*Sønderjyllands Amt; Kvælstof og fosfor i landbrug og vandløb i Sønderjylland; Danedi for Sønderjyllands Amt; August 2005*). Bedriftens udspretningsarealer udgør ca. 81 ha, dvs. ca. 0,06% af det samlede opland eller 0,09% af landbrugsoplandet, og den maksimale samlede udvaskning af kvælstof (1373 kg N/år) udgør 0,07 % af den samlede udledning til Vadehavet (1.957.000 kg N/år).

Da den samlede kvælstofudledning fra Fogderupvej 6 til Vadehavet således udgør en meget lille del af den totale udledning til Vadehavet, og udbringningsarealerne størrelse udgør en meget lille del af det samlede opland til Vadehavet, finder Aabenraa Kommune, at der ikke i den konkrete sag er særlige forhold, der kan begrunde en fravigelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til udledningen af kvælstof til Vadehavet.

Hertil kommer, at det ansøgte projekt udløser en reduktion på minimum 13,6 kg udvasket N/år. Derfor har Aabenraa Kommune vurderet, at udvidelsen ikke har væsentlig betydning for Vadehavets målsætning og integritet.

Aabenraa Kommune finder endvidere på baggrund af ovenstående, at det ikke vil være aktuelt med yderligere kvælstof-beregninger, og at projektet ikke vil have negativ effekt på de arter og naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for de internationale naturbeskyttelsesområder, som Vadehavet omfatter.

Jf. habitatbekendtgørelsen er det med baggrund i ovenstående vurderet, at udvidelsen ikke vil forringe området naturtyper og levestederne for arterne eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, som de internationale naturbeskyttelsesområder er udpeget på baggrund af. Kommunen har dermed vurderet, at projektet ikke vil påvirke Natura 2000-områderne væsentligt i negativ retning, og der er derfor ikke foretaget en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Vurderingen er lavet på baggrund af den viden og de beregningsmetoder kommunen har på området.

Kommunen vurderer endvidere, at projektet vil bidrage positivt, om end i lille skala, til at reducere den kumulative effekt fra området husdyrbrug grundet Fogderupvej 6's reduktion i kvælstofudledning.

Som nævnt ovenfor er det samlede opland til Vadehavet på ca. 144.950 ha og der er opgjort en kvælstofudvaskning til Vadehavet på gennemsnitligt 9.102 tons N/år for årene 2001-2005. Dvs. at de 81 ha, som behandles i denne godkendelse udgør ca. 0,06 % af det samlede opland til Vadehavet og den maksimal udvaskning af kvælstof, 1373 Kg N/år, udgør ca. 0,07 % af den samlede udledning til Vadehavet.

Med baggrund i ovenstående og den stadig større fokus på tilpasning af næringsstofferne, som tilføres markene og kravet om efterafgrøder, samt ud fra de generelle landbrugsregler og husdyrlovens beskyttelsesniveauer, vurderer Aabenraa Kommune, at udledningen af næringsstoffer ikke giver anledning til en væsentlig merpåvirkning eller en forringelse af habitatområderne indtil Vand- og Natura 2000 planerne foreligger.

Det vurderes derfor, at udvidelsen er i overensstemmelse med regionplanens målsætninger og habitatdirektivet, hvad angår de ferske overfladevande og de marine områder.

Det vurderes samlet for overfladevand at ansøgte projekt overholder det i husdyrloven fastlagte beskyttelsesniveau for Vadehavet. Der er ikke naturområder hvor det skønnes nødvendigt at indføre et strengere beskyttelsesniveau end det i loven anførte.

Når Vand- og Natura 2000 planerne foreligger, og de ekstra nødvendige undersøgelser er gennemført, kan Aabenraa Kommune foretage en vurdering af, om det er nødvendigt at reducere markoverskuddet yderligere for at undgå at projektet er til skade for habitatområdet. Dette kan gøres ved at kommunen tager projektet op til revurdering efter husdyrgodkendelseslovens § 40 og meddeler de nødvendige påbud om reduktion af næringsstofudledningen.

Ingen af udbringningsarealerne ligger indenfor områder, der er udpeget som nitratklasse 1, 2 eller 3 eller i oplande til Natura 2000 områder udpeget som overbelastet med fosfor. Der er således, i hht. lovgivningens beskyttelsesniveau for nitrat og fosfor til overfladevand, ingen krav om reduceret husdyrtryk på udbringningsarealerne.

Vurdering

En stor del af Syd- og Sønderjylland afvander til Vadehavet. Bedriftens udbringningsarealer udgør med sine 60 ha en meget lille del af dette store opland. Det vurderes derfor, at en eventuel ændring i udvaskningen på disse arealer vil have en meget lille be-

tydning for vandmiljøet i Vadehavet. Da der i den generelle regulering af alle landbrug løbende stilles større krav til andelen af efterafgrøder og forbedret udbringningsteknik til udbringning af husdyrgødning, og da projektet udløser en reduktion af kvælstofudledningen, vurderes det, at der ikke er basis for at stille yderligere vilkår til Fogderupvej 6 til beskyttelse af Vadehavet.

Aabenraa Kommune finder ikke, at der er særlige forhold i den konkrete sag, som kan begrunde en fravigelse fra det generelle beskyttelsesniveau vedr. nitrat og fosfor til overfladevand, da det fremgår af Husdyrlovens regelsæt, at som udgangspunkt er beskyttelsesniveauet, der er fastlagt i lovgivningen, tilstrækkeligt til at sikre overensstemmelse med habitatdirektivforpligtelserne.

Vilkår

Der stilles ingen vilkår.

7.7 Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (bilag IV)

I habitatdirektivets Bilag IV er opført en række arter, som skal ydes streng beskyttelse overalt i deres naturlige udbredelsesområde, også uden for de udpegede habitatområder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende blandt andet, at yngle- og rasteområde ikke må beskadiges eller ødelægges, og for planternes vedkommende blandt andet, at arterne ikke må indsamles, plukkes eller ødelægges.

I det følgende vurderes forekomsten af de arter, hvor projektområdet ligger indenfor eller i nærheden af artens naturlige udbredelse. Der er søgt efter registreringer indenfor de seneste 10 år i Håndbog om dyrearter på Habitatdirektivets Bilag IV, *Faglig rapport fra DMU nr.635, 2007*, og naturdatabaser på www.naturdata.dk. Der er i databaserne ingen registreringer af de pågældende arter i eller omkring projektets udbredelsesområde.

Redegørelse

Spidssnudet frø. Spidssnudet frø er almindeligt udbredt over det meste af landet. Den findes i større eller mindre vandhuller i engområder, moser, dyrkede marker og skovbevoksede områder. På denne baggrund vurderes det som sandsynligt, at arten forekommer i projektområdets vandhuller. Trusler mod arten vil være opfyldning eller tilgroning af vandhuller gennem øget belastning med næringsstoffer og ødelæggelse af levestederne i omgivelserne.

Arealerne i projektområdet er landbrugsjord i omdrift, og arealerne er i omdrift i både før- og eftersituationen, hvorfor der ikke sker ændringer i arealanvendelsen. Der er ingen vandhuller, der ligger på eller grænser op til udbringningsarealerne. Derfor vurderes det, at gennemførelse af projektet ikke vil forværre den spidssnudedes frøs livsbetingelser væsentligt. Det skal bemærkes, at anlæggelse af bræmmer samt oprensning (oprensning kræver tilladelse fra kommunen) af tilgroede vandhuller vil forbedre livsbetingelserne for arten.

Bræmmer langs vandløb bruges af padder dels som spredningskorridorer og ledelinier mellem ynglesteder og dels som rasteområder udenfor yngletiden. Beskyttede vandløb skal derfor være omgivet af 2 meter udyrkede bræmmer for at sikre vandløbet som spredningskorridor og rasteområde for områdets padder og andre dyrearter.

Løgfrø. Løgfrøen er spredt til sjældent forekommende i Danmark og er i tilbagegang. Løgfrøen foretrækker lysåbne vandhuller i omgivelser med let jord, hvor den kan grave sig ned om dagen. Trusler mod arten vil være opfyldning eller tilgroning af vandhullet gennem øget belastning med næringsstoffer og ødelæggelse af levestederne i omgivelserne.

Det vurderes, med samme begrundelse som for spidssnudet frø, at gennemførelse af projektet ikke vil forværre livsbetingelserne væsentligt. Det skal bemærkes, at anlæggelse af bræmmer samt oprensning af tilgroede vandhuller vil forbedre livsbetingelserne for arten.

Løvfrø. Løvfrøen er spredt til sjældent forekommende i Danmark. Den findes blandt andet i den østlige del af Sønderjylland mellem Aabenraa og Kolding. Løvfrøen yngler i mange forskellige typer vandhuller og vådområder. Mest optimale er lavvandede tidvise vandhuller og oversvømmelser på afgræssede arealer. Uden for yngletiden opholder løvfrøen sig især i brombærbuske i levende hegn, krat og skovbryn.

Projektområdet omfatter ikke umiddelbart løvfrøens udbredelsesområde, men det kan ikke udelukkes at løvfrøen findes i området, om end der er langt fra Fogderupvej til Sundved, hvor den er registreret.

Det vurderes, med samme begrundelse som for spidssnudet frø, at gennemførelse af projektet ikke vil forværre livsbetingelserne væsentligt. Det skal bemærkes, at anlæggelse af bræmmer samt oprensning af tilgroede vandhuller vil forbedre livsbetingelserne for arten.

Stor Vandsalamander. Den store vandsalamander er udbredt over det meste af Danmark, dog er den fåtallig i Jylland vest for israndslinien. Den yngler i solåbne vandhuller med rent vand men kan uden for yngletiden opholde sig i dybere vandhuller og vandhuller med forurenede vand. På land kan den findes nær vandhuller under væltede træer o.l.

På den baggrund vurderes det, at den store vandsalamander kan forekomme i projektområdets vandhuller. Trusler mod arten vil være opfyldning eller tilgroning af vandhullet gennem øget belastning med næringsstoffer og ødelæggelse af levestederne i omgivelserne. Udsætning af fisk vil også være skadeligt, da fiskene æder salamanderens æg og yngel.

Det vurderes, med samme begrundelse som for spidssnudet frø (se ovenfor), at gennemførelse af projektet ikke vil forværre livsbetingelserne væsentligt. Det skal bemærkes, at anlæggelse af bræmmer samt oprensning af tilgroede vandhuller vil forbedre livsbetingelserne for arten.

Markfirben. Markfirbenet er udbredt over det meste af landet men noget pletvist. Markfirbenet træffes på steder med bar og løs, gerne sandet jord. Det kan være heder, klitter overdrev, råstofgrave, stengærder og på vej- eller jernbaneskrånninger.

Det vurderes at markfirben ikke findes på nogen af de besigtigede lokaliteter. Trusler mod arten er næringsberigelse af levesteder, der medfører øget tilgroning og tættere vegetation, der forringer yngle og rastemulighederne for markfirben.

Hasselmus. Hasselmusen er spredt til sjældent forekommende i Danmark. Hasselmusens levesteder er knyttet til en lagdelt og forskelligartet løvskov, rig på frø- og frugtsætning med en mangfoldig underskov bestående af forskellige urter og bærbuske. Hasselmusen kræver stabile og uforstyrrede levesteder, og i Aabenraa Kommune er der kun registreret en bestand i Søgård Skov. Det kan dog ikke helt udelukkes at projektområdet omfatter hasselmusens udbredelsesområde, om end der er ca. 21 km fra dens registrerede udbredelsesområde (*Faglig rapport fra DMU nr.635, 2007*) til Fogderupvej.

Flagermus. Flagermusene overnatter oftest i huse og hule træer i nærheden af skov. Fourageringsområderne er artsafhængige og kan bl.a. være søer og åer, hvor flagermusene æder insekter, som de fanger over vandoverfladen. Mange arter fouragerer på insekter, de fanger i lysåben løvskov, over marker og skove, i skovkanter, lysninger eller levende hegn.

Projektområdet kan tænkes at indgå i nogle arters fourageringsområder, men med baggrund i at arealerne er landbrugsjord i omdrift, og at arealerne er i omdrift i både før- og eftersituationen, hvorfor der ikke sker ændringer i arealanvendelsen, vurderes det, at der ikke vil være negative påvirkninger.

Odder. Odderen er nu udbredt helt ned til den dansk-tyske grænse i større vandløb og søer. Det må derfor formodes, at den forekommer i vandløbssystemerne i Aabenraa Kommune. Det vurderes, at vandløb og grøfter i projektområdet vil være velegnede som levesteder. Odderen er med sikkerhed observeret i Vidå-systemet.

Andre udvalgte arter tilknyttet vandhuller. Potentielt vil der kunne forekomme arter som grøn frø, butsnudet frø, lille vandsalamander og skrubbtudse, der ikke er opført på Habitatdirektivets Bilag IV, men som er fredede herhjemme. For disse arter gælder de samme betragtninger, som nævnt under padderne ovenfor.

Vurdering

Kommunen har ikke registreret planter og dyr, omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistes på eller umiddelbart op til husdyrbrugets anlæg og udspretningsarealer, men vurderer at nogle arter med meget stor sandsynlighed forekommer i området.

Kommunen vurderer, at driften af arealerne ikke vil have negativ indflydelse på ovennævnte arter, da der ikke forekommer og dermed heller ikke ændres på vandhuller, fortidsminder, sten- og jorddiger eller andre potentielle levesteder for padder eller krybdyr. Der fjernes ikke gamle bygninger og fældes ikke store træer, der kunne være levested for flagermus. Der sker med andre ord ikke fysiske ændringer i forbindelse med projektet, der kan være til skade for bilag IV-arter.

Vilkår

Der stilles ikke vilkår til driften af arealerne i denne forbindelse.

8 Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Redegørelse

Et af hovedformålene med lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, er at fremme anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT = Best Available Techniques), herunder renere teknologi.

BAT-begrebet er nærmere fastlagt i IPPC-direktivet¹, hvoraf fremgår følgende:

I direktivets artikel 2, nr. 11, defineres "den bedste tilgængelige teknik" som: "det mest effektive og avancerede trin i udviklingen af aktiviteter og driftsmetoder, som er udtryk for en given tekniks principielle praktiske egnethed som grundlag for emissionsgrænseværdier med henblik på at forhindre eller, hvor dette ikke er muligt, generelt begrænse emissionerne og indvirkningen på miljøet som helhed."

Der forstås ved:

"teknik": både den anvendte teknologi og den måde, hvorpå anlæg konstrueres, bygges, vedligeholdes, drives og lukkes ned.

"tilgængelig": udviklet i en målestok, der medfører, at den pågældende teknik kan anvendes i den relevante industrisektor på økonomisk og teknisk mulige vilkår, idet der tages hensyn til omkostninger og fordele, uanset om teknikken anvendes eller produceres i den pågældende medlemsstat eller ej, når blot driftslederen kan disponere over teknikken på rimelige vilkår.

"bedste": mest effektive teknik til opnåelse af et højt generelt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed.

Kravet om BAT gælder for både eksisterende og nyetablerede dele af anlægget, når der søges om godkendelse af etablering, udvidelse eller ændring. For krav til eksisterende dele af anlægget skal der fastsættes en rimelig frist til at opfylde BAT-krav, der fastsættes i en miljøgodkendelse foranlediget af en udvidelse eller ændring.

Definitionen af BAT indebærer, at vurderingen af, hvad der er BAT for en virksomhedstype, bl.a. må ansues i forhold til virksomhedens størrelse, og om der er tale om en ny eller en bestående virksomhed. Det er imidlertid ikke den enkelte landmands økonomiske forhold, der indgår i vurderingen. Fastlæggelse af BAT er generaliseret i den forstand, at vurderingen foretages i forhold til, hvad der i almindelighed er opnåeligt i den pågældende industrisektor, jf. direktivets artikel 2, nr. 11.

BAT skal i alle tilfælde anvendes med henblik på at nedbringe den samlede, miljømæssige belastning af omgivelserne. Husdyrbrug skal derfor anvende teknik, der kan anses som BAT, også i tilfælde, hvor mindre omkostningskrævende foranstaltninger ville være tilstrækkelige til at opfylde det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i husdyrbrugbekendtgørelsens bilag 3. Kravet om BAT kan således betyde, at næringsstofftab eller anden forurening bringes ned under det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i husdyrbrugbekendtgørelsen. Det bemærkes endvidere, at kravet om BAT er uafhængigt af, om produktionen vil påvirke særligt sårbare områder væsentligt eller ej. Hvis anvendelse af en BAT-teknik – f.eks. en gulvtype – bringer husdyrbrugets forurening under beskyttelsesniveauet i husdyrbrugbekendtgørelsens bilag 3 medfører dette ikke, at BAT-teknologier i andre henseender f.eks. foderteknologier alene af denne grund kan fravælges.

Vilkår om BAT indebærer ikke, at der stilles krav om anvendelse af bestemte teknologier. Men princippet om BAT pålægger myndighederne i vilkårsfastsættelsen at lægge vægt på, hvad der er opnåeligt ved anvendelsen af BAT.

¹ Rådets direktiv (96/61/EF) af 24. september 1996 om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening, kodificeret ved direktiv 2008/1/EF

En ansøgning om godkendelse af husdyrbrug efter husdyrbruglovens § 11 skal indeholde oplysninger om husdyrbrugets valg af BAT, jf. husdyrbrugbekendtgørelsens § 5, stk. 2, jf. bilag 2, pkt. G, nr. 27-28. Oplysningerne skal gives i en redegørelse med dokumentation for, i hvilket omfang det valgte projekt bygger på anvendelse af den mindst forurenende og ressourceforbrugende teknik vedrørende bl.a. råvarer, energi, vand og andre hjælpestoffer, produktionsanlæg, processer og affaldsfrembringelse. Redegørelsen skal indeholde et resumé af de væsentligste af de eventuelle alternativer, som ansøger har undersøgt. Ansøgningen skal også indeholde oplysninger om anvendelse af BAT til reduktion af ammoniakemission og udvaskning af nitrat, samt oplysninger om, hvordan et eventuelt fosforoverskud og udledning af fosfor nedbringes. Ansøger er således ansvarlig for at undersøge og vurdere mulighederne for at anvende BAT.

Af Miljøstyrelsens svar nr. 56 på Frequently Asked Questions (FAQ) fremgår, at BAT-redegørelse i sager efter husdyrbruglovens § 11 lægges der op til, at redegørelsen blot kan centreres om de staldsystemer og miljøteknologier, hvor der er udarbejdet BAT-blade.

Såfremt der i en eksisterende stald ikke anvendes bedste tilgængelige staldteknologier skal der redegøres for, hvornår stalden vil blive renoveret således, at den kommer til at leve op til niveauet for bedste tilgængelige staldsystem.

Oplysninger BAT-redegørelse

- Management
 1. Beskrivelse af hvilke ledelses- og kontrolrutiner der anvendes for at styre husdyrbrugets miljøforhold herunder de anvendte teknologier.
- Anvendelse af bedste tilgængelige teknik inden for områderne:
 2. Foder
 3. Staldindretning
 4. Forbrug af vand og energi
 5. Opbevaring/behandling af husdyrgødning
 6. Udbringning af husdyrgødning

Redegørelsen skal indeholde en systematisk gennemgang af, om de teknologier, der er valgt inden for de enkelte områder, lever op til niveauet for BAT. Gennemgangen skal omfatte både de eksisterende og nye dele af anlægget. Redegørelsen skal endvidere indeholde et resumé af de væsentligste eventuelle alternativer, som ansøger har undersøgt. I den forbindelse skal det begrundes, hvorfor der eventuelt er fravalgt løsninger, der er miljømæssigt bedre.

Når det gælder svine- og fjerkræbrug skal redegørelsen på alle de nævnte 6 områder relateres til de teknologier, der er beskrevet i EU-kommissionens reference dokument om BAT vedrørende intensiv fjerkræ- og svineproduktion fra juli 2003².

BAT inden for kvægbrug er ikke nærmere defineret, da der ikke er udarbejdet et BREF-dokument, der svarer til BREF-dokumentet vedrørende intensiv fjerkræ- og svineproduktion af den grund, at kvæg ikke er listet i IPPC-direktivets artikel 6.6.

Det fremgår af husdyrbruglovens § 19 og § 23, at Aabenraa Kommune ved vurderingen af en ansøgning om godkendelse efter § 11 skal sikre sig, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik og varetage hensyn til anvendelse af den bedste tilgængelige teknik. Da der i husdyrbrugloven således ikke skelnes mellem dyrearter, skal der redegøres for anvendelse af BAT på alle husdyrbrug uanset dyreart.

Aabenraa Kommune har taget stilling til ansøgerens BAT- redegørelse, og Aabenraa Kommune har vurderet, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at

² BREF-dokument, Referencedokument for bedste tilgængelige teknikker vedrørende intensiv fjerkræ- og svineproduktion, 2003

forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik i relation til husdyrbrugloven.

Der er redegjort for anvendelse af bedste tilgængelige teknik under de relevante afsnit i miljøgodkendelsen. I de samme afsnit findes ligeledes vurderingerne og eventuelle vilkår.

I nedenstående tabel vises en samlet oversigt over hvilke områder BAT-redegørelsen har omfattet, i hvilke afsnit redegørelse, vurdering og vilkår kan findes.

Tabel 17 Oversigt og BAT

BAT områder	Afsnit med redegørelse, vurdering og vilkår
Management	Se nedenstående
Foder	Se afsnit 4.3
Staldindretning	Se afsnit 4.1
Forbrug af vand og energi	Se afsnit 4.6
Opbevaring/behandling af husdyrgødning	Se afsnit 5
Udbringning af husdyrgødning	Se afsnit 5.3
Affald	Se afsnit 4.9
Reduktion af ammoniakemission	Se afsnit 4.1, 4.3, 5.2, 5.3 og 5.4
Reduktion af udvaskning af nitrat	Se afsnit 7.3 og 7.4
Fosforoverskud og udledning af fosfor	Se afsnit 7.5
Nødfremgangsmåde, ikke planlagte hændelser	Se afsnit 4.11

Management

Der lægges stor vægt på godt management og god staldhygiejne. Ved at strø godt i sengebåsene og give rigeligt med strøelse i dybstrøelsesboksene samt hyppig skrabning af det faste gulv skabes et tilpas miljø for dyrene.

Med den nye ensilageplads er foderet nærmere produktionen, og foderet kan blandes i en mixervogn uden risiko for at få "forurenende" stoffer i, herunder jord. Dermed opnås bedre sundhed.

Den daglige drift bliver med udvidelsen optimeret på mange punkter, ungdyrene bliver samlet i mere ensartede hold (aldersopdelt), og opsynet med dem forventes at blive bedre.

Mht. til malkning vil der også i forbindelse med udvidelsen ske forbedringer. Dels vil der laves en malkehøj, som er med til at forbedre arbejdsmiljøet, da det giver en fysisk arbejdslettelse og derudover bliver der rotor exit, hvilket betyder, at køerne hurtigere bliver udskiftet og dermed vil der være en tidsbesparelse i forhold til det nuværende system.

Der føres journal over spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne i form af mark- og gødningsplan, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons spredning.

Der føres ikke løbende journal over vand- og energiforbrug samt spild, men vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Der er lavet beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med olie, gylle, brand mv. er beskrevet.

Der er ikke udarbejdet egentlige planer for reparationer og vedligehold. I løbet af dagen holdes anlægget under opsyn og hver aften tages en inspektionsrunde på ejendommen for tjekke om anlægget kører, som det skal. Der foretages løbende service på anlæggene efter behov.

Vurdering

I henhold til BREF er godt landmandskab er en vigtig del af BAT herunder bl.a. at have en nødfremgangsmåde til håndtering af ikke planlagte hændelser, iværksætte reparations- og vedligeholdsarbejde.

Aabenraa Kommune vurderer, at BAT indenfor management er opflydt, idet der er udarbejdet en beredskabsplan, og anlægget holdes under opsyn i løbet af dagen, samt at der gennemføres en inspektionsrunde om aften.

Samlet vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at der i ansøgningen systematisk er sket en gennemgang af, om de teknologier, der er valgt indenfor de enkelte områder, lever op til niveauet for BAT, og at bedriften anvender den bedste tilgængelige teknik.

9 0-alternativet og andre alternativer

0-alternativet

0-alternativet vil være, at der ikke udvides på ejendommen.

Ansøgningen beskriver dels de miljømæssige konsekvenser af produktionen, dels forskellen i miljøpåvirkning mellem den ansøgte produktion og den produktion, der kan oprettholdes, hvis der ikke meddeles tilladelse til produktionsændringen.

Ønsket om produktionsændringen er begrundet i behovet for tilpasning til strukturudviklingen i landbruget. Stigende priser på råvarer samt bortfald af tilskud medfører et behov for yderligere rationalisering og effektivisering, herunder øget specialisering og en større produktion. Udvidelsen er dermed baseret i, at bedriften fortsat skal være konkurrencedygtig, tidssvarende og fastholde beskæftigelsen.

Såfremt der ikke opnås miljøgodkendelse af den ønskede produktionsændring vil ansøger stå med en ejendom, der ikke er optimal. Det være sig økonomisk men også med henblik på systematisering og optimering af arbejdsrutiner. Det vil betyde, at ansøger på sigt vil være mindre motiveret for at investere i anlægget, hvilket kan betyde forringelser for miljøet og dyrevelfærden. En sådan nedslidningsstrategi vil på sigt kunne medføre, at ejendommen afhændes. Det vil betyde tab af arbejdspladser på ejendommen og i følgeindustrierne samt bidrage til en yderligere affolkning af landdistrikterne.

Med miljøgodkendelsen vil det for ansøger være muligt at opnå en større rationalisering i arbejdsgangen, hvilket vil medføre, at det daglige arbejde udføres på den mest optimale måde. Dette vil endvidere sikre, at ansøger får større mulighed for at tiltrække kvalificeret arbejdskraft, der kan aflaste ansøger i det daglige og sikre, at ansøger opnår mere tid til driftsledelse, når der sker en aflastning i det mere manuelle arbejde.

Andre alternativer

Der har været overvejet andre alternativer, hvad angår placering af det nye byggeri, men efter en grundig gennemgang af mulighederne for en udvidelse, er det vurderet, at en udvidelse syd for det eksisterende anlæg er den mest hensigtsmæssige løsning.

Det skyldes, at det eksisterende anlæg er låst for udvidelse mod vest pga. Fogderupvej. En evt. udvidelse af anlægget på den anden side af Fogderupvej ville medføre mange daglige transporter over vejen med tunge køretøjer, som ville være til gene for trafikken. Udvidelse af anlægget mod øst er heller ikke muligt pga. de geologiske forhold. Der er et lavbundsområde lige øst for den eksisterende kostald. Mod nord ville en udvidelse heller ikke være hensigtsmæssig, da den daglige transport med foder skulle ske via Fogderupvej, da en intern kørselsvej øst om anlægget ikke ville være mulig pga. lavbundsområdet. Endvidere ønsker ansøgerne ikke at placere stald, foder og gødningsanlæg der, da det ville komme til at ligge meget tæt på stuehuset. Nye anlæg nord for eksisterende anlæg ville heller ikke være afskærmet af læhegn og derfor virke mere synlig for de omkringboende.

Det nye plansiloanlæg og den nye gyllebeholder bliver placeret langs Fogderupvej syd for eksisterende bebyggelsesareal. Hele produktionsanlægget kommer til at ligge samlet, men ejendommens bebyggelsesareal blive mere spredt end det er nu.

Baggrunden for at det nye del af anlægget ikke kan samles mere, er at ansøger ønsker at bevare muligheden for at placere en stald parallelt med den kommende ungdyrstald ved evt. kommende udvidelser.

Ansøger ønsker endvidere at holde gyllebeholder og plansiloerne samlet, da afløb fra ensilagesiloerne skal føres til beholder. Derudover ønskes både plansiloanlæg og gyllebeholder placeret tæt på vejen, da der vil være mange transporter til og fra disse anlæg i forbindelse med gylleudkørsel, og når foderet skal lægges i siloerne. De nye anlæg vil ikke være synlige for de omkringboende, da der langs Fogderupvej er et eksisterende læhegn.

10 Husdyrbrugets ophør

Redegørelse

Hvad angår ophør af driften af husdyrbruget vil der blive sikret, at de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare foretages, og at stedet bringes tilbage i tilfredsstillende tilstand. Her tænkes der på bortskaffelse af oplagret husdyrgødning, affald, maskiner og andet materiel. Såfremt der på ophørstidspunktet måtte være gyllebeholdere, der er opført uden tilknytning til det hidtidige bebyggelsesareal, vil gyllebeholderen blive fjernet, når den ikke længere er i drift.

Desuden vil ejendommens driftsbygninger blive vedligeholdt eller fjernet, således at ejendommen ikke forfalder.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at disse tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare og til at sikre at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for skadedyr. Endvidere vurderes det, at disse tiltag vil sikre, at ejendommen ikke kommer til at fremstå som et øde og forladt element i landskabet.

Vilkår

84. Ved hel eller delvis ophør af virksomheden skal Aabenraa Kommune kontaktes med henblik på vejledning og evt. krav om en miljømæssig forsvarlig afvikling af virksomheden.

11 Egenkontrol og dokumentation

Redegørelse

Der føres ingen skriftlig opgørelse over egenkontrol (bortset fra logbog over flydelag på gyllebeholderne). Ejendommen leverer mælk til Arla og følger derfor Arlagårdens retningslinier. Ejendommen får ca. hvert tredje år besøg fra Arlagården. Hver anden dag kommer der en oversigt fra mejeriet over den leverede mælks kvalitet. På denne måde holdes besætningens sundhed overvåget.

Der vil være ydelseskontrol 11 gange årligt.

Der føres journal over placering af markstakke, hvis der bliver behov for at lægge husdyrgødning eller foder i markstak. Det tilstræbes dog, at dybstrøelsen køres direkte ud og nedpløjjes umiddelbart lige herefter. Det tilstræbes ligeledes, at alt grovfoder opbevares i plansiloanlægget. Der tages analyser af grovfoderet, når det er lagt i stak. Ud fra analyserne sammensætter og afstemmes foderplanerne.

Der laves mark- og gødningsplan årligt, og ud fra denne laves en sprøjteplan, hvor mængde og type af pesticid, der anvendes/anbefales, bliver noteret, når behandlingerne er foretaget, noteres dette i en journal.

Der føres logbog over gyllebeholdernes flydelag osv., og der noteres, når der køres gylle ud, hvor flydelaget brydes. Der kontrolleres om flydelaget gendannes, ellers reetableres dette.

Ved det daglige opsyn og fastlagte rutiner overvåges dyr, anlæg og diverse installationer og andet materiel. Slidte dele repareres eller udskiftes løbende. Det tilstræbes at udskifte dele på anlæg og maskiner med nyere dele, der hører under betegnelsen BAT (bedre tilgængelig teknik), såfremt udskiftningen kan ske uden supplerende miljøgodkendelse. Maskinparken serviceres og repareres efter behov.

Herudover er der en række andre faste procedurer:

- Ved pumpning af gylle tjekkes først om der er plads.
- Autoriseret elinstallatør laver eftersyn på ejendommens el-installationer hvert 5. år.
- Gyllepumpning overvåges.
- Pulverslukkere kontrolleres årligt.
- Serviceeftersyn på maskiner, malkeanlæg og skraberoboter overholdes.
- Slid på skraber kontrolleres jævnligt.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at management og dokumentation er dækkende set i forhold til de særlige vilkår, der er stillet i miljøgodkendelsen.

Vilkår

85. Gødningsregnskaber, ansøgninger om støtte efter enkeltbetalingsordningen, foderanalyser, fakturaer for indkøbt foder, effektivitetskontroller, mejerifregninger, slagterifregninger, andre kvitteringer for afsatte og købte dyr, afsnit fra drifts- og skatteregnskaber vedrørende omsætning af foder og dyr samt status dyr og foder skal opbevares i mindst 5 år og forevises Aabenraa Kommune på forlangende. Denne dokumentation skal have en sådan form, at den tydeligt kan vise, at vilkårene i godkendelsen er overholdt uanset driftsmæssig sammenhæng med andre produktioner.
86. Til dokumentation for, at vilkår vedrørende kvægbesætningen er overholdt og at kvægbesætningens produktionsomfang ikke er større end det tilladte, skal registreringer af antal årsdyr i CHR-registeret forevises Aabenraa Kommune på forlangende. Alterna-

- tivt skal Aabenraa Kommune gives tilladelse til at kunne indhente oplysningerne hos Dansk Landbrugsrådgivning, eller hos dem der har rådighed over oplysningerne. Omkostningerne i forbindelse med indhentning af oplysningerne skal afholdes af driftsherren.
87. Gyllebeholderne skal tømmes mindst én gang om året, hvor de skal gennemgå et visuelt eftersyn og vedligeholdes. Tidspunktet for gennemgangen registreres i logbogen.
 88. Driftsforstyrrelser og uheld, der vurderes at kunne påvirke natur og miljø, skal registreres med dato og beskrivelse i driftsjournalen.
 89. Dokumentation i form af kvitteringer, aftaler om / registreringer af overførsel af husdyrgødning skal forevises Aabenraa Kommune på forlangende.

12 Klagevejledning

Miljøgodkendelse er meddelt i medfør af Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse af husdyrbrug med senere ændringer og kan i medfør af lovens § 76 påklages til Miljøklagenævnet.

En klage skal være skriftlig og skal sendes til Aabenraa Kommune, Miljø & Natur, Plantagevej 4, 6330 Padborg eller til post@aabenraa.dk. Aabenraa Kommune sender umiddelbart efter klagefristens udløb klagen til Miljøklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Afgørelsen annonceres offentligt lørdag den 19. december 2009 i Aabenraa Ugeavis. En evt. klage skal være modtaget i Aabenraa Kommune senest mandag den 18. januar 2010 inden for normal kontortids ophør kl. 15:00, der er dagen for klagefristens udløb.

Når Aabenraa Kommune modtager en klage, underretter kommunen straks ansøger om klagen.

Afgørelsen kan påklages af:

- afgørelsens adressat
- Miljøministeren
- Enhver, der har en individuel interesse i sagens udfald
- Sundhedsstyrelsen
- Danmarks Fiskeriforening, Ferskvandsfiskeriforeningen i Danmark, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd og Forbrugerrådet, alle i henhold til lovens § 85
- Lokale foreninger og organisationer, lovens § 86
- Landsdækkende foreninger og organisationer, lovens § 87

Søgsmål til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er offentligt bekendtgjort.

Parter og klageberettigede ifølge Forvaltningslovens § 9 har ret til aktindsigt. Eventuel aftale herom kan træffes med Miljø & Natur.

Miljøgodkendelsen er blevet sendt enten pr. brev eller pr. e-mail til nedenstående:

- Terp I/S, Fogderupvej 6, 6372 Bylderup-Bov
- Verner Bossen og Bente W Bossen, Fogderupvej 4, 6372 Bylderup-Bov
- Bortforpagter Andreas Møller, Bovvej 27, 6534 Agerskov
- Peter Toft Clausen, Knivsigvej 2, 6372 Bylderup-Bov
- Julie Skriver Nielsen, LandboSyd, JUM@landbosyd.dk
- Miljøministeriet, Miljøcenter Ribe, Sorsigvej 35, 6760 Ribe, post@rib.mim.dk
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Syddanmark, Sorsigvej 35, 6760 Ribe, syd@sst.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité: aabenraa@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- DOF-Sønderjylland, aabenraa@dof.dk
- Det økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, info@ecocouncil.dk
- Danmarks Fiskeriforening mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark nb@ferskvandsfiskeriforening.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund post@sportsfiskerforbundet.dk

13 Bilag

1. Ansøgningsskema, § 11 godkendelse, skemanr. 6640, version 6, genereret den 12. november 2009 og udskrevet fra www.husdyrgodkendelse.dk
 - 1.1. Bygninger – situationsplan (opbevaringsanlæg, siloer, olietanke, opbevaring af døde dyr mm)
 - 1.2. Bygninger – Afstandskrav
 - 1.3. Støjområder
 - 1.4. Afløbsplan (gyllerør, forbeholdere, pumper tagvand/overfladevand, nedsivningsanlæg)
 - 1.5. Beredskabsplan
 - 1.6. Beregning af tilstrækkelig opbevaringskapacitet
 - 1.7. Intern transport
 - 1.8. Udbringningsarealer
 - 1.9. Transportruter
 - 1.10. Forslag til miljøgodkendelse
2. Kort med konsekvensområde

husdyrgodkendelse.dk

Ansøgningskema

Type	§11 Godkendelse
Ansøgningsnummer	6640
Version	6
Dato	12-11-2009

Navn	Terp I/S
Adresse	Fogderupvej 6, 6372 Bylderup-Bov
Telefon	74647190
Mobil	20407190
E-Mail	terp-andersen@mail.tele.dk

	Total DE Kvæg	Total DE Fjerkræ og andre dyr	Total DE Svin
Nudrift	162,35 DE	0 DE	0 DE
Ansøgt	249,73 DE	0 DE	0 DE

Kort beskrivelse

Udvidelse af kvægbesætning fra 162,35 DE til 249,73 DE på Fogderupvej 6, Bylderup-Bov

Beregningsgrundlag

01-2008

1. Oplysninger om ansøger- og ejerforhold	4
1.1. Ansøger	4
1.2. Konsulent	4
1.3. Kontaktperson på bedriften	4
1.4. Bedriftoplysninger	4
1.5. Yderligere oplysninger	4
2. Oprettede Anlæg	6
3. Beregninger på anlæg	24
3.1. Ammoniak	24
3.1.1. Generel Ammoniakreduktion	24
3.1.2. Individuel Ammoniakreduktion	24
3.2. Lugtgeneberegning	24
3.2.1. Resultat af lugtberegning	24
4. Oplysninger om arealer	25
4.1. Arealer	25
4.1.1. Kortbilleder	25
4.1.2. Grundlæggende arealinformationer	36
4.1.3. Udbringningsarealer	36
4.1.4. Aftalearealer	37
4.2. Gødningsregnskab (Nudrift)	37
4.2.1. Produceret Gødningsmængde	38
4.2.2. Tilført Gødningsmængde	38
4.2.3. Afsat Gødningsmængde	38
4.2.4. Total Gødningsmængde	38
4.2.5. Total sum af gødningsmængder	38
4.2.6. Harmonital	38
4.3. Gødningsregnskab (Ansøgt)	38
4.3.1. Produceret Gødningsmængde	38
4.3.2. Tilført Gødningsmængde	38
4.3.3. Afsat Gødningsmængde	38
4.3.4. Total Gødningsmængde	38
4.3.5. Total sum af gødningsmængder	39
4.3.6. Harmonital	39
4.4. Udbringningsteknologi	39
5. Beregninger på arealer	40
5.1. Fosforberegning	40

5.2. Nitratberegning (<i>Overfladevand</i>)	40
5.2.1. Beregning af det maksimale dyretryk og det reelle dyretryk for ansøgt drift	40
5.2.2. Beregning af udvasking af N via Farm-N	40
5.3. Nitratberegning (<i>Grundvand</i>)	40
5.3.1. Ansøgt	40
5.3.2. Merbelastning (Ansøgt - Nudrift)	40

1. Oplysninger om ansøger- og ejerforhold

1.1. Ansøger

Navn	Terp I/S
Adresse	Fogderupvej 6, 6372 Bylderup-Bov
Telefon	74647190
Mobil	20407190
E-Mail	terp-andersen@mail.tele.dk

1.2. Konsulent

Navn	Julie S. Nielsen
Adresse	Peberlyk 2, 6200 Aabenraa
Telefon	74365108
Mobil	61226089
E-Mail	jum@landbosyd.dk

1.3. Kontaktperson på bedriften

Navn	Martin og Jørgen Terp Andersen
Adresse	Fogderupvej 6, 6372 Bylderup-Bov
Telefon	74647190
Mobil	20407190
E-Mail	terp-andersen@mail.tele.dk

1.4. Bedriftoplysninger

Navn	Terp I/S
Adresse	Fogderupvej 6, 6372 Bylderup-Bov
CVR	30772377

1.5. Yderligere oplysninger

Kort beskrivelse

Udvidelse af kvægbesætning fra 162,35 DE til 249,73 DE på Fogderupvej 6, Bylderup-Bov

Ikke teknisk resume af de miljømæssige konsekvenser

Ikke beskrevet.

Datoer

Starttidspunkt for byggeriet	30-10-2009
Sluttidspunkt for byggeriet	30-10-2009
Starttidspunkt for driften	30-10-2009

Beskrivelse af datoerne

Ikke beskrevet.

Oplysninger om biaktiviteter

Ikke beskrevet.

2. Oprettede Anlæg

1. Anlæg - Husdyrbrugets samlede anlæg

Lokalisering og landskab

Ikke beskrevet.

Generelle afstandskrav

Ikke beskrevet.

Landskabelige hensyn

Ikke beskrevet.

Energi

Ikke beskrevet.

Energibesparende foranstaltninger

Ikke beskrevet.

Vand

Ikke beskrevet.

Vandbesparende foranstaltninger

Ikke beskrevet.

Døde dyr

Ikke beskrevet.

Fast affald

Ikke beskrevet.

Olie- og kemikalieaffald

Ikke beskrevet.

Management

Ikke beskrevet.

Egenkontrol

Ikke beskrevet.

Opsummering

	Total DE Kvæg	Total DE Fjerkræ og andre dyr	Total DE Svin
Nudrift	162,35 DE	0 DE	0 DE
Ansøgt	249,73 DE	0 DE	0 DE

1.1. Ejendom - Fogderupvej 6

Generelt

Ejendomsnummer	5800014045
CVR/P	30772377
Antal andre husdyrbrug >75 DE indenfor 300 meter	0

Matrikler

Ejerlav	Matrikelnummer
Ravsted Ejerlav, Ravsted	497
Ravsted Ejerlav, Ravsted	290
Ravsted Ejerlav, Ravsted	26
Ravsted Ejerlav, Ravsted	572

CHR numre

50619

Spildevand

Spildevandsmængde

Ikke beskrevet.

Spildevand tilledt gyllebeholder

Ikke beskrevet.

Spildevand afledning

Ikke beskrevet.

Transport

Beskrivelse af transport

Ikke beskrevet.

Risici

Redegørelse for mulige uheld

Ikke beskrevet.

Minimering af risiko for uheld

Ikke beskrevet.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Ikke beskrevet.

Støjkilder

Beskrivelse af støjkilder
Ikke beskrevet.

Driftsperiode for støjkilder
Ikke beskrevet.

Tiltag mod støjkilder
Ikke beskrevet.

Skadedyr

Generel bekæmpelse af skadedyr
Ikke beskrevet.

Fluegener
Ikke beskrevet.

Rottebekæmpelse
Ikke beskrevet.

Kemikalier

Pesticider og sprøjteudstyr
Ikke beskrevet.

Oplag af olie og kemikalier
Ikke beskrevet.

Ensilageopbevaring

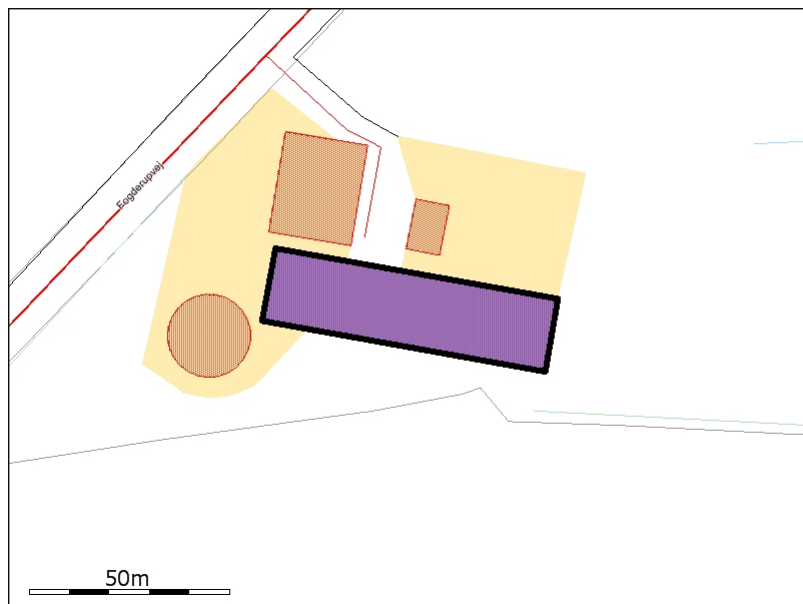
Ensilage og foderopbevaring
Ikke beskrevet.

Diverse

Lysforhold
Ikke beskrevet.

Foranstaltninger ved ophør af produktion
Ikke beskrevet.

1.1.1. Staldafsnit - Bygning 4, Kostald

Generelt

Der gennemføres godkendelsespligtig ændring (renovering) i den eksisterende husdyrproduktion	Nej
--	-----

Bedste tilgængelige staldteknologi

Bedriftens ansvarlige har konstant fokus på hvilke staldsystemer der er bedst anvendelig i relation til miljø og dermed ammoniak til omgivelserne.

Der følges løbende op på udviklingen på staldsystemer der giver den mindst mulige miljøbelastning.

Ansøgningen og det tilhørende produktionsanlæg bygger på principper der tilgodeser miljøet i det omfang loven tilsigter, og der vil løbende blive indhentet opdateret viden, med henblik på forbedringer der lever op til nutidens miljøkrav.

Sigtet med anlægget er at der ud fra et proportionalitetssynspunkt konstant vil blive indhentet ny og bedste viden, der gør anlægget til en fremtidssikret virksomhed.

Ved hvert miljøtilsyn vil der blive orienteret om hvilke overvejelser der er foretaget med henblik på bedriftens fremtid i relation til den teknologi der giver det største miljøhensyn.

Der er valgt fast gulv med 2 % hældning, som vil blive skrabet hver 2. time, idet gulvene pga. deres tørhed giver en stor reduktion af ammoniakfordampningen.

Med naturlig ventilation er der sikret et stort luftskifte, hvilket betyder at staldgulvene primært er forholdsvis tørre, men det store lugtskifte betyder ligeledes en lavere koncentration af ammoniak og lugt.

Der installeres ikke forsuringsanlæg idet der er tale om en staldtype med fast gulv og skraber. Der vil derfor kun kunne opnås en reduktion i ammoniakfordampningen fra lagertanken svarende til ca. 1%. Det er dermed ikke rentabelt at installere forsuringsanlæg.

Nudrift

Teknologier til ammoniak og lugtbegrænsning

Biologisk filter

Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker

Ikke anvendt.

Gylleforsuring

Ikke anvendt.

Gyllekøling

Ikke anvendt.

Kemisk luftvasker

Ikke anvendt.

Luftkøling af indblæsningsluft

Ikke anvendt.

Skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH4 effekt	0,00%
------------	-------

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Maks. 10 g pr. FE)	0,00g
--	-------

Ansøgt

Generelt

Rengøring desinficering

Malkestalden vaskes efter hver malkning i nudriften. Malkeanlæggets rør vaskes ligeledes efter vask. Spildevandet ledes til gyllekanal.

Overbrusning af svinestalde

Ikke beskrevet.

Ventilation

Naturlig ventilation	Ja
Driftseffekt	0,00%
Driftstimer pr. år	0 timer
Type og øvrige bemærkninger	
Højde på afkast	0,00m
Afkasttype	

Teknologier til ammoniak og lugtbegræsning

Biologisk filter

Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker
Ikke anvendt.

Gylleforsuring
Ikke anvendt.

Gyllekøling
Ikke anvendt.

Kemisk luftvasker
Ikke anvendt.

Luftkøling af indblæsningsluft
Ikke anvendt.

Skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH4 effekt	0,00%
------------	-------

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Maks. 10 g pr. FE)	0,00g
--	-------

Produktioner

1. Malkekøer og opdræt, tung race

Malkeko, tung race, Sengestald med fast gulv

Nudrift

Antal dyr	114
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
FE pr årsko (kun ved malkekøer)	0,00 FE
Råprotein pr. FE (kun ved malkekøer)	0,00 g
Mælk pr. årsko (kun ved malkekøer)	0,00 kg
P pr. FE	0,00 g/FE
Proteinprocent i mælk (kun ved malkekøer)	0,00 %
Alder ind	0,00 måneder
Alder ud	0,00 måneder

Ansøgt

Antal dyr	98
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
FE pr årsko (kun ved malkekøer)	0,00 FE
Råprotein pr. FE (kun ved malkekøer)	0,00 g
Mælk pr. årsko (kun ved malkekøer)	0,00 kg
P pr. FE	0,00 g/FE
Proteinprocent i mælk (kun ved malkekøer)	0,00 %
Alder ind	0,00 måneder
Alder ud	0,00 måneder

2. Malkekøer og opdræt, tung race

Småkalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)

Nudrift

Antal dyr	17
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
FE pr årsko (kun ved malkekøer)	0,00 FE
Råprotein pr. FE (kun ved malkekøer)	0,00 g
Mælk pr. årsko (kun ved malkekøer)	0,00 kg
P pr. FE	0,00 g/FE
Proteinprocent i mælk (kun ved malkekøer)	0,00 %
Alder ind	0,00 måneder
Alder ud	0,00 måneder

Ansøgt

Ingen dyr.

3. Malkekøer og opdræt, tung race

Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Dybstrøelse (hele arealet)

Nudrift

Antal dyr	63
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
FE pr årsko (kun ved malkekøer)	0,00 FE
Råprotein pr. FE (kun ved malkekøer)	0,00 g
Mælk pr. årsko (kun ved malkekøer)	0,00 kg
P pr. FE	0,00 g/FE
Proteinprocent i mælk (kun ved malkekøer)	0,00 %
Alder ind	0,00 måneder
Alder ud	0,00 måneder

Ansøgt

Ingen dyr.

4. Malkekøer og opdræt, tung race

Malkeko, tung race, Sengestald med fast gulv, 2% hældning, skrabning hver 2. time

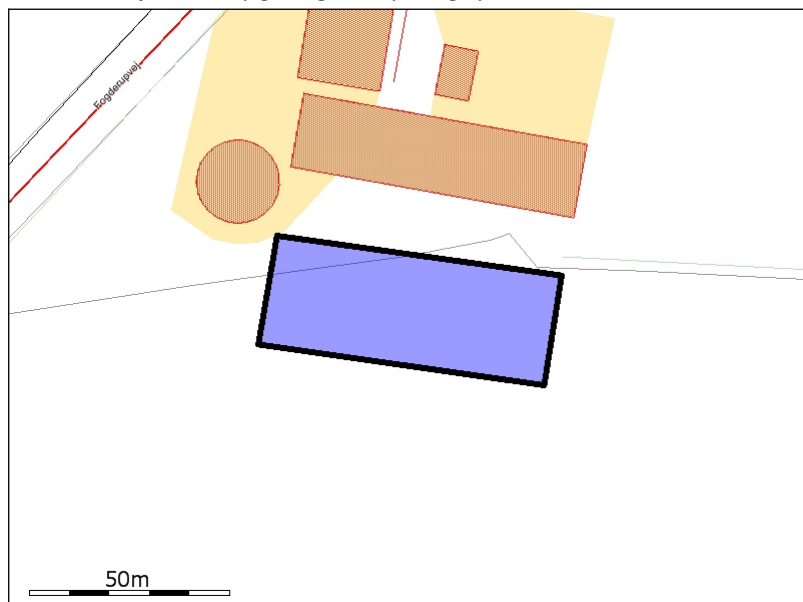
Nudrift

Ingen dyr.

Ansøgt

Antal dyr	51
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
FE pr årsko (kun ved malkekøer)	0,00 FE
Råprotein pr. FE (kun ved malkekøer)	0,00 g
Mælk pr. årsko (kun ved malkekøer)	0,00 kg
P pr. FE	0,00 g/FE
Proteinprocent i mælk (kun ved malkekøer)	0,00 %
Alder ind	0,00 måneder
Alder ud	0,00 måneder

1.1.2. Staldafsnit - Bygning 5, Ny ungdyrstald

Generelt

Der gennemføres godkendelsespligtig ændring (renovering) i den eksisterende husdyrproduktion	Nej
--	-----

Bedste tilgængelige staldteknologi

Ikke beskrevet.

Nudrift

Teknologier til ammoniak og lugtbegræsning

Biologisk filter

Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker
Ikke anvendt.

Gylleforsuring
Ikke anvendt.

Gyllekøling
Ikke anvendt.

Kemisk luftvasker
Ikke anvendt.

Luftkøling af indblæsningsluft
Ikke anvendt.

Skrabe anlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH4 effekt	0,00%
------------	-------

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Maks. 10 g pr. FE)	0,00g
--	-------

Ansøgt

Generelt

Rengøring desinficering
Ikke beskrevet.

Overbrusning af svinestalde
Ikke beskrevet.

Ventilation

Naturlig ventilation	Ja
Driftseffekt	0,00%
Driftstimer pr. år	0 timer
Type og øvrige bemærkninger	
Højde på afkast	0,00m
Afkasttype	

Teknologier til ammoniak og lugtbegrænsning

Biologisk filter
Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker
Ikke anvendt.

Gylleforsuring
Ikke anvendt.

Gyllekøling
Ikke anvendt.

Kemisk luftvasker
Ikke anvendt.

Luftkøling af indblæsningsluft
Ikke anvendt.

Skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH4 effekt	0,00%
------------	-------

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Maks. 10 g pr. FE)	0,00g
--	-------

Produktioner

1. Malkekøer og opdræt, tung race

Småkalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)

Nudrift

Ingen dyr.

Ansøgt

Antal dyr	38
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
FE pr årsko (kun ved malkekøer)	0,00 FE
Råprotein pr. FE (kun ved malkekøer)	0,00 g
Mælk pr. årsko (kun ved malkekøer)	0,00 kg
P pr. FE	0,00 g/FE
Proteinprocent i mælk (kun ved malkekøer)	0,00 %
Alder ind	0,00 måneder
Alder ud	0,00 måneder

2. Malkekøer og opdræt, tung race

Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Sengestald med fast gulv, 2% hældning, skrabning hver 2. time

Nudrift

Ingen dyr.

Ansøgt

Antal dyr	120
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
FE pr årsko (kun ved malkekøer)	0,00 FE
Råprotein pr. FE (kun ved malkekøer)	0,00 g
Mælk pr. årsko (kun ved malkekøer)	0,00 kg
P pr. FE	0,00 g/FE
Proteinprocent i mælk (kun ved malkekøer)	0,00 %
Alder ind	6,00 måneder
Alder ud	25,00 måneder

3. Malkekøer og opdræt, tung race

Malkeko, tung race, Sengestald med fast gulv, 2% hældning, skrabning hver 2. time

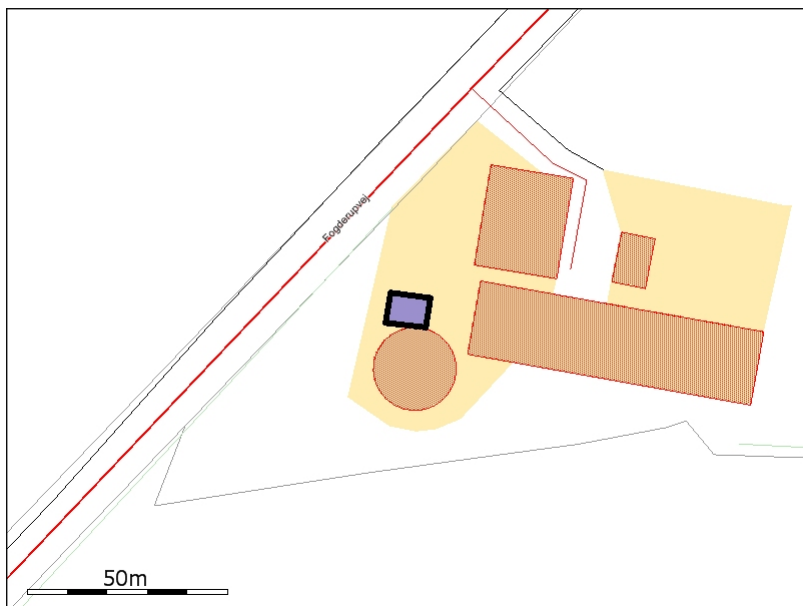
Nudrift

Ingen dyr.

Ansøgt

Antal dyr	19
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
FE pr årsko (kun ved malkekøer)	0,00 FE
Råprotein pr. FE (kun ved malkekøer)	0,00 g
Mælk pr. årsko (kun ved malkekøer)	0,00 kg
P pr. FE	0,00 g/FE
Proteinprocent i mælk (kun ved malkekøer)	0,00 %
Alder ind	0,00 måneder
Alder ud	0,00 måneder

1.1.3. Staldafsnit - Bygning 6, Kalvehytter

Generelt

Der gennemføres godkendelsespligtig ændring (renovering) i den eksisterende husdyrproduktion	Nej
--	-----

Bedste tilgængelige staldteknologi

Ikke beskrevet.

Nudrift

Teknologier til ammoniak og lugtbegrænsning

Biologisk filter

Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker

Ikke anvendt.

Gylleforsuring

Ikke anvendt.

Gyllekøling

Ikke anvendt.

Kemisk luftvasker

Ikke anvendt.

Luftkøling af indblæsningsluft

Ikke anvendt.

Skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH4 effekt	0,00%
------------	-------

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Maks. 10 g pr. FE)	0,00g
--	-------

Ansøgt

Generelt

Rengøring desinficering

Ikke beskrevet.

Overbrusning af svinestalde

Ikke beskrevet.

Ventilation

Naturlig ventilation	Ja
Driftseffekt	0,00%
Driftstimer pr. år	0 timer
Type og øvrige bemærkninger	
Højde på afkast	0,00m
Afkasttype	

Teknologier til ammoniak og lugtbegrænsning

Biologisk filter

Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker

Ikke anvendt.

Gylleforsuring

Ikke anvendt.

Gyllekøling

Ikke anvendt.

Kemisk luftvasker

Ikke anvendt.

Luftkøling af indblæsningsluft

Ikke anvendt.

Skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH4 effekt	0,00%
------------	-------

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Maks. 10 g pr. FE)	0,00g
--	-------

Produktioner

1. Tyrekalve og ungtyre

Tyrekalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)

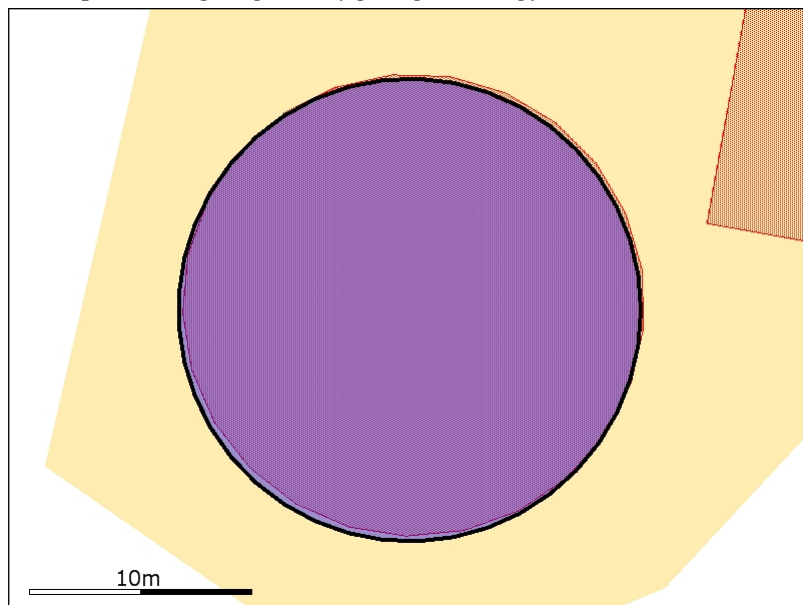
Nudrift

Antal dyr	57
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
Indgangsvægt (ved tyrekalve)	0,00
Udgangsvægt (ved tyrekalve)	55,00

Ansøgt

Antal dyr	80
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
Indgangsvægt (ved tyrekalve)	0,00
Udgangsvægt (ved tyrekalve)	55,00

1.1.4. Opbevaringslager - Bygning 8, Gl. gyllebeholder, 1450 kbm

Generelt

Opbevaring af husdyrgødning	Til opbevaring af flyedende husdyrgødning.
Nyetablering, udvidelse eller ændring	Nej

Bedste tilgængelige opbevaringsteknik

Ikke beskrevet.

Nudrift

Dimension	Diameter: 21,48, dybde: 4 m
Lagerandel flydende i procent	100,00%
Lagerandel fast i procent	0,00%
Lagertype	Flydende husdyrgødningslager
Opbevaringskapacitet	1450,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Nej

Øvrige oplysninger

Ikke beskrevet.

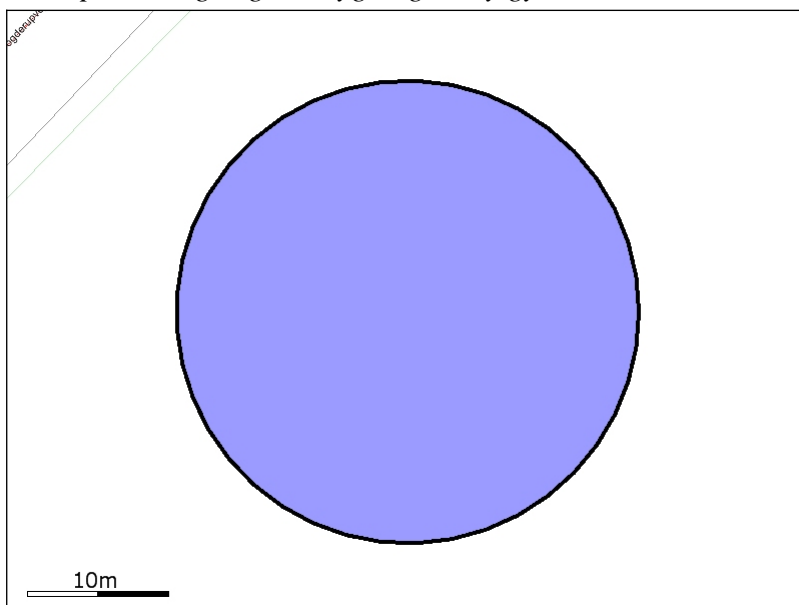
Ansøgt

Dimension	Diameter: 21,48, dybde: 4 m
Lagerandel flydende i procent	23,00%
Lagerandel fast i procent	0,00%
Lagertype	Flydende husdyrgødningslager
Opbevaringskapacitet	1450,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Nej

Øvrige oplysninger

Ikke beskrevet.

1.1.5. Opbevaringslager - Bygning 9, Ny gyllebeholder, 5000 kbm

Generelt

Opbevaring af husdyrgødning	Til opbevaring af flydende husdyrgødning i ansøgt drift.
Nyetablering, udvidelse eller ændring	Ja

Bedste tilgængelige opbevaringsteknik
Ikke beskrevet.

Nudrift

Dimension	
Lagerandel flydende i procent	0,00%
Lagerandel fast i procent	0,00%
Lagertype	Flydende husdyrgødningslager
Opbevaringskapacitet	0,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Nej

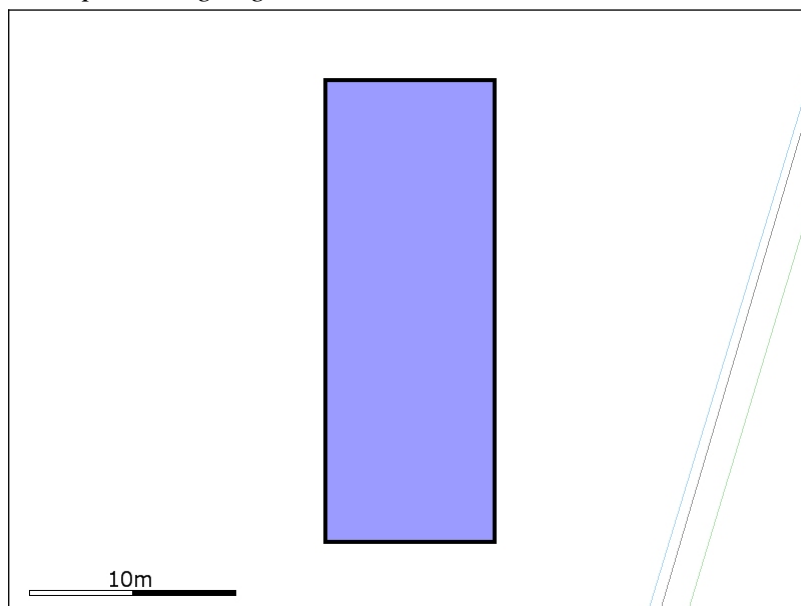
Øvrige oplysninger
Ikke beskrevet.

Ansøgt

Dimension	Diameter: 35,68, Dybde: 5 m
Lagerandel flydende i procent	77,00%
Lagerandel fast i procent	0,00%
Lagertype	Flydende husdyrgødningslager
Opbevaringskapacitet	5000,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Nej

Øvrige oplysninger
Ikke beskrevet.

1.1.6. Opbevaringslager - Markstak

Generelt

Opbevaring af husdyrgødning	Til opbevaring af dybstrøelse.
Nyetablering, udvidelse eller ændring	Nej

Bedste tilgængelige opbevaringsteknik
Ikke beskrevet.

Nudrift

Dimension	Ubegrænset
Lagerandel flydende i procent	0,00%
Lagerandel fast i procent	95,00%
Lagertype	Markstak
Opbevaringskapacitet	2310,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Nej

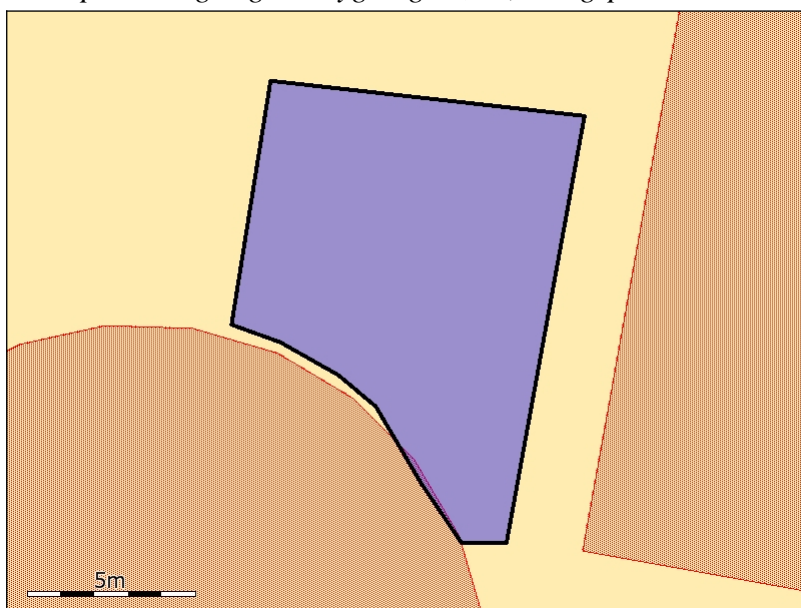
Øvrige oplysninger
Ikke beskrevet.

Ansøgt

Dimension	Ubegrænset
Lagerandel flydende i procent	0,00%
Lagerandel fast i procent	90,00%
Lagertype	Markstak
Opbevaringskapacitet	70,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Nej

Øvrige oplysninger
Ikke beskrevet.

1.1.7. Opbevaringslager - Bygning 22, Møddingsplads

Generelt

Opbevaring af husdyrgødning	Til opbevaring af dybstrøelse
Nyetablering, udvidelse eller ændring	Nej

Bedste tilgængelige opbevaringsteknik

Ikke beskrevet.

Nudrift

Dimension	70 kvm
Lagerandel flydende i procent	0,00%
Lagerandel fast i procent	5,00%
Lagertype	Møddingsplads
Opbevaringskapacitet	40,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Nej

Øvrige oplysninger

Der er afløb til gyllebeholder.

Ansøgt

Dimension	70 kvm
Lagerandel flydende i procent	0,00%
Lagerandel fast i procent	10,00%
Lagertype	Møddingsplads
Opbevaringskapacitet	40,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Nej

Øvrige oplysninger

Der er afløb til gyllebeholder.

3. Beregninger på anlæg

3.1. Ammoniak

3.1.1. Generel Ammoniakreduktion

Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt?	Ja
Eventuel yderligere nødvendig reduktion for at opfylde kravet	-35,00 KgN
Emission fra stalde, der ikke er omfattet af det generelle krav	0,00 KgN
Emission fra stalde omfattet af kravet, men ingen ændring	1320,45 KgN
Emission fra stalde omfattet af kravet og med ændring	617,84 KgN
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning	512,92 KgN
Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning	52,31 KgN

3.1.2. Individuel Ammoniakreduktion

Samlede emission fra anlæg	2503,52 KgN/år
Meremission fra anlæg	359,62 KgN/år
Højeste merdeposition i naturområdet	0,00 KgN/Ha

Alle staldafsnit og opbevaringslagre ligger længere væk end 1000 meter fra det nærmeste naturområde. Det er derfor ikke nødvendigt at foretage beregning på den højeste emission.

3.2. Lugtgeneberegning

Staldafsnit	Område	Afstand til område	Placering 300-60 grader	Andre ejendomme med mere end 75 DE	Indgår staldafsnit i lugtberegning for område?
Bygning 4, Kostald	Byzone	4464,23m	Nej	0	Nej
Bygning 4, Kostald	Samlet bebyggelse	1021,39m	Ja	0	Nej
Bygning 4, Kostald	Enkelt bolig	586,73m	Nej	0	Nej
Bygning 5, Ny ungdyrstald	Byzone	4497,68m	Nej	0	Nej
Bygning 5, Ny ungdyrstald	Samlet bebyggelse	988,45m	Ja	0	Nej
Bygning 5, Ny ungdyrstald	Enkelt bolig	585,98m	Nej	0	Nej
Bygning 6, Kalvehytter	Byzone	4438,13m	Nej	0	Nej
Bygning 6, Kalvehytter	Samlet bebyggelse	993,16m	Ja	0	Nej
Bygning 6, Kalvehytter	Enkelt bolig	534,26m	Nej	0	Nej

3.2.1. Resultat af lugtberegning

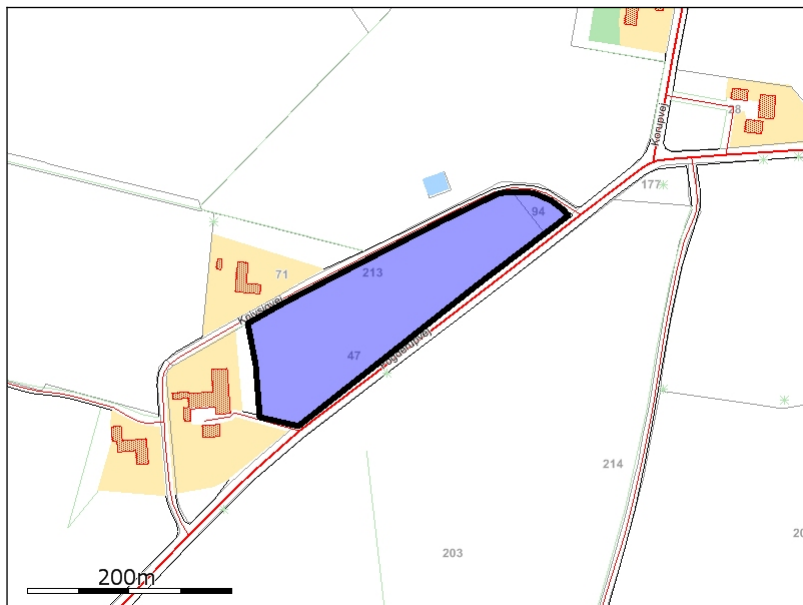
Områdetype	Beregningsmodel	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Geneafstand, nudrift	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt?
Byzone	Ny	238,22 m				Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Samlet bebyggelse	Ny	154,41 m				Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Enkelt bolig	Ny	75,33 m				Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.

4. Oplysninger om arealer

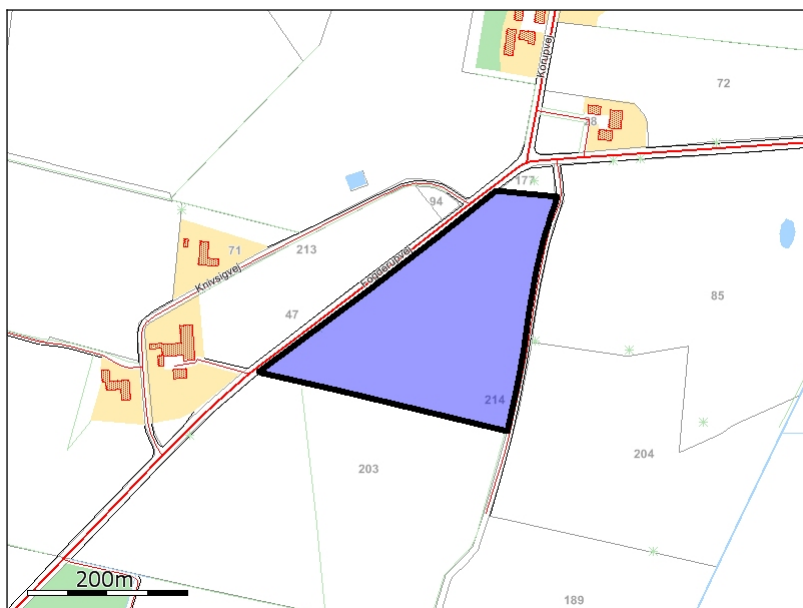
4.1. Arealer

4.1.1. Kortbilleder

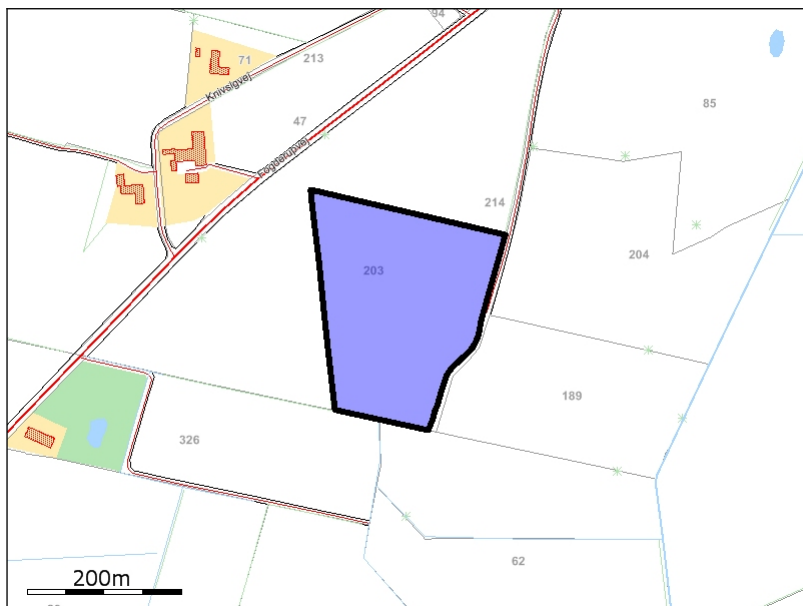
Foderaftale, 1-0

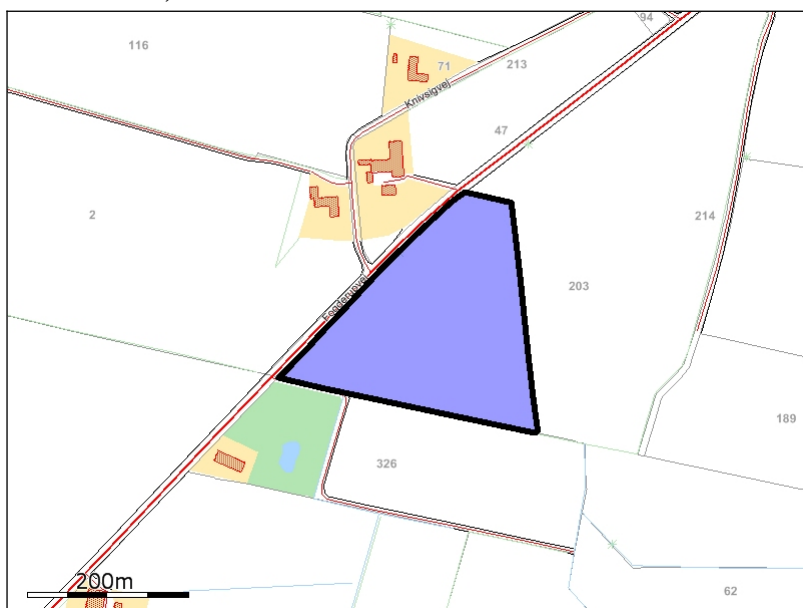
Foderaftale 2-0

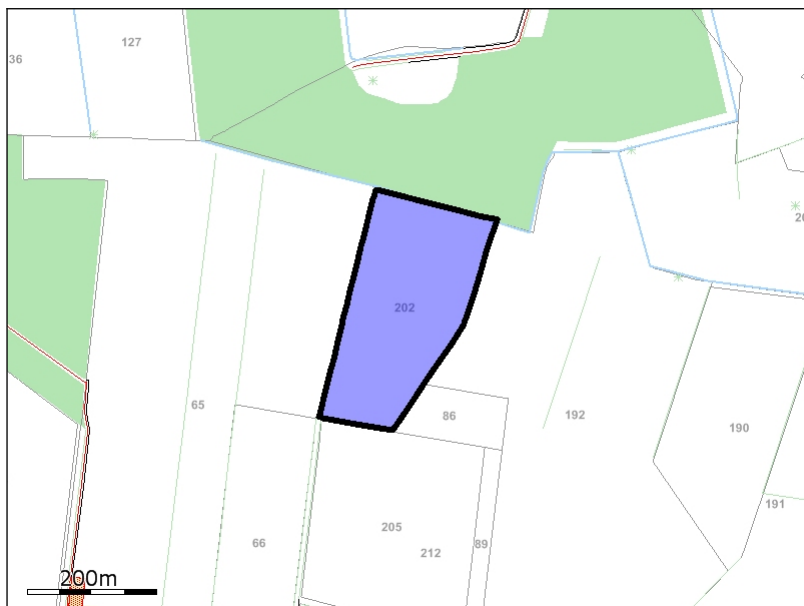
Foderaftale, 3-0

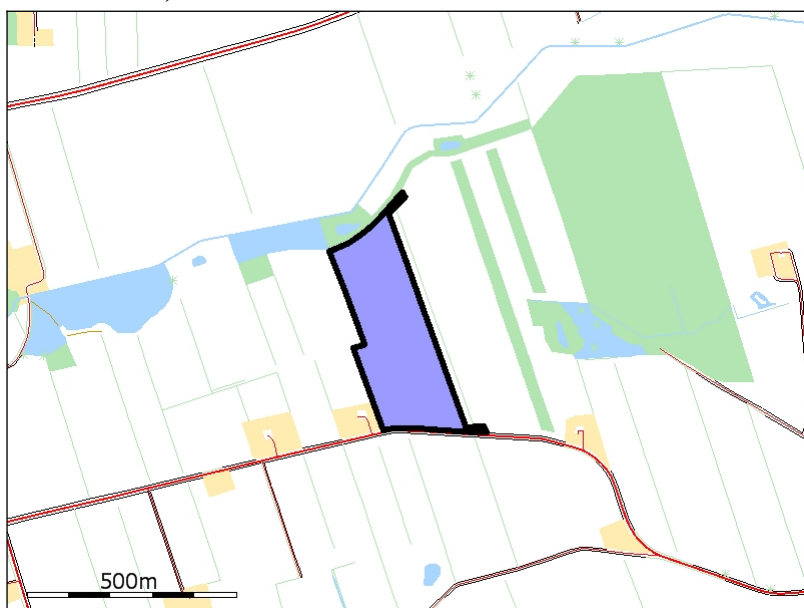
Foderaftale, 4-0

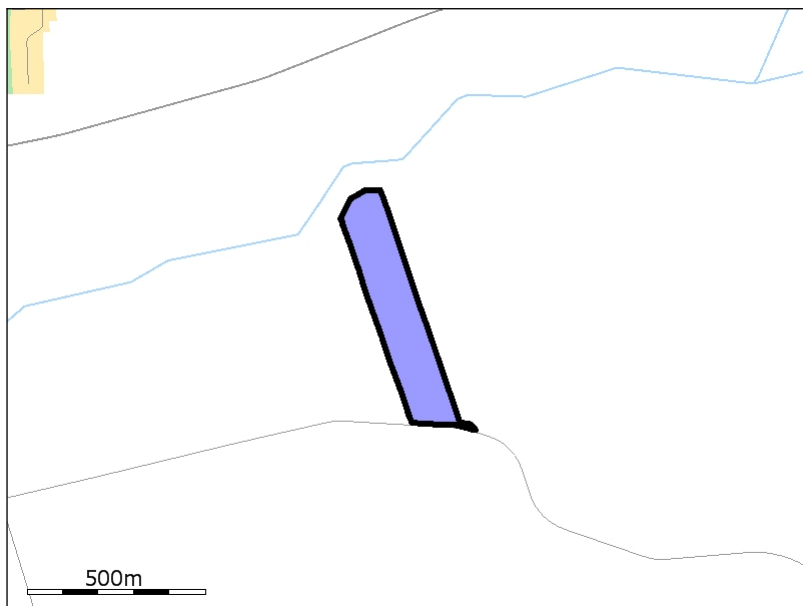
18-0

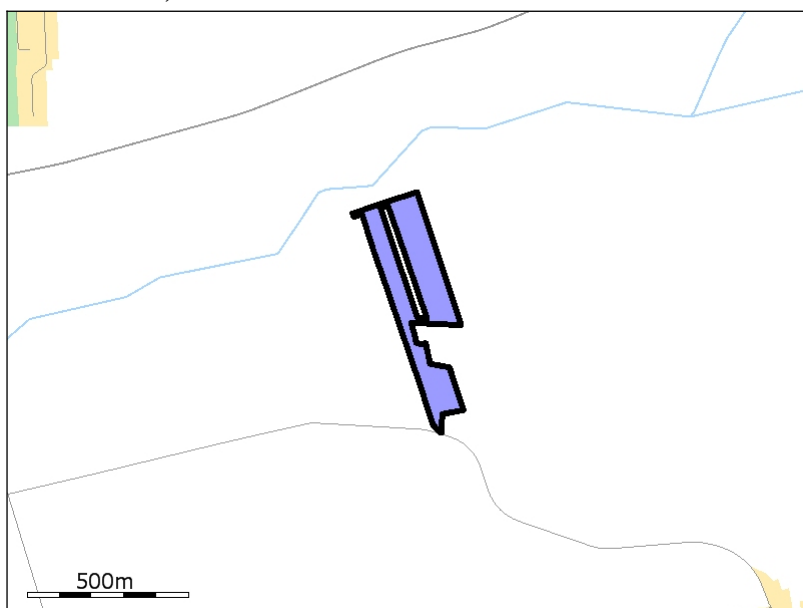
Foderaftale, 11-0

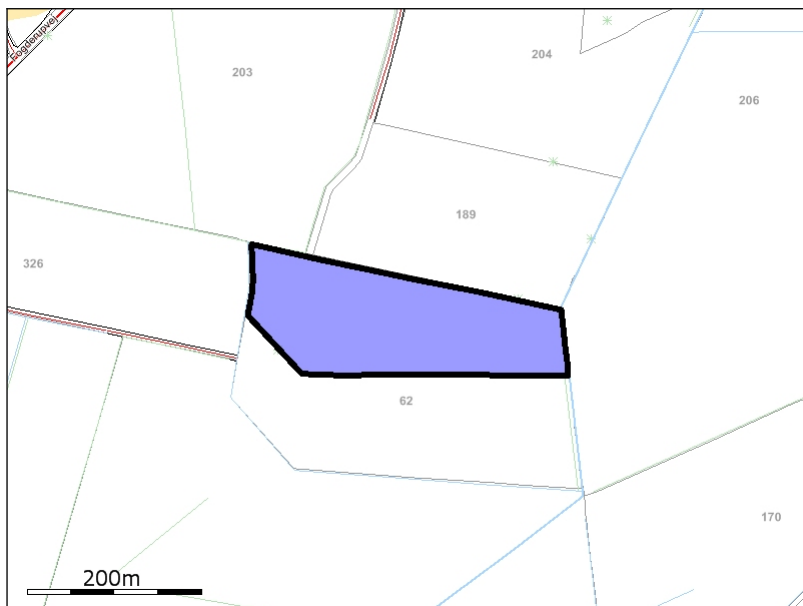
Foderaftale, 12-0

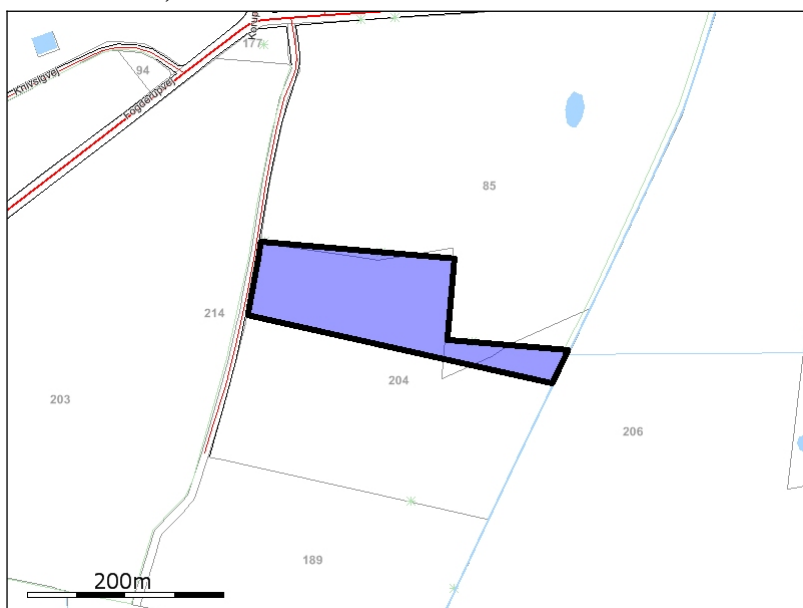
Foderaftale,13-0

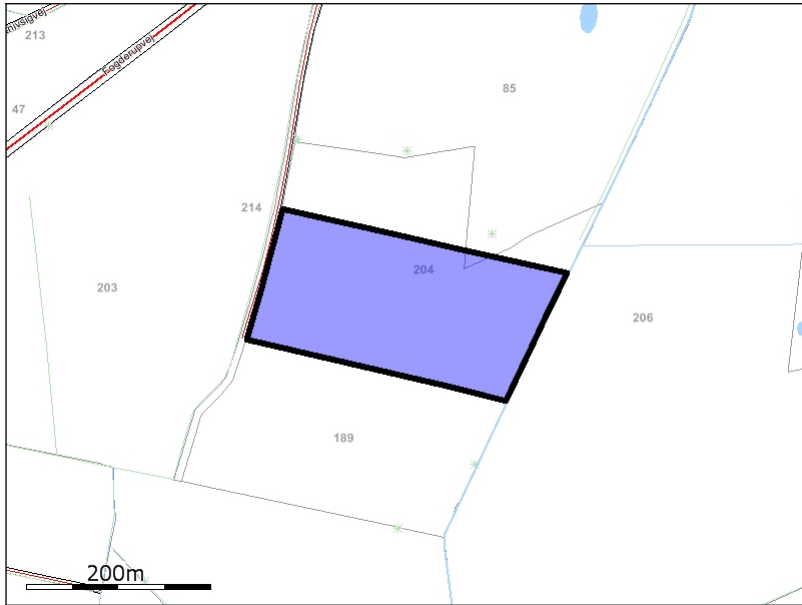
Foderaftale, 5-0

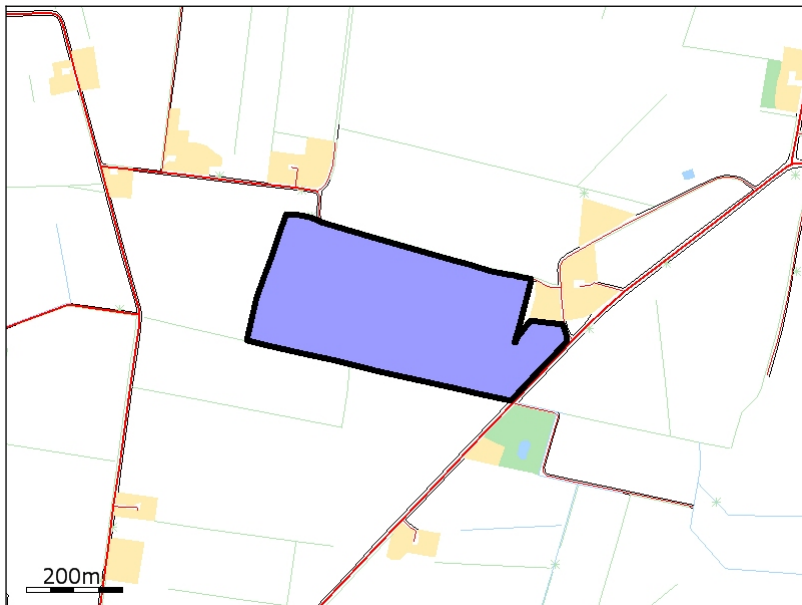
Foderaftale, 6-1

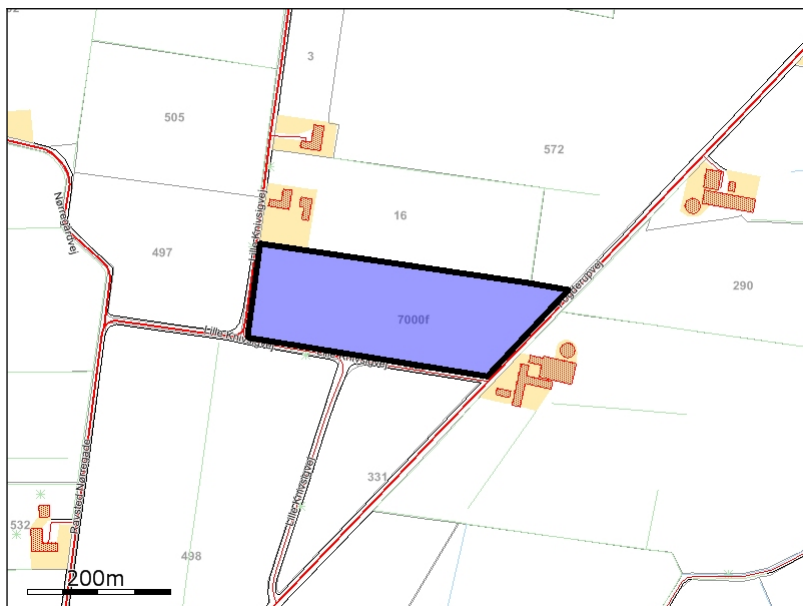
Foderaftale, 6-0

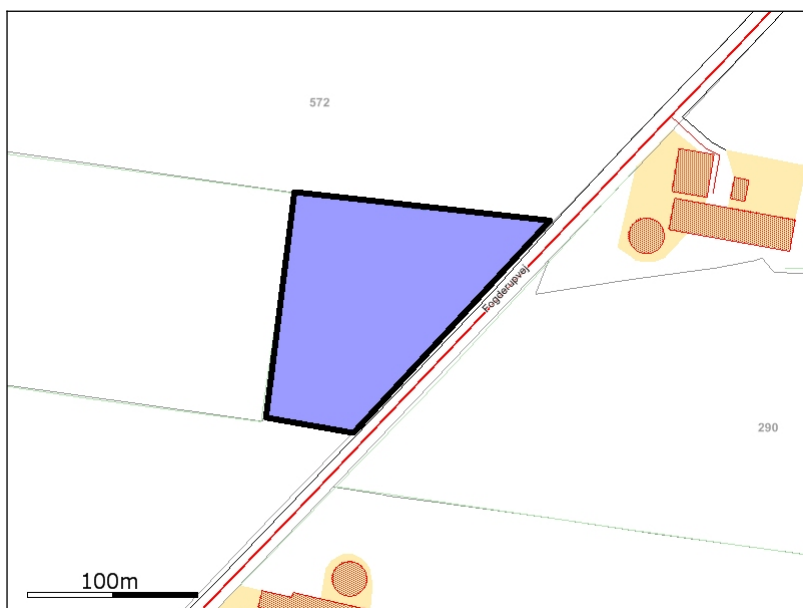
17-0

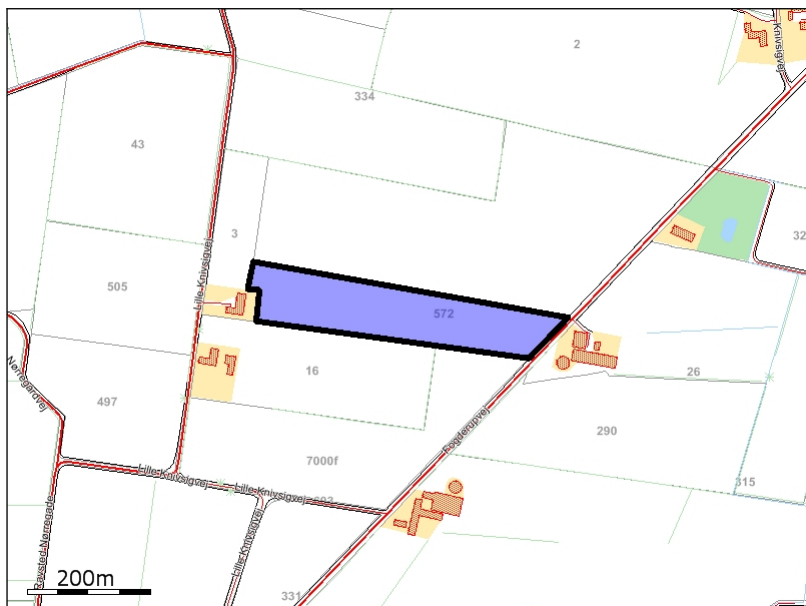
1

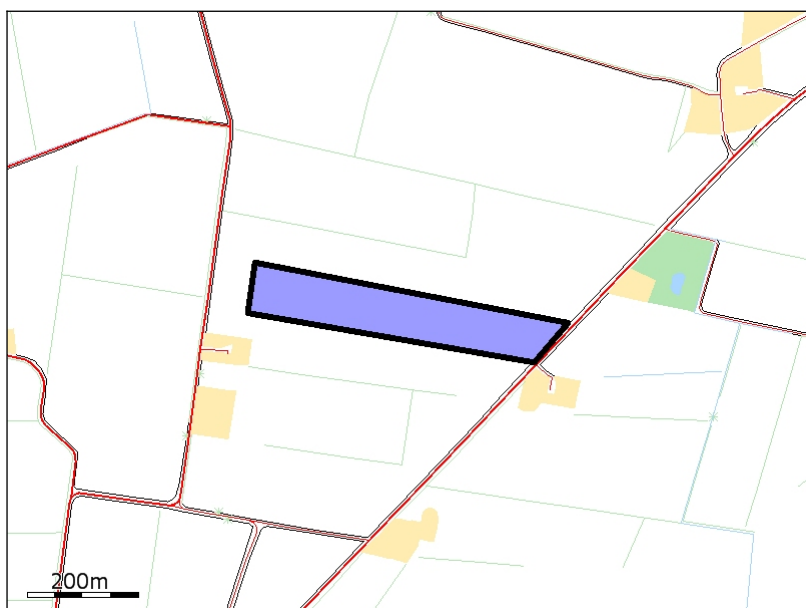
2

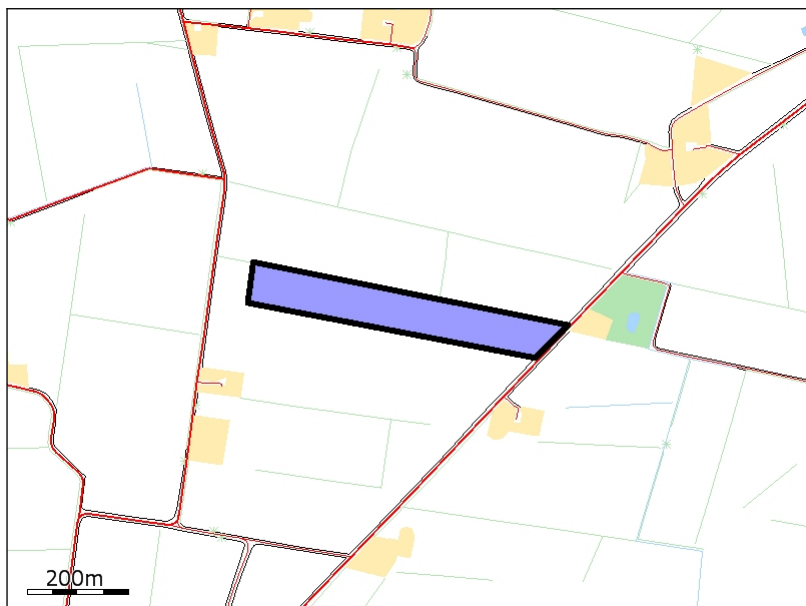
3

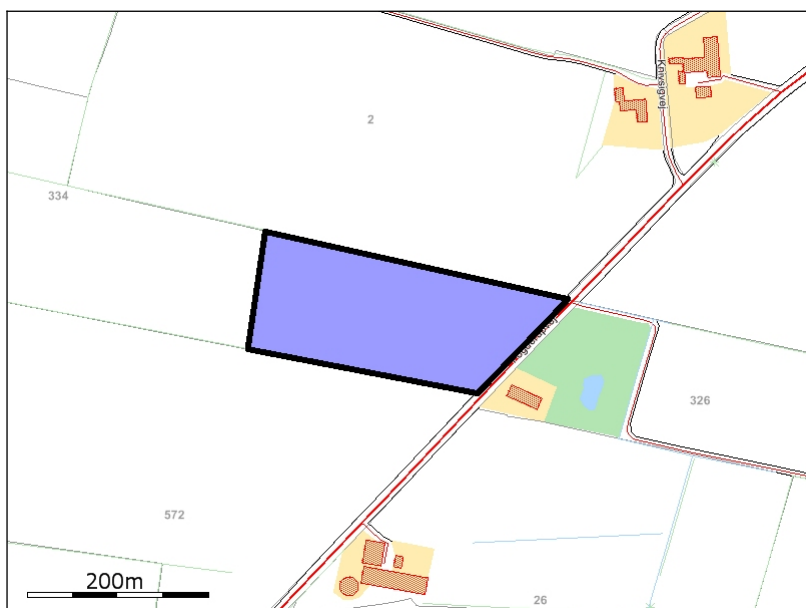
4

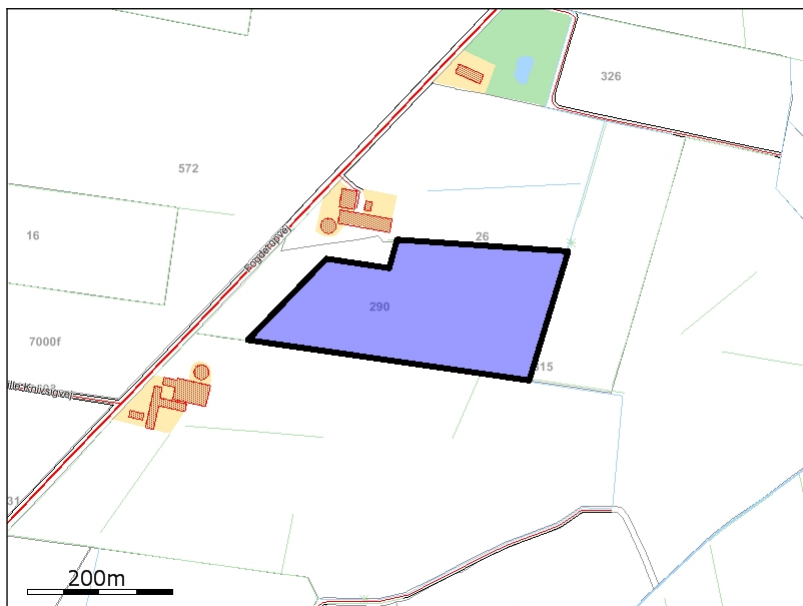
5

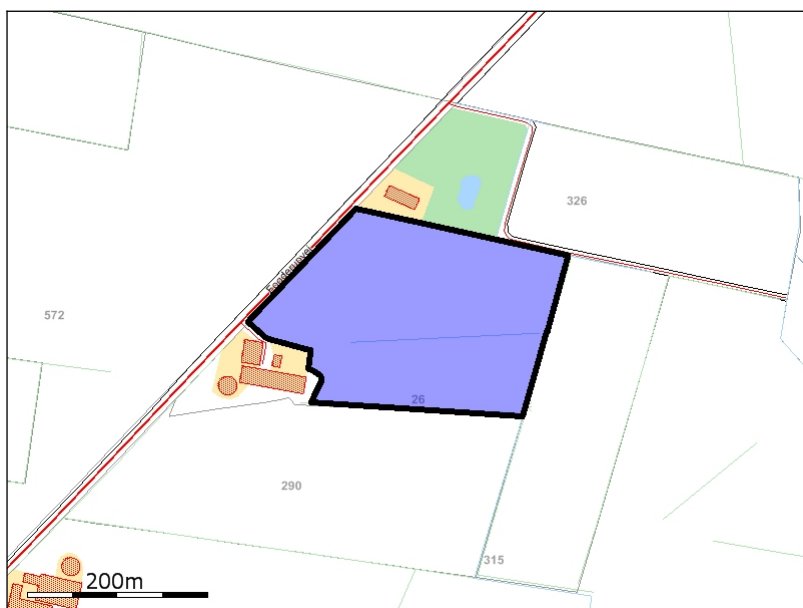
6

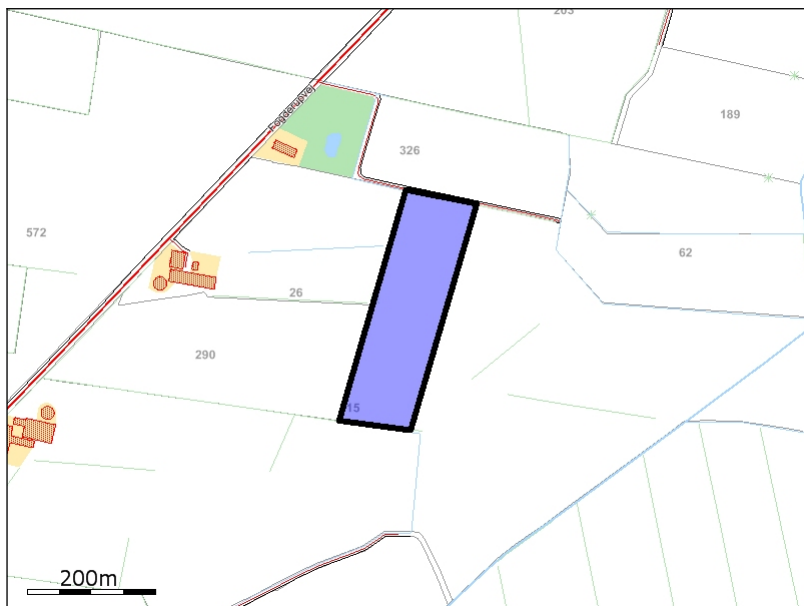
7

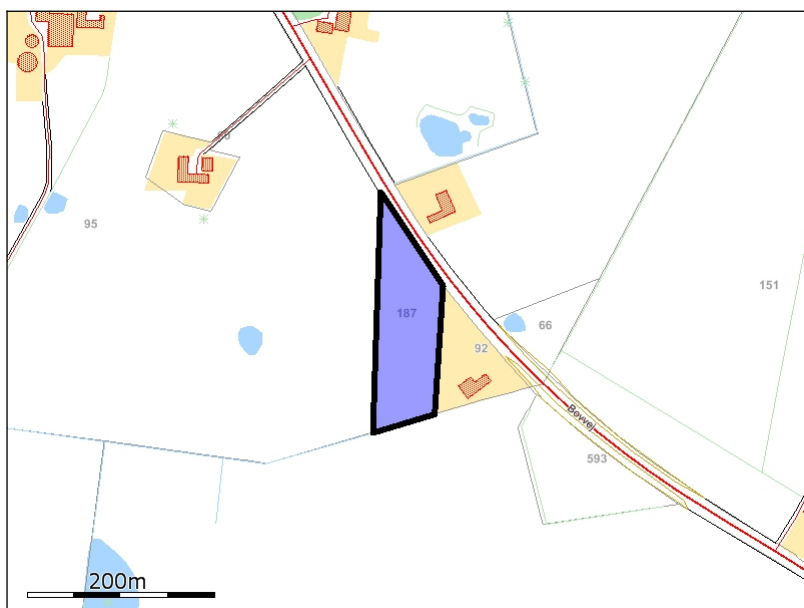
8

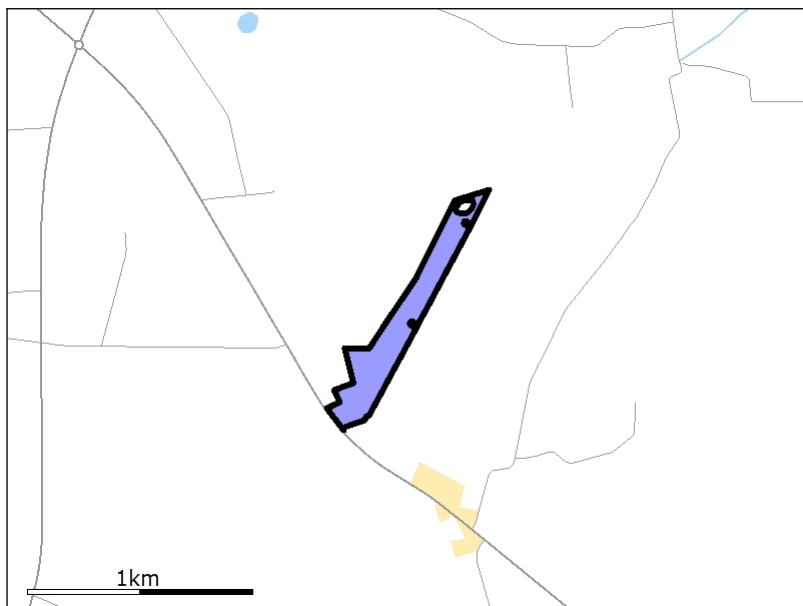
9

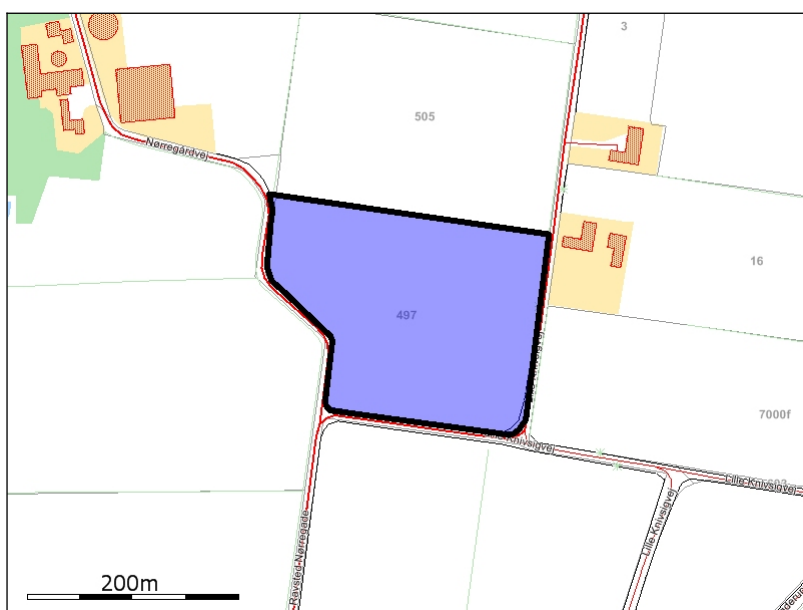
10

11

13

4.1.2. Grundlæggende arealinformationer

Antal DE kvæg, får og geder på bedriften inkl. DE på andre bedrifter, der afsættes grovfoder til beregnet ud fra 3000 FE/DE	249,74 DE
Er antal af andre DE udbragt på bedriften større end det før angivne antal DE kvæg, får og geder	Nej
Anvender og efterlever bedriften husdyrgødningsbek. bilag 2 jf. §28 stk. 3 om forhøjet harmonital til 2,3 for visse kvægbedrifter	Ja
Er bedriften et økologisk landbrug	Nej
% af samlet areal med efterafgrøder udover PD krav	11,00%
Reduceret kvælstofnorm	0,00%

4.1.3. Udbringingsarealer

Navn	Ha	Drænet	JB type	Vandet	Sædskifte	Ref. sædskifte	N-kl-0	N-kl-1	N-kl-2	N-kl-3	G. vand	P-kl-0	P-kl-1	P-kl-2	P-kl-3
18-0	5,98 Ha	Nej	JB1	Ja	K12	K12	5,98 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	5,98 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
17-0	15,38 Ha	Nej	JB1	Ja	K12	K12	15,38 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	5,03 Ha	15,38 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
1	5,18 Ha	Nej	JB1	Ja	K12	K12	5,18 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	2,33 Ha	5,18 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
2	1,37 Ha	Nej	JB1	Ja	K12	K12	1,37 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	1,37 Ha	1,37 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
3	4,06 Ha	Nej	JB1	Ja	K12	K12	4,06 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	2,02 Ha	4,06 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
4	4,67 Ha	Nej	JB1	Ja	K12	K12	4,67 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	2,29 Ha	4,67 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
5	4,68 Ha	Nej	JB1	Ja	K12	K12	4,68 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	2,20 Ha	4,68 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
6	3,79 Ha	Nej	JB1	Ja	K12	K12	3,79 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	3,40 Ha	3,79 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
7	5,56 Ha	Nej	JB1	Ja	K12	K12	5,56 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	5,56 Ha	5,56 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
8	5,57 Ha	Nej	JB1	Ja	K12	K12	5,57 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	5,57 Ha	5,57 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
9	4,09 Ha	Nej	JB1	Ja	K12	K12	4,09 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	4,09 Ha	4,09 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
10	1,34 Ha	Nej	JB4	Nej	K12	K12	1,34 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	1,34 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
11	14,97 Ha	Nej	JB4	Nej	K12	K12	14,97 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	14,97 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
13	4,37 Ha	Nej	JB1	Ja	K12	K12	4,37 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	4,37 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
Total:	81,01 Ha						81,01 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	33,87 Ha	81,01 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha

De stjerne (*) markerede arealer er manuelt redigerede af ansøger til at være beliggende i andre beskyttelsesområder for fosfor, nitrat og grundvand end det fremgår af kortværket til husdyrgodkendelse.dk. Arealerne kan også redigeres manuelt til at ligge udenfor beskyttelsesområderne.

I de efterfølgende beregninger bliver arealerne som er markeret med * behandlet efter de manuelt indtastede oplysninger i arealtabellen.

Note:

4.1.4. Aftalearealer

Navn	Ha	Områder omfattet af N- eller P-Klasse 1-3?	Har modtageren en arealgodkendelse til modtagelse af de tilførte mængder?
Foderaftale, 1-0	2,76 Ha	Ja	Nej
Foderaftale 2-0	5,60 Ha	Ja	Nej
Foderaftale, 3-0	5,30 Ha	Ja	Nej
Foderaftale, 4-0	5,41 Ha	Ja	Nej
Foderaftale, 11-0	8,68 Ha	Nej	Nej
Foderaftale, 12-0	8,78 Ha	Nej	Nej
Foderaftale, 13-0	8,75 Ha	Nej	Nej
Foderaftale, 5-0	3,81 Ha	Ja	Nej
Foderaftale, 6-1	2,11 Ha	Ja	Nej
Foderaftale, 6-0	4,46 Ha	Ja	Nej

Samlet areal: 55,65 Ha

4.2. Gødningsregnskab (Nudrift)

4.2.1. Produceret Gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Kvæggylle	13731,67 KgN	2308,86 KgP	134,12 DE	0,00 DE
Dybstrøelse	3268,32 KgN	584,13 KgP	28,23 DE	0,00 DE

4.2.2. Tilført Gødningsmængde

Ingen

4.2.3. Afsat Gødningsmængde

Ingen

4.2.4. Total Gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Dybstrøelse	3268,32 KgN	584,13 KgP	28,23 DE	0,00 DE
Kvæggylle	13731,67 KgN	2308,86 KgP	134,12 DE	0,00 DE

4.2.5. Total sum af gødningsmængder

KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
16999,99 KgN	2892,99 KgP	162,35 DE	0,00 DE

4.2.6. Harmonital

2,3 DE/Ha

4.3. Gødningsregnskab (Ansøgt)

4.3.1. Produceret Gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Kvæggylle	25133,04 KgN	4241,81 KgP	241,23 DE	0,00 DE
Dybstrøelse	1122,52 KgN	109,46 KgP	8,50 DE	0,00 DE

4.3.2. Tilført Gødningsmængde

Ingen

4.3.3. Afsat Gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Kvæggylle	6668,00 KgN	1125,00 KgP	64,00 DE	0,00 DE

Modtager:
Knivsigvej 2
6372 Bylderup-Bov

4.3.4. Total Gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Dybstrøelse	1122,52 KgN	109,46 KgP	8,50 DE	0,00 DE
Kvæggylle	18465,04 KgN	3116,81 KgP	177,23 DE	0,00 DE

4.3.5. Total sum af gødningsmængder

KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
19587,56 KgN	3226,27 KgP	185,73 DE	0,00 DE

4.3.6. Harmonital

2,3 DE/Ha

4.4. Udbringningsteknologi

Bedste tilgængelige udbringningsteknik

Udbringning af husdyrgødningen afpasses afgrødernes behov samt eventuel tilførsel af handelsgødning. Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstoffer.

Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandsskab, hvilket vil sige at der tages hensyn til naboer, byområder osv.

Gyllen nedfældes på sort jord og i græsmarker, hvilket nedsætter ammoniak emissionen.

5. Beregninger på arealer

5.1. Fosforberegning

Klasser vedrørende fosforophobning	Antal ha	Før-situation	situation Efter-situation = krav
Pt < 4,0 eller udrænnet eller ikke afvander til Natura 2000 eller afvander til Natura 2000, der ikke er overbelastet med fosfor	81,0 Ha	10,3 kg P/ha/år	14,7 kg P/ha/år
Pt 4,0 - 6,0 og drænnet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,0 Ha	10,3 kg P/ha/år	14,3 kg P/ha/år
Lavbundsjord og drænnet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor der ikke er overbelastet med fosfor	0,0 Ha	10,3 kg P/ha/år	10,3 kg P/ha/år
Pt > 6,0 og drænnet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,0 Ha	10,3 kg P/ha/år	0,0 kg P/ha/år

Krav om P-overskud overholdt	Ja
Evt. yderligere reduktion nødvendig for at overholde kravet	-20,2 kgP
P tilført pr. ha/år i ansøgt drift	39,8 kg P/ha/år
P-fraførsel, arealvægtet gennemsnit	25,4 kg P/ha/år
P-overskud/ha/år for ansøgt projekt	14,4 kg P/ha/år

5.2. Nitratberegning (Overfladevand)

DE reduktionsprocent	100%
----------------------	------

5.2.1. Beregning af det maksimale dyretryk og det reelle dyretryk for ansøgt drift

DEmax	2,3 DE/ha
DEreel	2,29 DE/ha

5.2.2. Beregning af udvasking af N via Farm-N

kgN/ha DEmax	70,60 kgN/ha
kgN/ha DEreel	66,70 kgN/ha

5.3. Nitratberegning (Grundvand)

Beregning af N-udvaskning for arealer med nitratfølsomme indvindingsområder via Farm-N

5.3.1. Ansøgt

17-0	50 mg nitrat pr. liter
1	50 mg nitrat pr. liter
2	50 mg nitrat pr. liter
3	50 mg nitrat pr. liter
4	50 mg nitrat pr. liter
5	50 mg nitrat pr. liter
6	50 mg nitrat pr. liter
7	50 mg nitrat pr. liter
8	50 mg nitrat pr. liter
9	50 mg nitrat pr. liter

5.3.2. Merbelastning (Ansøgt - Nudrift)

17-0	-4 mg nitrat pr. liter
1	-4 mg nitrat pr. liter
2	-4 mg nitrat pr. liter
3	-4 mg nitrat pr. liter
4	-4 mg nitrat pr. liter
5	-4 mg nitrat pr. liter
6	-4 mg nitrat pr. liter
7	-4 mg nitrat pr. liter
8	-4 mg nitrat pr. liter
9	-4 mg nitrat pr. liter

LandboSYD

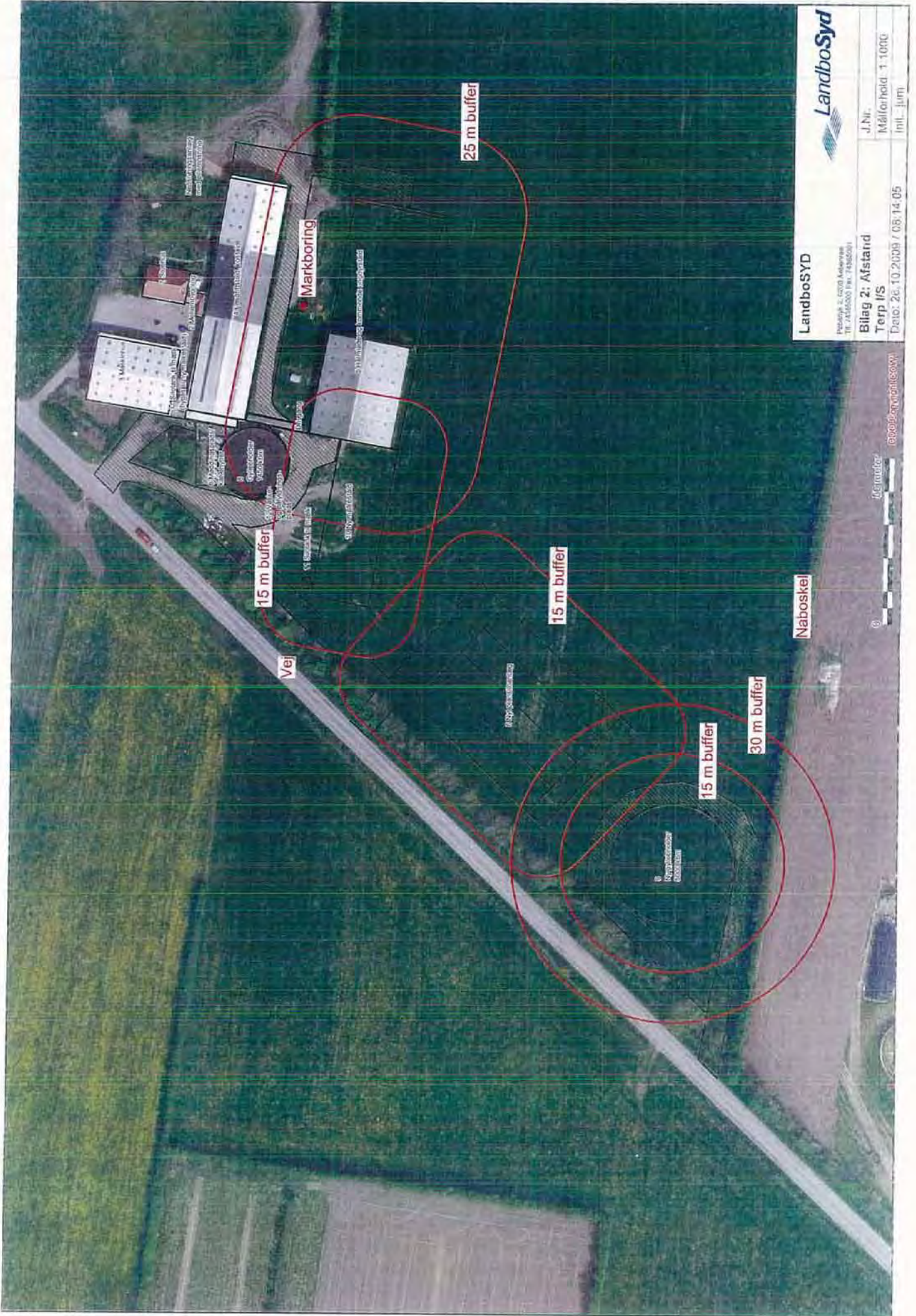
Wegelin & Oden AB
SE 741 000 FAX 71001001

Blag 1: Byggniter
Terp I/S

Date: 25.10.2009 7:47:56

J.Nr.	1-1000
Mätningsl.	Jun

LandboSYD

LandboSYD
 Pedersbøge 2, 6200 Aalestrup
 Tlf. 74165000 Fax. 74165001

Blag 2: Afstand
 Terp I/S

J.Nr. _____
 Målforhold 1:1000
 Dato: 26.10.2009 / 08.14.05
 Init. - jurn _____

0 10 20 30 40 50 60 70 80 90 100
 Meter

© 2009 LandboSYD

LandboSYD

Placering: Z. 6200 Århus SV
tit. 74380001 FA, 7635001

Blag 3: Støj

Træp I/S

Dato: 26.10.2008 / 08:20:15

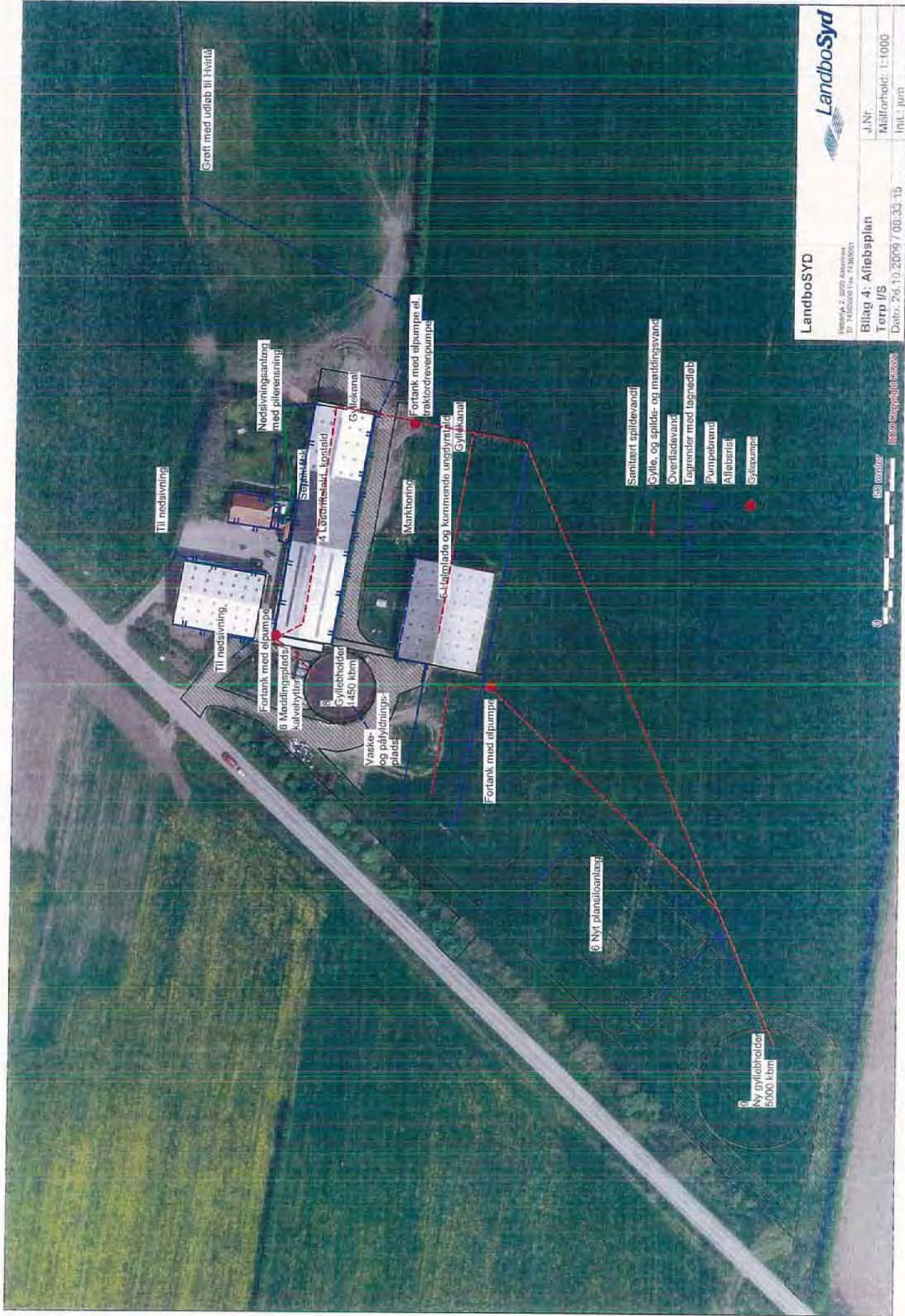
J.Nr.

Målforhold: 1:1000

Titel: .km

50 meter

300000010001

LandboSYD
 Høstvejs 2, 2600 Albertslund
 Tlf. 74500000 Fax. 74500001

Blag 4: Affæbsplan
 Temp. I/S
 Dato: 26.10.2009 / 08.33.15

LandboSYD
 u.Nr.
 Målforhold: 1:1000
 Int. - juni

83 meter

Beredskabsplan (Aabenraa Kommune)

Beredskabsplan

for

Terp I/S

Indholdsfortegnelse:

<u>TELEFONNUMRE</u>	3
<u>BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS</u>	4
<u>OVERLØB AF GYLLE</u>	5
<u>KEMIKALIE- OG OLIESPILD</u>	6
<u>STOPHANER / HOVEDAFBRYDERE</u>	7
<u>STRØMSVIGT</u>	8
<u>TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER</u>	9
<u>BILAG A Kort over ejendommen</u>	10
<u>BILAG B Kort over udløbspunkter fra dræn til vandløb</u>	11

Udarbejdet af Martin Andersen

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand ol.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig. Beredskabsplanen findes i Beredskabsmappen placeret på hylden på kontoret.

Kopi af beredskabsplanen findes i beredskabsmappen på kontoret i stuehuset.

Kort materiale.

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen mm. med angivelse af:

- 1 Mark- og drikkevandsboringer/brønde
- 2 Kemikalielager (f.eks. bekæmpelsesmidler, handelsgødning, svovlsyre til forsurening)
- 3 Dieseltanke og olietanke (overjordiske og nedgravede)
- 4 Drænbrønde / regnvandsbrønd / afløb
- 5 Udløbspunkter til vandløb / jord fra dræn
- 6 Slukningsmateriel og åndedrætsværn
- 7 Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v.
- 8 vt. fald/kote mod vandløb/dræn/brønde og boringer
- 9 Trykflasker/oplag af f.eks. F-gas, stationære F-gasbeholdere, svejseanlæg m.v.
- 10 Flugtveje for dyr/frigørelse mm.

Husk

Ved store uheld ring altid 1-1-2, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne. Er man i tvivl ring 1-1-2.

Efter brand mm. tag kontakt med miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald mm.

TELEFONNUMRE

Nærmeste telefon står på kontoret og har nr. 74 64 71 90.

Miljømyndighed	kontaktes på telefon 73 76 76 76 (Mandag – onsdag kl. 08.00-16.00, torsdag kl. 08.00-17.00, fredag kl. 08.00-14.00)	
Falck	kontaktes på telefon 70 10 20 30 dag og nat	
Brandvæsen	kontaktes på telefon 112 dag og nat	
Lægevagt	kontaktes på telefon 70 11 07 07 fra kl. 16.00 – 08.00 og lørdag, søn- og helligdage hele døgnet	
Tandlægevagt	kontaktes på telefon	76 35 40 74 lørdage, søndage og helligdage
Landbocenteret	kontaktes på telefon	74 36 50 00
Dyrlæge	kontaktes på telefon	74 73 41 41: Kofoed Johnson
Foderstofforretning	kontaktes på telefon	74 77 72 17: J.B.Møller
Elektriker	kontaktes på telefon	74 64 64 40: Brdr. Bonnichsen
Smeden	kontaktes på telefon	74 64 62 67 eller 40 16 62 67: Leif Frisk
VVS	kontaktes på telefon	74 64 62 67 eller 40 16 62 67: Leif Frisk
Mælketank	kontaktes på telefon	74 76 17 17 eller 20 30 22 74: MK Teknik
Mælkeanlæg	kontaktes på telefon	74 64 24 74: DeLaval
Maskinstation Maskinstation	kontaktes på telefon	74 66 95 71 eller 40 26 35 71: Klovtoft

BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp.

Tilkald brandvæsenet – RING 112 – oplys:

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra.

Hvad er der sket og at det er en gårdbrand.

Er der tilskadekomne – hvor mange?

Er dyrene kommet ud – art og antal der evt. er fanget.

Kontakt ejeren, Martin Andersen på tlf. 74 64 71 90

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af

dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier.

Placering af slukningsmateriel er angivet på oversigtskort.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden – forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer.

Modtag brandvæsenet og udlevér denne mappe sammen med kortmaterialet.

Oplys endvidere:

Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed.

Hvor det brænder.

Brandens omfang.

Hvor der er adgangsveje.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan afhjælpe situationen:

4stk 6kg pulverslukkere
Åndedrætsværn
Traktor med frontlæsser
Minilæsser

OVERLØB AF GYLLE INSTRUKS

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken – RING 112

Oplys:

Navn, adressen og telefonnummer, der ringes fra.

Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud.

Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring.

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.

Kontakt ejeren, Martin Andersen på tlf. 74 64 71 90

Kontakt miljømyndighederne på tlf. 73 76 76 76

Begrænsning af spild/overløb fra gylletank kan evt. foretages med jord, halmballer o.l. afhængig af mængden af gylle.

OBS: Der er ingen drænbrønde, vandløb m.v. i nærheden af gyllebeholderne.

Hvis gyllen løber i vandløbet bag ved stuehus stoppes den her ved at dæmme op med jordvold i å. Modsat fald risikeres forurening af Hvirvelåen gennem Ravsted.

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Halmballer i ungdyrstald

Minilæsser

Traktor med frontlæsser

KEMIKALIE- OG OLIESPILD INSTRUKS

Ved større overløb af mælk, kemikalier og olie – RING 112 – oplys:

Navn, adressen og telefonnummer, der ringes fra.

Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud.

Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring.

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.

Kontakt ejeren, Martin Andersen på tlf. 74 64 71 90.

Kontakt miljømyndighederne på tlf. 73 76 76 76.

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Ved diesel / olie udslip i maskinhus er der spand med sand til opsugning af mindre spild.

Ved mindre olieudslip fra olietank til stuehus hentes sand fra maskinhus.

STOPHANER / HOVEDAFBRYDERE

Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v. skal ligeledes noteres på kortet over ejendommen.

Vand

Hovedhane er placeret til venstre for indkørslen ind mod stuehus ved Fogderupvej i betonrør.

Der er placeret en hovedhane nederst til venstre ved yderdør til kontoret.

Stophane til tankrum er placeret nederst til venstre ved yderdøren i kontoret.

Stophane til drikkar i kostald sidder ovenover yderdøren i kontoret.

Stophane til stuehus er placeret øverst ved måleur til venstre for yderdør i kontoret.

Stophane til ungdyrstald er placeret til højre nederst for yderdør ind til tankrum

I ungdyrstald er stophanerne for drikkar placeret i brønd til højre for port ud mod Fogderupvej.

Elektricitet

Hovedafbryder sidder til højre for yderdør ind til tankrum på væg. *Stor sort håndtag.*

Hovedafbryder for stuehus/maskinhus sidder til højre for yderdør ind til tankrum i kasse med klart låg. Der benyttes 63A sikringer som forefindes i stuehuset.

El-tavle sidder til højre for yderdør ind til tankrum.

Der bruges automatsikringer. Afbrydes de gentagne gange kontakt elektriker på tlf. nr. 74 64 64 40.

Gyllepumpe / vandingspumpe afbrydes ved at trykke automatsikring ned for disse. Automatsikring forefindes i elskab til højre for yderdør i tankrum. Derudover findes start/stop knap ved elskab ved motorerne.

Der forefindes afbryder / reparations afbryder ved de enkelte el motorer.

STRØMSVIGT INSTRUKS

Vurdér om dyr vil lide under træk fra nødopluk (gardiner) eller varme.

Tjek alle stalde og se, om nødoplukket (gardin) er åben.

Begræns trækgener og varmeudvikling (overbrusning).

Kontroller, at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper ol.

Ved strømsvigt på over 2 timer, ring til ESS og forhør om varigheden af udfaldet.
Tlf.nr. er 70 11 50 00

Kontakt evt elinstallatør Brdr. Bonnichsen tlf. nr. 74 64 64 40

Nødstrømsgenerator kan evt. rekvireres hos Falck.

TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER

Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

Bekæmpelsesmidler skal under transport være sikret mod stød og uheld. En lukket tæt plastkasse (f.eks. en køleboks) er velegnet.

Medbring en spand/sæk med fint savsmuld til opugning af spildt middel samt en skovl og f.eks. plasticposer/plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre end ca. 2 liter med en hurtig indsats fjernes fra jorden.

Medbring altid en mobiltelefon, således at det er muligt hurtigt at tilkalde hjælp ved uheld.

Hvor der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være førstehjælpsudstyr og øjenskyllmiddel til rådighed.

Meget giftige og giftige bekæmpelsesmidler skal overalt opbevares forsvarligt under lås. Øvrige bekæmpelsesmidler skal opbevares forsvarligt. For alle midler gælder, at de opbevares utilgængeligt for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer m.v.

Derudover gælder følgende:

- 10 Kemikalierummet skal være godt ventileret, tørt og frostfrit med god belysning.
- 11 Der skal findes et sugende materiale f.eks. savsmuld til opsamling af spild.
- 12 Døre skal være forsynet med en støbt kant, der kan tilbageholde eventuelt spild.
- 13 Gulve skal være tætte og uden afløb.

BEMÆRK, at der ikke findes sprøjemidler på ejendommen.

Maskinhus

Kontor

Kostald

Ungdyrstald

Omrører og forbeholder

Strømafbyder

Markboring

Svejseanlæg

Hovedhane vand

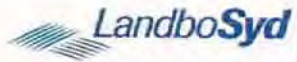
○ Olietank Stuehus

● Dieseltank

▲ Pulverslukker

LandboSyd
Miljøteam

Peterlyk 2, 6200 Aabenraa
Tlf: 74365000 Fax: 74365001

Beredskabsplan Bilag A

Terp I/S

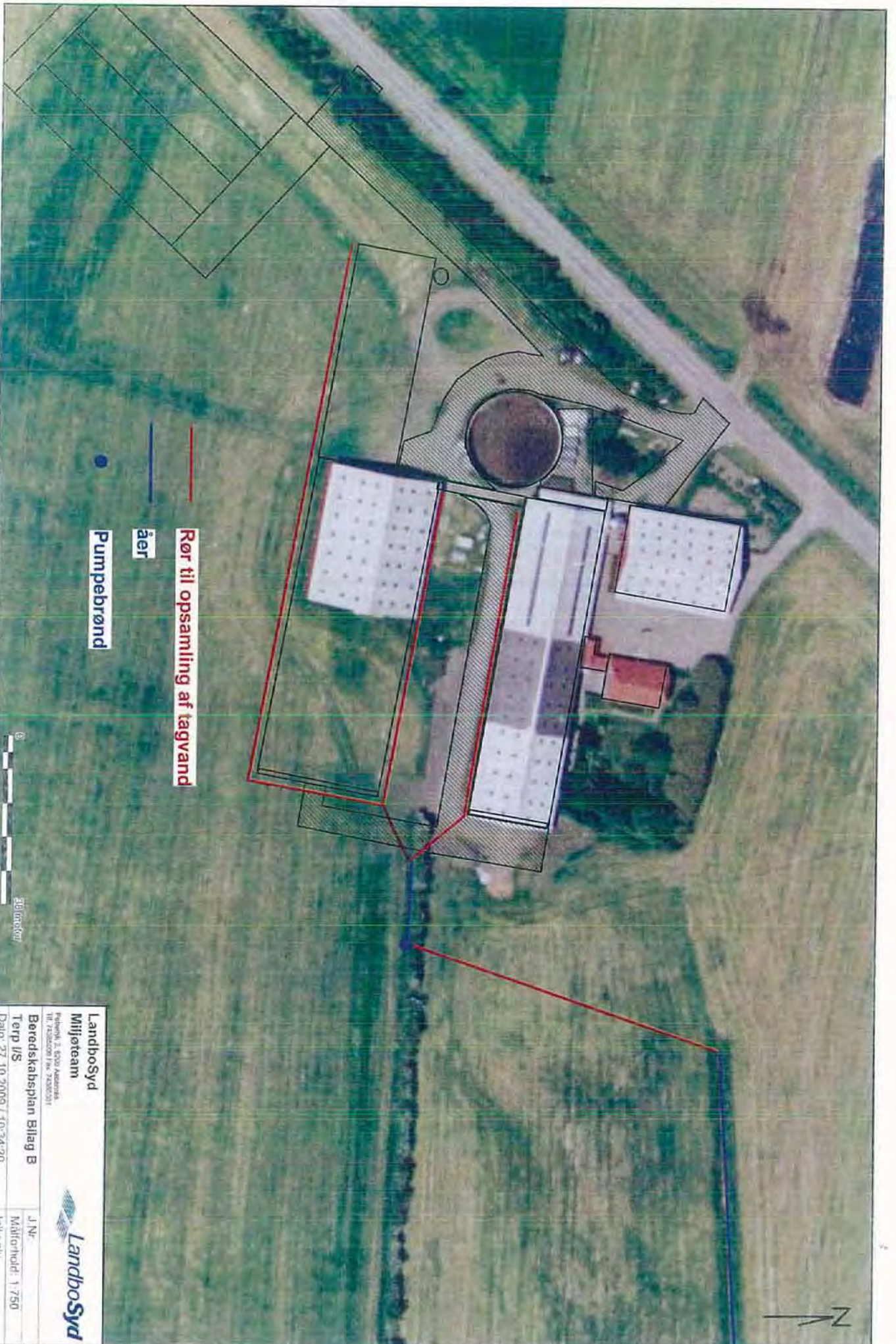
Dato: 26.10.2009 / 12:26:52

J.Nr.

Målforshold: 1:500

Init.: niu

Rør til opsamling af tagvand

åer

Pumpebrønd

LandboSyd
 Miljøteam
 Fælledvej 2, 8200 Århus N
 Tlf. 73303001 / Fax 73303011
Beredskabsplan Bilag B
 Terp I/S
 Dato: 27.10.2009 / 10:34:20

J. Nr.
 Målestok: 1:750
 Indl.: niu

Landbrugets Byggeblade

Bygninger • Teknik • Miljø

Love og vedtægter

Beregning af tilstrækkelig opbevaringskapacitet

Skemasæt til beregning af tilstrækkelig opbevaringskapacitet af husdyrgødning

Arkivnr.	95.03-03
Udgivet	Marts 1993
Revideret	27.08.2009
Side	1 af 13

Skemasæt til beregning af:

- Gødningsmængder ab lager
- Korrektion af vandmængder
- Produceret gødningsmængde pr. måned
- Tilstrækkelig opbevaringskapacitet

Skemasættet kan anvendes til dokumentation for, at opbevaringskapaciteten for husdyrgødning opfylder gældende regler for udbringning og udnyttelse af husdyrgødningen.

Gødningsmængderne er angivet på grundlag af "Normtal for husdyrgødning - 2009" udgivet af Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet, Århus universitet, Institut for husdyrbiologi og – sundhed.

Ejer	Terp 1/S	Tlf.
Adresse	Fogdenvej 6	
Kommune	Århus	
Dato	26. okt. 2009	

Beregningsen er udført af	Julie Skriver Nielsen, LandboSyd	
Dato	26. okt. 2009	
Underskrift	Julie Nielsen	

Beregning af gødningsmængder af lagere fra dyr på stald hele året - kvæg

Husdyrart / staldtype	Antal dyr	Mængde gødning i ton									
		Gylle		Staldgødning		Ajlle					
		Ton pr. dyr	Ton pr. år	Ton pr. dyr	Ton pr. år	Ton pr. dyr	Ton pr. år				
Malkekøer tung race uden opdræt (9234 kg mælk)											
Bindestald med grebning											
Bindestald med riste			20,09		10,94				10,90		
Sengestald	168	21,32	3582								
Dybstrøelse, hele arealet											
Dybstrøelse, med separat ædeplads		12,04								15,37	
Malkekøer Jersey uden opdræt (6603 kg mælk)											12,19
Bindestald med grebning											
Bindestald med riste			16,17	9,10					9,05		
Sengestald		17,62									
Dybstrøelse, hele arealet											
Dybstrøelse, med separat ædeplads		10,63								12,80	
Opdræt og stude 0-6 mdr. tung race											
Dybstrøelse, hele arealet	28										
Dybstrøelse, kort ædeplads, fast gulv										1,89	72
Opdræt og stude 0-6 mdr. Jersey										1,89	
Dybstrøelse, hele arealet											
Dybstrøelse, kort ædeplads, fast gulv										1,48	
Opdræt 6-27 mdr. tung race										1,48	
Bindestald med grebning											
Bindestald med riste		7,33		4,59					3,11		
Sengestald	120	6,48	778								
Dybstrøelse, hele arealet											
Dybstrøelse, kort ædeplads, fast gulv										5,83	
Dybstrøelse, lang ædeplads, spalter		2,65								5,14	
Spaltegulvsboks		7,28								4,45	

Skemaet fortsættes næste side.....

Fortsættelse af skema fra foregående side...

Kvæg fortsat	Antal dyr	Mængde gødning i ton									
		Gylle		Staldgødning		Ajlle					
		Ton pr. dyr	Ton pr. år	Ton pr. dyr	Ton pr. år	Ton pr. dyr	Ton pr. år				
Opdræt 6-25 mdr. Jersey											
Bindestald med grebning				3,39		2,53					
Bindestald med riste		5,36									
Sengestald		4,65									
Dybstrøelse, hele arealet										4,60	
Dybstrøelse, kort ædeplads, fast gulv										3,94	
Dybstrøelse, lang ædeplads, spalter		2,10								3,42	
Spaltegulvsboks		5,46									
Tyrekalve 0-6 mdr. tung race											
Dybstrøelse, hele arealet (40-55kg)	80									0,96	2*
Dybstrøelse, kort ædeplads, fast gulv										0,96	
Tyrekalve 0-6 mdr. Jersey											
Dybstrøelse, hele arealet											
Dybstrøelse, kort ædeplads, fast gulv										0,74	
Tyrekalve 6 mdr. til slagning (440 kg) tung race										0,74	
Bindestald med grebning				1,97		1,43					
Bindestald med riste		3,40									
Sengestald		2,94									
Dybstrøelse, hele arealet											
Dybstrøelse, kort ædeplads, fast gulv										2,55	
Dybstrøelse, lang ædeplads, spalter		1,41								2,27	
Spaltegulvsboks		3,11								1,92	

Skemaet fortsættes næste side.....

* Lovregulering, 5. december 2006 0,020

Fortsættelse af skema fra foregående side...

Kvæg fortsat	Antal dyr	Mængde gødning i ton									
		Gylle		Staldgødning		Ajle					
		Ton pr. dyr	Ton pr. år	Ton pr. dyr	Ton pr. år	Ton pr. dyr	Ton pr. år				
Tyrekalve 6 mdr. til slagting (328 kg) Jersey											
Bindestald med grebning			1,51			1,12					
Bindestald med riste		3,18									
Sengestald		2,20									
Dybstrøelse, hele arealet										1,97	
Dybstrøelse, kort ædeplads, fast gulv										1,73	
Dybstrøelse, lang ædeplads, spalter		1,18								1,45	
Spaltegulvsboks		2,52									
Ammekøer uden opdræt, under 400 kg											
Bindestald med grebning				2,61							
Bindestald med riste		5,50									
Dybstrøelse, hele arealet										6,99	
Dybstrøelse, kort ædeplads, fast gulv										6,42	
Dybstrøelse, lang ædeplads, spalter		3,35								4,88	
Ammekøer uden opdræt, 400-600 kg											
Bindestald med grebning				3,72							
Bindestald med riste		7,88								4,17	
Dybstrøelse, hele arealet											
Dybstrøelse, kort ædeplads, fast gulv										9,59	
Dybstrøelse, lang ædeplads, spalter		4,85								8,83	
Ammekøer uden opdræt, over 600 kg											
Bindestald med grebning				4,15						4,80	
Bindestald med riste		8,81									
Dybstrøelse, hele arealet											
Dybstrøelse, kort ædeplads, fast gulv										10,06	
Dybstrøelse, lang ædeplads, spalter		5,50								9,30	
Samlet mængde kvæggødning, ton pr. år		Gylle:	4260	Staldgødning:		Ajle:		Dybstrøelse:	74		

Beregning af gødningsmængder af lager fra dyr på stald hele året - kvæg

Noter til beregning af gødningsmængder – kvæg:

For gylle, staldgødning og ajle er 1 ton = 1 m³.

For dybstrøelse er 1 ton = ca. 1,7 m³.

De inkluderede vandmængder er baseret på følgende årlige gennemsnit for forskellige produktioner:

Malkekvæg, bindestald	100 l drikkevandspild
Malkekvæg, løsdrift	100 l drikkevandspild og 3.000 l rengøringsvand pr. ko
Opdræt af kvæg (over 6 mdr.)	250 l drikkevandspild
Slagtekvæg (alle racer over 6 mdr.)	250 l drikkevandspild
Ammekøer	100 l drikkevandspild
Kalve 0-6 mdr.	50 l drikkevandspild

Der er indregnet 0,4 m³ regnvand pr. m² møddingsplads eller gyllebeholder, jf. noterne side 7

Spildevand fra rengøring af malkeanlæg og køletanke (2.000 l pr. ko).

Korrektionsfaktorer (Type 1 korrektion) for afvigende indgangsalder og/eller afgangsalder (måneder):

Opdræt og stude 0-6 mdr. tung race:

$$(((\text{alder ind} + \text{alder ud}) \times 0,0729) + 1,93) / 2,37$$

Opdræt og stude 0-6 mdr. Jersey:

$$(((\text{alder ind} + \text{alder ud}) \times 0,0576) + 1,46) / 1,81$$

Opdræt 6-27 mdr. tung race:

$$(((\text{alder ind} + \text{alder ud}) \times 0,0729) + 1,93) / 4,34$$

Opdræt 6-25 mdr. Jersey:

$$(((\text{alder ind} + \text{alder ud}) \times 0,0576) + 1,46) / 3,25$$

Tyrekalve 0-6 mdr. tung race:

$$(1,825 \times (\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) + 0,00605 \times ((\text{afgangsvægt})^2 - (\text{indgangsvægt})^2)) / 612 = 0,020$$

Tyrekalve 0-6 mdr. Jersey:

$$(2,308 \times (\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) + 0,00676 \times ((\text{afgangsvægt})^2 - (\text{indgangsvægt})^2)) / 415$$

Tyrekalve 6 mdr. til slagting (440 kg) tung race:

$$(1,825 \times (\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) + 0,00605 \times ((\text{afgangsvægt})^2 - (\text{indgangsvægt})^2)) / 1280$$

Tyrekalve 6 mdr. til slagting (328 kg) Jersey:

$$(2,308 \times (\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) + 0,00676 \times ((\text{afgangsvægt})^2 - (\text{indgangsvægt})^2)) / 1008$$

Beregning af gødningsmængder af lager fra dyr på stald hele året - svin

Husdyrart / staldtype	Antal dyr	Mængde gødning i ton							
		Gylle		Staldgødning		Ajle			
		Ton pr. dyr	Ton pr. år	Ton pr. dyr	Ton pr. år	Ton pr. dyr	Ton pr. år		
Søer, løbe- og drægtighedsstalden		3,92							
Individuel opstaldning, delvis spaltegulv		3,92							
Individuel opstaldning, fuldspaltegulv									
Individuel opstaldning, fast gulv				0,51		1,71			
Løsgående, dybstrøelse + spaltegulv		2,15						0,67	
Løsgående, dybstrøelse									1,78
Løsgående, dybstrøelse + fast gulv		2,15							0,67
Løsgående, delvis spaltegulv		4,64							
Søer, farestald									
Kassestier, delvis spaltegulv		1,68							
Kassestier, fuldspaltegulv		1,68							
Friland, fareperiode									
Smågrise fra 7,3 til 32 kg									1,26
Toklimastald, delvis spaltegulv		0,144							
Fuldspaltegulv		0,139							
Drænet gulv + spalter (50/50)		0,145							
Fast gulv				0,019		0,079			
Dybstrøelse									0,027
Slagtesvin fra 33 til 107 kg levende vægt									
Delvis spaltegulv (50-75% fast gulv)		0,47							
Delvis spaltegulv (25-49% fast gulv)		0,47							
Fuldspaltegulv		0,51							
Drænet gulv + spalter (33/67)		0,51							
Fast gulv				0,10		0,33			
Opdelt lejeareal		0,32							0,09
Dybstrøelse									0,17
Samlet mængde svinegødning, ton pr. år		Gylle:		Staldgødning:		Ajle:		Dybstrøelse:	

Beregning af gødningsmængder af lager fra dyr på stald hele året - svin

Noter til beregning af gødningsmængder – svin:

- For gylle, staldgødning og ajle er 1 ton = 1 m³. For dybstrøelse er 1 ton = ca. 1,7 m³.
- Normalt fordeler foderforbruget fra en årssø sig med 70 % i løbe- og drægtighedsstalden og 30 % i farestalden. Gødningsproduktionen er derfor opdelt på et bidrag fra løbe- og drægtighedsstalden samt et bidrag fra farestalden. De to bidrag adderes for at få produktionen fra 1 årssø.

De inkluderede vandmængder er baseret på følgende gennemsnit for forskellige produktioner:

Produktion	Drikkevandsspild Liter pr. år pr. dyr	Vaskevand Liter pr. år pr. dyr
1 årssø, farestald	0	340
1 årssø, løbe- /drægtighedsstald	0	0
1 produceret smågris, fuldspaltegulv	15	15
1 produceret smågris, drænet gulv+spalter eller delvis spaltegulv	15	20
1 produceret slagtesvin, delvis spaltegulv (fuldspaltegulv)	75	25 (30)
1 produceret slagtesvin, fast gulv eller dybstrøelse	75	0

Korrektion (Type 1 korrektion) af gødningsmængder ved afvigende vægtinterval:

Søer:

Der er normalt ikke tilstrækkeligt grundlag for at korrigere for afvigende produktionsniveau. Korrektion for unormalt stort eller lille vandforbrug kan være aktuelt. Dokumentation for væsentlige afvigelser fra normmængderne bør fremvises.

Smågrise fra 7,3 til 32 kg:

$$(\text{slutvægt} - \text{startvægt}) \times (13,32 + (0,1967 \times (\text{slutvægt} + \text{startvægt}))) / 546$$

Slagtesvin fra 33 til 107 kg levende vægt:

$$(\text{slutvægt} - \text{startvægt}) \times (13,32 + (0,1967 \times (\text{slutvægt} + \text{startvægt}))) / 3023$$

Beregning af gødningsmængder af lager fra dyr på stald hele året - fjerkræ

Fjerkræ	Husdyrart / staldtype	Antal dyr	Mængde gødning i ton																
			Gylle		Staldgødning		Udeareal		Dybstrøelse										
			Ton pr. dyr	Ton pr. år	Ton pr. dyr	Ton pr. år	Ton pr. dyr	Ton pr. år	Ton pr. dyr	Ton pr. år									
	Slagtekyllinger, pr. 1000 stk.																		
	Slagtekyllinger 30 dage (25 dyr pr. m ²)																		1,21
	Slagtekyllinger 32 dage (25 dyr pr. m ²)																		1,36
	Slagtekyllinger 35 dage (25 dyr pr. m ²)																		1,60
	Slagtekyllinger 40 dage (25 dyr pr. m ²)																		2,03
	Slagtekyllinger 45 dage (25 dyr pr. m ²)																		2,50
	Skrabekyllinger 56 dage (10 dyr pr. m ²)																		2,73
	Økologiske slagtekyllinger med friareal 81 dage (10 dyr pr. m ²)																		4,78
	Slagtefjerkræ, pr. 100 stk.									0,36									
	Kalkuner tunge, hunner																		
	Kalkuner tunge, hanner																		1,12
	Ænder																		2,24
	Gæs																		1,05
																			2,12

Skemaet fortsættes næste side.....

Fortsettelse af skema fra foregående side...

Fjerkræ fortsat	Antal dyr	Mængde gødning i ton							
		Gylle		Staldgødning		Udeareal		Dybstrøelse	
		Ton pr. dyr	Ton pr. år	Ton pr. dyr	Ton pr. år	Ton pr. dyr	Ton pr. år	Ton pr. dyr	Ton pr. år
Høns og hønniker									
Konsummæg, gulvdrift + gødningskumme + udeareal, fritgående				1,97		0,52			0,56
Konsummæg, gulvdrift + uden gødningskumme + udeareal, fritgående						0,52			1,68
Konsummæg, gulvdrift + gødningskumme + udeareal, økologiske				1,97		0,52			0,56
Konsummæg, gulvdrift + udeareal, økologiske						0,52			1,73
Konsummæg, gulvdrift + gødningskumme, skrabehejner				2,19					0,63
Konsummæg, voliere med gødningsbånd, skrabehejner				2,45					0,48
Konsummæg, bure med gødningskælder				2,82					
Konsummæg, bure med bånd				2,82					
Konsummæg, bure med bånd			9,92						
Rugeæg, gulvdrift + gødningskumme, HPR				1,23					1,45
Hønniker, konsum, netdrift, 112 dage				0,33					
Hønniker, konsum, gulvdrift, 112 dage									
Hønniker, rugeæg, HPR, gulvdrift, 119 dage									0,29
Samlet mængde fjerkrægødning, ton pr. år		Gylle:		Staldgødning:		Udeareal:			Dybstrøelse:

Beregning af gødningsmængder af lager fra dyr på stald hele året – andre husdyrarter

Andre husdyrarter		Antal dyr	Mængde gødning i ton							
			Gylle		Staldgødning		Udeareal		Dybstrøelse	
Husdyrart / staldtype			Ton pr. dyr	Ton pr. år	Ton pr. dyr	Ton pr. år	Ton pr. dyr	Ton pr. år	Ton pr. dyr	Ton pr. år
Pelsdyr, 1 årstæve			0,58							
Mink, bure, gødningsrende (ugentlig tømning)			0,30							
Mink, bure, fast gødning i gødningsrende										
Heste, 1 voksen årshest										
Heste 200 kg (under 300 kg)									2,97	
Heste 400 kg (fra 300 til under 500 kg)									4,52	
Heste 600 kg (fra 500 til under 700 kg)									5,13	
Heste 800 kg (fra 700 kg og derover)									5,75	
Får og geder										
Moderfår med lam									1,16	
Mohairged med kid									1,11	
Køged med kid									1,13	
Malkeged med kid									1,15	
Samlet mængde gødning, ton pr. år			Gylle:		Staldgødning: #####		Udeareal: #####		Dybstrøelse:	

Korrektion af vandmængder mv.

- Mængden af gylle, gødning og ajle er baseret på forudsætninger m.v. som er angivet i DJF-rapport nr. 36 (Normtal 2009).
- Specielle indretnings- og driftsforhold i de enkelte besætninger, særligt med hensyn til forbrug af vand og strøelse, kan medføre afvigelser.
- Væsentlige afvigelser i mængderne vil have betydning ved udarbejdelse af gødningsplaner og gødningsregnskab.
- Afvigelserne kan eventuelt påvises ved analyse af gylle og ajle.
- Mængden af *møddingsvand* er indregnet med 0,4 m³ pr. m² møddingsplads med en kapacitet på 1,6 t fast gødning pr. m².
- Mængden af *regnvand i gyllebeholdere* er indregnet med 0,4 m³ pr. m² beholderoverflade, 4 m dyb beholder.

	Afledes til:		
	Gyllebeholder m ³ pr. år	Ajlebeholder m ³ pr. år	Anden beholder m ³ pr. år
A Ensilagesaft, m ³			
A Afløb fra ensilageplads, 0,7 m ³ /m ²	1820		
B Rengøringsvand, mælkerum *			
C Afløb fra befæstede arealer, 0,7 m ³ /m ² <i>vaskeopl</i>	116		
D Nedbør i gyllebeholder			
D Afløb fra møddingsplads <i>+ kalkhytter</i>	105		
D Rengøring i stalde, m ³			
D Drikkevandsspild, m ³			
D Andet, type _____			
I alt ekstra vand m.v., m ³ pr. år	2041		

* Gælder kun bindestalde.

- A: Aktuelt for kvægbrug med ensilageplads/-silo.
 B: Aktuelt for brug med malkekvæg i bindestald, hvor rengøringsvand fra mælkerum afledes til beholder.
 C: Aktuelt hvor overfladevand fra udendørs befæstede arealer afledes til beholder.
 D: Kun aktuel på husdyrbrug, hvor de indregnede vandmængder på side 2-10 afviger væsentligt i det aktuelle tilfælde.

Begrundelse for korrektionen: _____

Beregning af produceret gødningsmængde pr. måned

	Gyllebeh. m ³	Møddingpl. m ³	Ajlebeh. m ³	Dybstrøelse ton
Gødningsmængde pr. år, forestående skemaer	4360			74*
Ekstra vand m.v. pr. år, skema ovenfor	2041			
I alt pr. år	6401			74
I alt pr. måned, dyr på stald	533			6
I alt ved <u>9</u> måneders opbevaring	4797			34
Reduktion af mængde pr. måned for køer på græs i månederne: _____	+	+	+	+
Reduktion af mængde pr. måned for ungvæg på græs i månederne: _____	+	+	+	+

* 74 ton dybstrøelse svarer til ca. 126 kbm.

Opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning

Gyllebeholder 1450 kbm

Gyllebeholder 5000 kbm

6450 kbm

=> opbevaringskapacitet på 12 mdr.

Opbevaringskapacitet for dybstrøelse

Møddingsplads 70 kbm

=> 6,7 mdr opbevaringskapacitet.

Der udover kan der anvendes markstøtte.

Beregning af tilstrækkelig opbevaringskapacitet

Måned	Gylle ton			Fast gødning ton			Ajlle ton		
	Produktion	Ud-* kørsel	Ult.beholdn	Produktion	Ud-* kørsel	Ult.beholdn.	Produktion	Ud-* kørsel	Ult.beholdn.
April									
Maj									
Juni									
Juli									
August									
September									
Oktober									
November									
December									
Januar									
Februar									
Marts									
I alt dette år									
Største beholdning									
Ekstra lager til "stødpude"									
Tilstrækkelig kapacitet									

* Anvendelse af husdyrgødningen sker i overensstemmelse med gødningsplanen for ejendommen.

Beregning af tilstrækkelig kapacitet er udført af	
Dato	
Underskrift	

Henvisninger

- Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet, Århus Universitet. Institut for husdyrbiologi og – sundhed.
 - Normtal 2009
 - Baggrundstal 2008
- Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 1695 af 19/12/2006.

Privat
Maskiner
Diesel
Olje

Gylle
Div. fødermidler
Maskiner
Mælk
Dyr
Afsald
Halm

Intern transport på ejendommen

Produktionskørsel

Privatkørsel

Ensilage
Mælk
Dyr

Gylle

LandboSYD
 Porsåvej 3, 6700 Esbjerg
 Tlf. 74302001 fax. 74302001

LandboSYD

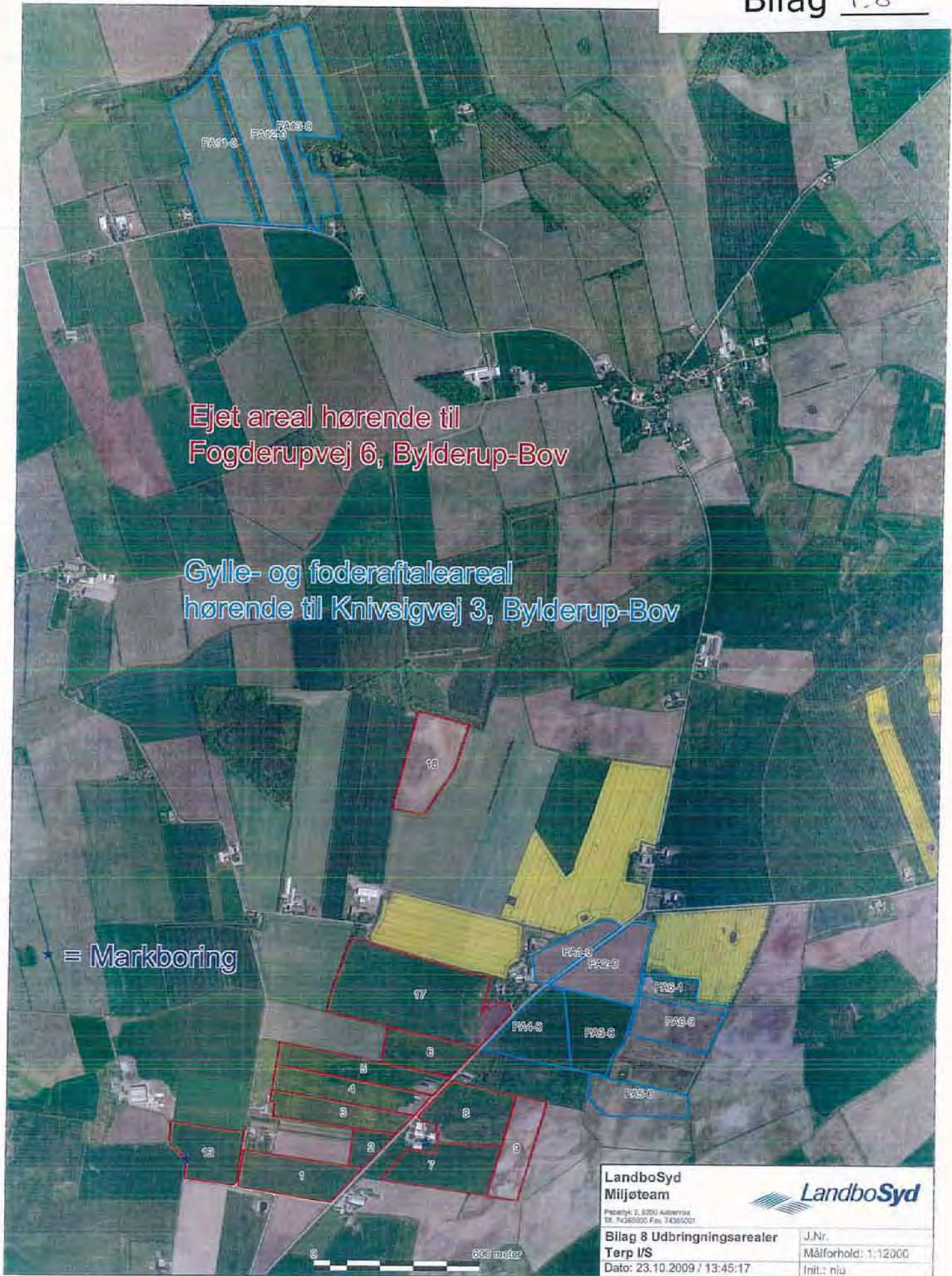
Blag 7: Intern transport
 Tern I/S

J.Nr. _____
 Måstforhold: 1:1000
 Inkl.: Jern

Dato: 26.10.2019 / 08:23:44

60 meter

00000000000000000000

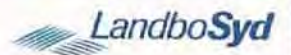
Ejet areal hørende til
Fogderupvej 6, Bylderup-Bov

Gylle- og foderaftaleareal
hørende til Knivsigvej 3, Bylderup-Bov

* = Markboring

LandboSyd
Miljøteam

Pecaryk: 2, 8200 Aalborg
Tel: 74385000 Fax: 74305001

Bilag 8 Udbringingsarealer

Terp I/S

Dato: 23.10.2009 / 13:45:17

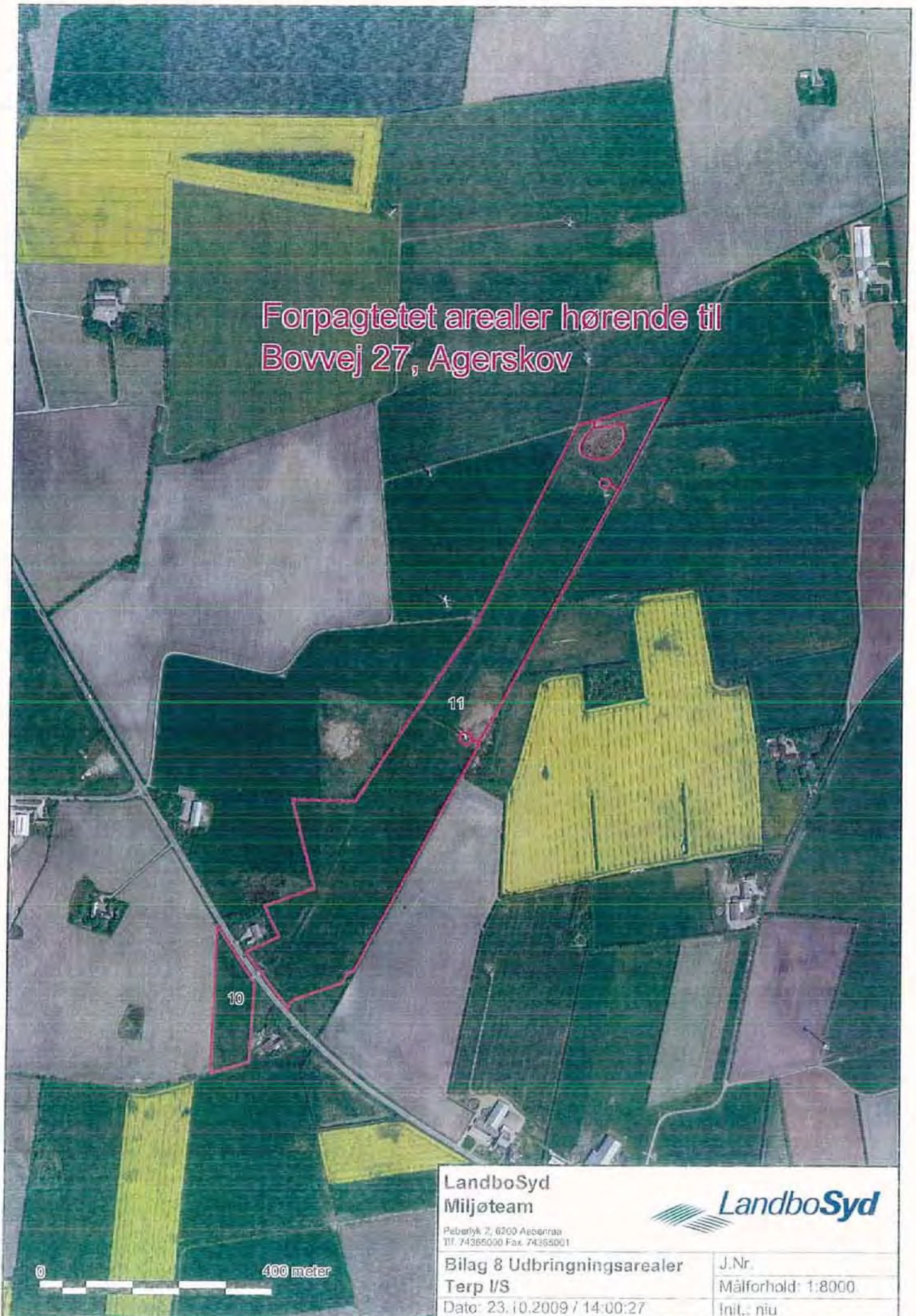
J.Nr.

Målforhold: 1:12000

Init.: niu

0 600 meter

Forpagtetet arealer hørende til
Bowvej 27, Agerskov

LandboSyd
Miljöteam

Pöbelviks 2, 6200 Asbentisa
TEL 74360000 Fax: 74360001

Bilag 9 Transportruter Syd
Terp I/S

Dato: 27.10.2009 / 10:12.00

J.Nr.

Målförhåll: 1:12500

Init.: niu

LandboSyd
Miljøteam

Peterhøj 2, 6200 Ålborg
Tlf. 74365000 Fax 74365001

Bilag 9 Transportruter Nord
Terp I/S

J. Nr.
Målforshold: 1:10000
Init.: niu

Dato: 27.10.2009 / 10:07:37

500 meter

Forslag
Miljøgodkendelse af
Kvægbruget
Fogderupvej 6, 6372 Bylderup-Bov

§ 11

Lov nr. 1572 af 20.
december 2006 om
miljøgodkendelse mv.
af husdyrbrug med
senere ændringer

Godkendelsesdato:
xx. måned 200x

Alle godkendelser

Aabenraa Kommune
Teknik & Miljø
Miljø & Natur
Plantagevej 4, Bov
6330 Padborg
Tlf. 73 76 76 76

Vejledning til skabelon til udkast til miljøgodkendelse af husdyrbrug

Aabenraa Kommune har udarbejdet denne skabelon til miljøgodkendelse af husdyrbrug, som giver ansøger mulighed for at indsende et udkast til miljøgodkendelse sammen med ansøgning om ændring/udvidelse af svine- og kvægbrug. Der er endnu ikke udarbejdet skabeloner for fjerkræ og pelsdyr.

Skabelonen er flere steder markeret med farver, og de betyder:

Gul = dette skal der tages stilling til.

Grønt = svin, hvilket betyder, at er det et udkast til miljøgodkendelse af svinebrug, så kan alt med blåt slettes, og de grønne markeringer skal tilrettes.

Blå = kvæg, hvilket betyder, at er det et udkast til miljøgodkendelse af kvægbrug, så kan alt med grønt slettes, og de blå markeringer skal tilrettes.

Pink = disse markeringer skal slettes ved en § 11.

Der er flere steder indsat tabeller, som udfyldes, men under redegørelse skal der også stå tekst. Nogle steder i skabelonen står der **Tekst, se den gode godkendelse**. Dette betyder, at der kan hentes inspiration i den gode godkendelse, som findes på Miljøministeriets hjemmeside under landbrug/husdyrlov.

Konsekvensområdet for lugtemission ønskes beregnet, idet dette introduceres i mange af Miljøklagenævnets afgørelser vedr. klageberettigede. Konsekvensområdet beregnes ifølge Miljøstyrelsens vejledning nr. 4/1985 om begrænsning af lugtgener fra virksomheder ved formelen $L = 1,6 (Q)^{0,6}$, hvor Q er kildestyrken i LE/s. Beregningerne for konsekvensområdet bedes vedhæftede ansøgning.

I afsnit 2 må der kun rettes det, som er markeret med farve.

Kommunen skriver følgende afsnit, som ikke må røres:

- 1.3 Offentlighed
- 6.1 Ammoniak og natur
- 7.2 til om med 7.7 naturafsnit
- 12 Klagevejledning.

Aabenraa Kommune opfordrer til, at så meget som muligt af udkastet udfyldes, herunder vurderinger og vilkår, dog ikke de ovenfor nævnte afsnit, som kommunen skriver.

De vilkår, som står i skabelonen, er kun vejledende og ikke kommunens vilkårskatalog.

Det er kommunen, som i sidste ende skal udføre vurderingerne og fastsætte vilkårene. Kommunen er myndighed på miljøgodkendelsen og kan således rette i det indsendte udkast og stille andre vilkår end dem, som er indsendt til kommunen.

Ændringer fra version 2 til version 3

BAT

Beskrivelsen af BAT for de forskellige teknologier skal beskrives under de relevante afsnit og kap. 8 skal være et sammendrag og ikke en gentagelse af beskrivelsen under de relevante afsnit.

Ændringer

Under 2.6 er der indsat at den samlede vurdering ikke vil have væsentlig virkning på de landskabelige værdier.

Under 3.1 er fortidsmindebeskyttelseslinier indsat sammen med fredede områder og fortidsminder.

Under 3.2 er teksten ændret under Kulturhistoriske værdier og bevaringsværdige landsbyer.

Under 3.2 er teksten ændret under Naturmæssige værdier, Naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser

Under 4.9 er modtageranlæg slettet i tabellen for affald.

Under 5.1 er tabel 12 ændret, så husdyrgødningen opdelt i fast og flydende i tabellen.

Under 5.2 indsat BAT for opbevaring af flydende husdyrgødning jf. BREF.

Kap. 12 er tilrettet med hensyn til konsekvensområdet.

Bilag 2 er rettet til konsekvensområdet (Aabenraa Kommune udarbejder bilaget)

Indholdsfortegnelse

Datablad	5
1 Resumé og samlet vurdering	6
1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse	6
1.2 Ikke teknisk resumé	6
1.3 Offentlighed	10
2 Generelle forhold	11
2.1 Beskrivelse af husdyrbruget	11
2.2 Meddelelsespligt	12
2.3 Gyldighed	12
2.4 Retsbeskyttelse	12
2.5 Revurdering af miljøgodkendelsen	12
2.6 Meddelelse af miljøgodkendelse	13
3 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold.....	15
3.1 Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv.	15
3.2 Placering i landskabet.....	18
4 Husdyrhold, staldanlæg og drift	22
4.1 Husdyrhold og staldindretning	22
4.2 Ventilation	24
4.3 Fodringsteknik.....	24
4.4 Opbevaring af ensilage	25
4.5 Rengøring af stalde	26
4.6 Energi- og vandforbrug	27
4.7 Spildevand, samt tag- og overfladevand	29
4.8 Sprøjtemidler, kemikalier og medicin.....	30
4.9 Affald	31
4.10 Olietanke	32
4.11 Driftsforstyrrelser og uheld	33
5 Gødningsproduktion og -håndtering	36
5.1 Gødningstyper og mængder	36
5.2 Flydende husdyrgødning	36
5.3 Teknikker til gødningshåndtering	38
5.4 Fast husdyrgødning og dybstrøelse/kompost	40
5.4 Anden organisk gødning.....	41
6 Forurening og gener fra husdyrbruget.....	42
6.1 Ammoniak og natur.....	42
Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (bilag IV)	52
6.2 Generel ammoniakreduktion.....	53
6.3 Lugt	54
6.4 Fluer og skadedyr	55
6.5 Transport.....	56
6.6 Støj.....	58
6.7 Støv	61
6.8 Lys.....	61
7 Påvirkninger fra arealerne	63
7.1 Udbringningsarealerne.....	63
7.2 Beskyttet natur.....	63
7.3 Nitrat til overfladevand – vandløb, søer og kystvande.....	65
7.4 Nitrat til grundvand	66
7.5 Fosfor til vandløb, søer og kystvande.....	68
7.6 Natura 2000	69
7.7 Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (bilag IV).....	73
8 Bedste tilgængelige teknik (BAT)	75
9 0-alternativet og andre alternativer.....	79
10 Husdyrbrugets ophør	81
11 Egenkontrol og dokumentation.....	82
12 Klagevejledning.....	83
13 Bilag	85

Datablad

Titel:	Miljøgodkendelse af kvægbruget "Terp I/S" på Fogderupvej 6, 6372 Bylderup-Bov. Miljøgodkendelse meddelelser i medfør af § 11 i lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug med senere ændringer.
Godkendelsesdato:	xx. Måned 2009
Ansøger:	Terp I/S, Fogderupvej 6, 6372 Bylderup-Bov
Telefonnr.:	74647191
Mobilnummer:	Ingen
E-mail:	terp-andersen@mail.tele.dk
Ejer af ejendommen:	Martin Terp Andersen og Jørgen Terp Andersen, Fogderupvej 6, 6372 Bylderup-Bov, tlf.nr.: 74 64 71 91
Kontaktperson:	Martin Terp Andersen, Fogderupvej 6, 6372 Bylderup-Bov, tlf.nr.: 74 64 71 91
Husdyrbrugets navn:	Terp I/S
Ejendomsnr.:	5800014045
Matr.nr. og ejerlav:	Matr. nr. 26, 290, 497, og 572 Ravsted Ejerlav, Ravsted og matr. nr. 2 og 202 Korup ejerlav, Ravsted.
CVR nr.:	30772377
CVR/p nr.:	1013606672
CHRnr.:	50619
Biaktiviteter:	Ingen
Andre ejendomme:	Ingen
Miljørådgiver:	Julie Skriver Nielsen, LandboSyd, Peberlyk 2, 6200 Aabenraa, tlf. nr.: 74 36 51 08, e-mail: JUM@LandboSyd.dk
Tilsynsmyndighed:	Aabenraa Kommune
Sagsbehandler, miljø:	Julie Skriver Nielsen, LandboSyd.
Kvalitetssikring, miljø:	Navn
Sagsbehandler, natur:	Marie-Luise Meyhoff
Kvalitetssikring, natur:	Navn
Sagsnr:	08/20489
Høring i Tønder Kommune:	
Sagsbehandler:	Navn

Øvrige afgørelser: § 16 arealgodkendelse jf. Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug af Knivsigvej 2, tilladelse til vejadgang jf. vejloven.

Skabelonversion: 3

1 Resumé og samlet vurdering

1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse

Terp I/S har ansøgt om miljøgodkendelse til udvidelse af kvægproduktionen på ejendommen beliggende Fogderupvej 6, 6372 Bylderup-Bov. Ansøgningen er indsendt til kommunen gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem. I ansøgningssystemet er der beregninger af bl.a. lugtgener, overholdelse af afstand og ammoniakbelastning, som hverken landmanden eller kommunen kan ændre.

Ansøgning er oprindeligt indsendt den 25. april 2008, seneste revision af ansøgning er med skema nr. 6040, version x indsendt til Aabenraa Kommune den xx. måned 2009 og udskrevet fra www.husdyrgodkendelse.dk den xx. måned 2009. Ansøgningen fremgår af bilag 1.

Ansøgningen vedrører udvidelse af produktionen i køer, kvier, småkalve og tyrekalve fra 162,35 DE til 249,73 DE. Husdyrbruget har ikke tidligere være miljøgodkendt, men der foreligger en VVM-screening fra 2006. Udvidelsen ønskes foretaget i to etaper.

Ansøger planlægger i forbindelse med etape 1 at opføre:

- en gyllebeholder på 5000 m³
- et plansiloanlæg på 2600 m² (40 m x 65 m)
- en tilbygning på ca. 1300 m² på eksisterende halmlade, hvor hele bygningen på ca. 2000 m² fremadrettet anvendes som ungdyrstald
- Renovering af eksisterende kostalds østlige del (ca. 650 m²)

Ansøger planlægger i forbindelse med etape 2 at opføre:

- en malkestald på ca. 864 m² (18 m x 48 m)

Bygge- og anlægsarbejdet til etape 1 forventes at starte i februar 2010 og afsluttes i februar 2011. Bygge- og anlægsarbejdet til etape 2 forventes at starte i begyndelsen af 2013 og forventes afsluttet i 3. kvartal 2013. Umiddelbart efter byggeriet af ungdyrstalden afsluttes indsættes der ungdyr i stalden.

Der vil løbende ske en opformering af dyreholdet, men da der ønskes at anvende eget avl til opformeringen vil der gå 4-5 år førend dyreholdet er oppe på det ansøgte.

1.2 Ikke teknisk resumé

Produktion og arealer

Kvægbruget på Fogderupvej 6, 6372 Bylderup-Bov udvider fra de 114 køer, 63 kvier (6 – 28 mdr.), 17 småkalve (0 – 6 mdr.) og 57 tyrekalve (40 – 55 kg) svarende til 162,35 DE til 168 køer, 120 kvier (6 – 25 mdr.), 38 småkalve (0 – 6 mdr.) og 80 tyrekalve (40 – 55 kg) svarende til 249,73 DE.

Selvom byggeriet sker etapevis vil dyreholdet løbende blive udvidet.

Der afgives 64 DE kvæggylle til en anden bedrift. Der hører i alt 136,66 ha udbringningsarealer til produktionen, heraf 81,01 ha ejet og forpagtet areal og 55,65 ha af udbringningsarealer i form af gylleaftaler (produktionsmæssig samdrift).

Der er udover denne miljøgodkendelse udarbejdet en § 16 godkendelse til gylleaftalearealerne. Størstedelen af udbringningsarealerne ligger indenfor 3 km af Korup, men der er ca. 16 ha forpagtet areal ca. 6 km nordøst for Korup. Udbringningsarealerne fremgår af kortbilag 1.8.

Beliggenhed og planmæssige forhold

Der bliver etableret en malkestald på ca. 864 m², som placeres syd for eksisterende halmlade. Halmladen på 648 m² bliver udvidet med ca. 4 m i bredden i sydlig retning og ca. 42 m i længden i østlig retning. Fremadrettet vil halmladen på ca. 2000 m² fungere som ungdyrstald. Byggestilen og byggemateriale bliver den samme stil som eksisterende staldanlæg.

Hele produktionsanlægget kommer til at ligge samlet. Dog vil ejendommens hidtidige bebyggelsesareal blive mere spredt end det er nu. Det nye plansiloanlæg og gyllebeholder bliver placeret langs Fogderupvej syd for eksisterende bebyggelsesareal. Baggrunden for at det nye del af anlægget ikke kan samles mere, er at ansøger ønsker at bevare muligheden for at placerer en stald parallelt med den kommende ungdyrstald ved evt. kommende udvidelser. Udvidelsesmulighederne mod nord og øst for det eksisterende anlæg er endvidere meget begrænsede, grundet dårlige geologiske forhold.

Plansiloerne kommer til at ligge parallelt med vejen, og begrundelsen herfor er dels den interne logistik på ejendommen, men også muligheden for at udvide med flere siloer, hvis der bliver opført en stald parallelt med ungdyrstalden.

Der er meddelt dispensation fra afstandskravet til skel syd for den nye gyllebeholder på 5000 m³. Der er endvidere meddelt dispensation for afstandskravet til markvandsboring fra den nye ungdyrstald.

Eksisterende beplantning ved produktionsanlægget mindsker det samlede anlægs visuelle indflydelse på det omkringliggende landskab, hvorfor der ikke stilles yderlig krav om beplantning.

Landskabelige værdier

De eksisterende bygninger og det planlagte byggeri ligger udenfor bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv. Anlægget er placeret i et "uforstyrret område", men uden for "værdifulde landskaber" og "værdifulde kystlandskaber".

Lugt, støv og støj

Produktionen vil forsætte i de eksisterende stalde, og der etableres en ungdyrstald og malkestald, hvis placering i forhold til naboerne, ifølge beregningerne overholder krav til genekriteriet. Nærmeste nabo (uden landbrugspligt) ligger ca. 575 meter vest fra centrum af staldanlægget og den beregnede geneafstand for lugt er 75,33 meter. Der ligger ingen byzone, sommerhusområde eller lokalplans udpegede boligområder inden for 1000 m fra produktionen.

Ved levering af foder og indkøring af halm kan der forekommer støv, men det vurderes, at det ikke giver gener udenfor husdyrbruget.

Der kan forekomme støj i forbindelse med blanding af foder og ved levering af foder, samt ved transporter til og fra ejendommen. Desuden kommer der støj fra malke- og køleanlægget.

Transport til og fra ejendommen

Udvidelsen af husdyrbruget vil bl.a. medføre, at antallet af transporter øges fra ca. 626 til 857 årligt.

Idet transporterne ikke kommer til at gå gennem et tættere bebygget område vurderes, at ændringen i antallet af transporter ikke vil give anledning til væsentlige gener.

Ammoniakbelastning og særlig værdifuld natur

Der findes ingen arealer med særlig værdifuld natur, som er beskyttet efter § 7 i lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug mv. indenfor en afstand af 1000 m fra anlægget. Der er dog en sø med hængesæk ca. 592 m sydvest for anlægget, som er så næringsfattigt, at

det kan sidestilles med Husdyrlovens § 7. Der er hhv. ca. 7 og 13 km fra anlægget til de to nærmeste Natura 2000-områder, Tinglev Sø og Mose samt Bolderslev Skov.

Næringsstoffer til vandmiljøet og grundvandet

Hvad angår fosfor viser beregningerne i ansøgningssystemet, at kravene til maksimalt fosforoverskud er overholdt. Hvilket ligeledes gør sig gældende for kravene til nitratudvaskning til overfladevand og grundvand.

Udbringningsarealerne er placeret uden for områder, der er sårbare for nitratudvaskning. Efter udvidelsen er udvaskningen til overfladevand beregnet til 66,7 kg N/ha. En del af udbringningsarealerne er beliggende i nitratfølsomt indvindingsområde. Her viser beregningerne, at etablering af 11 % efterafgrøder udover Plantedirektoratets krav bevirker, at udvaskningen af nitrat fra rodzonen er 50 mg nitrat pr. liter.

Der ikke sker nogen væsentlig påvirkning på naturarealer i Aabenraa Kommune beskyttet efter §3 i Naturbeskyttelsesloven, der kan retfærdiggøre krav eller vilkår, der går ud over det generelle beskyttelsesniveau. Der findes derimod flere naturarealer og et vandløb i Tønder Kommune, der skal beskyttes med udyrkede bræmmer.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og udbringning af husdyrgødning, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser mv. Det betyder, at udvidelsens virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som tilfredsstillende.

Bedste tilgængelige teknologi (BAT)

Det vurderes at ansøger anvender BAT indenfor:

- Vand og energi, da der bl.a. genindvindes varme fra nedkøling af mælk, anvendes drikkekar til kørerne og anvendes lyssensorer samt naturlig ventilation.
- Foder, da der bl.a. tages analyser af grovfoderet og udarbejdes foderplaner på baggrund af analyserne, og endvidere opbevares kraftfoder og grovfoder uden risiko for miljøet
- Management, da der bl.a. laves mark- og gødningsplaner, beredskabsplaner mm.
- Staldindretning, da der etableres fast gulv med 2 % hældning og dræn i midten i både kostald og ungdyrstald
- Opbevaring af husdyrgødning, da der bl.a. anvendes gyllebeholdere, som kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger, beholderne tømmes hvert år og inspiceres visuelt og er overdækket med flydelag, dybstrøelse kan opbevares på møddingsplads og markstakke overdækkes.
- Udbringning af husdyrgødning, da der bl.a. nedfældes gylle, ikke køres på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal og at mængder af husdyrgødning tilpasses afgrødernes behov via mark- og gødningsplaner.

Alternative løsninger

Der har været overvejet andre alternativer, hvad angår placering af det nye byggeri, men efter en grundig gennemgang af mulighederne for en udvidelse, er det vurderet at en udvidelse syd for det eksisterende anlæg er det mest hensigtsmæssige løsning. Det nye plansiloanlæg og gyllebeholder bliver placeret langs Fogderupvej syd for eksisterende bebyggelsesareal. Hele produktionsanlægget kommer til at ligge samlet, men ejendommens bebyggelsesareal vil blive mere spredt end det eksisterende anlæg. Baggrunden for at det nye del af anlægget ikke kan samles mere, er at ansøger ønsker at bevare muligheden for at placere en stald parallelt med den kommende ungdyrstald ved evt. kommende udvidelser.

De nye anlæg vil ikke være synlige for de omkringboende, da der langs Fogderupvej er et eksisterende læhegn.

Vurdering

Kommunen vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik. Endvidere vurderer kommunen, at husdyrbruget efter ud-

videlsen kan drives på stedet uden væsentlige indvirkninger på miljøet, såfremt vilkårene i denne miljøgodkendelse overholdes.

Aabenraa Kommune har meddelt miljøgodkendelse af den ansøgte ændring og udvidelse af husdyrbruget Fogderupvej 6, 6372 Bylderup-Bov.

1.3 Offentlighed

Ansøgning om miljøgodkendelse har været offentlig annonceret i uge xx, 200x i Aabenraa Ugeavis for at informere offentligheden om ansøgningen og tidligt inddrage denne i beslutningsprocessen.

Aabenraa Kommune har ikke modtaget henvendelser angående anmodning om at få tilsendt udkast til miljøgodkendelse.

Eller

Den x. måned 200x modtog Aabenraa Kommune henvendelse fra XX, der har anmodet om at få tilsendt udkast til miljøgodkendelse. Desuden er der indkommet bemærkninger fra xx, som omhandler xx. Bemærkningerne gav anledning til følgende ændringer af projektet.

Ansøgningsmaterialet og udkastet til miljøgodkendelse blev den x. måned 200x sendt i høring hos ansøger, naboer og andre berørte, som har anmodet herom, samt til de klageberettigede. Høringsberettigede er mærket med * i listen over klageberettigede i afsnit 12 Klagevejledning. Der var en frist på 6 (3 uger for § 11 og § 12, stk. 3 godkendelser) uger til afgivelse af bemærkninger.

Der er ikke kommet bemærkninger i høringsperioden.

Eller

Den x. måned 200x modtog Aabenraa Kommune bemærkninger fra xx. Bemærkningerne er vedlagt som bilag x.

Ansøgningen og udkastet er blevet ændret med hensyn til

- gyllebeholderens placering

Den meddelte miljøgodkendelse bliver offentlig annonceret i Aabenraa Ugeavis onsdag den x. måned 200x, og afgørelsen bliver fremsendt til klageberettigede personer, organisationer og myndigheder, samt de myndigheder der har været inddraget i sagens behandling. Disse er listet i afsnit 12 Klagevejledning.

2 Generelle forhold

Husdyrbruget er mindre end 250 dyreenheder (DE) og er derfor omfattet af § 11 i lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug med senere ændringer. Hele virksomheden er godkendelsespligtig, og Aabenraa Kommune er godkendelses- og tilsynsmyndighed for husdyrbruget.

Kommunen skal i forbindelse med udarbejdelse af en miljøgodkendelse vurdere om ændringen af dyreholdet kan give gener for naboer (lugt, støj, støv osv.), men også om ændringen giver en belastning på miljøet og naturen. Naturvurderingen omfatter ændringens påvirkninger af beskyttet natur i henhold til både husdyrbrugloven og naturbeskyttelsesloven, samt EU-habitat- og fuglebeskyttelsesområder. Desuden skal kommunen vurdere om diverse afstandskrav overholdes, at de landskabelige værdier ikke tilsidesættes og kravet om BAT er opfyldt, samt sikre at uheld forebygges.

Bekendtgørelsen om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug stiller krav om reduktion af ammoniakemissionen. Kravet afhænger af tidspunktet for indsendelse af ansøgning. Ansøgninger indsendt første gang i 2007 skal reducere ammoniakemissionen med 15 % i forhold til normtallet for bedste staldsystem i 2005/2006. For ansøgninger indsendt første gang i 2008 skal ammoniakemissionen reduceres med 20 %, og i 2009 skal ammoniakemissionen reduceres med 25 %.

Denne miljøgodkendelse fastlægger de vilkår, der skal gælde for en udvidelse/ændring af det eksisterende husdyrbrug.

2.1 Beskrivelse af husdyrbruget

Redegørelse

Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på husdyrbruget Fogderupvej 6, 6372 Bylderup-Bov med ejendoms nr. 5800014045. Ansøger driver/ejer kun Fogderupvej 6, 6372 Bylderup-Bov og har ikke andre ejendomme.

Til husdyrbruget er tilknyttet husdyrproduktionen vedrørende CHR nr. 50619, og virksomhedens CVR nr. er 30772377.

Godkendelsen er baseret på de oplysninger, som fremgår af ansøgnings-skema nummer 6640, version x, genereret den xx. måned 2009 og udskrevet fra www.husdyrgodkendelse.dk den xx. måned 2009. Ansøgningen med tilhørende bilag, er vedlagt som bilag 1.

Vilkår

1. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af det vedlagte ansøgningsmateriale, skema nr. 6640, version x, genereret den xx. måned 2009 og udskrevet fra www.husdyrgodkendelse.dk den xx. måned 2009 og med de vilkår, der fremgår af miljøgodkendelsen.
2. Ændringer i ejerforhold eller hvem der er ansvarlig for driften af husdyrbruget skal meddeles skriftligt til Aabenraa Kommune.
3. Vilkår der vedrører driften skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften. Hvis der ansættes udenlandsk arbejdskraft, skal vilkårene oversættes til et sprog, som de forstår.
4. En kopi af denne miljøgodkendelse skal til enhver tid være tilgængelig for driftspersonalet.

2.2 Meddelelesespligt

Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelser eller ændringer i dyreholdet, herunder staldanlæggene, gødningsopbevaringsanlæggene, harmoniarealerne og lignende, før ændringerne er godkendt af Aabenraa Kommune.

De anmeldte ændringer vurderes herefter af kommunen. Udskiftning af arealer inden for samme kategori (ejede/forpagtede og tredjemands arealer) kan udskiftes uden en ny miljøgodkendelse, såfremt kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare end de godkendte arealer.

2.3 Gyldighed

Der gives 5 år til at udnytte godkendelsens 2 etaper, efter den er meddelt. Vilklårene i denne miljøgodkendelse skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra det tidspunkt, hvor godkendelsen udnyttes.

Herefter gælder det, at hvis den meddelte miljøgodkendelse, ikke har været udnyttet helt eller delvist i tre på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste tre år.

Afvigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, brand, sygdom i besætningen mv., betragtes ikke som kontinuitetsbrud.

Vilkår

5. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra denne afgørelses meddelelse. Med "udnyttet" menes, at det ansøgte byggeri er taget i brug, og der er indsat et dyrehold svarende til opstart af den ansøgte produktion. Den fulde årsproduktion behøver således ikke være udnyttet 5 år efter meddelelse af godkendelse.

2.4 Retsbeskyttelse

Med denne miljøgodkendelse følger der 8 års retsbeskyttelse på de vilkår, der er nævnt i godkendelsen indtil xx. Måned 200x.

Aabenraa Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering inden for de 8 år og om nødvendigt meddele påbud eller forbud, hvis:

- der fremkommer nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller
- forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved miljøgodkendelsens meddelelse.

Det samme er tilfældet, hvis:

- der sker væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik, således at der skabes mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger, eller
- det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

2.5 Revurdering af miljøgodkendelsen

Miljøgodkendelsen skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første regelmæssige revurdering skal foretages, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 20xx.

2.6 Meddelelse af miljøgodkendelse

Aabenraa Kommunes afdeling for Miljø & Natur meddeler miljøgodkendelse i henhold til § 11 i lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug med senere ændringer til udvidelse af husdyrbruget på Fogderupvej 6, 6372 Bylderup-Bov.

Ejendommen meddeles miljøgodkendelse til en årlig produktion på:

- 168 køer (stor race)
- 120 kvier (6-25 mdr.)
- 38 småkalve (0-6 mdr.)
- 80 tyrekalve (40-55 kg)

Svarende til 249,73 DE.

Miljøgodkendelsen meddeles også til etape 1:

- en gyllebeholder på 5000 m³
- et plansiloanlæg på 2600 m² (40 m x 65 m)
- en tilbygning på ca. 1300 m² på eksisterende halmlade, hvor hele bygningen på ca. 2000 m² fremadrettet anvendes som ungdyrstald
- Renovering af eksisterende kostalds østlige del (ca. 650 m²)

Miljøgodkendelsen meddeles også til etape 2:

- en malkestald på ca. 864 m² (18 m x 48 m)

Byggeriet foregår i to etaper, mens dyreholdet løbende opformerer.

Det skal oplyses, at denne miljøgodkendelse ikke omfatter accept af anmeldt byggeri eller andre tilladelser/afgørelser efter anden lovgivning end efter husdyrbrugloven.

Godkendelsen gælder samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på husdyrbruget Fogderupvej 6, 6372 Bylderup-Bov.

Miljøgodkendelsen meddeles:

- på grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger,
- efter § 11 i lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug med senere ændringer og
- i henhold til de fastsatte vilkår.

Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring af husdyrbruget, før ændringen er anmeldt og godkendt af Aabenraa Kommune.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selv om disse regler eventuelt bliver skærpede i forhold til denne godkendelse.

Det er Aabenraa Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt:

- overholder bekendtgørelsens fire beskyttelsesniveauer for ammoniak, lugt, fosfor og nitrat
- lever op til kravene om anvendelse af bedste tilgængelige teknik
- ikke vil påvirke Natura 2000 områder væsentligt, og
- heller ikke vil have en negativ indflydelse på planter eller dyr omfattet af bilag IV, artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor på eller umiddelbart op til husdyrbrugets arealer.
- ikke vil have væsentlig virkning på de landskabelige værdier

Den xx. måned 200x

Navn

Miljøsagsbehandler

Teknik & Miljø

Miljø & Natur

Aabenraa Kommune

Plantagevej 4, 6330 Padborg

www.aabenraa.dk

Direkte 73 76 xx xx

landbrug@aabenraa.dk

Navn

Natursagsbehandler

Teknik & Miljø

Miljø & Natur

Aabenraa Kommune

Plantagevej 4, 6330 Padborg

www.aabenraa.dk

Direkte 73 76 xx xx

landbrug@aabenraa.dk

3 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

3.1 Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv.

Redegørelse

Husdyrbruget er beliggende i landzone ca. 1 km nordøst for Ravsted, som er nærmeste samlet bebyggelse. Nærmeste byzone er i Bedsted, som er beliggende ca. 4,5 km syd for anlægget og nærmest nabobeboelse (Fogderupvej 4) er beliggende ca. 170 m syd for den nye del af anlægget.

Anlægget er placeret på matrikel 26 og 290 Ravsted ejerlav, Ravsted. Der gives dispensation for afstanden til naboskel, da den nye gyllebeholder placeres 10 m fra naboskel samt dispensation for afstandskrav til markvandsboring, da den nye ungdyrstald placeres ca. 6 m fra boringen.

Skræmdump, som viser ejendommen.

Der må ikke ændres på størrelsen af billedet

Afstandene er enten målt fra nærmeste stald/gyllebeholder eller fra det samlede staldanlæg som beregnet i www.husdyrgodkendelse.dk.

Tabel 1 Afstande til kommuneplaner/lokalplaner

Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens fremtidige byzone	Ca. 4.460 m Ca. 4.500 m	Målt fra ny gyllebeholder til nærmeste eksisterende byzone i Bedsted. Målt fra centrum af staldanlægget til eksisterende byzone i Bedsted.	50 m
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens fremtidige sommerhusområde	Ca. 23 km	Målt fra anlægget til sommerhusområde ved Skarrev ved Aabenraa fjord.	50 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål	Ca. 1.010 m	Målt fra ny gyllebeholder til "område udlagt til boligformål" Ø for Ravsted.	50 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til offentlige formål med	Ca. 6.550 m	Målt fra ny gyllebeholder til "planlagt område til offentlige formål" (udd. Inst. - v/skole)	50 m

henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.		i Østerhøjst.	
Nabobeboelse	Ca. 170 m	Målt fra ny gyllebeholder til nabohus lige S for bedriften – Fogderupvej 4. Denne nabo har landbrugspligt.	50 m
	Ca. 575 m	Målt fra centrum af staldanlæg til nærmest nabobeboelse uden landbrugspligt er beliggende på Lille knivsigvej 6, vest for anlægget	

Tabel 2 Afstandskrav

Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Beboelse på samme ejendom	6 m	Målt fra stuehus til løsdriftsstald S for huset. Da der er tale om eksisterende stald er kravet stadig overholdt. Alt nybyggeri overholder endvidere afstandskravet.	15 m
Levnedsmiddelvirksomhed	1100 m	Slagter i Ravsted	25 m
Fælles vandindvindingsanlæg	1360 m	Målt fra ny gyllebeholder til alment vandværk i Ravsted.	50 m
Enkelt vandindvindingsanlæg	5 m	Målt fra ny ungdyrstald til markvandingsboring, DGU 159.600, som er placeret N for stalden. Afstanden er mindre end 25 m, og der er givet dispensation for afstandskravet.	25 m
Vandløb	245 m	Målt fra løsdriftsstald til beskyttet vandløb mod Ø.	15 m
Dræn		Der er ikke kendskab til dræn på de arealer, hvor der skal laves nyetableringer. Såfremt dræn findes skal de afblændes 15 m fra nyetableringen eller ligges i faste rør.	15 m
Sø	255 m	Målt fra løsdriftsstald til beskyttet sø mod NØ	15 m
Privat fælles vej/ offentlig vej	15 m	Målt fra ny gyllebeholder og nyt plansiloanlæg ud til Fogderupvej.	15 m
Naboskel	10 m	Målt fra ny gyllebeholder til naboskel mod S – Fogderupvej 4. Der er tale om matrikel nr. 315, Ravsted Ejerlav, Ravsted. Afstanden er mindre end 30 m, og der er givet dispensation for	30 m

		afstandskravet.	
--	--	-----------------	--

Afstandskrav til nybyggeri fremgår af bilag 1.2

Kirkebeskyttelseslinie og kirkeomgivelser

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for "Kirkebyggelinien" eller udpegningen "Kirkelandskaber".

Kystnærhedszonen

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg indenfor udpegningen "Kystnærhedszonen".

Lavbundsarealer inkl. evt. okkerklassificering

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen "Lavbund og okker". Løsdriftstalden grænser mod Ø op til et klasse "IV område – Ingen risiko for okkerudledning".

Skovrejsningsområder

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen.

Strandbeskyttelseslinie

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen.

Klitfredningslinie

Der er hverken bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen.

Skovbyggelinie

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen.

Sø- og åbeskyttelseslinie

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningerne "Sø- og åbeskyttelseslinier".

Fredede områder, fortidsminder og fortidsmindebeskyttelseslinier

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningerne "Fredede områder forslag", "Fredede områder", "Fredede fortidsminder" eller 100 meter beskyttelseslinien for fortidsminder.

Der er ingen arealer inden for udpegningerne "Fredede områder forslag", "Fredede områder", "Fredede fortidsminder" eller 100 meter beskyttelseslinien for fortidsminder.

I museumsloven nr. 1505 af 14. december 2006 er i § 29f fastsat regler om, at der på fortidsminder og inden for en afstand af 2 meter fra dem ikke må foretages jordbehandling, gødes eller plantes.

I henhold til naturbeskyttelsesloven, LBK nr. 1042 af 20/10/2008, må der ikke inden for 100 meter fra fortidsminder, der er beskyttet efter bestemmelserne i museumsloven foretages ændringer i tilstanden af arealet, herunder etableres hegn, placeres campingvogne og lignende. Forbuddet gælder ikke for sædvanlig hegning på jordbrugsejendomme og landbrugsmæssig drift bortset fra tilplantning. Forbuddet gælder endvidere ikke for fortidsminder, der ikke er synlige i terrænet, samt fortidsminder, der er nævnt i bilag 1 til loven.

Beskyttede sten- og jorddiger

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg der grænser op til "Beskyttede sten- og jorddiger".

Der er ingen arealer der grænser op til "Beskyttede sten- og jorddiger".

I museumsloven nr. 1505 af 14. december 2006 er i § 29a fastsat regler om, at der ikke må foretages ændring i tilstanden af sten- og jorddiger og lignende. For sten- og jorddiger og lignende, der er beskyttet som fortidsminder, gælder alene reglerne om fortidsminder.

Vurdering

De nye anlæg overholder gældende afstandskrav, bortset fra gyllebeholder til naboskel samt ungdyrstald til markvandsboring.

Aabenraa Kommune vurderer, at der kan meddeles dispensation for afstandskravet fra den nye gyllebeholder på 5000 m³ til naboskel. Den nye gyllebeholder, plansiloanlæg og malkestald placeres i tilknytning til det eksisterende anlæg. Aabenraa Kommune vurderer, at den ansøgte placering af gyllebeholderen er acceptabel af hensyn til fremtidig udvidelsesmulighed. Det er vurderet, at placeringen af gyllebeholderen ikke er til gene for nabo, dels på grund af afskærmede beplantning, og dels ud fra det forhold, at der er tale om naboskel til ejendom med husdyrproduktion og ikke i umiddelbar nærhed af beboelse, men i nærhed af en eksisterende gyllebeholder. Der er ca. 170 m fra gyllebeholderen til nabobeboelse på Fogderupvej 4. Nabo er desuden er indforstået med denne placering. Aabenraa Kommune har derfor givet dispensation for afstandskrav til naboskel.

Aabenraa Kommune vurderer, at der kan meddeles dispensation for afstandskravet fra den nye ungdyrstald til markvandsboring DGU 159.600. Dette begrundes i at den nuværende halmlade, som ønskes forlænget og omdannet til ungdyrstald etableres med fast gulv. Markvandsboringen er endvidere forbedret, herunder med fast bund i boringen samt en betonring rundt om boringen.

Vilkår

6. For at sikre at der ikke sker forurening af grundvand i forbindelse med dispensation for afstandskrav til markvandsboring DGU 159.600, skal der etableres fast bund i ungdyrstalden og i boringen samt etableres en betonring rundt om boringen med dæksel.
7. Der skal etableres et cirkulært fredningsbælte med en radius på 5 meter omkring alle vandboringer. Inden for fredningsbæltet må der ikke gødes, bruges eller opblandes bekæmpelsesmidler, gifte eller andre stoffer, der kan forurene grundvandet, ligesom opbevaring af gødning, bekæmpelsesmidler m.v., herunder tom emballage, ikke er tilladt.
8. Markvandsboringen DGU 159.600 skal flyttes, så alle afstandskrav hertil overholdes efter gældende regler efter dens tilladelse er udløbet den 31. december 2013. Alternativt skal boringen sløjfes herefter efter gældende regler.

3.2 Placering i landskabet

Redegørelse

Bedriften er placeret på Fogderupvej 6, 6372 Bylderup-Bov og er endvidere beliggende i landzonen i Aabenraa Kommune.

Bygningsmæssigt er der tale om et byggeri af en ny malkestald på ca. 864 m² der har en højde på 8,8 m, 4 plansiloer med for- og bagplads på i alt 2.600 m², renovering af eksisterende kostalds østlige halvdel på 650 m² fra dybstrøelse til fast gulv med dræn, ny tilbygning/udvidelse på ca. 1.300 m² af halmlade, som omdannes til ungdyrstald med dybstrøelse og fast gulv med dræn samt en ny gyllebeholder på 5.000 m³.

Placeringen er blandt andet bestemt af produktionen på ejendommen, under hensyntagen til de logistiske og geologiske forhold, og hvor en forlængelse af eksisterende halm-lade er mest hensigtsmæssig. Derudover er muligheden for en fremtidig udvidelsesmulighed, herunder en stald, som skal placeres parallelt med den kommende ungdyrstald taget med i overvejelserne.

Byggeriet vil blive opført i samme materialer som det eksisterende byggeri, dvs. søstenselementer og røde stålplader samt grå eternit på tag.

Der er tale om et åbent landskab præget af landbrugsejendomme samt landsbyer, herunder Ravsted og Fogderup. En del markskel er markeret med levende hegn, og vejen syd for anlægget er ligeledes beplantet med læhegn.

Landskabet omkring ejendommen er relativt fladt og et typisk intensivt landbrugslandskab med ret få naturelementer. De ønskede nye bygninger etableres alle i forbindelse med de eksisterende.

Bedriftens harmoniarealer ligger inden for en afstand af ca. 10 km mod nord og ca. 1 km mod øst og vest for ejendommen. Harmoniarealerne mod nord er beliggende i Tønder kommune.

Af nedenstående tabel kan ses en oversigt over ejendommens bygninger, herunder udformning og materialer.

Tabel 3 Materialevalg

Bygning		Grundplan ca.	Bygningshøjde ca.	Taghældning	Bygningsmaterialer/farver	Anvendelse
1	Stuehus	130 m ²	9 m	25°	Røde mursten og røde teglsten	Privat beboelse
2	Mellembygning	30 m ²	5,5 m	25°	Røde mursten og røde teglsten	Bad og kontor
3	Maskinhus og værksted	429 m ²	7,5 m	20°	Søstenselementer, røde stålplader og gråt eternittag	Maskiner og værksted
4	Kostald	1.295 m ²	6,5 m	20°	Søstenselementer, røde stålplader, grå gardiner og gråt eternittag	Malkekøer
5	Ungdyrstald	2.000 m ²	8,8 m	20°	Søstenselementer, røde stålplader, grå gardiner og gråt eternittag	Ungdyr
6	Møddingsplad/kalvehytter	150 m ²	0,6 m	-	Grå beton	Opbevaring af dybstrøelse og kalvehytter
7	Plansiloanlæg	2.600 m ²	2,5 m	-	Grå beton	Opbevaring af ensilage
8	Gyllebeholder	1.450 m ³	3 m	-	Søstenselementer	Opbevaring af flyende husdyrgødning
9	Gyllebeholder	5.000 m ³	4 m	-	Søstenselementer	Opbevaring af flyende husdyrgødning
10	Malkestald	864 m ²	8,8 m	20°	Søstenselementer, røde stålplader og gråt eter-	Malkeanlæg og opsam-

					nittag	lingsplads
11	Silotank	20 m ³	6	-	Stål	Opbevaring af mælk
12	Vaskeplads	130 m ²	-	-	Grå beton	Vask af maskiner mm.

Landskabelige værdier

Områder med landskabelig værdi

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen "Værdifulde kystlandskaber".

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen "Værdifulde landskaber".

Uforstyrrede landskaber

Alle bygninger og opbevaringsanlæg ligger inden for udpegningen "Uforstyrrede landskaber".

Kulturhistoriske værdier og bevaringsværdige landsbyer

Der er ingen bygninger, opbevaringsanlæg eller arealer inden for udpegningen "Værdifulde kulturmiljøer".

Naturmæssige værdier

Naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser

Der er **ingen** bygninger eller arealer inden for udpegningerne "Særlig næringsfattige naturarealer".

Der er **ingen** bygninger eller arealer inden for udpegningerne "Naturområder".

Der er **ingen** bygninger eller arealer inden for udpegningerne "Områder med naturinteresser".

Arealer udpeget jf. § 7 i lov om godkendelse af husdyrbrug

Der er ca. 8,250 km til det nærmeste udpegede § 7 areal. Det er et mose/hedeområde SØ for anlægget ved Terkelsbøl (Udpeget af Aabenraa kommune).

Natura 2000

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde ligger ca. 9,3 km vest for ejendommen. Området er et EF Habitat område nr. 88 – Kongens mose og Draved skov herunder fuglebeskyttelsesområde nr. 61, navn Kongens mose og Draved skov (Tønder Kommune).

I Aabenraa Kommune er der hhv. ca. 7 og 13 km fra anlægget til de to nærmeste Natura 2000-områder, Tinglev Sø og Mose samt Bolderslev Skov.

Det nærmeste marine internationale naturbeskyttelsesområde ligger ca. 31 km sydøst for ejendommen. Området er Natura 2000 område nr. 64, Flensborg Fjord og Nybøl Nor.

Beskyttede naturarealer (§ 3)

Der er ingen bygninger inden for udpegningen. Det nærmeste beskyttede vandløb ligger 245 m fra løsdriftsstalden, den nærmeste beskyttede sø ligger 255 m fra løsdriftsstalden og den nærmeste "Beskyttede eng" ligger 520 m fra den nye gyllebeholder.

Følgende arealer grænser op til udpegningen "Beskyttede Vandløb": Mark 7, 8, 9 og 10. Mark 18 grænser op til udpegningen: "Beskyttet Fredskov". I mark 11 ligger der en "Beskyttet sø" og marken grænser op til yderligere 2 "Beskyttede søer". Mark 11 grænser også op til "Beskyttet mose" og "Beskyttet eng".

Geologiske værdier

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen "Skovrejsning uønsket pga. geologiske forhold".

Rekreative værdier

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningerne "Fritidsområder", "Eksisterende sommerhusområder", "Nye sommerhusområder", "Arealudlæg til ferie-fritidsformål", "Planlagte arealer til ferie-fritidsformål" eller "Planlagte arealer til byformål".

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at der i projektet er redegjort for inddragelse af eksisterende bygninger og for behovet for det ansøgte anlæg. Ejendommen fremtræder som en samlet enhed i landskabet, idet bygningerne er opført i tilknytning til hinanden. Således udgør ejendommens bebyggelses- og færdselsareal en hensigtsmæssig enhed.

Det vurderedes tillige, at de nye driftsbygninger, herunder malkestalden, plansiloanlægget og gyllebeholderen samt udbygningen af halmladen (kommende ungdyrstald), ikke ændrer væsentligt på oplevelsen af landskabet samt at det ikke vil få indflydelse på det udpegede kulturmiljø. Det vurderes endvidere, at beliggenheden og udformningen af det ansøgte ikke visuelt vil ændre væsentligt på området, da de nye bygninger vil blive som de eksisterende.

Det vurderes samlet, at udvidelsen og de deraf følgende ændringer i området ikke vil være i strid med hensynet til landskabelige interesser.

Vilkår

9. Udvidelsen af halmladen (kommende ungdyrstald) og nybyggeri af malkestald, plansiloanlæg og gyllebeholder skal opføres i materialer, dimensioner og farvevalg som beskrevet i tabel 3.
10. Læhegnet vest for den nye gyllebeholder og langs Fogderupvej skal have en stedse vedligeholdt beplantning, der giver en vedvarende og effektiv afskærmning.

4 Husdyrhold, staldanlæg og drift

4.1 Husdyrhold og staldindretning

Redegørelse

I forbindelse med ændringen og udvidelsen vil der ske bygningsmæssige ændringer i anlægget. Den eksisterende stald anvendes fremadrettet kun til malkekøer (Bygning 4). De nuværende dybstrøelsesbokse, som i dag anvendes til ungdyr fjernes og i stedet bliver der etableret senge med fast gulv med dræn, 2 % hældning og skrabning hver anden time.

Der ønskes at etablere en ny stald, som har plads til alle ungdyr. Ungdyrene fra 0-6 mdr. går i dybstrøelse, og ungdyrene fra 6 mdr. og indtil kælvning går i sengestald med fast gulv med dræn 2 % hældning og skrabning hver anden time (Bygning 5).

BAT staldindretning

BAT indenfor kvægbrug er ikke nærmere defineret, da der ikke er noget, der tilsvarende referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF). Der er dog et enkelt BAT-byggeblad for præfabrikerede drænedede gulve, samt et BAT-blad for svovlsyrebehandling af kvæggylle. BAT-byggebladet for præfabrikerede drænedede gulve er historisk og ikke ajourført med hensyn til driftsøkonomi og miljøøkonomi. Desuden er der www.husdyrgodkendelse.dk's beregninger.

Stald 1.1.1: Staldindretningen i den del af den eksisterende løsdriftsstald (Kostald, Bygning 4), som skal ombygges bliver fast gulv med 2 % hældning og skrabning hver anden time. Det vurderes dermed at leve op til BAT for kvæg. Det forventes, at den eksisterende del af kostalden (stald 1.1.1) med senge med fast gulv vil kunne forsætte uændret i ca. 20 år, inden der er behov for større renoveringer. Inventaret er senest blevet renoveret i 1997. Det vil så blive vurderet til den tid, hvilke tiltag der skal til, for at leve op til BAT.

Stald 1.1.2: Staldindretningen i størstedelen af den nye ungdyrstald bliver fast gulv med 2 % hældning og skrabning hver anden time. I den nye ungdyrstald (Bygning 5) vil en andel af stalden blive indrettet med dybstrøelse. Dybstrøelsesstalde til kalve er i overensstemmelse med god landmandspraksis og kravene til dyrevelfærd.

Stald 1.1.3: I staldafsnittet med kalvehytter går tyrekalvene på dybstrøelse (Bygning 6). Dybstrøelsesstalde til tyrekalve er i overensstemmelse med god landmandspraksis og kravene til dyrevelfærd.

Fravalg af BAT inden for staldteknologi:

Der etableres ikke et anlæg til svovlsyrebehandling af gyllen, hverken i de eksisterende eller i de nye stalde. Svovlsyrebehandling af kvæggylle for malkekvæg er beskrevet i BAT-bladet (MST), 2. udgave, oprette 15.03.2004, revideret 17.03.2009. Det fremgår af BAT-bladet, at den sure gylle kan have negative konsekvenser ved nogle typer af beton på grund af sulfatreaktionen. Desuden giver svovlsyrebehandlingen problemer med at opretholde et naturligt flydelag.

Svovlsyrebehandlingen er fravalgt, da der er tale om staldsystemer med fast gulv og dybstrøelse i eksisterende og i nye stalde og staldafsnit. Forsuring af gyllen vil derfor kun kunne opnå en reduktion af ammoniakemissionen fra lagertankene på ca. 1 %. Derudover er der valgt at etablere gulve med tilsvarende ammoniakreduktion, som ved præfabrikerede drænedede gulve.

Det er endnu ikke afgjort hvilket gulvfabrikat, der ønskes, eller om det bliver en lokal entreprenør, der skal støbe gulvet. Der er på BAT-byggeblad 107.04-51 kun medtaget gulve fra Perstrup Beton Industri A/S og Thisted-Fjerritslev Cementvarefabrik A/S. Det

forventes at fx gulve fra Borg Beton og Cowshopping samt gulve støbt på stedet lever op til en 4 % ammoniakemission.

I svinestalde er det muligt at opnå en reducerende effekt på ammoniakemissionen ved gyllekøling i kanalbunden. Der findes der på nuværende tidspunkt ikke forsøg, der viser at gyllekøling har en effekt i kvægstalde. Da staldsystemerne består af faste gulve og dybstrøelse, er der kun meget begrænset areal med gyllekanaler. Gyllekøling er derfor fravalgt.

Der etableres ikke luftrensning eller luftvasker, da der er tale om stalde med naturlig ventilation.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer ud fra en proportionalitetsbetragtning, at det eksisterende staldsystem kan fortsætte indtil det skal renoveres, og at nybyggeri er i overensstemmelse med BAT.

Det vurderes endvidere, at den beskrevne indretning og drift er i overensstemmelse med gældende regler og ikke vil medføre gener for miljøet.

Aabenraa Kommune vurderer, at det ansøgte dyrehold kan etableres og drives som ønsket med følgende vilkår

Vilkår

11. Dyreholdets omfang og sammensætning samt fordeling i de enkelte staldafsnit må ikke overstige/ændres i forhold til nedenstående tabel dog med mulighed for fleksibilitet som angivet i vilkår 14 og 15. Dyreenhedsomregningsfaktoren fremgår af bilag 1 til bekendtgørelse nr. 717 af 2. juli 2009 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v.

Stald nr.	Dyrehold	Staldsystem (gulvsystem og udmugnings-system)	Vægt/alder	Stipladser (antal individer)	DE
1.1.1, bygning 4	Køer, kostald	Sengestald med fast gulv	-	98	115,29
1.1.1, bygning 4	Køer, kostald	Sengestald med fast gulv, 2 % hældning, skrabning hver anden time	-	70	82,35
1.1.2, bygning 5	Kalve, kalvestald	Dybstrøelse	0 – 6 mdr.	38	7,76
1.1.2, bygning 5	Kvier, Ungdyrstald	Sengestald med fast gulv, 2 % hældning, skrabning hver anden time	6 – 25 mdr.	120	43,59
1.1.3, bygning 6	Tyrekalve	Dybstrøelse	40 – 55 kg	80	0,74

12. Bedriften skal underrette Aabenraa Kommune:

- om besætningens størrelse 2 år efter miljøgodkendelsen er med-

- delt og
- når besætningen er nået op på 249,73 DE.
13. Den samlede årlige produktion må ikke overstige 249,73 DE.
 14. Fordelingen mellem antal malkekøer, opdræt og kalve kan variere med maksimalt 10 % i DE inden for hver gruppe (malkekøer, opdræt og tyrekalve), dog således at det maksimale dyrehold beregnet over planperioden (1. august til 31. juli) ikke må overstige det godkendte antal på 249,73 DE.
 15. Der tillades afvigelser i slagtekalvenes afgangsvægt, dog med en maksimal afgangsvægt på 60 kg, dog må dyreholdet ikke overstige det godkendte antal på 249,73 DE.
 16. Årsproduktionen skal kunne dokumenteres efter anmodning fra Aabenraa Kommune.
 17. Ombygningen af den ene halvdel af eksisterende kostald og den nye ungdyrstald skal have fast gulv med 2 % hældning og skræbes hver anden time. Anvisningerne i byggeblad omkring pladsstøbte gulve skal følges, dog kan drærende udskiftes med mindre kanal.

4.2 Ventilation

Redegørelse

Der er ingen mekanisk ventilation på ejendommen. Der anvendes kun naturlig ventilation, og ventilationen sker gennem åbning i siden samt i kip.

Med naturlig ventilation er der sikret et stort luftskifte, hvilket medfører, at staldgulvene er forholdsvis tørre, hvilket betyder en lavere koncentration af ammoniak og lugt.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at denne form for ventilation er den bedst mulige for dyrevelfærd og minimering af lugtgener og stiller derfor ikke vilkår om ventilation.

4.3 Fodringsteknik

Redegørelse

Foder til kvæg består af ca. 60 % hjemmeavlet grovfoder, hovedsageligt majs og græs, samt indkøbt tilskudsfoder i form af færdigblandinger alene eller i kombination med forskellige råvarer som f.eks. sojaskrå, rapsprodukter, korn, roepiller m.m. Foderplanen afstemmes jævnlige med en mineralblanding for at tilgodese kreaturenes behov for næringsstoffer.

Fodersammensætningen afstemmes i forhold til dyrenes biologiske behov (kalv, kvie, malkende ko, goldko, slagteko og evt. slagtekalv). For at opnå så præcis en næringsstofsammensætning som muligt, udtages der analyser af grovfoderet. Analyserne ligger til grund for sammensætningen af det indkøbte foder. Optimeringen af foderplanen sker bl.a. på protein, så overforsyning såvel som underforsyning undgås. Overforsyning med protein medfører en belastning på miljøet, men det overbelaster også koen.

På mineralsiden kan der ud fra bedriftens aktuelle grovfoderanalyser af mineralstofproducenten udarbejdes specielt sammensatte mineralblandinger, der opfylder normerne til dyrenes behov for alle mikro- og makromineraler, heriblandt fosfor, samt vitaminer. Ansøger er interesseret i at ovenstående er i orden, da ubalance i foderets sammensætning betyder forringelse af foderudnyttelsen og dermed forringelse af det økonomiske udbytte.

Bedriftens forbrug af foderstoffer til køer og opdræt er ca. 300 tons kraftfoder pr. år. Efter udvidelsen vil der anvendes ca. 450 ton kraftfoder pr. år, således at foderforbruget stiger, med ca. 50 %. Andelen af grovfoder stiger tilsvarende med ca. 50 %, mens forbruget af halm forventes at falde, da antallet af dyr på dybstrøelse falder. Hovedsageligt

produceres al grovfoder på ejet og forpagtet jord samt på arealerne, hvor der er indgået aftale om produktionsmæssig samdrift, mens halm primært indkøbes.

Grovfoderet består af græs- og majsensilage, som i nudrift opbevares i 14 markstakke. I ansøgt drift vil dette opbevares i det nye plansiloanlæg, hvor der er plads til 5000 m³. Halm opbevares dels i halmlade/ ugdyrstald og i markstakke.

Derudover indkøbes der kraft- og proteinfoder. Indkøbt kraftfoder opbevares i løs vægt og der leveres 15 tons ad gangen. Det opbevares inden i maskinhuset. Korn opbevares i halmladen/ungdyrstalden og leveres i 840 kg container, som kan byttes.

De øvrige fodermidler, kridt og mineraler osv. leveres i sække på paller og opbevares i nudriften i halmladen (ungdyrstalden) eller i maskinhuset, og det vil det også fremadrettet.

BAT foder

Der anvendes BAT inden for foder, da at indkøbte fodermidler og ensilage opbevares og håndteres miljømæssigt forsvarligt uden væsentlig risiko for miljøet. I BREF er der vejledende niveauer for råprotein i BAT-foder, men der er ingen vejledende niveauer for råprotein for kvæg. Der foretages analyser af grovfoderet, som ligger til grund for sammensætningen af det indkøbte foder, samt at der udarbejdes jævnligt foderplaner, hvilket må anses for BAT indenfor foder.

Fravalg af foderteknologi?

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at der med de nuværende og planlagte tiltag til opbevaring og håndtering af foder ikke sker en væsentlig øget påvirkning af omgivelserne.

Vilkår

18. Der skal udarbejdes foderplan til de forskellige dyregrupper.

4.4 Opbevaring af ensilage

Redegørelse

I nudriften er der ca. 14 markstakke med ensilage, men i forbindelse med udvidelsen vil der blive bygget et plansiloanlæg med 4 plansiloer sydvest for halmladen/ungdyrstalden. Siloerne er hver især 10 m brede og 50 m lange og med en sidehøjde på 2,5 m. Der vil blive etableret en randzone på 5 m bagved og 10 m foran.

Efter udvidelsen vil der blive opbevaret ca. 5.000 m³ ensilage pr år. Ensilagen opbevares hovedsagligt i plansiloerne efter udvidelsen, men i markstak i nudriften.

Håndtering af ensilage vil ske således, at eventuelle lugt- og fluegener for nabobeboelser minimeres. Endvidere vil håndteringen sikre, at risiko for tab af næringsstoffer til omgivelserne minimeres.

Såfremt der er ensilagestakke, der ikke placeres på fast bund med afløb til opsamlingsbeholder, vil de højst være placeret på samme sted i 12 måneder. Der vil derefter gå minimum 5 år, før ensilagen igen placeres på samme sted.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at der med de ansøgte tiltag vedrørende opbevaring og håndtering af foder ikke sker en væsentlig øget påvirkning af omgivelserne.

Vilkår

19. Ved etablering af ensilagestakke skal tidspunkt og placering noteres på kortbilag i driftsjournalen.
20. Markstakke, der ikke placeres på fast bund med afløb til opsamlingsbeholder, må højst være placeret på samme sted i 12 måneder. Der skal derefter gå mindst 5 år, før markstakke igen må placeres på samme sted.
21. Kasseret ensilage fra ensilagepladser eller – siloer skal fjernes løbende og opbevares overdækket med plast eller lignende for at forhindre lugtgener.
22. Ensilage i markstak skal overholde følgende afstandskrav:

Kategori	Afstandskrav, meter
Enkelt vandindvindingsanlæg	25 m
Fælles vandindvindingsanlæg	50 m
Vandløb (herunder dræn) og søer	15 m
Offentlig vej og privat fællesvej	15 m
Levnedsmiddelvirksomhed	25 m
Nabobeboelse	50 m
Til naboskel	30 m

23. Ensilage i markstakke må ikke placeres på arealer som skrånere mod vandløb og søer, og de skal placeres så de ligger mest muligt i læ.
24. Ensilage skal overdækkes straks efter etablering af markstak.
25. Ensilagen skal overdækkes med lufttæt materiale straks efter ilægning i siloen.

4.5 Rengøring af stalde

Redegørelse

Malkestalden vaskes efter hver endt malkning, svarende til to gange dagligt. Malkeanlæggets rør vaskes ligeledes efter hver endt malkning. Spildevandet ledes til gyllekanal.

Løsdriftsstalden er etableret med fast gulv og dybstrøelsesboks, og i forbindelse med udvidelse sker der en ombygning af dybstrøelsesområdet i løsdriftsstalden og det nye område til malkekøer indrettes med fast gulv, 2 % hældning og skrabning hver anden time. Det eksisterende faste gulv i løsdriftsstalden skrubes også hver anden time. Den nye ungdyrstald etableres med dybstrøelsesboks og med fast gulv, 2 % hældning og skrabning hver anden time.

I afdelingen med dybstrøelse i den nye ungdyrstald og i kalvehytterne rengøres ved udmugning. I ungdyrstalden udmuges 1 gang månedligt, og hver 14. dag i kalvehytterne. Så hyppig udmugning medfører, at der dagligt tilføres dybstrøelse til møddingspladsen. Hvis der bliver vasket i staldene, sker dette med højtryksrensere og vand. Spildevandet ledes til gyllekanal og gyllebeholder.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at rengøring af stalde håndteres miljømæssigt forsvarligt uden væsentlig risiko for miljøet og med overholdelse af gældende krav og retningslinjer mht. rengøring.

Vilkår

Afsnittet har ikke givet Aabenraa Kommune anledning til at stille særlige vilkår ud over den generelle lovgivning.

4.6 Energi- og vandforbrug

Redegørelse

Elektricitet anvendes primært til malkning, nedkøling af mælk, gyllepumpning, markvanding samt belysning.

Der er naturlig ventilation i staldene, hvilket medfører, at der ikke bruges energi til ventilation. Med naturlig ventilation er der sikret et stort luftskifte, hvilket medfører, at staldgulvene er forholdsvis tørre, hvilket betyder en lavere koncentration af ammoniak og lugt.

Der sker ingen opvarmning af driftsbygninger med dyrehold, hvorfor der ikke bruges energi på opvarmning. Der vil genvindes varme fra mælkekøling, når den nye malkestald bliver etableret – varmen vil benyttes til at opvarme vand, som anvendes til rengøring af malkeum mv. Vand, som anvendes til nedkøling af mælken, genbruges som drikkevand.

Endvidere bruges solen som lyskilde i videst muligt omfang. Dette sker ved at have størst muligt lysindfald gennem åbne sider og lysplader i taget samt lyse farver i stalden.

Der er vågelys i staldene om natten og i den nye ungdyrstald vil der være automatiseret tænd og sluk af natlyset i stalden. Der er tale om et skumringsrelæ, der tænder og slukker afhængigt af de naturlige lysforhold.

Logistikken i forbindelse med fodring er indrettet, så afstanden giver færrest muligt driftstimer i forbindelse med fodring, hvilket minimerer energiforbruget. Der forventes at være et mindre dieselforbrug ved foderhåndtering efter udvidelsen, når alt grovfoderet kan opbevares på fast bund og mere samlet i de nye køresiloer. Dieselforbruget registreres årligt.

Tabel 4 Energiforbrug

Type	Forbrug før	Forbrug Efter
Elforbrug	72.000 kWh	120.000 kWh
Fyringsolie stuehus	1.800 l	1.800 l
Dieselloolie til markbruget	10.000 l	10.000 l

Vandforsyningen til husdyrproduktionen og privat forbrug stammer fra et privat alment vandforsyningsanlæg, Ravsted Vandværk. Der anvendes primært vand til drikkevand og vask af malkeanlæg. Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses dagligt med henblik på at undgå spild. Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt. Der anvendes drikkekar til kørne.

Vaskevandet fra rengøring af mælketank og malkeanlæg genanvendes til vask af malkestalden både i nudrift og i ansøgt drift. Vandforbruget registreres årligt.

Tabel 5 Vandforbrug

Type	Forbrug før	Forbrug efter
------	-------------	---------------

Drikkevand inkl. vandspild	5.155 m ³	7.989 m ³
Vask af stald, overbrusning, iblødsætning m.v.	467 m ³	703 m ³
Rengøring af markredskaber	50 m ³	50 m ³
I alt vandforbrug	5.672 m ³	8.742 m ³

Der anvendes ikke vand til sprøjtning på ejendommen, da sprøjtning varetages af maskinstation.

Der foreligger tilladelse til 2 markboringer på ejendommen. Den ene er meddelt den 2. april 1997 til 4.300 m³ vand om året. Tilladelsen udløber den 31. december 2011. Boringen er placeret i mark 13, hvor der pumpes vand op med en traktordreven pumpe. Den anden tilladelse er meddelt den 20. oktober 1998 til 41.000 m³ vand om året. Tilladelsen udløber den 31. december 2013. Boringen er placeret mellem kostalden og ungdyrstalden, og der pumpes med en elpumpe. Forbruget varierer, men er maksimalt på det tilladte antal m³. Ansøger benytter kun markvanding i tørre perioder og anvender Planteinfo.dk til at vurdere behovet.

Vandindvindingsanlæg fremgår af bilag 1.1 og 1.8.

BAT vand- og energiforbrug

Der er ikke udarbejdet BAT for forbruget af energi og vand for kvægbrug, men i henhold til BREF for intensiv fjerkræ- og svineproduktion kan BAT være en reduktion af vandforbruget, hvis der sker registrering af vandforbruget ved måling, detektering og reparationer af lækage. BAT for energiforbruget kan være en reduktion af energi. Desuden er naturlig ventilation BAT for svinestalde, hvilket burde kunne overføres til kvægstald.

Aabenraa Kommune vurderer, at husdyrbruget anvender BAT inden for energi- og vandforbrug, idet husdyrbruget registrerer vand- og energi forbruget årligt, samt har løbende opsyn med anlægget, og dagligt gennemfører en inspektionsrunde.

Det vurderes, at malkeanlæg er den enkeltposter i det totale energiforbrug, der vægter mest. Løbende kontrol og vedligeholdelse af denne er således særligt relevante.

Der installeres lyssensorer til regulering af lys i ungdyrstalden. Der genvindes varme fra mælkekøling, når den nye malkestald bliver etableret – varmen benyttes til at opvarme vand i vandbeholder, som anvendes til rengøring af malkerum mv. Vandet som anvendes til nedkøling genbruges endvidere til drikkevand. Der er naturlig ventilation i staldene og endvidere udnyttes det naturlige lysindfald i bygningerne gennem lysplader i taget.

Der er drikkekar til køerne. Vandet skiftes ca. 1-2 gange om ugen efter behov. Maskiner vaskes med højtryksrensere.

Der er 2 markvandingsboringer. Forbruget varierer, men er maksimalt på det tilladte antal m³. Ansøger benytter Planteinfo.dk, således der kun vandes, når der er behov for det.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at ansøger har forholdt sig til mulighederne for at reducere energi- og vandforbruget og anvender BAT indenfor energi- og vandforbrug.

Vilkår

26. Vand- og energiforbruget skal mindst registreres hver 12. måned. Dato for aflæsning og målerstand samt forbrug skal noteres i driftsjournalen, der skal opbevares i mindst 5 år.
27. Hvis elforbruget på årsplan stiger med mere end 10 % ud over det oplyste, skal der inden 3 måneder fra den seneste aflæsningsdato udarbejdes en handleplan, så elforbruget igen kan reduceres til det oplyste, hvis ikke merforbruget ud fra en konkret vurdering kan accepteres. Planen skal forevises ved tilsyn.
28. Anlæg og installationer, der er særligt energiforbrugende, f. eks. malkes anlæg, skal minimum kontrolleres én gang om året og vedligeholdes således, at det altid fungerer optimalt. Dato for kontrol skal noteres i driftsjournalen.
29. Hvis vandforbruget på årsplan stiger med mere end 10 % ud over det oplyste, skal der inden 3 måneder fra den seneste aflæsningsdato udarbejdes en handleplan, så vandforbruget igen kan reduceres til det oplyste, hvis ikke merforbruget ud fra en konkret vurdering kan accepteres. Planen skal forevises ved tilsyn.
30. Drikkevandssystemet skal minimum kontrolleres én gang om året og vedligeholdes således, at det altid fungerer optimalt.
31. Vask af stald skal foregå med højtryksrensere.

4.7 Spildevand, samt tag- og overfladevand

Redegørelse

Spildevand fra produktionen i driftsbygningerne består af drikkevandsspild (210 m³) og rengøringsvand fra malkeanlæg (703 m³). Spildevandet ledes via gyllekanal til gyllebeholder.

Der er ikke sanitært spildevand fra driftsbygningerne. Fra stuehuset og mellembygningen er det vurderet, at der ledes ca. 170 m³ til septiktank og videre til nedsivningsanlæg.

Tagvand fra eksisterende driftsbygninger og stuehus ledes til ud på jorden og til grøft. Tagvand fra nybyggeri ledes via lukkede rør til samlebrønd og via drænen til grøft og videre til Hvirflå.

Overfladevand fra vaskeplads/møddingsplads/plads med kalvehytter samt fra plansiloanlægget ledes til gyllebeholder. Der er tale om ca. 2.041 m³ vand på årsbasis og er fordelt på vaskevand fra vaskeplads (25 m³) samt overfladevand fra vaskeplads (91 m³), møddingsplads/kalvehytter (105 m³) og plansiloanlæg (1.820 m³).

Rengøring af marksprøjte foregår ikke på ejendommen, da det er maskinstation der varetager sprøjtningen.

Fra befæstede arealer, som anvendes som køreveje ledes overfladevand til terræn.

Tabel 6 Spildevand

Spildevandstyper	m ³ /år før udvidelse	m ³ /år efter udvidelse	Afledes til	Renseforanstaltning
Rengøringsvand, drikkevandsspild mv.	594 m ³	913 m ³	Gyllebeholder	Ingen
Vaskeplads, vaskevand	0 m ³	25 m ³	Gyllebeholder	Ingen
Vaskeplads, regnvand	0 m ³	91 m ³	Gyllebeholder	Ingen

Møddingsplads og areal med kalvehytter, regnvand	105 m ³	105 m ³	Gyllebeholder	Ingen
Plansiloanlæg, regnvand	0 m ³	1820 m ³	Gyllebeholder	Ingen
Sanitært spildevand fra stuehus og mellembygning	170 m ³	170 m ³	Nedsivningsanlæg	Septiktank

Afløbsforholdene og spildevandsanlæggene fremgår af bilag 1.4.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer at afledning af tagvand via dræn til grøft fra den nye malkestald og ungdyrstald er en tilfredsstillende løsning. Denne tilladelse gives særskilt. Ydermere vurderer kommunen, at kapaciteten i gyllebeholderne er tilstrækkelig til at rumme de givne mængder spildevand i ansøgt drift. Aabenraa Kommune vurderer, at spildevandshåndtering ikke vil medføre gener for miljøet.

Vilkår

32. Vaskevand fra vask af staldene skal opsamles i beholder og må herefter anvendes i overensstemmelse med bestemmelserne for spildevand i husdyrgødningsbekendtgørelsen.
33. Vask af maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme gødnings- og sprøjterester, skal foregå på støbt plads med tæt bund og med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholder eller gyllebeholder. Udbringning skal ske efter husdyrgødningsbekendtgørelsens regler.
34. Overfladevand og ensilagesaft fra ensilageanlægget skal ledes til gyllebeholderne.
35. På befæstede arealer må der ikke ske oplag af gødningsstoffer, bekæmpelsesmidler, foderstoffer m.v., der med evt. regnvand kan tilføres rørledninger/dræn med udløb i grøfter og vandløb.

4.8 Sprøjtemidler, kemikalier og medicin

Redegørelse

Der opbevares ingen bekæmpelsesmidler eller kunstgødning på ejendommen, da det er maskinstation, der varetager marksprøjtningen og udkørsel af kunstgødning. Ansøgere er endvidere ikke tilknyttet sundhedsrådgivning, og må derfor ikke selv give dyrene medicin. Der opbevares derfor kun i særtilfælde medicin på ejendommen. Ansøger påtænker dog at tilmelde sig denne ordning.

Smøreolie opbevares i tromler på fast gulv i maskinhuset. Kemikalier til brug ved vask af malkeanlægget opbevares på fast gulv i lukkede plasticdunke.

Tabel 7 Sprøjtemidler, kemikalier og medicin

Type	Opbevaringssted	Mængder pr. år	Oplagret mængde
Smøreolie	Maskinhus	100 l	100 l
Medicin	Kontor i mellembygning	Meget begrænset	Meget begrænset
Kemikalier til vask	Teknikrum	250 l	40 l

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at smørelie og kemikalier håndteres miljømæssigt forsvarligt uden væsentlig risiko for miljøet.

Vilkår

- 36. Olie- og fedtprodukter skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening.
- 37. Påfyldning af vand i forbindelse med brug af sprøjtemidler må ikke ske ved direkte opsugning fra søer, vandløb eller brønde/boringer. Der må ikke være risiko for afløb til dræn eller vandløb.

4.9 Affald

Redegørelse

Affald skal opbevares og bortskaffes efter Aabenraa Kommunes regulativer.

Der skal i henhold til gældende regler ske registrering af affald på stamkort. Reglerne findes i Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 619 af 27. juni 2000 om affald. Stamkortet er det format som affaldsproducenten skal kunne videregive sine oplysninger om egen affaldsproduktion på. Registreringen skal indeholde oplysninger om fraktion, art, mængde og sammensætning af det producerede affald, herunder muligheder for yderligere sortering, samt indhold af visse miljøbelastende stoffer.

Ansøgere har en industricontainer på 600 l til alt brændbart affald, hvis placering kan ses i bilag 1.1. Containeren afhentes af Henning Sejer, Fogderupvej 21, Bylderup-Bov. Derudover forefindes 2 stk. 240 l containere til alm. husholdningsaffald herunder brændbart og genbrug. Derudover forsøges affald afhændet til genbrug hos genbrugspladsen Kobro, Slogsåvej 20 i Bylderup-Bov.

Der er udarbejdet en oversigt over affaldshåndteringen, både almindeligt affald og farligt affald. Oversigten ses nedenstående.

Tabel 8 Affald

Affaldstype	Opbevarings-sted	Transportør	Modtageanlæg	Mængder pr. år	EAK-kode	ISAG-kode
Olie- og kemikalieaffald:						
Spildolie	Maskinhus	Ansøger	Syd og Sønderjysk Affaldshåndtering, Malmøvej 3, Rødekro.	100 l	13.02.08	06.01
Olietromle	Maskinhus	Ansøger	Syd og Sønderjysk Affaldshåndtering, Malmøvej 3, Rødekro.	1 stk.	15.01.04	56.20
Blyakkumulatorer	Maskinhus	Ansøger	Genbrugspladsen Kobro	1-2 stk.	16.06.01	05.99
Spraydåser	Maskinhus	Ansøger	Genbrugspladsen Kobro	1-2 stk.	16.05.04	23.00
Tørbatterier – NiCd	Maskinhus	Ansøger	Genbrugspladsen Kobro	5-10 stk.	20.01.33	77.00
Tørbatterier – Kviksølv	Maskinhus	Ansøger	Genbrugspladsen Kobro	1-2 stk.	20.01.33	77.00
Fast affald:						
Tom emballage (papir/pap)	Affaldscontainer, genbrug	Aabenraa Kommune	Ukendt	Containeren på 240 l tømmes ca. hver måned	15.01.01	50.00
Tom emballage (plast)	Industricontainer	Henning Sejer		Containeren på 600	15.01.02	52.00

			Ukendt	I tømmes ca. hver uge		
Europaller og én-gangspaller af træ	Foderlade eller maskinhus	Ansøger	Genbrugspladsen Kobro	Ca. 10 stk.	15.01.03	
Lysstofrør og elsparepærer	Maskinhus	Ansøger	Genbrugspladsen Kobro	5-10 stk.	20.01.21	79.00
Overdækningsplast	Særskilt container	Henning Sejer	Ukendt	30-60 kbm	02.01.04	52.00
Jern og metal	Maskinhus	Ansøger	Syd og Sønderjysk Affaldshåndtering, Malmøvej 3, Rødekro.	Ca. 100 kg	02.01.10	56.20
Diverse brændbart inkl. tomme medicinglas	Industricontainer	Henning Sejer	Ukendt	Containeren på 600 l tømmes ca. hver uge	Afhængig af indhold / 15.01.07	19.00
Pap	Affaldscontainer, genbrug	Aabenraa Kommune	Ukendt	Containeren på 240 l tømmes ca. hver måned	20.01.01	50.00
Papir	Affaldscontainer, genbrug	Aabenraa Kommune	Ukendt	Containeren på 240 l tømmes ca. hver måned	20.01.01	50.00
Glas	Affaldscontainer, genbrug	Aabenraa Kommune	Ukendt	Containeren på 240 l tømmes ca. hver måned	20.01.02	51.00

Der foretages service på traktorer hos maskinforhandler, hvorfor der ikke normalt ikke forefindes olie- og brændstoffiltre på ejendommen. Dette medfører endvidere, at oplaget af olie og spildolie er begrænset.

Opbevaring af døde dyr sker på jorden og dyrene er ikke hævet over jorden. Afhentningspladsen er placeret tæt på offentlig vej, men de døde dyr kan ikke ses fra vejen. Se placering på bilag 1.1. Afhentning sker efter behov og med dags varsel. Døde dyr afhentes af Daka. Afhentning sker ca. 24 gange årligt i nudriften og forventes at stige til 48 gange årligt. Opbevaring af døde dyr sker efter forskrifterne i "Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr".

Der foretages ikke afbrænding af affald på husdyrbruget (på nær have- og skovaffald).

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at opbevaringen af affald er i overensstemmelse med kommunens regulativer og ikke vil medføre gener for miljøet med følgende vilkår

Vilkår

38. Spildolie skal opbevares i overjordiske beholdere.
39. Der må ikke opbevares olie- og brændstoffiltre og bekæmpelsesmidler, samt rester af bekæmpelsesmidler på husdyrbruget.
40. Opbevaringsplads til døde dyr skal placeres, som vist på bilag 1.1.

4.10 Olietanke

Redegørelse

Der er to olietanke på ejendommen til hhv. opbevaring af fyringsolie og dieselolie. Spildolie opbevares i en olietønde på 200 l. Der opbevares kun et mindre oplag af spildolie på ejendommen, da der fortages olieskift på traktorer mm. ved serviceeftersyn hos smed og maskinforhandler.

Påfyldning af dieselolie sker på fast bund i maskinhuset.

Ved afmelding af gamle olietanke og anmeldelse af ny(e) olietank(e), samt hvis der er spørgsmål om de specielle krav til plasttanke og olietanke på husdyrbruget, så kontaktes kommunens ansvarlige for olietanke på miljoe@aabenraa.dk.

Ændring i ejendommens tankforhold skal anmeldes til kommunen. Skemaet til dette findes på kommunens hjemmeside under borger/natur og miljø/miljø/olietanke.

Tabel 9 Olietanke

Olietanke	Aktiv/ afblændede	Placering	Volumen	Årgang	Tanknr.	G.nr.
Olietank til fyringsolie	Aktiv	Ved mellembygning, udendørs	1200 l	2000	103112	SB600/81
Olietank til dieselolie	Aktiv	Maskinhus, indendørs	1800 l	1997	75277 01	SB600/81

Placeringen af bedriftens olietanke fremgår af bilag 1.1

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at opbevaringen af dieselolie er i orden, og at der ikke er risiko for forurening af jord, kloak, overfladevand og grundvand med følgende vilkår

Vilkår

41. Opbevaring af diesel/fyringsolie i overjordiske tanke skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder, som står på fast og tæt bund. På denne måde kan spild opdages og fjernes.
42. Såfremt tanken er placeret i umiddelbar nærhed af regnvandsafløb, vandløb mm. Skal tanken stilles i en spildbakke med opkant, således at spild kan opsamles. For at undgå ophobning af regnvand, skal tanken enten placeres under tag eller indendørs.
43. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
44. Olie og andre fedtprodukter skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening.
45. Der skal på ejendommen altid forefindes egnet materiale til opsamling af evt. spild.
46. Tankpistol må ikke kunne fastlåses under påfyldning.

4.11 Driftsforstyrrelser og uheld

Redegørelse

Generelt er anlægget og arbejdsgangene tilrettelagt med henblik på at minimere risiko for uheld og udslip af gylle og kemikalier. Gylle tilkobles den nye gyllebeholder med nye rør, og etablering foretages af autoriseret montør. Byggeriet tilstræbes at give så få gener som muligt for den daglige drift og færdsel. Den nye ensilageplads vil minimere risici for at køre fast eller vælte med traktor i marken, når der skal hentes foder fra markstakke. Dette kan især være problematisk i regnfulde år.

Gylle

Der er altid en lille risiko for gylleudslip i forbindelse med udkørsel eller pumpning fra stald til beholder.

Gyllebeholderne er omfattet af tiårsbeholderkontrolordningen og eventuelle fejl og mangler udbedres løbende. Det tjekkes løbende, om der er plads i gyllebeholderne, før der overpumpes.

Det er maskinstation, der står for udkørslen af gyllen.

Pumpning af gylle fra gyllebeholderne til gyllevogn sker med et selvlæsende tårn på gyllevognen. Der er en tilbageløbsfunktion på vognen, der sikrer, at gyllevognen ikke kan overfyldes. Desuden styres pumpen fra førerhuset i traktoren, hvilket bevirker, at der altid vil være en person tilstede, som holder øje med pumpningen. Der er ingen pumper eller faste overpumpningsrør på gyllebeholderne til påfyldning af gyllevogn og der er heller ingen spjæld på nogen af beholderne.

Der er risiko for at beholderen skades ved gylleudbringning, men da det er maskinstation, der varetager gylleudbringning, vil der altid være personer tilstede med udstyr, der kan suge spildt gylle op og tilkalde forstærkning. Det vurderes dog, at der endvidere er en lille risiko for påkørsel af den gamle beholder ved den daglige drift, da den står i nærheden af driftsbygningerne. Den nye og den gamle gyllebeholder er dog placeret langt fra vandløb, hvorved risiko for udslip til vandmiljøet er minimal. Der er ikke terrænhældning direkte til vandløb eller sø fra gyllebeholderne, og afstanden til nærmeste vandløb og sø er over 250 m fra gyllebeholderne.

Det kan ikke udelukkes, at der ikke kan ske uheld, så en gyllevogn vælter eller der kommer skybrud efter gylleudbringningen. Generelt køres der hensigtsmæssigt, og vejret vurderes før udbringning, så sandsynligheden for disse uheld er meget små. Hvis en gyllevogn vælter, eller en gyllebeholder sprænger, eller der sker overfyldning af beholder trods faste procedurer om tjek af kapacitet før overpumpning, vil opsamling af gylle øjeblikkeligt blive iværksat og beredskabet tilkaldt.

Strømsvigt

Der kan ske strømforstyrrelser/-svigt. Derved opstår der ikke risiko for at gulvet ikke kan skrubes, og at gyllekanalerne ikke kan tømmes, og samme situation gør sig gældende ved, at kørerne ikke kan malkes. Til at afværge dette, kan der blive anskaffet et nødstrømsanlæg. Det er ligeledes muligt at tilkalde maskinstation for tømning af kanaler.

Vand

I den daglige drift kan der være risiko for at vandrør sprænger. Ved sådanne uheld afbrydes vandforsyningen på hovedhanen. For at undgå frostsprængning af vandrør er der etableret cirkulation på vandrørene i staldene.

Olie

Dieselolietanken er opstillet i maskinhus og fyringsolietanken udenfor mellembygningen. Dieselolietanken har påfyldningsalarm og automatisk påfyldningsstop ved fuld brændstoff-tank.

Olie, olie- og brændstoffiltre på maskiner skiftes på værksted.

Beredskabsplanen for husdyrbruget fremgår af bilag 1.5

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at beredskabsplanen er i overensstemmelse med gældende retningslinjer for at begrænse skader som følge af uheld og udslip. I henhold til BREF er det BAT at have en nødfremgangsmåde til håndtering af ikke planlagte emissioner og hændelser. Aabenraa Kommune vurderer, at beredskabsplanen beskriver fremgangsmåden for uheld og derfor er BAT.

Vilkår

47. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til straks at anmelde dette til alarmcentralen, tlf.nr. 112 og efterfølgende straks at underrette tilsynsmyndigheden, Aabenraa Kommune på tlf.nr. 73 76 76 76.
48. Beredskabsplanen skal opbevares på et kendt og tilgængeligt sted for alle medarbejdere.
49. Medarbejderne skal være informeret om og have udleveret en kopi af beredskabsplanen. Hvis der ansættes udenlandsk arbejdskraft, skal planen oversættes til et sprog, de forstår.
50. Beredskabsplanen skal ajourføres løbende og minimum 1 gang årligt. Datoen for ajourføringen skal fremgå af planen.

5 Gødningproduktion og -håndtering

5.1 Gødningstyper og mængder

Redegørelse

Der er både flydende og fast husdyrgødning i anlægget i både det eksisterende og nye produktionsanlæg.

Tabel 10 Husdyrgødning

Stald nr.	Staldtype (gulvtype)	Mængde Før		Mængde Efter	
		Flydende	Fast	Flydende	Fast
1.1.1 Kostald, bygning 4	Sengestald med fast gulv og fast gulv med 2 % hældning, skrabning hver 2. time	2430 m ³		3582 m ³	
	Dybstrøelse (hele arealet)		399 t		
1.1.2 Ny ungdyrstald, bygning 5	Sengestald med fast gulv, 2 % hældning, skrabning hver 2. time			778 m ³	
	Dybstrøelse (hele arealet)				72 t
1.1.3. Kalvehytter, bygning 6	Dybstrøelse (hele arealet)		2 t		2 t
Sum		2430 m ³	401 t	4360 m ³	74 t

Mængder og typer af husdyrgødning i ansøgt drift fremgår af opbevaringskapacitetsberegning i bilag 1.6.

Der afsættes gylle til gylleaftale, herunder 64 DE med 1125 kg N og 6668 kg P til gylleaftale i Aabenraa Kommune.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at mængden af den producerede husdyrgødning svarer til det ansøgte dyrehold. Kommunen vurderer endvidere at husdyrgødningen opbevares miljømæssigt forsvarligt i staldene uden risiko for miljøet.

Kommunen vurderer at der ikke er behov for at stille vilkår.

5.2 Flydende husdyrgødning

Redegørelse

Gyllebeholderen på 1.450 m³ (Agritank) er opført i 1989 i søstenselementer og har senest haft beholderkontrol i 2008. Den er 4 m dyb, ca. 2,5 m over terræn, dykket indløb, intet spjæld, ingen pumpe eller fast rør til overpumpning, overdækning i form af naturligt flydelag. Afskærmende beplantning i form af 4-rækket læhegn ved Fogderupvej.

Den nye beholder på 5000 m³ (Evt. Agritank) vil også blive opført i søstenselementer og tilmeldes 10 årsbeholderkontrol. Den vil blive 5 m dyb, ca. 3,5 m over terræn, dykket indløb, intet spjæld, ingen pumpe eller fast rør til overpumpning, overdækning i form af naturligt flydelag. Afskærmende beplantning i form af 4-rækket læhegn ved Fogderupvej og 1-rækket læhegn ved naboskel.

Pumpning af gylle fra stald til gyllebeholder i nudrift sker med en elektrisk pumpe i fortanken ved kostaldens vestlige gavl. I ansøgt drift etableres yderlig to fortanke, hhv. ved malkestalden og mellem den nye ungdyrstald og kostalden. I ansøgt drift vil der muligvis anvendes traktordreven pumpe. Pumpning af gylle foregår under opsyn og der tjekkes løbende, om der er plads i beholderen.

Oppumpning af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn sker med sugekran på gyllevognen. Der er en tilbageløbsfunktion på vognen, der sikrer, at gyllevognen ikke kan overfyldes.

Tabel 11 Opbevaringskapacitet

Anlæg	Kapacitet i m ³	Pumpe-anlæg	Fabrikat	Opført år	Overdækning	% før	% efter
Gyllebeholder (nr. 8)	1450	Ingen	Agritank	1989	Ingen	100	23
Gyllebeholder (nr. 9)	5000	Ingen	Agritank	2010	Ingen	0	77
I alt	6450					100	100

Kapacitetsberegninger fremgår af bilag 1.6.

Den eksisterende beholder på 1450 m³ er 4 m dyb og ca. 2,5 m over jordniveau. Den nye beholder på 5000 m³ er 5 m dyb og ca. 3,5 til 4 m over jordniveau. Begge beholdere på ejendommen ligger i forbindelse med de eksisterende bygninger og passer derfor ind i landskabet. Der er endvidere afskærmende beplantning.

Gyllebeholderne holdes overdækket med et flydelag, som gendannes naturligt kort tid efter tømning, idet der anvendes halm i staldene. Flydelaget reducerer fordampningen væsentligt og dermed lugtafgivelsen til et minimum. Der pumpes gylle fra staldene dagligt. Gyllen føres ned under flydelaget via et dykket indløb, hvorved flydelaget holdes intakt. Der bliver ikke etableret fast overdækning på gylletankene. Med kvæggylle er det almindeligvis ikke problematisk at etablere et godt flydelag, og der er derfor begrænset effekt ved etablering af fast overdækning. Der føres logbog over flydelaget på gyllen.

BAT gødningsopbevaring for flyvende husdyrgødning

BAT med hensyn til gødningsopbevaring er jf. referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF).

For begge gyllebeholder er der tale om:

- en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- lageret tømmes hvert år og inspiceres visuelt (tømmes helt 1 gang om året)
- beholderens bund og vægge er tætte
- der ingen spjæld er, men alt overpumpes via neddykket rør
- gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning
- beholderen er overdækket med naturligt flydelag (sikres ved at tilsætte halm efter hver tømning).

Gyllebeholderne kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen. Det vurderes derfor, at der er BAT med hensyn til gødningsopbevaring jf. referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF).

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at gyllebeholderne sikrer en god og sikker opbevaring af den flydende husdyrgødning og at der med veletablerede flydelag sikres en god næringsstofudnyttelse og tilstrækkelig begrænsning af lugtgener.

Da gyllevognen fyldes med sugekran, vurderer kommunen at risikoen for spild ved pumpning fra beholder til gyllevogn er minimal, hvorfor der på denne baggrund ikke stilles vilkår om etablering af en påfyldningsplads ved den ny gyllebeholder.

Det vurderes, at en opbevaringskapacitet på 12 måneder sikrer, at der er en god bufferkapacitet på ejendommen udover husdyrgødningsbekendtgørelsens minimumskrav.

Aabenraa Kommune vurderer, at der med overholdelse af de stillede vilkår sker en opbevaring, håndtering og udbringning af den flydende husdyrgødning der er miljømæssig forsvarlig og ikke vil medføre væsentlige gener for omgivelserne.

I henhold til BREF vedrørende intensiv fjerkræ- og svineproduktion er der BAT, hvis opbevaringskapaciteten for gødning er tilstrækkelig indtil yderligere behandling eller tilførsel på marken kan udføres. For boreale områder er kapaciteten 9-12 måneder i henhold til BREF. Som det fremgår af opbevaringskapacitetsberegningerne har husdyrbruget tilstrækkelige opbevaringskapacitet.

Vilkår

51. Der må ikke etableres fast pumpeudstyr på gyllebeholderne.
52. Der må ikke monteres fjernbetjent pumpeudstyr.
53. Hvis gyllen ikke suges direkte over i gyllevogn med påmonteret læssekran, skal der senest den 1. februar 2011 etableres en støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder, hvor påfyldning af gylle ved gyllebeholderne finder sted.
54. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter en periode med daglig påfyldning er afsluttet.
55. Gyllen i gyllebeholderne må kun omrøres umiddelbart før udbringning af gyllen.
56. Håndtering af gyllen skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
57. Traktordrevne pumper skal, når de ikke anvendes, og ikke er under opsyn, fx ved arbejdsdagens ophør, afbrydes ved kraftoverførselsakslen. Traktoren skal aflåses eller helt frakobles pumpeudstyret.

5.3 Teknikker til gødningshåndtering

Redegørelse

Gyllen udbringes med 25 tons slangeudlægger og 25 tons nedfælder, mens dybstrøelsen udspredes med en 20 tons vogn. Det er maskinstationen der står for udbringning af både gylle og dybstrøelsen.

Gyllen udbringes i planternes vækstsæson, som strækker sig fra midt i februar måned til og med september måned. Udbringningen forventes at tage 8-10 dage fordelt over året og foregår primært i dagtimerne. Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør). Da gyllen nedfældes på sort jord og på græsmarker, reduceres ammoniakfordampningen og lugtgener pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne.

Udbringning af husdyrgødningen afpasses afgrødernes behov samt eventuel tilførsel af handelsgødning. Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan hvorved det sikres, at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding og planternes udbytte.

Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstoffer.

Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandsskab, hvilket vil sige at der tages hensyn til naboer, byområder osv.

Når der udbringes husdyrgødning og suppleres op til Plantedirektoratets norm med handelsgødning, er der forbrugt 15-20 % mindre kvælstof end økonomisk optimal mængde. Dette medfører et kraftigt incitament til optimal håndtering af husdyrgødningen. Ansøger vil derfor søge den mest optimale form for udbringningsteknik og placering i sædskiftet, således fordampningen af ammoniak reduceres mest mulig og udnyttelsen af næringsstoffer er størst mulig. Ligeledes vil stigende afgrødepriser flytte afgrødernes økonomisk optimale kvælstofniveau højere op, og dermed kræve bedre udnyttelse af husdyrgødning på bedriftens arealer.

Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal. Der er ingen stærkt hældende arealer, og der holdes som minimum 2 m bræmmer til vandløb, hvor det er påkrævet.

BAT gødningshåndtering

Med hensyn til BAT og udbringningsteknik så må BAT indenfor kvægbrug kunne sammenlignes med BAT indenfor intensiv fjerkræ- og svineproduktion. BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem. F. eks:

- udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage,
- udbringningsmetoder (f. eks. ikke tilladt at bruge bredspreder til gylle),
- nedfældning på visse arealer tæt på sårbar natur,
- udbringningstidspunkter, der sikrer optimal optagelse i planter,
- nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer inden for 6 timer samt
- maksimale mængder husdyrgødning pr. ha og
- krav til efterafgrøder.

Det er BAT, i henhold til BREF, at minimere emissionerne fra gødning til jord og grundvandet ved at afbalancere mængden af gødning med afgrødens krav, samt tage hensyn til de pågældende markers karakteristika.

BAT indenfor kvægbrug er ikke nærmere defineret, da der ikke er noget, der tilsvarende BREF. BAT for udbringning af husdyrgødning i henhold til BREF er:

- ikke at tilføre gødning til stejlt hældende marker
- ikke at tilføre gødning på arealer, der støder op til vandløb
- at sprede gødningen så tæt som muligt før den maksimale afgrøde vækst og optagelse af næringsstoffer finder sted
- ikke at tilføre gødning til jorden, når marken
 - vandmættet
 - oversvømmet
 - frossen
 - snedækket

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at denne håndtering af husdyrgødning er BAT, idet der udarbejdes en mark- og gødningsplan, sådan at mængden af husdyrgødning tilpasses planternes forventet behov, samt tager hensyn til markernes karakteristika. Tidspunkterne for udbringning af husdyrgødning sker med hensyntagende til byområder. Desuden vurderer Aabenraa Kommune, at udbringningen og håndteringen af husdyrgødning er i overensstemmelse med gældende lovgivning og retningslinjer, og at der arbejdes med at undgå uheld, udslip og påvirkning af miljøet.

Vilkår

58. Husdyrgødning må ikke køres ud på arealer, der er vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket.

5.4 Fast husdyrgødning og dybstrøelse/kompost

Redegørelse

Dybstrøelse opbevares på en møddingsplads med fast bund, opkant og afløb til forbeholder. Når dybstrøelsen har ligget i 3-4 måneder og er kompostlignende (med et tørstofindhold på minimum 30 %) i ethvert delparti, bliver den kørt i markstak, som overdækkes med plast eller lignende.

Halm og fast gødning fra småkalve (0-6 mdr.) opbevares på møddingplads. Der strøs rigeligt med halm, så tørstofprocenten er på mindst 30 %. Fast gødning oplagres på fast plads med afløb til gyllebeholder. Møddingspladsen tømmes 1-4 gange om året, dels for udbringning dels for oplagring i markstak. Gødning fra de helt små kalve tilføres dagligt til møddingplads sammen med foderrester.

Der er en møddingsplads på 70 m² med vægge bestående af blokke på 60 cm og der er en kapacitet på ca. 70 m³. Der ligger maksimalt 25 tons på møddingspladsen ad gangen, svarende til 42 m³, når der køres i markstak hver 3.-4. måned. Der produceres ca. 126 m³ dybstrøelse årligt.

Andelen af dybstrøelse, der køres direkte ud, er sat til 65 % svarende til normen for kvæg.

Tabel 12 Opbevaringskapacitet

Anlæg	Kapacitet i m ³	Afløb til	Opførelsesår	Overdækning	% før	% efter
Møddingsplads	70 m ³	Fortank	1997	Nej	5	10
Markstak	113 m ³	-	-	Ja	95	90
I alt	183 m ³				100	100

BAT gødningsopbevaring for fast husdyrgødning

BAT for opbevaring af fast husdyrgødning er i BREF beskrevet for gødningsstakke, der altid er placeret på samme sted, enten i anlægget eller på marken, er følgende beskrevet:

- anvende et betongulv med et opsamlingsystem og en beholder til afstrømningsvæske og,
- placeres enhver nyopførelse af gødningslagerarealer hvor der er mindst chance for, at de kan forårsage gener over for receptor, der er følsomme over for lugt, idet der tages hensyn til afstanden til receptorerne og den fremherskende vindretning.

For oplag i midlertidige stakke af gødning på marken er det BAT i henhold til BREF at anbringe gødningsstakkene væk fra følsomme recipienter, såsom naboer og vandløb (inklusive markdræn), som afstrømningsvæsken kan løbe ned i.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at opbevaringen af fast husdyrgødning på møddingsplads og i markstak anses som BAT.

Aabenraa Kommune vurderer, at der med overholdelse af de stillede vilkår sker en miljømæssig forsvarlig opbevaring og håndtering af dybstrøelsen, og at det vil medføre mindst mulige gener for omgivelserne.

Vilkår

59. I staldafsnit med dybstrøelse skal der strøs med halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer, at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen.
60. Kompost med et tørstofindhold på mindst 30 pct. i ethvert delparti, der ikke placeres på fast bund med afløb til opsamlingsbeholder, må højst være placeret på samme sted i 12 måneder. Der skal derefter gå 5 år, før kompost igen må placeres på det samme sted.
61. Ved etablering af markstak af kompost med et tørstofindhold på mindst 30 pct. skal tidspunkt og placering noteres på et kortbilag i driftsjournalen.
62. Kompost med et tørstofindhold på mindst 30 pct. i markstakke må ikke placeres på arealer som skråner mere end 6 grader mod vandløb, søer eller fjorde og de skal placeres så de ligger mest muligt i læ.

5.4 Anden organisk gødning

Redegørelse

Der kan fyldes op med husdyrgødning fra andre husdyrbrug med maksimalt samme indhold af N og P som eget produceret gylle, dvs. maks. 104,19 kg N og 10,26 kg P pr. DE i perioden ind til godkendelsen udnyttes helt, eller hvis der i perioder er mindre produktion end ansøgt (fx pga. sanering, sygdom eller andet) eller hvis godkendelsen aldrig udnyttes helt.

Derudover anvendes der ikke anden organisk gødning f.eks. spildevandsslam på ejendommen.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at tilførsel af husdyrgødning fra andre bedrifter kan accepteres indenfor godkendelsens rammer.

Vilkår

63. Bedriftens arealer må ikke tilføres anden organisk gødning.

6 Forurening og gener fra husdyrbruget

6.1 Ammoniak og natur

Produktionen på Fogderupvej 6 medfører dannelse af husdyrgødning (gylle, fast gødning), som indeholder store mængder af næringsstoffer (kvælstof, fosfor m. fl.), der ved uhensigtsmæssig behandling vil kunne tilføres naturområder og vandmiljøet. Kvælstof (ammoniak) kan også dampe fra stalde og lagre og med vind og nedbør blive ført til naturområder.

Når næringsstofferne føres til naturområder og vandmiljøet, kan de bevirke en uønsket næringsberigelse (eutrofiering), som medfører, at visse arter af planter og dyr, som lever bedst under næringsfattige forhold, forsvinder, mens andre arter vinder frem. Derved forringes de biologiske værdier.

Eutrofiering af naturligt næringsfattige arealer såsom visse overdrev, heder og moser bevirker således, at plantevæksten ændrer sig og bliver kraftig og tæt. Derved forsvinder et stort antal lave og lyskrævende plantearter, og temperaturen ved jordoverfladen falder ("mikroklimaet" ændrer sig). Det medfører, at arter, som kræver et varmt mikroklima (dagsommerfugle, mange biller og andre insekter), forsvinder.

Kvælstof (ammoniak) fra stalde, husdyrgødningslagre og udbringningsarealer kan derfor forringe de biologiske forhold i visse næringsfattige naturtyper.

For at beskytte biologisk værdifulde og kvælstoffølsomme naturarealer mod eutrofiering med ammoniak må den luftbårne ammoniakdeposition (nedfald) fra husdyrbrug til naturarealer omfattet af § 7 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. (lov nr. 1572 af 20.12.2006) ikke øges, hvis afstanden er mindre end 300 meter (bufferzone I). Er afstanden mellem 300 m og 1000 m må merbelastningen af ammoniak i naturområdet ikke overskride 0,3-0,7 kg N/ha/år (afhængig af antallet af andre husdyrbrug med mere end 75 DE der ligger nærmere bruget og § 7 naturområdet end 1000 meter) (bufferzone II).

De naturområder, der er omfattet af § 7 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v., er:

- 1) Højmose
- 2) Lobeliesø
- 3) Hede større end 10 ha, som er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder
- 4) Overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder
- 5) Hede, som er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder
- 6) Overdrev, som er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder
- 7) Ammoniakfølsomme søer, herunder kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger og brunvandede søer og vandhuller, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder.

Kommunen er forpligtet til at foretage en konkret vurdering af, om beskyttelsesniveauet er tilstrækkeligt til at sikre naturområderne den fornødne beskyttelse. Vurderes det ikke at være tilfældet (kun i særlige tilfælde), kan kommunen stille forureningsbegrænsende vilkår, som rækker ud over ovennævnte fastsatte beskyttelsesniveauer.

Kommunen skal tillige vurdere, om produktionen vil være i overensstemmelse med EU's habitatdirektiv-forpligtelser. Bl.a. må produktionen ikke medføre negative påvirkninger af de arter og naturtyper, som udgør udpegningsgrundlaget i internationale naturbeskyttelsesområder, og arter omfattet af direktivets bilag IV må ikke få forringede forhold. Jf. Husdyrlovgivningen er ovenfor nævnte beskyttelsesniveau som udgangspunkt tilstrække-

ligt til at sikre habitatdirektiv forpligtelserne. Kommunen kan dog i særlige tilfælde stille skærpede vilkår, hvis dette skønnes nødvendigt.

Redegørelse

Aabenraa kommune har besigtiget og vurderet følgende naturarealer:

- Heder, moser og overdrev indenfor en radius af 1 km fra anlægget (Fogderupvej 6)

De besigtigede naturarealer omfatter 1 eng, 1 mose og 4 vandhuller. Arealerne er beskrevet under hhv. afsnittet "§ 7 natur" og "§ 3 natur" nedenfor.

Der findes ingen arealer beskyttede efter Naturbeskyttelseslovens § 3 indenfor/på de ejede/forpagtede udbringningsarealer, men der findes 1 mose og 2 vandhuller i direkte tilknytning til dyrkningsfladen på aftalearealer tilhørende Peter Toft Clausen (Knivsigvej 2, Bylderup-bov). Disse arealer bliver godkendt særskilt efter §16 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. (lov nr. 1572 af 20.12.2006) og behandles derfor ikke yderligere i denne godkendelse.

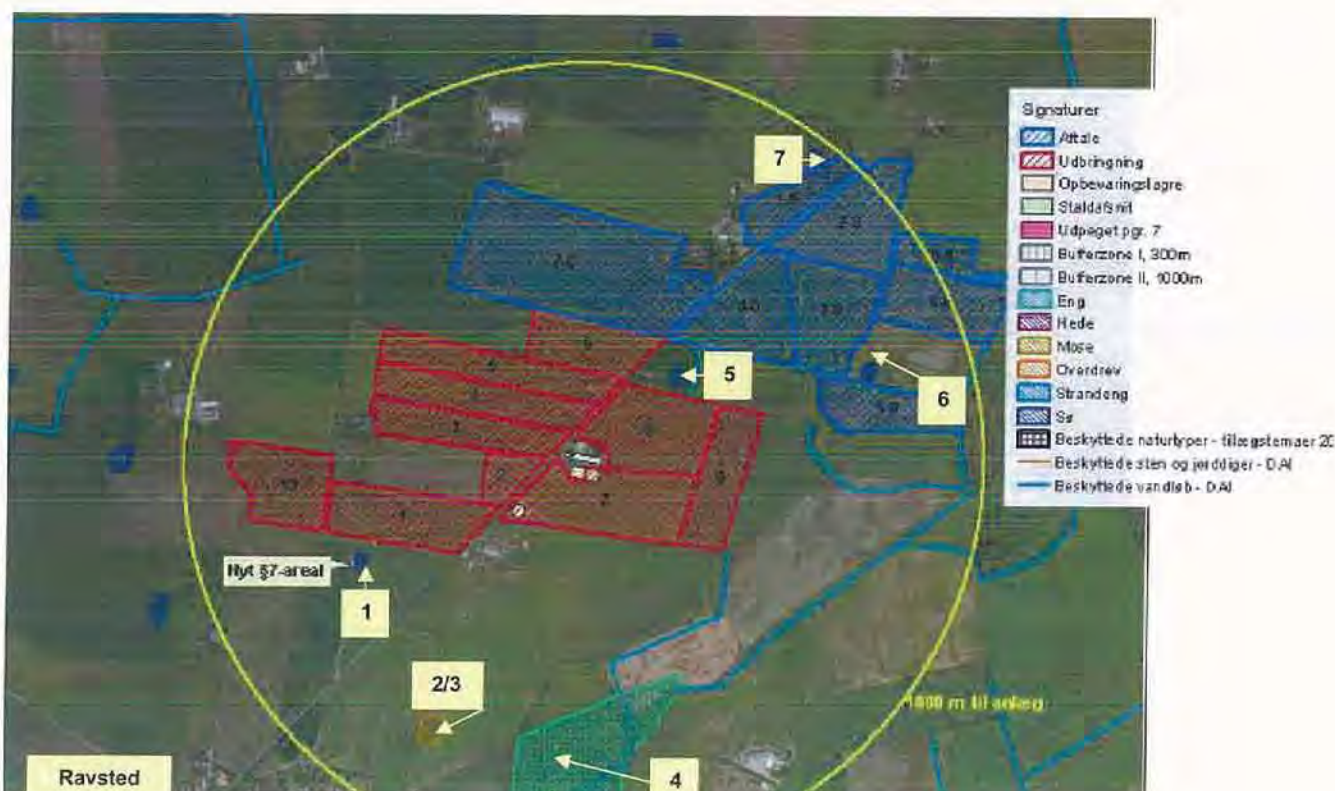
Naturarealerne er beskyttede i henhold til § 3 i Naturbeskyttelsesloven.

Udvidelsen medfører en beregnet mer-emission af ammoniak fra anlægget på 476,38kg N/år. Den samlede emission fra anlægget efter udvidelsen er beregnet til 2620,28 kg N/år.

Der er lavet beregninger på merdepositionen af ammoniak fra anlægget til naturområder, der betragtes som værende næringsstoffølsomme, i dette tilfælde en sø med hængesæk og en mose, der begge ligger inden for 1000 m af anlægget.

Baggrundsbelastningen i området er på ca. 18 kgN/ha pr. år (*Atmosfærisk deposition 2007. NOVANA, Faglig rapport nr. 708, 2009 og <http://www.dmu.dk/Luft/Luftforurenings-modeller/Deposition/>*)

Tålegrænsen, dvs. hvad hængesækken hhv. mosen tåler for at kunne bevares/genskabes som upåvirket biotop eller højmoser, ligger på 10-15 kg N/ha årligt (*Ammoniakmanualen - Harmoniserede tålegrænser. Opdatering af 15. december 2005 og <http://www.skovognatur.dk/Udgivelser/Tidligere/2003/ammoniakmanualen.htm>*).

Billede 6.1. Naturområder inden for 1000 m af anlægget.

§ 7 natur

For at beskytte udvalgte naturområder mod næringsberigelse med ammoniak fra husdyrbrug, er der i Husdyrlovens § 7 fastsat regler om beskyttelseszoner (bufferzoner) omkring en række

Redegørelse

Der findes ingen naturområder med denne beskyttelse på eller i nærheden af bedriftens arealer, men indenfor 1000 m fra anlægget ligger der 1 naturområde, som er så næringsfattigt og af så sjælden forekomst, at det sidestilles med Husdyrlovens § 7, jf. billede 1.

Lokalitet 1: Sø med hængesæk

Naturarealet er et vandhul omfattet af Naturbeskyttelseslovens §3. Vandhullet ligger ca. 592 meter sydvest for anlægget i det flade hedeslettelandskab, der præger hele området. Der er tale om typisk landbrugslandskab med relativt åbne vidder og spredte læhegn. Vandhullet grænser mod syd og vest direkte op til intensivt drevne landbrugsarealer, mens der på de to andre sider er hhv. et mindre, udyrket areal og en vej, inden der igen kommer dyrket mark. Vandhullets randvegetation er overvejende præget af mere næringskrævende arter som stor nælde og kruset skræppe. Selve vandhullet har en veludviklet hængesæk af bl.a. sphagnum sp. og Liden siv. På luftfotos over vandhullet kan det konstateres, at hængesækken er blevet etableret inden 1995, se nedenfor.

År 2002

År 2008

Billede 6.2: Hængesækken (lokalitet 1, jf. billede 1)

Sø/vandhuller med hængesæk er sjældne og værdifulde biotoper, og den pågældende hængesæk er af høj kvalitet på trods af den lave alder.

Depositionsberegningen viser, at anlægget bidrager med en merdeposition på 0,09 kg N/ha pr. år til hængesækken.

Betydningen af denne deposition i forhold til bidraget fra den omkringliggende dyrkningsflade (markbidraget) og den generelle baggrundsbelastning er forsvindende lille, selvom biotopen er næringsfølsom, og baggrundsbelastningen på ca. 18 kg N/ha overskrider hængesækkes tålegrænse på 10-15 kg N/ha.

Når biotopen på trods af baggrundsbelastning og markbidrag er i en gunstig tilstand og udvikling, vurderer Aabenraa Kommune, at der ikke er risiko for, at projektet på Fogderupvej vil få negativ betydning for biotopen.

Det fremgår endvidere af Husdyrlovens regelsæt, at som udgangspunkt er beskyttelsesniveauet, der er fastlagt i lovgivningen, tilstrækkeligt til at sikre natur og miljø og skabe overensstemmelse med habitatdirektivforpligtelserne.

Husdyrlovens beskyttelsesniveau er overholdt, idet mer-depositionen af ammoniak ikke overstiger 0,3 Kg N/ha.

Det vurderes derfor, at den beregnede mer-deposition på 0,09 kg N/ha/år ikke væsentligt vil forringe forholdene for hængesækken. Der stilles ikke yderligere vilkår i forhold til anlægget og dets ammoniakemission til hængesækken.

§ 3 natur

Jf. Husdyrlovens § 23 skal kommunen foretage en konkret vurdering af, om der forekommer andre naturarealer end ovennævnte under "§ 7 arealer", som kan blive påvirket af ammoniakemissionen fra produktionen på Fogderupvej 6. Vurderes det at være tilfældet (kun i særlige tilfælde), kan kommunen stille forureningsbegrænsende vilkår, som rækker ud over Husdyrlovens fastsatte beskyttelsesniveauer.

Jf. Naturbeskyttelseslovens § 3 må tilstanden af visse naturarealer ikke ændres, når de har et vist areal, naturindhold m. m.

Redegørelse

Aabenraa Kommune har foretaget besigtigelser og tilstandsvurderinger af alle §3-beskyttede naturområder inden for en radius af 1000 m fra anlægget, idet der er en påviselig ammoniakpåvirkning inden for denne afstand. Der er kun foretaget kvælstofdepositionsberegninger for naturområder, der er kvælstoffølsomme (moser, heder, overdrev og visse typer af søer).

Lokalitet 2/3

Som nævnt ovenfor findes der en mose ca. 745 m sydsydvest for anlægget. Depositionsberegningen viser, at anlægget bidrager med en merdeposition på 0,03kg N/ha pr. år til mosen. Dette bidrag er væsentligt mindre end bidraget fra de omkringliggende marker og forsvindende lille i forhold til baggrundsbelastningen på ca. 18 kg N/ha/år.

Aabenraa Kommune vurderer derfor, at der ikke vil ske en forringelse af mosen som følge af udvidelsen af husdyrbruget på Fogderupvej 6.

Det er ved besigtigelse i september 2009 konstateret, at mosens naturværdi er ringe og meget næringspåvirket. Der er for eksempel ingen indikatorarter eller noget fugtigbunds-samfund, og store dele af arealet er overgroet med næringsstofelskende arter såsom Stor nælde og Høj sødgræs. Aabenraa Kommune vurderer derfor, at den meget beskedne merdeposition ikke vil udløse en tilstandsændring.

Billede 6.3: Mosen med kig til vandhul (lokalitet 2 hhv. 3, jf. billede 1)

En del af mosen udgøres af en sø, der er gravet ud af mosen, formodentlig i løbet af 1980'erne for at afvande området. Søen er relativt upåvirket af den omkringliggende dyrkningsflade, idet mosen reducerer tilledningen af næringsstoffer væsentligt. Naturværdien vurderes til at være moderat, idet der stadig ikke findes indikatorarter men et noget mere naturligt plantesamfund og en højere artsdiversitet med f.eks. Dunhammer, Skeblad-vejbred og Svømmende vandaks, Høj sødgræs og Lyse-siv.

Billede 6.4: Vandhullet (lokalitet 3) omkranset af Grå-pil og derefter mosen.

Såvel mose som vandhul er i risiko for at gro til med bl.a. Gråpil, som det fremgår af ovenstående foto.

Kvælstofdepositionen og dermed påvirkningen af lokaliteten forventes at være mindre end af mosen, dels grundet mosens skærmende virkning, dels grundet den større afstand til anlægget.

Lokalitet 4

Engen ligger ca. 600 m syd for anlægget. Engens naturværdi er ved besigtigelse vurderet til at være moderat. Engen har en del områder med høj fugtighed og karakteristisk tuet struktur, og der er fundet flere fugtigbundsarter. Hele engen afgræsses, hvilket bidrager til at fremme kvaliteten. Engen er dog præget af eutrofiering og delvis udtørring. Blandt de fundne plantearter kan nævnes Hunde-hvene, Lyse-siv, Tusindfryd og Glat vejbred men også Stor nælde og Almindelig kvik.

Billede 6.5 (lokalitet 4): Eng med græssende kvæg.

Kvælstofdepositionen fra Fogderupvej 6 til engen vil blive på ca. 0,03 kg N/ha, og tålegrænsen er 15-25 kg N/ha. Depositionen fra anlægget er forsvindende lille i forhold til baggrundsbelastningen og markbidraget. Da tålegrænsen ydermere er ret høj for ferske enge, vurderer Aabenraa Kommune, at udvidelsen af husdyrbruget på Fogderupvej 6 ikke vil få betydning for områdets naturtilstand.

Lokalitet 5:

Lokaliteten ligger ca. 300 m nordøst for anlægget og udgøres af en sø, som er en del af et haveanlæg. Søen ligger inden i en skovagtig beplantning, er omkranset af Iris, bred-

derne er tæt slået, og der er observeret flere guldfisk i søen. Desuden findes en bådebro og en lille jolle. Søen har ikke noget naturpræg og ingen værdi som naturområde.

Billede 6.6 (lokalitet 5): Sø som del af et haveanlæg.

Da søen endvidere ligger godt beskyttet inden i tæt og høj beplantning, foretages ikke depositionsberegninger eller yderligere vurderinger.

Lokalitet 6

Vandhullet ligger ca. 700 m øst-sydøst for anlægget. Vandhullet er kunstigt etableret omkring årtusindeskiftet og har bl.a. to små øer i midten samt et flydende andehus og en fodertønde. Der blev ved besigtigelse konstateret en del ænder i vandhullet. En del af vandhullet støder direkte op til intensivt dyrket mark, mens resten støder op til græsarealer.

Vandhullets tilstand vurderes at være moderat, og biotopen repræsenterer ikke nogen stor naturværdi.

Billede 6.7 (lokalitet 6): Kunstigt vandhul med andefodring. Andehuset fremgår af luftfotoet.

Kvælstofdepositionen fra Fogderupvej 6 til vandhullet er beregnet til at være ca. 0,06 kg N/ha/år. Vandhullet er generelt temmelig kvælstoftolerante, og den beregnede deposition er meget begrænset i forhold til den mængde kvælstof, der kommer fra det tilstødende dyrkningsareal og fra den generelle baggrundsbelastning. Aabenraa Kommune vurderer derfor, at der ikke vil ske nogen påvirkning på biotopen i forhold til udvidelsen af produktionen på Fogderupvej 6.

Lokalitet 7

Lokaliteten udgøres af et lille vandhul, formodentlig en gammel mergelgrav, ca. 900 m nordøst for anlægget. Vandhullet ligger omkranset af intensivt drevne marker på alle sider og er tæt omkranset og delvist overskygget af Grå-pil på syd- og østsiden. Brinkerne er temmelig stejle og ikke egnede til padder.

Lokalitetens naturkvalitet blev ved besigtigelse vurderet til at være moderat gående mod ringe grundet kombinationen af den forholdsvis gode vandkvalitet og forekomsten af flydebladsvegetation (Vandaks og Andemad sp.) samt en vis risiko for tilgroning med Grå-pil og Smalbladet og Bredbladet dunhammer. Randzonen er desuden stærkt påvirket af eutrofiering og domineret af bl.a. Stor nælde, Kruset tidsel, Dueurt sp. og Almindelig kvik. Herudover fandtes bl.a. Hvid okseøje, Grå-bynke, Lyse-siv og Liden Siv.

Billede 6.8 (lokalitet 7): Gammel mergelgrav delvist tilgroet med bl.a. Grå-pil og dunhammer.

Kvælstofdepositionen fra Fogderupvej 6 til vandhullet er beregnet til at være ca. 0,03 kg N/ha/år, hvilket er minimalt i forhold til markbidrag og generel baggrundsbelastning og dermed vurderes ikke at få betydning for biotopens naturtilstand.

Samlet vurdering af omtalte "§3-arealer"

De besigtigede naturarealer, der ligger inden for en radius af 1000 m til anlægget, er generelt meget næringsstofpåvirkede og har, med undtagelse af lokalitet 1, en begrænset naturværdi (moderat til ringe). Ifølge kvælstofdepositionsregningerne er depositionen til de særligt næringsfølsomme lokaliteter (lokalitet 1 og 2, sø med hængesæk og mose) så lille, at det ikke får betydning for lokaliteternes naturkvalitet. Det vurderes dog, at der generelt ikke bør ske en forøgelse af kvælstofdepositionen, hvis naturindholdet og naturtilstanden skal bevares, idet baggrundsbelastningen i området overskrider tålegrænsen.

Anlæggets påvirkning af søen med hængesæk (lokalitet 1) samt mose omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 (lokalitet 2), viser via beregning i ansøgningsystemet en merdeposition i intervallet 0,03-0,09 kg N/ha pr. år.

Husdyrlovens beskyttelsesniveau er overholdt, idet merdepositionen af ammoniak ikke overstiger 0,3 Kg N/ha. Det fremgår af Husdyrlovens regelsæt, at som udgangspunkt er beskyttelsesniveauet, der er fastlagt i lovgivningen, tilstrækkeligt til at sikre natur og miljø og skabe overensstemmelse med habitatdirektivforpligtelserne.

Lokaliteterne er generelt næringspåvirkede i deres nuværende tilstand, men Aabenraa Kommune vurderer, at den forøgede kvælstofdeposition fra anlægget ikke væsentligt forringer naturtilstanden yderligere i de pågældende naturområder, fordi en forøgelse af depositionen på hhv. ca. 0,5% og 0,17% af baggrundsbelastningen ikke er en væsentlig påvirkning.

De øvrige lokaliteter er ikke særlig næringsstoffølsomme, og deres tålegrænser ligger på minimum 15 kg N/ha. Vandhullerne/søerne (lokalitet 3 og særligt 6 og 7) er tydeligt næringsberigede, men det vurderes, at den luftbårne ammoniakdeposition fra anlægget på Fogderupvej 6 har en meget begrænset effekt. Hovedkilden til næringsberigelse af vandhullerne vurderes at være overfladevand fra dyrkede arealer, dels som vand, der løber på jordoverfladen til vandhullerne, samt næringsberiget overfladevand der løber til vandhullet via rodzonen på dyrkede arealer.

Ammoniak fra anlægget vurderes ikke at forringe naturtilstanden i vandhullerne.

Der findes ikke nogen arealer, der ifølge regionplanen er udpeget som særligt næringsfattige naturarealer eller har tilsvarende udpegninger.

Vandløbene i området vurderes ikke at blive påvirket af luftbåren ammoniak fra anlægget, idet den tilførte mængde fra luften vurderes som meget begrænset i forhold til den mængde næringsstof, der udledes fra dyrkede arealer, jf. afsnit 7.3 og 7.5.

Vilkår

Med baggrund i de foretagne besigtigelser og ovenstående vurdering finder Aabenraa Kommune ikke anledning til at stille vilkår til anlægget i denne sammenhæng.

Natura 2000

Redegørelse

De nærmeste Natura 2000-områder i forhold til anlægget er hhv. Tinglev Sø og Mose, Ulvemose og Terkelsbøl Mose (INO nr. 098) ca. 7 km nordøst for anlægget og Bolderslev Skov og Uge Skov (INO nr. 096) ca. 13 km øst-sydøst for anlægget.

Tinglev Sø og Mose, Ulvemose og Terkelsbøl Mose

Området består af to delområder, som ligger med ca. 3 kilometers afstand. Terkelsbøl Mose og Ulvemose ligger nordvest for Tinglev by, mens Tinglev Mose ligger sydøst for byen.

De centrale mosearealer er nedbrudt højmoser med spredte tørvegrave, brunvandede søer og store andele af skovbevokset tørvemose. Randarealerne er lavtliggende marginaljord, som drives ekstensivt. Begge områder er afvandet gennem systemer af grøfter. Afvandingen er blevet dårligere de seneste årtier, da arealerne i og omkring moserne har sat sig, som følge af koldforbrænding af tørv. Terkelsbøl Mose, Ulvemosen og den vestlige del af Tinglev Mose er stærkt tilgroet af birk, pil og græsser som følge af afvandingen. Den sidste store afvanding af Tinglev Mose fandt sted i perioden 1966 - 67.

Området er udpeget for at beskytte Hedehøg og Rørhøg. Den nordøstlige del af Tinglev Mose er levested for rørdrum, rørhøg og plettet rørvagtel, samt potentielt levested for trane og for odder (i tilknytning til kanalerne). Hedehøg søger føde indenfor områderne og kan måske yngle på randarealerne. Engsnarre er blevet registreret syngende.

Bunden i mosen udgøres af op til 1½ m søkalk, som er blevet udnyttet i mosens sydlige del. Her findes åbne arealer med eng-rørhvene- og tagrørs-bevoksning eller hængesæk samt tørvegrave med bl.a. krebsklo. Rørsumpene er levested for rørdrum og plettet rørvagtel. Hedehøg og rørhøg indgår i områdets udpegningsgrundlag.

Baggrundsbelastningen overskrider tålegrænserne for mose-naturtyperne betydeligt. Det medfører, at relativt tør mosebund vil gro til hurtigere end normalt, hvorved levesteder for fuglearter, der kræver åbne naturtyper, forsvinder.

Tilgroning med vedplanter - især pil og birk - medfører at dele af området ikke længere er egnet som levested for fuglearterne på udpegningsgrundlaget. I Terkelsbøl Mose og Ulvemosen udgør tilgroning en stor trussel. I Tinglev Mose er tilgroningen dog næsten standset som følge af vandstandshævning.

Bolderslev Skov og Uge Skov

Skovene har været drevet meget ekstensivt, hvorfor en del af arealerne indeholder værdifulde gamle eller udgåede træer og urørte urskovsagtige partier. Der er gennemført en fredning af området med det formål at bevare skoven som urørt skov, hvor et naturligt dyre- og planteliv kan udvikle sig på naturens præmisser. Dette medfører blandt andet, at de landbrugsarealer der findes i skoven overlades til naturlig tilgroning og at arealerne omkring skovene afgræsses ekstensivt. Med udgangspunkt i en fredningskendelse fra 1999, er grøfter fyldt op, rørlagte vandløb er frilagt og indplantet nåletræ fjernet. Tilgroningsarealerne i områdets sydøstlige del er potentielt levested for Hasselmus.

Skov- og Naturstyrelsen har udlagt hele Bolderslev Skov og Uge Skov som ekstensivt drevet naturskov.

Områdets størrelse og de urskovsagtige partier gør Bolderslev og Uge Skov meget værdifulde. Der er i alt registreret mere end 300 arter, hvoraf flere er sjældne i Danmark. Det gælder arter som sort pil og engblomme. Der findes fire arter af orkidéer i skoven: Skovhullæbe, ægbladet fliglæbe, skov-gøgelilje og tyndakset gøgeurt.

Skovnaturtyperne i området er bøgeskove på muldbund, ege- og blandskove samt de 2 prioriterede våde skovnaturtyper: elle-/askeskov og skovbevoksede tørvemoser.

Området er udpeget for kalkrige og næringsrige søer og stor Vandsalamander, samt bjergsalamander. Hasselmus er eftersøgt i området, men ikke registreret. Det forventes,

at området kan blive ynglested for rød glente og muligvis sort stork, som er meget følsomme for forstyrrelser.

Ifølge basisanalysen (kan findes på Vandognatur.dk) er området følsomt over for luftbåren ammoniak.

Billede 6.9: placering af Natura 2000-områderne i forhold til anlægget.

Vurdering

Der er hhv. ca. 7 og 13 km fra anlægget til de to nærmeste Natura 2000-områder. Ifølge depositionsregninger vil den maksimale deposition i det nærmeste Natura 2000-område være 0,001 g, men metoden gælder kun indtil fire km fra kilden. Dette taget i betragtning vurderer Aabenraa Kommune, at anlæggets bidrag af næringsstoffer til Natura 2000-områderne vil forsvinde i den generelle baggrundsbelastning.

Vilkår

Af ovennævnte grund stiller Aabenraa Kommune ikke nogen vilkår til anlægget i denne forbindelse.

Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (bilag IV)

På Habitatdirektivets Bilag IV er opført en række arter, som skal ydes streng beskyttelse overalt i deres naturlige udbredelsesområde, også uden for de udpegede habitatområder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende blandt andet, at yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges, og for planternes vedkommende blandt andet, at arterne ikke må indsamles, plukkes eller ødelægges.

Redegørelser for forekomsten og påvirkningen på arterne er beskrevet i afsnit 7.7.

Vurdering

Aabenraa kommune har ikke observeret eller registreret planter og dyr omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor på eller umiddelbart op til husdyrbrugets anlæg og udspretningsarealer, men vurderer, at nogle arter med meget stor sandsynlighed forekommer i området.

Kommunen vurderer, at udvidelsen af anlægget ikke vil have negativ indflydelse på ovennævnte arter, da der ikke ændres på vandhuller, fortidsminder, sten- og jorddiger

eller andre potentielle levesteder for padder eller krybdyr. Der fjernes ikke gamle bygninger og fældes ikke store træer, der kunne være levested for flagermus. Der sker med andre ord ikke fysiske ændringer i forbindelse med projektet, der kan være til skade for bilag IV-arter.

Kommunen vurderer også, at den øgede ammoniakemission fra anlægget ikke vil medføre beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- og rasteområder for bilag IV-arterne, da vandhullerne på arealerne er forholdsvis små og derfor kun modtager en meget begrænset mængde kvælstof via deposition. Det vurderes, at tilførsel af næringsstoffer fra dyrkede arealer nær vandhullerne vil have langt større indflydelse på tilstanden i vandhullet end næringsberigelse via luftbåren ammoniak.

Det vurderes ovenfor (afsnittet om § 7 natur), at en merdeposition på 0,029-0,093 kg N/ha pr. år til hængesækken hhv. mosen ikke vil ændre tilstanden væsentligt, derfor vil levebetingelserne for bilag IV-arter, herunder flere padderarter, ikke forringes væsentligt.

Vilkår

Der stilles ikke vilkår til anlægget på Fogderupvej 6 til beskyttelse af bilag IV-arter, artsfredede arter eller rødlistearter.

6.2 Generel ammoniakreduktion

Redegørelse

Det generelle krav om reduktion af ammoniak for husdyrbrug omfattet af husdyrbrugslovens §11 er fastlagt i husdyrbrugsbekendtgørelsens bilag 3. For ansøgninger fremsendt i 2008 gælder det, at det generelle krav om reduktion af ammoniakemissionen fra stald og lager i forhold til bedste staldsystem med normtal 2005/2006 er 20 %.

Af ansøgningen, der er vedlagt som bilag 1, fremgår det, at der etableres sengestald med fast gulv, 2% hældning, skrabning hver anden time i en del af den nye ungdyrstald og i en andel af den eksisterende kostald.

Resultaterne af beregningerne af den generelle ammoniakreduktion ses i nedenstående tabel fra ansøgningsystemets afsnit 3.1. Ammoniak.

Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt?	Ja
Eventuel yderligere nødvendig reduktion for at opfylde kravet	-35,00 KgN
Emission fra stalde, der ikke er omfattet af det generelle krav	0,00 KgN
Emission fra stalde omfattet af kravet, men ingen ændring	1320,45 KgN
Emission fra stalde omfattet af kravet og med ændring	617,84 KgN
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning	512,92 KgN
Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning	52,31 KgN

Det fremgår af tabellen blandt andet, at det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager er opfyldt.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at etablering af fast gulv med 2 % hældning og skrabning hver anden time giver tilstrækkelig effekt til at sikre 20 % ammoniakreduktion, og at udvidelsen for så vidt angår ammoniak ikke vil medføre væsentlige virkninger på miljøet.

Der henvises yderligere til **vilkår nr. 17** (fast gulv med 2 % hældning og skrabning hver anden time).

Vilkår

64. Det skal sikres, at drænfunktion i det faste gulv samt skaberne altid er funktionsdygtige, således at gødning og urin hurtigt fjernes fra gulvet og ledes til gødningskanalerne. Kontrol skal ske minimum 1 gang i døgnet.

6.3 Lugt

Redegørelse

Den største kilde til lugtforurening er selve dyreholdet. Derudover kan der forekomme lugtgener i forbindelse med håndtering af husdyrgødning og ensilage.

Beskyttelsesniveauet for lugt fra husdyrbrug omfattet af husdyrbrugslovens § 11 er fastlagt i husdyrbrugsbekendtgørelsens bilag 3. I bilaget er genekriterierne til enkeltbeboelse, samlet bebyggelse og til eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde angivet. Såfremt den beregnede geneafstand er større end den faktiske afstand, skal der gives afslag.

I www.husdyrgodkendelse.dk er alle stalde indtegnet og 1) den nærmeste enkeltbeboelse uden landbrugspligt og som ikke ejes af driftherren, 2) den nærmeste samlede bebyggelse og 3) det nærmeste eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde markeret. IT-ansøgningssystemet beregner geneafstandene og de vægtede gennemsnitsafstande.

Resultaterne af lugtgeneberegningen ses i nedenstående tabel fra ansøgningssystemets afsnit 3.2 Lugtgeneberegning.

Resultaterne af lugtberegningen ses i nedenstående tabel.

Områdetype	Beregningsmodel	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Geneafstand, nedrift	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt?
Byzone	Ny	238,22 m				Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelse/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Samlet bebyggelse	Ny	154,41 m				Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelse/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Enkelt bolig	Ny	75,33 m				Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelse/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.

Ejendommen Fogderupvej 6, 6200 Aabenraa er beliggende i landzone. Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt og som ikke ejes af ansøger, Lille knivsigvej 6, ligger ca. 575 m fra staldanlægget. Alle geneafstande overholdes.

Tabel 13 Lugtgeneafstande og konsekvensområde

Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav*
Enkeltbeboelse uden landbrugspligt, som ikke ejes af ansøger	575 m	Til beboelse på Lille Knivsigvej 6, vest for centrum af staldanlægget.	75,33 m (ukorrigeret geneafstand)
Samlet bebyggelse i landzone	1.005 m	Udløses af beboelse på Ravsted skolegade 71 i Ravsted, sydvest for centrum af staldanlægget.	154,41 m (ukorrigeret geneafstand)
Byzone	4.500 m	Til eksisterende byzone ved Bedsted, nord nordvest for centrum af staldanlægget.	238,22 m (ukorrigeret geneafstand)
Sommerhusområde	Ca. 23 km	Til skarrev ved Aabenraa fjord, øst for staldanlægget.	238,22 m (ukorrigeret geneafstand)

* Afstandskravet er opgivet som de beregnede geneafstande. Der skal gøres opmærksom på, at afstanden måles fra et beregnet midtpunkt til beboelsesbygningen ved enkelt beboelse og samlet bebyggelse og til zonegrænse ved sommerhus- og byzoneområde.

Som det fremgår af tabellen herover er alle afstandskrav til enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone overholdt.

Ensilagen kan i forbindelse med håndteringen give anledning til lugt. Ensilagestakkene holdes tildækket med plastik. Der vil være mindre lugtgener i forbindelse med fodring. Pga. afstanden til naboer uden landbrugspligt, skønnes det, at der ingen problemer er med lugt fra ensilagen.

I gyllebeholderne skal der altid være et intakt flydelag, der effektivt begrænser lugtafgivelsen, bortset fra i forbindelse med omrøring og tømning. Flydelaget skal inspiceres minimum 1 gang om måneden, dog flere gange ugentligt i forbindelse med omrøring og tømning og i forbindelse med reetablering af flydelag indtil flydelaget atter er intakt. Når gyllen omrøres og udbringes vil der altid være lugtgener. Markstakke med dybstrøelse holdes endvidere overdækket med plastic, hvorved lugtgener mindskes. Markstakke placeres endvidere ikke i nærheden af beboelser.

Der vil kunne forekomme lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt husdyrgødning. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør). Det er maskinstation der står for udbringning af husdyrgødning. Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt husdyrgødning. Da langt størstedelen af gyllen nedfældes reduceres ammoniakfordampningen og lugtgener pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne. Dybstrøelse nedpløjes endvidere kort tid efter udkørsel, hvorved lugtgener mindskes.

Kumulation

Anlægget er beliggende længere væk end 300 m til samlet bebyggelse og byzone, samt længere væk end 100 m til den nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt og som ikke ejes af ansøger. Der er således ingen kumulation med andre ejendomme med et husdyrhold større end 75 dyreenheder.

Såfremt der efter Aabenraa Kommunes vurdering opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være større, end det kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan Aabenraa Kommune meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afholdende foranstaltninger. Evt. udgifter hertil afholdes af husdyrbruget.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at lugt fra staldene samt lugt fra håndtering af husdyrgødning og ensilage ikke vil være til væsentlig gene for naboerne.

Aabenraa Kommune vurderer samlet, at projektet tager tilstrækkeligt hensyn til de naboer, der kunne blive mest generet af lugt.

Vilkår

65. Såfremt der efter Aabenraa Kommunes vurdering opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentligt større, end det kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan Aabenraa Kommune meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger. Eventuelle udgifter hertil afholdes af bedriften.

6.4 Fluer og skadedyr

Redegørelse

Ejendommens skadedyrsbekæmpelse sker i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrslaboratorium.

Der holdes rent og ryddeligt omkring anlæggene. Foder og gødningsrester fjernes og lægges på møddingsplads. Gulve og gangarealer holdes rengjorte. Tom emballage og

andet affald bortskaffes jævnligt, og døde dyr afhentes hurtigst muligt. Ejendommen er tilmeldt kommunal rottebekæmpelse.

I varme perioder vil fluer kunne forekomme. Klækning af fluelarver er temperaturafhængig og sker især i gødningsmåtten hos småkalve samt i efterladte foderrester. Bekæmpelse af fluer sker ved hyppig udmugning hos småkalve i sommerperioden og ved god renholdelse omkring foderbord og foderlager. Derudover udvandes der gift i dybstrølesesboksene efter behov.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at det ved effektiv renholdelse af foderbord og foderopbevaring samt hyppig udmugning ved kalvene, vil være muligt at begrænse risikoen for væsentlige fluegener og tilhold af skadedyr.

Aabenraa Kommune vurderer derfor, at bekæmpelsen af fluer og andre skadedyr som udgangspunkt må anses for at være tilstrækkelig til ikke at skabe væsentlige gener for de omkringboende. Det skal bemærkes, at retningslinierne fra Statens Skadedyrslaboratorium opdateres jævnligt.

Vilkår

66. Der skal på husdyrbruget foretages effektiv fluebekæmpelse som i overensstemmelse med de nyeste retningslinier fra Statens Skadedyrslaboratorium.
67. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).

6.5 Transport

Redegørelse

Der er på nuværende tidspunkt to ind- og udkørselsveje til ejendommen, hhv. vest og nord for maskinhuset. Heraf anvendes ind- og udkørslen nord om maskinhuset primært til privat brug samt transport til maskinhuset, herunder dieselolie og olie mm. Al anden transport til og fra ejendommen foregår af ind- og udkørselsvejen vest for maskinhuset. I forbindelse med udvidelse vil der blive etableret en ind- og udkørsel til ensilagesiloerne, som vil have sammenhæng med ind- og udkørselsvejen vest for maskinhuset. Via disse to ind- og udkørselsveje vil al transport med grovfoder, mælk og dyr foregå samt gyllekørsel fra den eksisterende beholder. Derudover vil der i forbindelse med udvidelsen blive etableret en ind- og udkørselsvej ved den nye gyllebeholder. Denne ind- og udkørselsvej vil udelukkende blive anvendt ved gylleudkørsel.

Der er givet tilladelse efter vejloven til de to nye vejadgange.

Til- og frakørsel sker ad Fogderupvej enten via landsbyerne: Ravsted, Korup eller Fogderup. Transporterne sker typisk i kl. 8-16, men kan forekomme hele døgnet i den periode, hvor der køres gylle ud eller i høst, herunder snitning af græs og ensilage. Udkørsel af gylle forsøges gjort over så kort et tidsrum som muligt, dels af driftshensyn, men også for at minimere geneperioden så meget som muligt.

Gyllen udbringes i planternes vækstsæson, hovedsagligt i perioden fra 15. februar til og med september måned. Udbringningen forventes at tage en uges tid fordelt over året. Husdyrgødningen udbringes af maskinstation, der køre med en 25 tons gyllevogn og en 20 tons møgvogn. En del af gylletransporterne foregår ad interne markveje, især til areaerne beliggende tæt på anlægget. Ved kørsel på offentlig vej til de ejede arealer samt på foderaftalearealet passerer kun enkelte beboelser, men ingen byer.

Gylletransporter til de forpagtede arealer beliggende ved Bovvej 27, 6534 Agerskov foregår med lastbil, da afstanden er større end 10 km. Ved denne transport passerer Kassø og Hellevad, men der er ingen lugtgener forbundet med denne type transport.

Transporter med foder omfatter både korn, halm, kraftfoder og grovfoder. I den nuværende situation er der ingen ensilageplads på ejendommen, så ensilage opbevares i markstakke. Ved udvidelsen vil alt grovfoder blive lagt på ensilagepladsen ved slæt (græs) og majs-snitning. Der ensileres 3-5 gange årligt, afhængig af antal slætgræs der tages.

Tabel 14 Transporter

Transporter	Før udvidelse			Efter udvidelse		
	Antal/år	Kapacitet pr. transport	Transportmiddel	Antal/år	Kapacitet pr. transport	Transportmiddel
Kraftfoder	20	Ca. 15 tons	Lastvogn	30	Ca. 15 tons	Lastvogn
Halm	22	Ca. 6 tons	Traktor med vogn	10	Ca. 6 tons	Traktor med vogn
Valset korn	12	840 kg	Lastvogn	24	840 kg	Lastvogn
Majs og græs	130	Ca. 40 m ³	Traktor med vogn	200	Ca. 40 m ³	Traktor med vogn
Sækkevare, samt bigbags	4	-	Lastvogn	4	-	Lastvogn
Fyringsolie	2	1000-1200 l	Lastvogn	2	1000-1200 l	Lastvogn
Dieselolie	6	1500-1800 l	Lastvogn	6	1500-1800 l	Lastvogn
Afhentning af tyrekalve	26	Ca. 2 dyr	Lastvogn	26	Ca. 3 dyr	Lastvogn
Afhentning af dyr til slagting	24	1-5 dyr	Lastvogn	12	5-10 dyr	Lastvogn
Afhentning af mælk	183	32 ton (3 ton)	Lastvogn	183	32 ton (4,2 tons)	Lastvogn
Afhentning af døde dyr	24	Ca. 1 dyr	Lastvogn	48	Ca. 1 dyr	Lastvogn
Flyende husdyrgødning	101	25 tons	Gyllevogn	256	25 tons	Gyllevogn
Fast husdyrgødning	20	20 tons	Møgvogn	4	20 tons	Møgvogn
Affald	52	-	Lastvogn	52	-	Lastvogn
Transporter i alt	626			857		

Interne transportveje fremgår af bilag 1.7 og transportvej for gylletransporter vises på bilag 1.9.

Herudover forekommer transport med mindre biler og personbiler, herunder f.eks. dyrlæge, inseminør, ydelseskontrol mv.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at der ikke vil forekomme væsentlige støj-, støv- og lugtgener i forbindelse med transporter til og fra ejendommen.

For at mindske generne der evt. måtte være fra transport, henstilles der til, at transport primært skal foregå inden for normal arbejdstid. Sæsonbetonet arbejde kan dog forekomme uden for disse tidspunkter, men skal søges begrænset.

Vilkår

68. Transport af gylle fra ejendommen skal fortrinsvis foregå mandag til fredag, dog ikke helligedage mellem 06.00 og 17.00.
69. Sker der spild af dybstrøelse/komposteret dybstrøelse/ensilage på offentlig vej, skal dette straks opsamles.
70. Transport af foder og øvrige hjælpemidler til og fra ejendommen skal fortrinsvis ske mandag til fredag i tidsrummet kl. 07.00-18.00 og lørdag i tidsrummet kl. 07.00-14.00, dog ikke helligdage.
71. Transport af dyr til og fra ejendommen skal fortrinsvist ske mandag til fredag i tidsrummet kl. 07.00-18.00 og lørdag i tidsrummet kl. 07.00-14.00, dog ikke helligdage. Dyr til slagtning kan dog efter hidtidig praksis afhentes mandag til fredag i tidsrummet kl. 03.00-18.00, dog ikke helligdage.

6.6 Støj

Redegørelse

De væsentlige støjkloder på bedriften er fra dyrene i forbindelse med fodring, malkeanlæg og kompressor samt maskinstøj ved foderblanding, gyllehåndtering, transporter, markvanding og markarbejde.

Der sker en væsentlig forbedring af støjgener i forbindelse med håndtering af ensilagen ved etablering af en ensilageplads.

Der sker endvidere en lempelse af de støjgener, der kan komme i forbindelse med malkning, da det nye malkecenter vil være mere lydisoleret og der generelt vil anvendes nyere støjsvage pumper mm.

Markvanding foregår med både elpumpe og traktordreven pumpe og der kan komme støj herfra. Det er dog primært den eldrevne pumpe der anvendes, som larmer betydeligt mindre en den traktor drevne pumpe.

Maskinstøj fra færdsel i forbindelse med den daglige produktionen vil hovedsageligt forekomme i dagtimerne.

Det forventes dog generelt at der vil forekomme meget få unødige støjgener i forbindelse med udvidelsen, og der forventes kun minimale støjgener udenfor ejendommen.

Tabel 15 Støjkloder

Støjkilde	Placering	Driftstid
Malkning	Ny malkestald	Kl. 5-9 og kl. 15-19
Malkekøling	Ny malkestald	Kl. 5.30-10 og kl. 15.30-20
Fodringstider	Ko- og ungdyrstald	Kl. 8-10
Foderblanding	Plansiloanlæg	Kl. 8-10
Afhentning af malk	Silotank ved malkestald	Ca. 10 min, hver anden dag, døgnet rundt
Gyllepumpning	Fortanke	Ca. ½ time hver dag, i dagtimerne

Udkørsel af husdyrgødning	Gyllebeholdere, møddingsplads samt transporttrugene. Se bilag 1.9.	Ca. 1 uge om året i vækstsæson, primært i dagstimerne
Markvanding	Mellem ko- og ungdyrstald (elpumpe), samt i mark 13 (traktordreven pumpe)	Vækstsæson, døgnet rundt
Ensilage i plansiloer	Plansiloanlæg	Vækstsæson, primært i dagstimerne
Foderindblæsning	Fodersilo, maskinhus	Hver 14. dag á ca. 1/2 time i dagstimerne
Transporter m.v.		Primært i hverdage 8-16

Støjkilderne fremgår af bilag 1.3

Landbruget på Fogderupvej 6, 6372 Bylderup-Bov har driftsbygninger beliggende i Aabenraa Kommune i det åbne land i landzonen. Driftsarealerne er beliggende i hhv. Aabenraa og Tønder Kommune. Arealerne er beliggende i det åbne land i landzonen.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at der sker en væsentlig forbedring af støjgener i forbindelse med håndtering af ensilagen ved etablering af en ensilageplads. Derudover vurderer kommunen, at der sker en lempelse af de støjgener, der kan komme i forbindelse af malkning, da det nye malkecenter vil være mere lydisoleret og der generelt vil anvendes nyere støjsvage pumper mm.

Beliggenheden af landbruget Fogderupvej 6, 6372 Bylderup Bov

I Kommuneplan 2009 for Aabenraa Kommune (der p. t. foreligger i et forslag) er der i Hovedstrukturdelen anført følgende i afsnittet 7.1 Landbrug:

7.1 Landbrug

Byrådets mål er (kun mål relevante for støj fra virksomheder er medtaget)

at landbrug drives på en sådan måde, at der tages størst mulig hensyn til naboer, natur, miljø, landskab og kulturhistoriske interesser

at landbrugets bygningsmasse placeres hensigtsmæssigt i forhold til naboer, natur, miljø, landskab og kulturhistorie.

I afsnittet 6.5 Forebyggelse af miljøkonflikter er anført følgende:

6.5 Forebyggelse af miljøkonflikter

Byrådets mål er (kun mål relevante for støj fra virksomheder er medtaget)

at forebygge og begrænse forurening i form af støj, støv og lugt m.v. fra virksomheder og trafik.

Kommunen er i Kommuneplanen opdelt i 4 geografiske områder med udgangspunkt i bymønsteret.

De 4 områder benævnes Øst, Nord, Syd og Vest.

Landbruget Fogderupvej 6 er beliggende i Det åbne land, Vest og har arealer beliggende i det samme område samt i Tønder Kommune.

Kommuneplanen fastsætter for dette område ikke retningslinier for støjbelastning, der er til hindring for udvidelsesmulighederne for landbruget.

Denne miljøgodkendelse regulerer støjudsendelse fra ejede og forpagtede arealer. Støjudsendelse fra arealer med gødningsudbringningsaftaler reguleres i forhold til ejeren af disse arealer.

Landbrugets driftsbygninger på adressen Fogderupvej 6, 6372 Bylderup Bov er beliggende i Det åbne land, Vest.

Udsendelse af støj fra driftsbygningerne og området i umiddelbar nærhed af disse vil være uden betydning for de i kommuneplanen beskrevne planlagte områder, eksempelvis boligområder, erhvervsområder, sommerhusområder, lokalbyer, landsbyer, da afstanden til områderne er stor.

Eksempelvis er afstanden til lokalbyen Ravsted (med de nærmeste kommuneplanområder 4.4.002.B og 4.4.004.D) større end ca. 850 meter.

Driftsarealer hørende til landbruget er ikke beliggende i nærheden af planlagte områder.

Vilkår

72. Bidraget fra landbruget med adressen Fogderupvej 6, 6372 Bylderup Bov bestemt som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) må i det åbne land ikke overskride følgende værdier:

	Mandag - fredag kl. 07.00 - 18.00 Lørdag kl. 07.00 - 14.00	Mandag - fredag kl. 18.00 - 22.00 Lørdag kl. 14.00 - 22.00 Søn og helligdag kl. 07.00 - 22.00	Alle dage kl. 22.00 - 07.00
Det åbne land	55	45	40

Notationer og principper, der anvendes ved beskrivelse og regulering af ekstern støj fra landbruget, er anført i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder.

Støjgrænserne må i det åbne land ikke overskrides ved udendørs opholdsarealer ved boliger.

For dagperioden kl. 07.00-18.00 skal grænseværdierne overholdes inden for det mest støjbelastede tidsrum på 8 timer.

For aftenperioden kl. 18.00 -22.00 skal grænseværdierne overholdes inden for den mest støjbelastede time.

For natperioden kl. 22.00 - 07.00 skal grænseværdierne overholdes inden for den mest støjbelastede halve time.

Støj fra intern transport på landbrugets område medregnes i landbrugets støjbidrag.

Dog medregnes kun støjbidrag fra transport ved driftsbygninger og i umiddelbar nærhed af disse samt ved gyllebeholdere.

Ved tilkørsel af foderafgrøder som eksempelvis græs og majs til siloanlæg eller til faste oplagspladser eller ved bortkørsel af gylle/fast gødning i forbindelse med udbringning til mark kan der ses bort fra støjbidraget fra disse aktiviteter.

Støj fra faststående anlæg placeret på arealer uden for driftsbygningernes område, eksempelvis fast opstillede motorer og vandpumper, skal medregnes i landbrugets støjbidrag.

Støj fra mobile anlæg opstillet ved driftsbygninger, eksempelvis fra blæsere på lastvogne med varer til landbruget, skal medregnes i land-

brugets støjbidrag, uagtet at anlæggene måtte befinde sig på et køretøj, der ikke hører til landbruget.

Målinger/beregninger til kontrol af, at grænseværdierne er overholdt, skal udføres, når tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dog kan målinger/beregninger kræves højst en gang årligt. Tilsynsmyndigheden kan kræve, at målinger/beregninger skal foretages af et akkrediteret firma eller laboratorium eller af en certificeret person omfattet af Miljøstyrelsens godkendelsesordning "Miljømåling - ekstern støj". Udgifterne afholdes af landbruget.

73. Tønder Kommune kan, også inden der er forløbet 8 år efter meddelelsen af godkendelsen, meddele påbud i henhold til § 39 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug til landbruget Fogderupvej 6, 6372 Bylderup Bov.
74. Tønder Kommune kan stille krav om overholdelse af grænseværdier for støjkilder, der befinder sig på landbrugets driftsarealer beliggende i Tønder Kommune. Tønder Kommune fastlægger de relevante grænseværdier.

6.7 Støv

Redegørelse

I forbindelse med transporter til og fra ejendommen samt ved levering og håndtering af råvarer og mineraler kan der opstå støvgener, hvilket dog oftest er af begrænset karakter. Antallet af transporter øges ikke proportionalt med besætningens størrelse, da der i mange tilfælde vil kunne medtages en større mængde pr. kørsel.

I maskinhuset opbevares kraftfoder i løs vægt. Der kan forekomme støv ved levering af fodermidler, der leveres i løs vægt.

Der kan forekomme støvgener ved indkøring af halm. Der ændres dog ikke på procedurerne i forbindelse med udvidelsen, men forbruget af halm forventes at falde.

Da den største andel af transporterne vil ske inden for normal arbejdstid forventes det ikke, at de ekstra transporter vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer at transport og håndtering af grovfoder og foderstoffer mv. ikke vil give støvgener for omkringboende. Dog henvises der til god landmandspraksis, at al transport til og fra ejendommen, for at begrænse støvgener, skal foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på ejendommen planlægges, herunder også levering, håndtering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Vilkår

75. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.

6.8 Lys

Redegørelse

I den nudriften tændes der lys ved opstart af malkning ca. kl. 5.00, afhængig af årstid og lysforhold udenfor. Der er lys frem til kl. 8-9 om morgenen. Om aftenen er der lys i stalden indtil kl. 20, og det tændes desuden, når der er behov. Der kan forekomme dage hvor der er behov for lys udover dette tidsrum, f.eks. ved akut behov for dyrlæge hjælp eller andre akutte situationer.

Facadelyset på kostalden ud mod Fogderupvejen er kun tændt i de perioder, hvor det er mørkt, når kalvene bliver fodret.

Der er vågelys i staldene om natten, og i den nye ungdyrstald vil der være automatiseret tænd og sluk af natlyset i stalden. Der er tale om et skumringsrelæ, der tænder og slukker afhængigt af de naturlige lysforhold.

Vurdering

Ejendommens stalde ligger forholdsvist afskærmede i forhold til de omkringboende. Med baggrund i staldenes placering og beplantningen vurderes det, at driften ikke vil give anledning til væsentlige lysgener for de omkringboende.

Vilkår

76. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener uden for ejendommens eget areal.

7 Påvirkninger fra arealerne

7.1 Udbringningsarealerne

Redegørelse

Til ejendommen på Fogderupvej hører ca. 64,70 ha ejet udbringningsareal samt et tilforpagtet areal på 16,31 ha hørende til Bovvej 27, Agerskov. Dette svarer til 81,01 ha ejet og forpagtet arealer, hvor der kan afsættes 186,3 DE husdyrgødning, når arealerne belægges med 2,3 DE/ha.

Derudover er der indgået en aftale med en nabo – Peter Toft Clausen, Knivsigvej 2, Bylderup-Bov om produktionsmæssig sammenhæng, hvor Terp I/S leverer 64 DE, svarende til 55,65 ha til Peter Toft Clausen, som til gengæld leverer grovfoder til Terp I/S. Se tabel 16.

Den produktionsmæssige sammenhæng medfører, at alle disse udbringningsarealer også må belægges med 2,3 DE/ ha.

Alt i alt er der et harmoniareal på 136,66 ha.

Til den ansøgte produktion på 249,73 DE er harmonikravet på 108,6 ha ved 2,3 DE/ha. Krav til harmoni er dermed overholdt.

Tabel 16 Modtager af kvæggylle.

Modtager af kvæggylle	Antal ha	Antal DE	Kg N	Kg P
Knivsigvej 2, 6372 Bylderup-Bov	55,65	64,0	6668,0	1125,0

De ejede og forpagtede arealer har alle sædskifte K12, der svar til referencesædskiftet for kvægbrug med jordtype JB1.

Oversigt over ejede/ forpagtede arealer findes i bilag 1, afsnit 4.1.3 og aftalearealerne er i afsnit 4.1.4.

Af ansøgningsmaterialet fremgår 55,65 ha hørende til Peter Toft Clausen, og han forbeholder sig ret til at modtage husdyrgødning jf. harmonikrav og vilkår i hans § 16 arealgodkendelse.

Bilag 1.8 viser udbringningsarealernes placering. Alle udbringningsarealerne er beliggende i Aabenraa Kommune, på nær de forpagtede arealer hørende til Bovvej 27, Agerskov, som er beliggende i Tønder Kommune.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at de arealer, der indgår i den produktionsmæssige sammenhæng med Knivsigvej 2, kræver en særskilt § 16 arealgodkendelse, idet nogle af arealerne er beliggende i nitratfølsomme indvindingsområder.

Vilkår

77. Der må kun udbringes husdyrgødning på de arealer, der fremgår af bilag 1.8.
78. Levering af husdyrgødning må først finde sted til de pågældende arealer, når der foreligger en § 16-godkendelse af arealerne.

7.2 Beskyttet natur

"§ 7" og "§3 natur"

Jf. Husdyrlovens § 23 skal kommunen foretage en konkret vurdering af, om der forekommer andre naturarealer end ovennævnte (afsnit 6.1) "§ 7 arealer", som kan blive påvirket af ammoniakemissionen fra Fogderupvej 6. Vurderes det at være tilfældet (kun i særlige tilfælde), kan kommunen stille forurenings begrænsende vilkår, som rækker ud over Husdyrlovens fastsatte beskyttelsesniveauer (§11, stk. 2 og 3 i Godkendelsesbekendtgørelsen).

Jf. Naturbeskyttelseslovens § 3 må tilstanden af visse naturarealer ikke ændres, når de har et vist areal, naturindhold m. m.

Beskrivelse

Som tidligere nævnt findes der ingen §7-områder, men der er registreret et §3-areal, der kræver en beskyttelse sidestillet med §7-arealer (lokalitet 1); et vandhul med hænge-sæk, der ligger ca. 50 m syd for mark 1.

Der befinder sig ikke nogen naturelementer (§3) på eller i umiddelbar nærhed af bedriftens egne eller tilforpagtede arealer beliggende i Aabenraa Kommune. Bedriften har dog to marker (10 og 11), der er beliggende i Tønder Kommune, jf. nedenstående kortudsnit. Mark 10 støder op til et §3-beskyttet vandløb, mens der er fem vandhuller og en eng, der ligger på eller støder op til mark 11.

Der findes en mose og fire vandhuller, der er beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens §3, og som støder op til aftalearealerne tilhørende Knivsigvej 2. Disse naturarealer behandles i den ovennævnte, selvstændige §16-arealgodkendelse og omtales ikke yderligere her.

Billede 7.1: kort over natur i tilknytning til arealerne. Luftfotoet til højre viser arealerne beliggende i Tønder Kommune (mark 10 og 11).

Vurdering

Kommunen vurderer, at der ikke sker nogen væsentlig påvirkning på naturarealer i Aabenraa Kommune beskyttet efter §3 i Naturbeskyttelsesloven, der kan retfærdiggøre krav eller vilkår, der går ud over det generelle beskyttelsesniveau. Der findes derimod flere naturarealer og et vandløb i Tønder Kommune, der skal beskyttes med udyrkede bræmmer.

Vilkår

79. Der skal etableres 2 meter udyrkede bræmmer til/omkring § 3 beskyttede søer, enge og vandløb, der ligger på eller støder op til markerne 10 og 11. Det vil sige, at der ikke må jordbearbejdes, gødskes eller sprøjtes i en 2 m bred bræmme regnet fra naturtypens kronekant.

7.3 Nitrat til overfladevand – vandløb, søer og kystvande

Kvælstof, herunder nitrat, der føres til overfladevand, stammer hovedsageligt fra gødskningen på landbrugsarealer. En del af den tilførte kvælstof optages ikke af afgrøden på marken, men siver igennem rodzonen til det øvre grundvand eller løber via dræn og grøfter til vandløb, søer og i sidste ende til havet.

Undervejs omdannes en stor del af de nedsivende kvælstofforbindelser dog til luftformigt kvælstof via en proces kaldet kvælstofreduktion. Hvor stor kvælstofreduktionen er, afhænger af jordbundstypen, og hvor hurtigt nitraten føres til vandløb eller søer. På drænedede arealer føres nitrat væsentligt hurtigere til vandmiljøet end på udrænedede arealer, hvor det skal føres via grundvandet til vandmiljøet (*DMU faglig rapport nr. 616, 2007 - Kvælstofreduktionen fra rodzonen til kyst for Danmark - Fagligt grundlag for et nationalt kort*). Når kvælstoffet er nået ud i vandløbene er reduktionen meget lav, 2% ca., dvs. stort set al den kvælstof, der ender i vandløb, ender i havet (*DMU faglig rapport nr. 616, 2007 - Kvælstofreduktionen fra rodzonen til kyst for Danmark - Fagligt grundlag for et nationalt kort*).

Når nitrat kommer ud i vandmiljøet, påvirker det naturen ved, at det bruges af planterne som næringsstof og giver en større planteproduktion af sump- og undervandsplanter samt alger, der i høje koncentrationer giver uklart vand. Normalt anses kvælstof i vandløbene ikke for at have stor betydning for levevilkårene for planter, fisk og andet dyreliv. Her er det som regel andre faktorer, fx de fysiske forhold, der er mere afgørende for plante- og dyrelivet (*Næringsstoffer - arealanvendelse og naturgenopretning, Temarapport fra DMU 13/1997*). En reduktion i udvaskning af kvælstof (og andre næringsstoffer) vil dog utvivlsomt føre til en mindre grødevekst og en mindre produktion af organisk stof i vandløbet, hvilket vil forbedre miljøtilstanden og leveforholdene for dyrelivet samt give mindre tilførsel af organisk stof og næringsstoffer til søer og havet. Kraftig grødevekst kan reducere iltindholdet i vandløbet med deraf negativ virkning på dyrelivet til følge.

Husdyrloven stiller krav om begrænsning i tilførsel af kvælstof til overfladevand, hvis et husdyrbrug, der ønskes etableret, ændret eller udvidet, har udbringningsarealer, der afvander til særligt sårbare vandområder i Natura 2000 områder. For landbrug, der afvander til sådanne naturområder, stilles krav om et lavere husdyrtryk pr. hektar, end de generelle harmoniregler giver mulighed for.

Kravene stilles kun til arealer, der ligger indenfor områder, der ifølge Skov- og Naturstyrelsens kortværk er omfattet af nitratklasse 1, 2 eller 3. Nitratklasserne er baseret på overfladevandområdernes kvælstoffølsomhed samt størrelsen af reduktionspotentiallet (hvor meget nitrat der omsættes i jorden) (*DMU faglig rapport nr. 616, 2007 - Kvælstofreduktionen fra rodzonen til kyst for Danmark - Fagligt grundlag for et nationalt kort*).

Redegørelse

Ingen af udbringningsarealerne eller aftalearealerne ligger indenfor områder, der er udpeget som nitratklasse 1, 2 eller 3. Der er således i hht. lovgivningens beskyttelsesniveau for nitrat til overfladevand ingen krav om reduceret husdyrtryk på udbringningsarealerne.

Husdyrgødning fra produktionen udbringes på i alt 81,01 ha ejede eller forpagtede arealer og 55,65 ha aftale arealer. I alt 136,66 ha. Ifølge ansøgningen er ingen af de ejede arealer drænedede.

Beregning af udvaskning af kvælstof fra udbringningsarealerne til overfladevand viser, at der udvaskes 70,6 kg N/ha efter udvidelsen ved DE-max. Udbringningsarealerne ligger i et område, hvor kvælstofreduktionen ligger mellem 76 og 100%, dvs. der udvaskes maksimalt 16,9 kg N/ha eller 1372,63 kg N i alt til overfladevand fra produktionens udbringningsarealer.

De to udbringningsarealer, der befinder sig i Tønder Kommune, ligger i opland til den målsatte sø Løgumkloster Mølledam. Denne er B-målsat i regionplanen (Naturligt og alsidigt dyreliv),

og målsætningen er opfyldt.

Forholdene omkring vandløb og målsatte søer er beskrevet ovenfor i afsnittet om "Vandløb og målsatte søer", under "7.2 Beskyttet natur".

Vurdering

Bedriftens udbringningsarealer ligger alle udenfor nitratklasserne 1 - 3 (reduktionsprocenten er 100 %). Beskyttelsesniveauerne for nitrat til overfladevand er overholdt.

Det fremgår af udvaskningsberegningerne i Husdyrgodkendelse.dk, at der udvaskes mindre kvælstof i eftersituationen i forhold til førsituationen (0,4 mg/l). Dette skyldes dels en stigning i mængden af efterafgrøder, dels at alle udbringningsarealerne er landbrugsarealer, der også tidligere har været intensivt dyrket.

Da der ikke sker forøget udvaskning af kvælstof fra udbringningsarealer i forhold til førsituationen og med henvisning til afsnittet om "Beskyttet natur" - "Vandløb og målsatte søer", vurderes det, at beskyttede vandløb og søer ikke vil ændre tilstand i negativ retning på baggrund af udvidelsen af produktionen på Fogderupvej 6.

Da målsætningen i Løgumkloster Mølledam er opfyldt og Løgumkloster Mølledam ikke vurderes at blive påvirket af næringsstoffer fra udbringningsarealer fra Fogderupvej 6, er der således ikke grundlag for at stille yderligere vilkår til begrænsning af kvælstofudvaskningen alene i forhold til opfyldelse af målsætningen for Løgumkloster Mølledam.

Desuden vurderes, at vilkårene i afsnittet om beskyttet natur (afsnit 7.2) er tilstrækkelige til at sikre øvrige vandhuller mod næringsstoffer fra overfladevand.

Aabenraa Kommune skal bemærke, at der jf. Miljømålsloven skal laves indsats- og handlingsplaner for overfladevand, grundvand og Natura 2000 områder. Ved gennemførelse af den nødvendige indsats skal det sikres, at der opstår god natur- og miljøtilstand. Kommunen afventer pt. statens indsatsplaner (som angiver hvilken indsats, der er nødvendig for at opnå god tilstand). Udkast til indsatsplaner forventes at blive udsendt i løbet af 2009, og indsatsplanerne vedtages endeligt snarest herefter. Kommunen skal lave handlingsplaner (som angiver, hvad der skal ske af naturgenopretning o. a.) i 2010. Når udkast til planer og endelige planer foreligger, skal kommunen inddrage disse i vurderinger af konsekvenser af produktionsudvidelser på husdyrbrug.

Aabenraa Kommune stiller på baggrund af ovenstående ingen yderligere vilkår i forhold til at beskytte vandløb, søer og havområder ud over det, der er nævnt i afsnit 7.2.

Vilkår

Ingen yderligere vilkår i forhold til nitrat til overfladevand.

7.4 Nitrat til grundvand

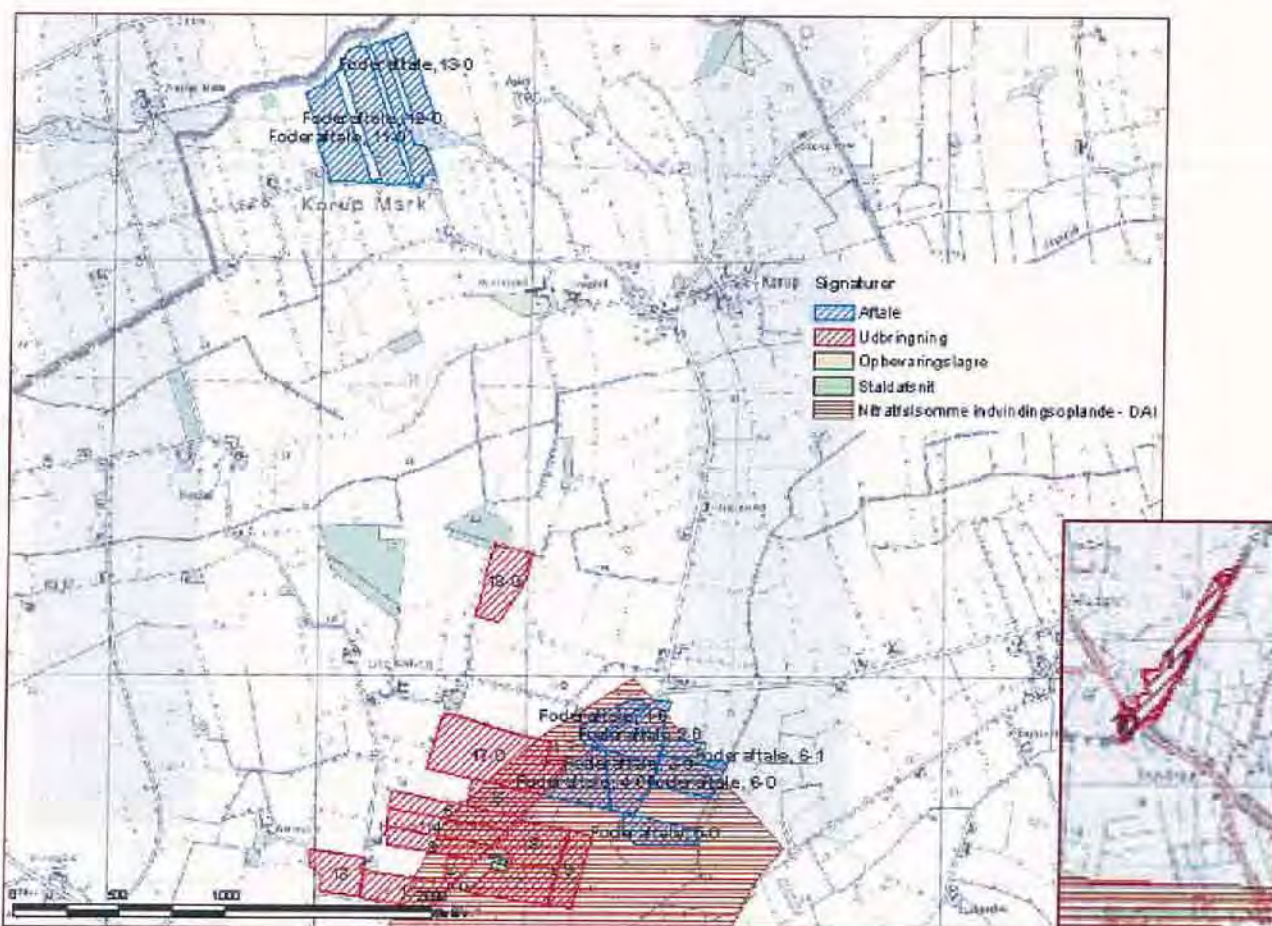
Redegørelse

Bedriften har 33,87 ha udbringningsarealer beliggende inden for nitratfølsomme indvindingsområder (mark 1 til 9 og 17-0).

Der er i det pågældende område ikke udarbejdet en indsatsplan. Derfor kan der ifølge Husdyrloven ikke tillades nogen merbelastning med nitrat, såfremt udvaskningen fra rodzonen overstiger 50 mg nitrat pr. liter i efter-situationen. Bedriften har tidligere af Sønderjyllands Amt fået pålagt ikke at overskride en udvaskning på 50 mg nitrat pr liter. Aabenraa Kommune fastholder dette krav.

For ikke at overskride en udvaskning på 50 mg nitrat pr. liter øges det samlede areal med efterafgrøder, udover plantedirektoratets krav, med 11%.

Beregningen i ansøgningssystemet viser, at nitratudvaskningen fra rodzonen, ved brug af 11% ekstra efterafgrøder, ligger på 50 mg nitrat per liter, hvilket svarer til en merbelastning på -3 mg i forhold til nudrift. Kravet om, at der ikke sker nogen merbelastning, er dermed overholdt.

Billede 7.2. Placering af udbringningsarealer i forhold til nitratfølsomt indvindingsopland.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer på baggrund af beregningen i ansøgningssystemet og de ekstra efterafgrøder, at kravet om ingen merbelastning af nitrat til grundvand i eftersituationen er overholdt.

Vilkår

80. På bedriften skal der hvert år være 11 % efterafgrøder, svarende til 8,9 ha – ud over de til en hver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder. Disse efterafgrøder skal følge de samme regler, som

gælder for de lovpligtige efterafgrøder, hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødning. **Hverken de ekstra efterafgrøder eller de lovpligtige efterafgrøder må erstattes af "grønne marker"**. De ekstra efterafgrøder skal placeres på de nitratfølsomme arealer (mark 1 til 9 og 17-0). Alternativt til efterafgrøderne må udvaskningen af nitrat ikke overskride 50 mg nitrat/l ved brug af andre virkemidler.

7.5 Fosfor til vandløb, søer og kystvande

Fosfor har stor betydning for søers biologiske kvalitet, idet det oftest er det begrænsende næringsstof og dermed er styrende for algevæksten. I fjordene er det i stigende omfang fosfor, der påvirker forekomsten af iltsvind.

Derimod har fosfor mindre betydning for vandløbs biologiske kvalitet. Alligevel er indholdet af fosfor i vandløb meget vigtigt, da fosfor transporteres via vandløb til søer og marine områder.

I modsætning til kvælstof, der generelt udvaskes til grundvand og overfladevand fra hele landbrugsfladen, er billedet af fosfor mere kompliceret med flere betydende transportveje, der fører det til vandløb, søer eller kystvande. Fosfortab fra landbrugsjorde forgår især i forbindelse med tre forhold:

- Vanderosion (ved overskudsnedbør) eller jordfygning, hvor fosfor tabes sammen med jordpartiklerne
- Udvasning via dræn og øvre grundvand af vandopløst fosfor. Især på lavbundsarealer
- Nedbrydning af brinkerne i vandløbene. Jo mere fosfor, der er bundet i jordpartiklerne, desto større fosfortab

Fosfor bindes hårdt i jorden, men jordens evne til at binde fosfor er ikke ubegrænset, derfor er det vigtigt for at undgå fremtidige miljømæssige problemer med fosfor at sikre en rimelig balance mellem tilført fosfor og den fosfor, der fjernes af afgrøderne. Hvor der tilføres mere fosfor, end planterne optager, er der tale om et fosforoverskud.

Hovedparten af fosfortabet sker fra kuperede marker i omdrift langs vandløb og fra drænedede lavbundsarealer. Også hvor jordens p-tal (mængden af opløst fosfor i jordvandet) er højt, kan der være et stort fosfortab via sprækker til dræn eller grundvand. Humusjords evne til at binde fosfor er mindre end sandjords og især lerjords evne, mens drænet eller sprækket lerjord ligeledes resulterer i stort tab af fosfor. Derfor vil der være større risiko for fosfortab fra humus- og lerjord.

I Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og tilhørende Bekendtgørelse er der fastsat generelle beskyttelsesniveauer i forhold til fosforoverskud. Beskyttelsesniveauet gælder for husdyrbrugsprojekter med udbringningsarealer, der ligger indenfor områder, der afvander til Natura 2000 vandområder, som er overbelastet med fosfor. Kortværket, der angiver disse Natura 2000 områder, omfatter ikke oplandene til de søtyper, som klassificeres som sårbare recipienter, men hvis beliggenhed ikke kendes endnu.

Kravet til fosforoverskuddet på udbringningsarealer, der ligger indenfor områder, som afvander til Natura 2000 vandområder overbelastet med fosfor, afhænger af jordtype, dræningsforhold og fosfortal. Der stilles krav til størrelsen af fosforoverskud på drænedede lerjorder og lavbundsarealer, herunder drænedede og grøftede sandjorder. Der stilles ikke krav om størrelsen af fosforoverskuddet, hvis der i den ansøgte situation kan dokumenteres fosforbalance for husdyrbruget. Beregninger af fosforoverskud omfatter ikke tilført fosfor i handelsgødning.

Det fremgår af lovgivningen, at det fastsatte beskyttelsesniveau som udgangspunkt er tilstrækkeligt til at sikre overensstemmelse med habitatdirektivforpligtelserne. Kommunen kan dog i ganske særlige tilfælde skærpe kravene i forhold til lovgivningens generelle beskyttelsesniveau. Vadehavet er i henhold til lovgivningen udpeget som mindre sårbart overfor fosfor. Dog er oplandet til Vadehavet udpeget som opland til sårbart Natura 2000

område, om end det ikke er belagt med fosforklasse til trods for, at Vadehavet ifølge basisanalysen er overbelastet med fosfor.

Redegørelse

Der tilføres årligt 3226,27 kg fosfor i husdyrgødningen til markerne i ansøgt drift eller 39,8 kg P/ha/år. Arealerne får derved et fosfor overskud på 14,4 kg P/ha/år.

Resterende gødning afsættes til aftalearealer, der i alt modtager 1125 kg fosfor fra bedriften.

Som beskrevet i afsnittet "nitrat til overfladevand" afvander bedriftens arealer til den målsatte sø Løgumkloster Møllesø.

Søer er sårbare overfor tilførsel af fosfor, og oftest er søer, der er overbelastede med fosfor, præget af masseopblomstringer af alger og uklart vand til følge.

Husdyrbrugets udbringningsarealer afvander til Vidå systemet og Vadehavet via Arnå hhv. Hvirlå og Grønå. Se beskrivelsen af Vidåsystemet og Vadehavet i nedenstående afsnit 7.6. Ingen af husdyrbrugets udbringningsarealer er dermed beliggende i oplande til et Natura 2000, der, i henhold til Skov- og Naturstyrelsens kortværk, er overbelastet med fosfor. Derfor skal der ikke, i henhold til lovgivningen, stilles krav til fosforoverskuddet på bedriften.

Vurdering

Aabenraa kommune finder ikke, at der i den konkrete sag er særlige forhold, som kan begrunde en fravigelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til udvaskning af fosfor til vandmiljøet, idet bedriftens arealer ikke grænser op til vandløb, er drænedede eller afvander til fosfor følsomme Natura 2000 områder i henhold til Skov- og Naturstyrelsens kortværk.

Vilkår

Ingen vilkår i forhold til fosfor.

7.6 Natura 2000

Redegørelse

Ingen af bedriftens ejede, forpagtede eller aftalearealer ligger i eller i nærheden af Natura 2000-områder. Der er ca. 6,4 km fra dyrkningsfladen til det nærmeste Natura 2000-område INO nr. 098: Tinglev Sø og Mose, Ulvemose og Terkelsbøl Mose (Fuglebeskyttelsesområde nr. F62) og ca. 12,6 km til INO nr. 096: Bolderslev Skov og Uge Skov (Habitatområde nr. H85). Beskrivelser af disse områder findes i kapitel 6.1, afsnit Natura 2000.

Bedriftens arealer ligger i opland til hhv. Arnå og Hvirlå/Grønå og afvander til Vidå systemet. I Vidåsystemet er Sønderådalene udpeget som Natura 2000 område, der udgøres af habitatområde nr. H90 Vidå med tilløb, Rudbøl Sø og Magisterkogen og fuglebeskyttelsesområde F63 Sønderådal. Sønderå leder videre ud i Vidåen og fuglebeskyttelsesområde F60 Vidåen, Tøndermarsken og Saltvandssøen, samt Fuglebeskyttelsesområde F57 Vadehavet og Ramsarområde 27.

Udledningen af kvælstof m.m. fra husdyrbrugets udbringningsarealer skal i hht. Bekendtgørelse om udpegnings og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (bek. nr. 408 af 1. maj 2007), vurderes i forhold til om det vil skade udpegningsgrundlaget for de ovenfor nævnte habitat og fuglebeskyttelsesområder.

Udpegningsgrundlaget for habitatområdet H90 Vidå med tilløb, Rudbøl Sø og Magisterkogen, Fuglebeskyttelsesområderne F63 Sønderådal, F60 Vidå, Tøndermarsken og

saltvandssøen, F57 Vadehavet og Ramsarområdet 27 indeholder følgende naturtyper og arter:

Naturtyper der indgår i udpegningsgrundlaget for H90:

- 3150 Næringsrige søer og vandhuller med flydebladsplanter eller vandaks
- 3260 Vandløb med vandplanter

Dyrearter der indgår i udpegningsgrundlaget for H90:

- Snæbel
- Flodlampret
- Bæklampret
- Dyndsmørling
- Odder

Fuglearter der indgår i udpegningsgrundlaget for F63:

- Mosehornugle
- Rørdrum
- Sortterne
- Rørhøg
- Hedehøg

Fuglearter der indgår i udpegningsgrundlaget for F60 og F57:

• Rørdrum• Rørhøg• Hedehøg• Mosehornugle• Spidsand• Skeand• Pibeand• Grågåse• Kortnæbbet gåse• Bramgåse• Almindelig ryle• Sortterne• Islandsk ryle• Hvidbrystet præstekrave	• Hvid stork• Engsnarre• Pibesvane• Sangsvane• Lille kobbersneppe• Blåhals• Brushane• Hjejle• Strandhjejle• Plettet rørvagtel• Klyde• Fjordterne• Gravand• Krikand• Mørkbuget knortegåse	• Lysbuget knortegåse• Sandløber• Sandterne• Strandskade• Dværgmåge• Sortand• Stor regnspove• Edderfugl• Dværgterne• Havterne• Splitterne• Hvidklire• Rødben

Flere af arterne er sårbare overfor næringsberigelse af deres levesteder. Fx er snæbel i Vidåsystemet følsomme overfor sandvandring og næringsberigelse af vandløbet, idet det kan medføre en skadelig effekt på deres gydepladser, hvis iltindholdet nedsættes og bunden belægges med et slam/sandlag.

Højt næringsindhold i åvandet, der føres til Rudbøl Sø kan medføre en hurtigere tilgroning af Magisterkog og Rudbøl Sø, sammenlignet med en ren naturtilstand i oplandet, hvilket giver dårligere leveforhold for bl.a. rørdrum (baisanalyse for H90).

Rudbøl sø er A₁ målsat, der er en målsætning med skærpede krav, som anvendes, hvis særlige naturværdier ønskes bevaret. Målsætningen er ikke opfyldt ifølge regionplan 2005-2016.

Baisanalysen for F63 Sønderådal siger at vandkvaliteten i Sønderåen gennem de seneste årtier er forbedret, og vandkvaliteten anses nu ikke længere at være begrænsende for fuglelivet.

Ifølge basisanalysen for F57 Vadehavet er den internationale målsætning om, at Vadehavet skal være et "ikke næringsbelastet område" ikke opfyldt pga. de høje kvælstofkoncentrationer. "Opfyldelsen af målsætningen vil som minimum kræve en reduktion af næringsbelastningen med 50% for kvælstof og 80% for fosfor i forhold til niveauet i begyndelsen af 1989-90, som oprindeligt fastlagt i vandmiljø-handlingsplanen. Dette mål er endnu ikke nået for den sønderjyske del af det danske vadehav. Det vil derfor være nødvendigt fortsat at reducere især det diffuse bidrag for at nå de internationale, nationale og regionale mål. Det er desuden vigtigt at reducere den atmosfæriske næringsbelastning gennem en indsats overfor kilderne hertil" (Basisanalyse for vanddistrikt 50, Del 2 (s 37 og 39)).

Ifølge hjemmesiden vandognatur.dk, under beskrivelsen af naturområdet N89 Vadehavet, beskrives de væsentligste trusler mod naturtyperne og arterne i området som værende bl.a. næringsstofbelastningen, intensiv landbrugsdrift, tilgroning og afvanding m.m.

Ifølge Habitatdirektivets artikel 6 og vejledningen til denne, skal Kommunen sikre, at planer og projekter hverken i sig selv, eller i forbindelse med andre planer, eller projekter i kumulation (dvs. i forhold til eksisterende belastninger og i forhold til belastninger fra allerede vedtagne planer, som ikke er realiserede) kan have en negativ påvirkning på de arter og naturtyper, som Natura 2000-områderne er udpeget for at bevare eller er til hindring for, at området kan opnå gunstig bevaringsstatus.

Ingen af udbringningsarealerne ligger indenfor de øvrige nævnte internationale naturområder, men ejendommen og udspretningsarealerne ligger som nævnt i oplandet til Vadehavet. Det er vurderet, at arealerne er beliggende i robuste områder der har en høj reduktionskapacitet (76-100 %) for kvælstof og udenfor fosforfølsomt natura 2000 opland. Der er en beskedent merbelastning af kvælstof til rodzonen ift. nudrift beregnet efter ansøgningssystemets beregningsmetoder, og det vurderes, at der vil ske en yderligere omsætning af kvælstof og binding af fosfor i vandområder nedstrøms arealerne.

Ud fra beregningerne i FARM-N går N-udvaskningen på bedriftsniveau fra en maksimal udledning til vandmiljøet på 1386 kg N i nudrift til 1373 kg N i ansøgt drift dvs. en belastningsreduktion på minimum 13 kg N fra de 81 ha tilhørende Fogderupvej 6 til vandløbene med udløb til Vadehavet. Dette er beregnet som udvaskning fra rodzonen på udbringningsarealet reduceret ift. arealernes minimale reduktionspotentiale (76 %) uden yderligere omsætning i vandmiljøet. Der findes på nuværende tidspunkt ikke alment tilgængelige beregningsmodeller, der kan beregne den resulterende udledning til Vadehavet.

Oplandet til Vadehavet (Listerdyb) udgør totalt set ca. 144.950 ha, mens landbruget udgør ca. 85.268 ha (*Sønderjyllands Amt; Kvælstof og fosfor i landbrug og vandløb i Sønderjylland; Danedi for Sønderjyllands Amt; August 2005*). Bedriftens udspretningsarealer udgør ca. 81 ha, dvs. ca. 0,06 % af det samlede opland eller 0,09 % af landbrugsoplandet, og den maksimale samlede udvaskning af kvælstof (1373 kg N/år) udgør 0,02 % af den samlede udledning til Vadehavet (9.102 tons N/år).

Da den samlede kvælstofudledning fra Fogderupvej 6 til Vadehavet således udgør en meget lille del af den totale udledning til Vadehavet, og udbringningsarealerne størrelse udgør en meget lille del af det samlede opland til Vadehavet, finder Aabenraa Kommune, at der ikke i den konkrete sag er særlige forhold, der kan begrunde en fravigelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til udledningen af kvælstof til Vadehavet.

Hertil kommer, at det ansøgte projekt udløser en reduktion på minimum 13,6 kg udvasket N/år. Derfor har Aabenraa Kommune vurderet, at udvidelsen ikke har væsentlig betydning for Vadehavets målsætning og integritet.

Aabenraa Kommune finder endvidere på baggrund af ovenstående, at det ikke vil være aktuelt med yderligere kvælstof-beregninger, og at projektet ikke vil have negativ effekt

på de arter og naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for de internationale naturbeskyttelsesområder, som Vadehavet omfatter.

Jf. habitatbekendtgørelsen er det med baggrund i ovenstående vurderet, at udvidelsen ikke vil forringe området naturtyper og levestederne for arterne eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, som de internationale naturbeskyttelsesområder er udpeget på baggrund af. Kommunen har dermed vurderet, at projektet ikke vil påvirke Natura 2000-områderne væsentligt i negativ retning, og der er derfor ikke foretaget en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Vurderingen er lavet på baggrund af den viden og de beregningsmetoder kommunen har på området.

Kommunen vurderer endvidere, at projektet vil bidrage positivt, om end i lille skala, til at reducere den kumulative effekt fra området husdyrbrug grundet Fogderupvej 6's reduktion i kvælstofudledning.

Som nævnt ovenfor er det samlede opland til Vadehavet på ca. 144.950 ha og der er opgjort en kvælstofudvaskning til Vadehavet på gennemsnitligt 9.102 tons N/år for årene 2001-2005. Dvs. at de 81 ha, som behandles i denne godkendelse udgør ca. 0,06 % af det samlede opland til Vadehavet og den maksimal udvaskning af kvælstof, 1373 kg N/år, udgør ca. 0,02 % af den samlede udledning til Vadehavet.

Med baggrund i ovenstående og den stadig større fokus på tilpasning af næringsstofferne, som tilføres markene og kravet om efterafgrøder, samt ud fra de generelle landbrugsregler og husdyrlovens beskyttelsesniveauer, vurderer Aabenraa Kommune, at udledningen af næringsstoffer ikke giver anledning til en væsentlig merpåvirkning eller en forringelse af habitatområderne indtil Vand- og Natura 2000 planerne foreligger.

Det vurderes derfor, at udvidelsen er i overensstemmelse med regionplanens målsætninger og habitatdirektivet, hvad angår de ferske overfladevande og de marine områder.

Det vurderes samlet for overfladevand at ansøgte projekt overholder det i husdyrloven fastlagte beskyttelsesniveau for Vadehavet. Der er ikke naturområder hvor det skønnes nødvendigt at indføre et strengere beskyttelsesniveau end det i loven anførte.

Når Vand- og Natura 2000 planerne foreligger, og de ekstra nødvendige undersøgelser er gennemført, kan Aabenraa Kommune foretage en vurdering af, om det er nødvendigt at reducere markoverskuddet yderligere for at undgå at projektet er til skade for habitatområdet. Dette kan gøres ved at kommunen tager projektet op til revurdering efter husdyrgodkendelseslovens § 40 og meddeler de nødvendige påbud om reduktion af næringsstofudledningen.

Ingen af udbringningsarealerne ligger indenfor områder, der er udpeget som nitratklasse 1, 2 eller 3 eller i oplande til Natura 2000 områder udpeget som overbelastet med fosfor. Der er således, i hht. lovgivningens beskyttelsesniveau for nitrat og fosfor til overfladevand, ingen krav om reduceret husdyrtryk på udbringningsarealerne.

Vurdering

En stor del af Syd- og Sønderjylland afvander til Vadehavet. Bedriftens udbringningsarealer udgør med sine 60 ha en meget lille del af dette store opland. Det vurderes derfor, at en eventuel ændring i udvaskningen på disse arealer vil have en meget lille betydning for vandmiljøet i Vadehavet. Da der i den generelle regulering af alle landbrug løbende stilles større krav til andelen af efterafgrøder og forbedret udbringningsteknik til udbringning af husdyrgødning, og da projektet udløser en reduktion af kvælstofudledningen, vurderes det, at der ikke er basis for at stille yderligere vilkår til Fogderupvej 6 til beskyttelse af Vadehavet.

Aabenraa Kommune finder ikke, at der er særlige forhold i den konkrete sag, som kan begrunde en fravigelse fra det generelle beskyttelsesniveau vedr. nitrat og fosfor til overfladevand, da det fremgår af Husdyrlovens regelsæt, at som udgangspunkt er beskyttelsesniveauet, der er fastlagt i lovgivningen, tilstrækkeligt til at sikre overensstemmelse med habitatdirektivforpligtelserne.

Vilkår

Der stilles ingen vilkår.

7.7 Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (bilag IV)

I habitatdirektivets Bilag IV er opført en række arter, som skal ydes streng beskyttelse overalt i deres naturlige udbredelsesområde, også uden for de udpegede habitatområder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende blandt andet, at yngle- og rasteområde ikke må beskadiges eller ødelægges, og for planternes vedkommende blandt andet, at arterne ikke må indsamles, plukkes eller ødelægges.

I det følgende vurderes forekomsten af de arter, hvor projektområdet ligger indenfor eller i nærheden af artens naturlige udbredelse. Der er søgt efter registreringer indenfor de seneste 10 år i Håndbog om dyrearter på Habitatdirektivets Bilag IV, *Faglig rapport fra DMU nr.635, 2007*, og naturdatabaser på www.naturdata.dk. Der er i databaserne ingen registreringer af de pågældende arter i eller omkring projektets udbredelsesområde.

Redegørelse

Spidssnudet frø. Spidssnudet frø er almindeligt udbredt over det meste af landet. Den findes i større eller mindre vandhuller i engområder, moser, dyrkede marker og skovbevoksede områder. På denne baggrund vurderes det som sandsynligt, at arten forekommer i projektområdets vandhuller. Trusler mod arten vil være opfyldning eller tilgroning af vandhuller gennem øget belastning med næringsstoffer og ødelæggelse af levestederne i omgivelserne.

Arealerne i projektområdet er landbrugsjord i omdrift, og arealerne er i omdrift i både før- og eftersituationen, hvorfor der ikke sker ændringer i arealanvendelsen. Der er ingen vandhuller, der ligger på eller grænser op til udbringningsarealerne. Derfor vurderes det, at gennemførelse af projektet ikke vil forværre den spidssnudede frøs livsbetingelser væsentligt. Det skal bemærkes, at anlæggelse af bræmmer samt oprensning (oprensning kræver tilladelse fra kommunen) af tilgroede vandhuller vil forbedre livsbetingelserne for arten.

Bræmmer langs vandløb bruges af padder dels som spredningskorridorer og ledelinier mellem ynglesteder og dels som rasteområder udenfor yngletiden. Beskyttede vandløb skal derfor være omgivet af 2 meter udyrkede bræmmer for at sikre vandløbet som spredningskorridor og rasteområde for områdets padder og andre dyrearter.

Løgfrø. Løgfrøen er spredt til sjældent forekommende i Danmark og er i tilbagegang. Løgfrøen foretrækker lysåbne vandhuller i omgivelser med let jord, hvor den kan grave sig ned om dagen. Trusler mod arten vil være opfyldning eller tilgroning af vandhullet gennem øget belastning med næringsstoffer og ødelæggelse af levestederne i omgivelserne.

Det vurderes, med samme begrundelse som for spidssnudet frø, at gennemførelse af projektet ikke vil forværre livsbetingelserne væsentligt. Det skal bemærkes, at anlæggelse af bræmmer samt oprensning af tilgroede vandhuller vil forbedre livsbetingelserne for arten.

Løvfrø. Løvfrøen er spredt til sjældent forekommende i Danmark. Den findes blandt andet i den østlige del af Sønderjylland mellem Aabenraa og Kolding. Løvfrøen yngler i mange forskellige typer vandhuller og vådområder. Mest optimale er lavvandede tidvise vandhuller og oversvømmelser på afgræssede arealer. Uden for yngletiden opholder løvfrøen sig især i brombærbuske i levende hegn, krat og skovbryn.

Projektområdet omfatter ikke umiddelbart løvfrøens udbredelsesområde, men det kan ikke udelukkes at løvfrøen findes i området, om end der er langt fra Fogderupvej til Sundved, hvor den er registreret.

Det vurderes, med samme begrundelse som for spidssnudet frø, at gennemførelse af projektet ikke vil forværre livsbetingelserne væsentligt. Det skal bemærkes, at anlæggelse af bræmmer samt oprensning af tilgroede vandhuller vil forbedre livsbetingelserne for arten.

Stor Vandsalamander. Den store vandsalamander er udbredt over det meste af Danmark, dog er den fåtallig i Jylland vest for israndslinien. Den yngler i solåbne vandhuller med rent vand men kan uden for yngletiden opholde sig i dybere vandhuller og vandhuller med forurenet vand. På land kan den findes nær vandhuller under væltede træer o.l.

På den baggrund vurderes det, at den store vandsalamander kan forekomme i projektområdets vandhuller. Trusler mod arten vil være opfyldning eller tilgroning af vandhullet gennem øget belastning med næringsstoffer og ødelæggelse af levestederne i omgivelserne. Udsætning af fisk vil også være skadeligt, da fiskene æder salamanderens æg og yngel.

Det vurderes, med samme begrundelse som for spidssnudet frø (se ovenfor), at gennemførelse af projektet ikke vil forværre livsbetingelserne væsentligt. Det skal bemærkes, at anlæggelse af bræmmer samt oprensning af tilgroede vandhuller vil forbedre livsbetingelserne for arten.

Markfirben. Markfirbenet er udbredt over det meste af landet men noget pletvist. Markfirbenet træffes på steder med bar og løs, gerne sandet jord. Det kan være heder, klitter overdrev, råstofgrave, stengærder og på vej- eller jernbaneskrånninger.

Det vurderes at markfirben ikke findes på nogen af de besigtigede lokaliteter. Trusler mod arten er næringsberigelse af levesteder, der medfører øget tilgroning og tættere vegetation, der forringer yngle og rastemulighederne for markfirben.

Hasselmus. Hasselmusen er spredt til sjældent forekommende i Danmark. Hasselmusens levesteder er knyttet til en lagdelt og forskelligartet løvskov, rig på frø- og frugtsætning med en mangfoldig underskov bestående af forskellige urter og bærbuske. Hasselmusen kræver stabile og uforstyrrede levesteder, og i Aabenraa Kommune er der kun registreret en bestand i Søgård Skov. Det kan dog ikke helt udelukkes at projektområdet omfatter hasselmusens udbredelsesområde, om end der er ca. 21 km fra dens registrerede udbredelsesområde (*Faglig rapport fra DMU nr.635, 2007*) til Fogderupvej.

Flagermus. Flagermusene overnatter oftest i huse og hule træer i nærheden af skov. Fourageringsområderne er artsafhængige og kan bl.a. være søer og åer, hvor flagermusene æder insekter, som de fanger over vandoverfladen. Mange arter fouragerer på insekter, de fanger i lysåben løvskov, over marker og skove, i skovkanter, lysninger eller levende hegn.

Projektområdet kan tænkes at indgå i nogle arters fourageringsområder, men med baggrund i at arealerne er landbrugsjord i omdrift, og at arealerne er i omdrift i både før- og eftersituationen, hvorfor der ikke sker ændringer i arealanvendelsen, vurderes det, at der ikke vil være negative påvirkninger.

Odder. Odderen er nu udbredt helt ned til den dansk-tyske grænse i større vandløb og søer. Det må derfor formodes, at den forekommer i vandløbssystemerne i Aabenraa Kommune. Det vurderes, at vandløb og grøfter i projektområdet vil være velegnede som levesteder. Odderen er med sikkerhed observeret i Vidå-systemet.

Andre udvalgte arter tilknyttet vandhuller. Potentielt vil der kunne forekomme arter som grøn frø, butsnudet frø, lille vandsalamander og skrubbudse, der ikke er opført på Habitatdirektivets Bilag IV, men som er fredede herhjemme. For disse arter gælder de samme betragtninger, som nævnt under padderne ovenfor.

Vurdering

Kommunen har ikke registreret planter og dyr, omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor på eller umiddelbart op til husdyrbrugets anlæg og udspretningsarealer, men vurderer at nogle arter med meget stor sandsynlighed forekommer i området.

Kommunen vurderer, at driften af arealerne ikke vil have negativ indflydelse på ovennævnte arter, da der ikke forekommer og dermed heller ikke ændres på vandhuller, fortidsminder, sten- og jorddiger eller andre potentielle levesteder for padde eller krybdyr. Der fjernes ikke gamle bygninger og fældes ikke store træer, der kunne være levested for flagermus. Der sker med andre ord ikke fysiske ændringer i forbindelse med projektet, der kan være til skade for bilag IV-arter.

Vilkår

Der stilles ikke vilkår til driften af arealerne i denne forbindelse.

8 Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Redegørelse

Et af hovedformålene med lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, er at fremme anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT = Best Available Techniques), herunder renere teknologi.

BAT-begrebet er nærmere fastlagt i IPPC-direktivet¹, hvorefter fremgår følgende:

I direktivets artikel 2, nr. 11, defineres "den bedste tilgængelige teknik" som: "det mest effektive og avancerede trin i udviklingen af aktiviteter og driftsmetoder, som er udtryk for en given tekniks principielle praktiske egnethed som grundlag for emissionsgrænseværdier med henblik på at forhindre eller, hvor dette ikke er muligt, generelt begrænse emissionerne og indvirkningen på miljøet som helhed."

Der forstås ved:

"teknik": både den anvendte teknologi og den måde, hvorpå anlæg konstrueres, bygges, vedligeholdes, drives og lukkes ned.

"tilgængelig": udviklet i en målestok, der medfører, at den pågældende teknik kan anvendes i den relevante industrisektor på økonomisk og teknisk mulige vilkår, idet der tages hensyn til omkostninger og fordele, uanset om teknikken anvendes eller produceres i den pågældende medlemsstat eller ej, når blot driftslederen kan disponere over teknikken på rimelige vilkår.

"bedste": mest effektive teknik til opnåelse af et højt generelt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed.

Kravet om BAT gælder for både eksisterende og nyetablerede dele af anlægget, når der søges om godkendelse af etablering, udvidelse eller ændring. For krav til eksisterende dele af anlægget skal der fastsættes en rimelig frist til at opfylde BAT-krav, der fastsættes i en miljøgodkendelse foranlediget af en udvidelse eller ændring².

Definitionen af BAT indebærer, at vurderingen af, hvad der er BAT for en virksomhedstype, bl.a. må anses i forhold til virksomhedens størrelse, og om der er tale om en ny eller en bestående virksomhed. Det er imidlertid ikke den enkelte landmands økonomiske forhold, der indgår i vurderingen. Fastlæggelse af BAT er generaliseret i den forstand, at vurderingen foretages i forhold til, hvad der i almindelighed er opnåeligt i den pågældende industrisektor, jf. direktivets artikel 2, nr. 11.

¹ Rådets direktiv (96/61/EF) af 24. september 1996 om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening, kodificeret ved direktiv 2008/1/EF

² Forslag til lov om miljøgodkendelse (L55, Folketingsåret 2006-2007), særtryk, side 36.

BAT skal i alle tilfælde anvendes med henblik på at nedbringe den samlede, miljømæssige belastning af omgivelserne. Husdyrbrug skal derfor anvende teknik, der kan anses som BAT, også i tilfælde, hvor mindre omkostningskrævende foranstaltninger ville være tilstrækkelige til at opfylde det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i husdyrbrugbekendtgørelsens bilag 3. Kravet om BAT kan således betyde, at næringsstoffab eller anden forurening bringes ned under det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i husdyrbrugbekendtgørelsen³. Det bemærkes endvidere, at kravet om BAT er uafhængigt af, om produktionen vil påvirke særligt sårbare områder væsentligt eller ej. Hvis anvendelse af en BAT-teknik – f.eks. en gulvtype – bringer husdyrbrugets forurening under beskyttelsesniveauet i husdyrbrugbekendtgørelsens bilag 3 medfører dette ikke, at BAT-teknologier i andre henseender f.eks. foderteknologier alene af denne grund kan fravælges.

Vilkår om BAT indebærer ikke, at der stilles krav om anvendelse af bestemte teknologier. Men princippet om BAT pålægger myndighederne i vilkårsfastsættelsen at lægge vægt på, hvad der er opnåeligt ved anvendelsen af BAT.

En ansøgning om godkendelse af husdyrbrug efter husdyrbruglovens § 12 skal indeholde oplysninger om husdyrbrugets valg af BAT, jf. husdyrbrugbekendtgørelsens § 5, stk. 2, jf. bilag 2, pkt. G, nr. 27-28. Oplysningerne skal gives i en redegørelse med dokumentation for, i hvilket omfang det valgte projekt bygger på anvendelse af den mindst forurenende og ressourceforbrugende teknik vedrørende bl.a. råvarer, energi, vand og andre hjælpestoffer, produktionsanlæg, processer og affaldsfrembringelse. Redegørelsen skal indeholde et resumé af de væsentligste af de eventuelle alternativer, som ansøger har undersøgt. Ansøgningen skal også indeholde oplysninger om anvendelse af BAT til reduktion af ammoniakemission og udvaskning af nitrat, samt oplysninger om, hvordan et eventuelt fosforoverskud og udledning af fosfor nedbringes. Ansøger er således ansvarlig for at undersøge og vurdere mulighederne for at anvende BAT.

Af Miljøstyrelsens svar nr. 56 på Frequently Asked Questions (FAQ) fremgår, at BAT-redegørelse i sager efter husdyrbruglovens § 12 som minimum skal indeholde følgende:

Oplysninger BAT-redegørelse for § 12

- Management
 1. Beskrivelse af hvilke ledelses- og kontrolrutiner der anvendes for at styre husdyrbrugets miljøforhold herunder de anvendte teknologier.
- Anvendelse af bedste tilgængelige teknik inden for områderne:
 2. Foder
 3. Staldindretning
 4. Forbrug af vand og energi
 5. Opbevaring/behandling af husdyrgødning
 6. Udbringning af husdyrgødning

Redegørelsen skal indeholde en systematisk gennemgang af, om de teknologier, der er valgt inden for de enkelte områder, lever op til niveauet for BAT. Gennemgangen skal omfatte både de eksisterende og nye dele af anlægget. Redegørelsen skal endvidere indeholde et resumé af de væsentligste eventuelle alternativer, som ansøger har undersøgt. I den forbindelse skal det begrundes, hvorfor der eventuelt er fravalgt løsninger, der er miljømæssigt bedre. Såfremt der i en eksisterende stald ikke anvendes bedst tilgængelige staldteknologier, skal der redegøres for, hvornår stalden vil blive renoveret, således at den kommer til at leve op til niveauet for bedste tilgængelige staldsystem.

Når det gælder svine- og fjerkræbrug skal redegørelsen på alle de nævnte 6 områder relateres til de teknologier, der er beskrevet i EU-kommissionens reference dokument om BAT vedrørende intensiv fjerkræ- og svineproduktion fra juli 2003⁴. F.eks. under foderteknologier angiver BREF-dokumentet, at fasefodring og fytasetilsætning betegnes som

³ Forslag til lov om miljøgodkendelse (L 55, Folketingsåret 2006-2007), særtryk, side 37.

⁴ BREF-dokument, Referencedokument for bedste tilgængelige teknikker vedrørende intensiv fjerkræ- og svineproduktion, 2003

bedste tilgængelige teknik. Såfremt der ikke anvendes disse fodringsteknikker skal det begrundes.

BAT inden for kvægbrug er ikke nærmere defineret, da der ikke er udarbejdet et BREF-dokument, der svarer til BREF-dokumentet vedrørende intensiv fjerkræ- og svineproduktion af den grund, at kvæg ikke er listet i IPPC-direktivets artikel 6.6. Det fremgår af husdyrbruglovens § 19 og § 23, at Aabenraa Kommune ved vurderingen af en ansøgning om godkendelse efter § 12 skal sikre sig, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik og varetage hensyn til anvendelse af den bedste tilgængelige teknik. Da der i husdyrbrugloven således ikke skelnes mellem dyrearter, skal der redegøres for anvendelse af BAT på alle husdyrbrug uanset dyreart.

For så vidt angår husdyrbrug omfattet af husdyrbruglovens § 12 skal ansøgeren orientere sig og over for Aabenraa Kommune redegøre for de mulige valg og/eller fravalg af BAT, der er beskrevet i Skov- og Naturstyrelsens og Miljøstyrelsens vejledninger, Miljøstyrelsens BAT-blade, Skov- og Naturstyrelsens BAT-byggeblade samt BREF-dokumentet for svine- og fjerkræavl.

Aabenraa Kommune har taget stilling til ansøgerens BAT- redegørelse, og Aabenraa Kommune har vurderet, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik i relation til husdyrbrugloven.

Der er redegjort for anvendelse af bedste tilgængelige teknik under de relevante afsnit i miljøgodkendelsen. I de samme afsnit findes ligeledes vurderingerne og eventuelle vilkår.

I nedenstående tabel vises en samlet oversigt over hvilke områder BAT-redegørelsen har omfattet, i hvilke afsnit redegørelse, vurdering og vilkår kan findes, og hvilke vilkår der er blevet stillet.

Tabel 17 Oversigt og BAT

BAT områder	Afsnit med redegørelse, vurdering og vilkår	Stillede vilkår
Management	Se nedenstående	
Foder	Se afsnit	
Staldindretning	Se afsnit	
Forbrug af vand og energi	Se afsnit	
Opbevaring/behandling af husdyrgødning	Se afsnit	
Udbringning af husdyrgødning	Se afsnit	
Affald	Se afsnit	
Reduktion af ammoniakemission	Se afsnit	
Reduktion af udvaskning af nitrat	Se afsnit	
Fosforoverskud og udledning af fosfor	Se afsnit	
Nødfremgangsmåde, ikke planlagte hændelser	Se afsnit 4.11 og kap. 11	

Management

Der lægges stor vægt på godt management og god staldhygiejne. Ved at strø godt i sengebåsene og give rigeligt med strøelse i dybstrøelsesboksene samt hyppig skrabning af det faste gulv skabes et tilpas miljø for dyrene.

Med den nye ensilageplads er foderet nærmere produktionen, og foderet kan blandes i en mixervogn uden risiko for at få "forurenende" stoffer i, herunder jord. Dermed opnås bedre sundhed.

Den daglige drift bliver med udvidelsen optimeret på mange punkter, ungdyrene bliver samlet i mere ensartede hold (aldersopdelt), og opsynet med dem forventes at blive bedre.

Mht. til malkning vil der også i forbindelse med udvidelsen ske forbedringer. Dels vil der laves en malkehøj, som er med til at forbedre arbejdsmiljøet, da det giver en fysisk arbejdslettelse og derudover bliver der rotor exit, hvilket betyder, at kørerne hurtigere bliver udskiftet og dermed vil der være en tidsbesparelse i forhold til det nuværende system.

Der føres journal over spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne i form af mark- og gødningsplan, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons spredning.

Der føres ikke løbende journal over vand- og energiforbrug samt spild, men vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet, og for tiden også i det grønne regnskab.

Der er lavet beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med olie, gylle, brand mv. er beskrevet.

Der er ikke udarbejdet egentlige planer for reparationer og vedligehold. I løbet af dagen holdes anlægget under opsyn og hver aften tages en inspektionsrunde på ejendommen for tjekke om anlægget kører, som det skal. Der foretages løbende service på anlæggene efter behov.

Vurdering

I henhold til BREF er godt landmandskab en vigtig del af BAT herunder bl.a. at have en nødfremgangsmåde til håndtering af ikke planlagte hændelser, iværksætte reparations- og vedligeholdsarbejde.

Aabenraa Kommune vurderer, at BAT indenfor management er opfyldt, idet der er udarbejdet en beredskabsplan, og anlægget holdes under opsyn i løbet af dagen, samt at der gennemføres en inspektionsrunde om aften.

Samlet vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at der i ansøgningen systematisk er sket en gennemgang af, om de teknologier, der er valgt indenfor de enkelte områder, lever op til niveauet for BAT, og at bedriften anvender den bedste tilgængelige teknik.

9 0-alternativet og andre alternativer

0-alternativet

0-alternativet vil være, at der ikke udvides på ejendommen.

Ansøgningen beskriver dels de miljømæssige konsekvenser af produktionen, dels forskellen i miljøpåvirkning mellem den ansøgte produktion og den produktion, der kan oprettholdes, hvis der ikke meddeles tilladelse til produktionsændringen.

Ønsket om produktionsændringen er begrundet i behovet for tilpasning til strukturudviklingen i landbruget. Stigende priser på råvarer samt bortfald af tilskud medfører et behov for yderligere rationalisering og effektivisering, herunder øget specialisering og en større produktion. Udvidelsen er dermed baseret i, at bedriften fortsat skal være konkurrencedygtig, tidssvarende og fastholde beskæftigelsen.

Såfremt der ikke opnås miljøgodkendelse af den ønskede produktionsændring vil ansøger stå med en ejendom, der ikke er optimal for vedkommende. Det være sig økonomisk men også med henblik på systematisering og optimering af arbejdsrutiner. Det vil betyde, at ansøger på sigt vil være mindre motiveret for at investere i anlægget, hvilket kan betyde forringelser for miljøet og dyrevelfærden. En sådan nedslidningsstrategi vil på sigt kunne medføre, at ejendommen afhændes. Det vil betyde tab af arbejdspladser på ejendommen og i følgeindustrierne samt bidrage til en yderligere affolkning af landdistrikterne.

Med miljøgodkendelsen vil det for ansøger være muligt at opnå en større rationalisering i arbejdsgangen, hvilket vil medføre, at det daglige arbejde udføres på den mest optimale måde. Dette vil endvidere sikre, at ansøger får større mulighed for at tiltrække kvalificeret arbejdskraft, der kan være med til at aflaste ansøger i det daglige og sikre, at ansøger opnår mere tid til driftsledelse, når der sker en aflastning i det mere manuelle arbejde.

Andre alternativer

Der har været overvejet andre alternativer, hvad angår placering af det nye byggeri, men efter en grundig gennemgang af mulighederne for en udvidelse, er det vurderet, at en udvidelse syd for det eksisterende anlæg er den mest hensigtsmæssige løsning. Det skyldes, at det eksisterende anlæg er låst for udvidelse mod vest pga. Fogderupvej. En evt. udvidelse af anlægget på den anden side af Fogderupvej ville medføre mange daglige transporter over vejen med tunge køretøjer, som ville være til gene for trafikken. Udvidelse af anlægget mod øst er heller ikke muligt pga. de geologiske forhold. Der er et lavbundsområde lige øst for den eksisterende kostald. Mod nord ville en udvidelse heller ikke være hensigtsmæssig, da den daglige transport med foder skulle ske via Fogderupvej, da en intern kørselsvej øst om anlægget ikke ville være mulig pga. lavbundsområdet. Endvidere ønsker ansøgerne ikke at placere stald, foder og gødningsanlæg der, da det ville komme til at ligge meget tæt på stuehuset. Nye anlæg nord for eksisterende anlæg ville heller ikke være afskærmet af læhegn og derfor virke mere synlig for de omkringboende.

Det nye plansiloanlæg og den nye gyllebeholder bliver placeret langs Fogderupvej syd for eksisterende bebyggelsesareal. Hele produktionsanlægget kommer til at ligge samlet, men ejendommens bebyggelsesareal blive mere spredt end det er nu.

Baggrunden for at det nye del af anlægget ikke kan samles mere, er at ansøger ønsker at bevare muligheden for at placere en stald parallelt med den kommende ungdyrstald ved evt. kommende udvidelser.

Ansøger ønsker endvidere at holde gyllebeholder og plansiloerne samlet, da afløb fra ensilagesiloerne skal føres til beholder. Derudover ønskes både plansiloanlæg og gyllebeholder placeret tæt på vejen, da der vil være mange transporter til og fra disse anlæg i forbindelse med gylleudkørsel, og når foderet skal lægges i siloerne. De nye anlæg vil

ikke være synlige for de omkringboende, da der langs Fogderupvej er et eksisterende læhegn.

10 Husdyrbrugets ophør

Redegørelse

Hvad angår ophør af driften af husdyrbruget vil der blive sikret, at de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare foretages, og at stedet bringes tilbage i tilfredsstillende tilstand. Her tænkes der på bortskaffelse af oplagret husdyrgødning, affald, maskiner og andet materiel. Såfremt der på ophørstidspunktet måtte være gyllebeholdere, der er opført uden tilknytning til det hidtidige bebyggelsesareal, vil gyllebeholderen blive fjernet, når den ikke længere er i drift.

Desuden vil ejendommens driftsbygninger blive vedligeholdt eller fjernet, således at ejendommen ikke forfalder.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at disse tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare og til at sikre at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for skadedyr. Endvidere vurderes det, at disse tiltag vil sikre, at ejendommen ikke kommer til at fremstå som et øde og forladt element i landskabet.

Vilkår

81. Ved hel eller delvis ophør af virksomheden skal Aabenraa Kommune kontaktes med henblik på vejledning og evt. krav om en miljømæssig forsvarlig afvikling af virksomheden.

11 Egenkontrol og dokumentation

Redegørelse

Der føres ingen skriftlig opgørelse over egenkontrol (bortset fra logbog over flydelag på gyllebeholderne). Ejendommen leverer mælk til Arla og følger derfor Arlagårdens retningslinier. Ejendommen får ca. hvert tredje år besøg fra Arlagården. Hver anden dag kommer der en oversigt fra mejeriet over den leverede mælks kvalitet. På denne måde holdes besætningens sundhed overvåget.

Der vil være ydelseskontrol 11 gange årligt.

Der føres journal over placering af markstakke, hvis der bliver behov for at lægge husdyrgødning eller foder i markstak. Det tilstræbes dog, at dybstrøelsen køres direkte ud og nedpløjes umiddelbart lige herefter. Det tilstræbes ligeledes, at alt grovfoder opbevares i plansiloanlægget. Der tages analyser af grovfoderet, når det er lagt i stak. Ud fra analyserne sammensætter og afstemmes foderplanerne.

Der laves mark- og gødningsplan årligt, og ud fra denne laves en sprøjteplan, hvor mængde og type af pesticid, der anvendes/anbefales, bliver noteret, når behandlingerne er foretaget, noteres dette i en journal. Der føres logbog over gyllebeholdernes flydelag osv., og der noteres, når der køres gylle ud, hvor flydelaget brydes. Der kontrolleres om flydelaget gendannes, ellers reetableres dette.

Ved det daglige opsyn og fastlagte rutiner overvåges dyr, anlæg og diverse installationer og andet materiel. Slidte dele repareres eller udskiftes løbende. Det tilstræbes at udskifte dele på anlæg og maskiner med nyere dele, der hører under betegnelsen BAT (bedre tilgængelig teknik), såfremt udskiftningen kan ske uden supplerende miljøgodkendelse. Maskinparken serviceres og repareres efter behov.

Herudover er der en række andre faste procedurer:

- Ved pumpning af gylle tjekkes først om der er plads.
- Autoriseret elinstallatør laver eftersyn på ejendommens el-installationer hvert 5. år.
- Gyllepumpning overvåges.
- Pulverslukkere kontrolleres årligt.
- Serviceeftersyn på maskiner, malkeanlæg og skraberoboter overholdes.
- Slid på skraber kontrolleres jævnligt.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at management og dokumentation er dækkende set i forhold til de særlige vilkår, der er stillet i miljøgodkendelsen.

Vilkår

82. Gødningsregnskaber, ansøgninger om støtte efter enkeltbetalingsordningen, foderanalyser, fakturaer for indkøbt foder, effektivitetskontroller, slagteriafregninger, andre kvitteringer for afsatte og købte dyr, afsnit fra drifts- og skatteregnskaber vedrørende omsætning af foder og dyr samt status dyr og foder skal opbevares i mindst 5 år og forevises Aabenraa Kommune på forlangende. Denne dokumentation skal have en sådan form, at den tydeligt kan vise, at vilkårene i godkendelsen er overholdt – uanset driftsmæssig sammenhæng med andre produktioner.
83. Gyllebeholderne skal tømmes mindst én gang om året, hvor de skal gennemgå et visuelt eftersyn og vedligeholdes. Tidspunktet for gennemgangen registreres i logbogen.
84. Driftsforstyrrelser og uheld, der vurderes at kunne påvirke natur og miljø, skal registreres med dato og beskrivelse i logjournalen.

85. Dokumentation i form af kvitteringer, aftaler om/registreringer af overførsel af husdyrgødning skal forevises Aabenraa Kommune på forlangende.

12 Klagevejledning

Miljøgodkendelse er meddelt i medfør af Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse af husdyrbrug med senere ændringer og kan i medfør af lovens § 76 påklages til Miljøklagenævnet.

En klage skal være skriftlig og skal sendes til Aabenraa Kommune, Miljø & Natur, Plantagevej 4, 6330 Padborg eller til post@aabenraa.dk. Aabenraa Kommune sender umiddelbart efter klagefristens udløb klagen til Miljøklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentlig bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Afgørelsen annonceres offentligt onsdag den xx. måned 200x i Aabenraa Ugeavis. En evt. klage skal være modtaget i Aabenraa Kommune senest onsdag den xx. måned 200x inden for normal kontortids ophør kl. 15:00, der er dagen for klagefristens udløb.

En klage over denne § 11 miljøgodkendelse har opsættende virkning jf. § 81, stk. 3, idet der er stillet vilkår om de landskabelige værdier i henhold til § 27, stk. 1, nr. 3.

Når Aabenraa Kommune modtager en klage, underretter kommunen straks ansøger om klagen.

Afgørelsen kan påklages af:

- afgørelsens adressat
- Miljøministeren
- Enhver, der har en individuel interesse i sagens udfald
- Sundhedsstyrelsen
- Danmarks Fiskeriforening, Ferskvandsfiskeriforeningen i Danmark, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd og Forbrugerrådet, alle i henhold til lovens § 85
- Lokale foreninger og organisationer, lovens § 86
- Landsdækkende foreninger og organisationer, lovens § 87

Søgsmål til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er offentligt bekendtgjort.

Parter og klageberettigede ifølge Forvaltningslovens § 9 har ret til aktindsigt. Eventuel aftale herom kan træffes med Miljø & Natur.

Miljøgodkendelsen er blevet sendt enten pr. brev eller pr. e-mail til nedenstående naboer og andre berørte, hvis beboelse er beliggende inden for det beregnede konsekvensområdet, jf. bilag 2, samt øvrige klageberettigede:

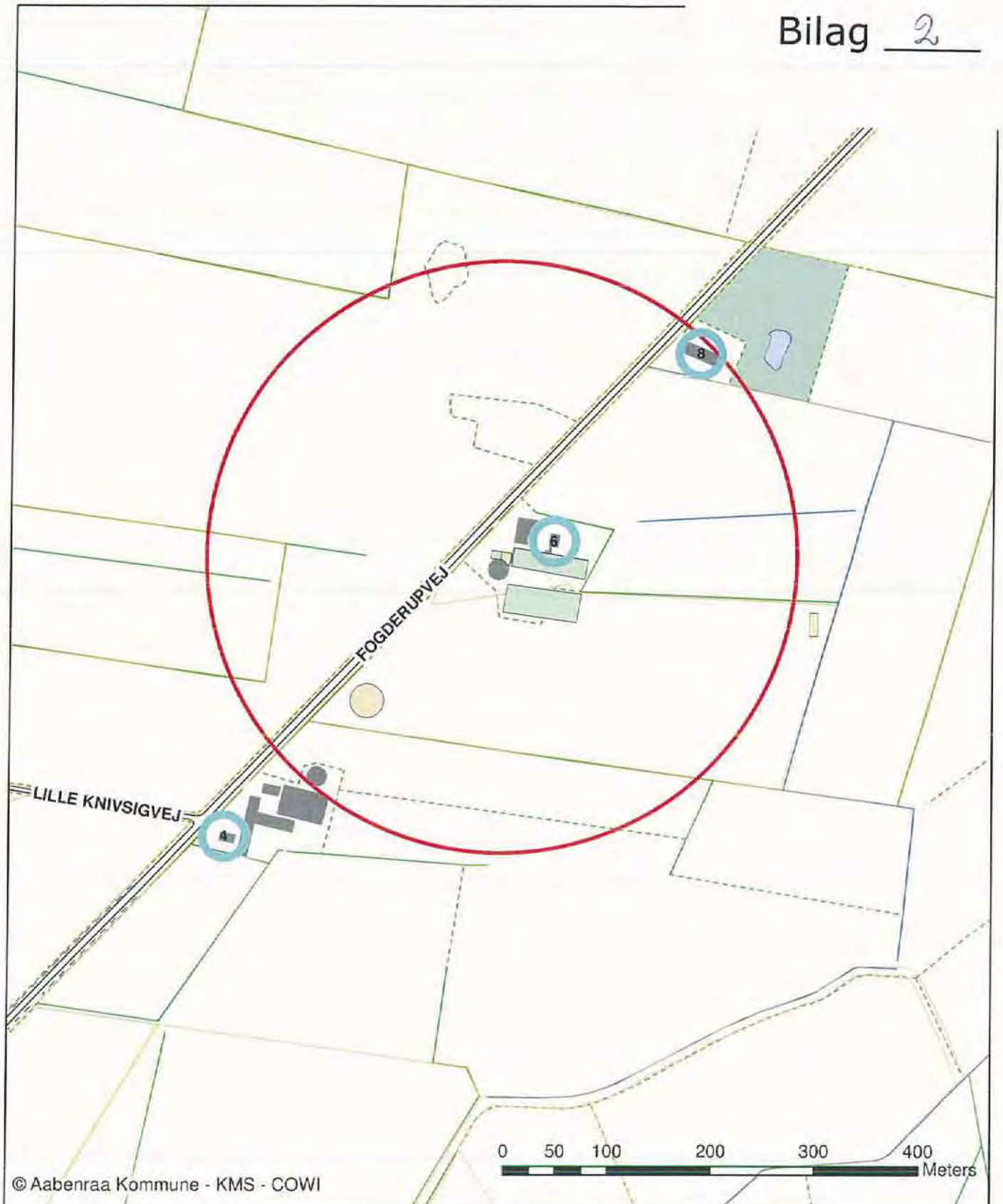
- Terp I/S, Fogderupvej 6, 6372 Bylderup-Bov*
- Verner Bossen og Bente W Bossen, Fogderupvej 4, 6372 Bylderup-Bov*
- Bortforpagter Andreas Møller, Bovvej 27, 6534 Agerskov*
- Peter Toft Clausen, Knivsigvej 2, 6372 Bylderup-Bov*
- Julie Skriver Nielsen, LandboSyd, e-mail adresse*
- Miljøministeriet, Miljøcenter Ribe, Sorsigvej 35, 6760 Ribe, post@rib.mim.dk*
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Syddanmark, Sorsigvej 35, 6760 Ribe*
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk*
- Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité: aabenraa@dn.dk*
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk*
- DOF-Sønderjylland, aabenraa@dof.dk*
- Det økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, info@ecocouncil.dk*
- Danmarks Fiskeriforening mail@dkfisk.dk*

- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark nb@ferskvandsfiskeriforening.dk*
- Danmarks Sportsfiskerforbund post@sportsfiskerforbundet.dk*

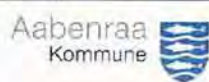
* har fået ansøgningsmateriale og udkast til kommentering.

13 Bilag

1. Ansøgningsskema, § 11 godkendelse, skemanr. 6640, version x, genereret den xx. måned 2009 og udskrevet fra www.husdyrgodkendelse.dk den xx. måned 2009
 - 1.1. Bygninger – situationsplan (opbevaringsanlæg, siloer, olietanke, opbevaring af døde dyr mm.)
 - 1.2. Bygninger – Afstandskrav
 - 1.3. Støjområder
 - 1.4. Afløbsplan (gyllerør, forbeholdere, pumper tagvand/overfladevand, nedslivningsanlæg,)
 - 1.5. Beredskabsplan
 - 1.6. Beregning af tilstrækkelig opbevaringskapacitet
 - 1.7. Intern transport
 - 1.8. Udbringningsarealer
 - 1.9. Transportruter
2. Konsekvensområde
3. Kommentarer til udkast til miljøgodkendelse af x. måned 200x fra x

© Aabenraa Kommune - KMS - COWI

Teknik & Miljø
Plantagevej 4, Bov
6330 Padborg

Initialer: tket

Dato: 27-10-2009

Målforshold: 1:5.000

Tegn. nr:

Fogderupvej 6, 6372 Bylderup-Bov
Beregnet konsekvenszone er 286 m